

Høgskulen
på Vestlandet

Årsrapport

2016 – 2017

Innhald

DEL I STYRET SI ÅRSMELDING	2
Interimsstyret HVL og interimsperioden	2
HiSF/Nærregion Sogn og Fjordane	3
HiB/Nærregion Bergen	4
HSH/Nærregion Stord/Haugesund	4
Framtidsutsikter for HVL	6
DEL II VERKSEMDA OG HOVUDTAL	8
Høgskulen på Vestlandet	8
Kort om Nærregion Sogn og Fjordane	9
Kort om Nærregion Bergen	9
Kort om Nærregion Stord/Haugesund	10
Organisasjonskart for HVL 2017	11
DEL III ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT	12
Resultatrapportering HiSF/Nærregion Sogn og Fjordane 2016	13
Resultatrapportering HiB/Nærregion Bergen 2016	32
Resultatrapportering HSH/Nærregion Stord/Haugesund 2016	48
DEL IV STYRING OG KONTROLL	84
Overordna vurdering HVL	84
Overordna vurdering HiSF/Nærregion Sogn og Fjordane	85
Overordna vurdering HiB/Nærregion Bergen	89
Overordna vurdering HSH/Nærregion Stord/Haugesund	91
DEL V FRAMTIDSUTSIKTER	94
Tabell verksemstmål	96
Tabell styringsparameterar	97
Budsjett 2017 disponering av løyving	98
DEL VI ÅRSREKNESKAP	100
Høgskulen i Sogn og Fjordane - Leiarkommentarar til rekneskapen per. 31.12.2016	101
Høgskolen i Bergen - Leiarkommentarar til rekneskapen per. 31.12.2016	105
Høgskolen Stord/Haugesund - Leiarkommentarar til rekneskapen per. 31.12.2016	109
Resultatrekneskap Høgskulen i Sogn og Fjordane	114
Resultatrekneskap Høgskolen i Bergen	146
Resultatrekneskap Høgskolen Stord/Haugesund	170
VEDLEGG	201
Vedlegg 1: HiSF Oppfølging av aktivitets- og redegjørelsесplikten etter likestillingsloven 2016	202
Vedlegg 2: Rapport på Likestilling, diskriminering og tilgiungeleghet - Høgskolen i Bergen 2016	210
Vedlegg 3: Tilstandsrapport for likestilling og inkludering 2016 - HSH	217

DEL I

Styret si årsmelding

Med bakgrunn i kongeleg resolusjon av 17. juni 2016 blei Høgskulen på Vestlandet (HVL) etablert med verknad frå 1.1.2017. HVL sin årsrapport vil derfor for 2016-2017 rapportere separat på verksemda til dei tre fusjonspartane Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF) og Høgskolen Stord/Haugesund (HSH). Rapporten inneheld dessutan framtidsplanane for HVL slik høgskulestyret har vedteke dei med bakgrunn i fusjonsavtalen mellom dei tre fusjonspartane. Styret si årsmelding er i år delt opp i fire delar; éin for kvar av fusjonspartane og éin del der interimsstyret og interimsfasen vert omtalt. I tillegg er framtidsutsikter for HVL omtalt.

Interimsstyret HVL og interimsperioden

Bakgrunn

Gjennom Meld. St. 18 (2014-2015) «Konsentrasjon for kvalitet. Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren» la Kunnskapsdepartementet (KD) opp til store strukturelle endringar i universitets- og høgskulesektoren i Noreg.

Hausten 2015 valde HiB, HiSF og HSH å gjennomføre ei utgreiing for å sjå om det var grunnlag for å setje i gang ein fusjonsprosess med målsetjing om å byggje ein stor og slagkraftig høgskule på Vestlandet. På bakgrunn av utgreiinga gjekk dei tre institasjonane i fusjonsforhandlingar våren 2016.

Fusjonsavtalen blei godkjent i styremøta ved dei tre høgskulane den 9. juni. Same dato blei det vedteke å søkje KD om å fusjonere dei tre høgskulane til ein ny institusjon med namnet Høgskulen på Vestlandet (HVL). Regjeringa gav klarsignal for fusjon mellom dei tre institasjonane ved kongeleg resolusjon i statsråd 17. juni 2016. Fusjonsavtalen set høge ambisjonar for Høgskulen på Vestlandet. HVL skal byggjast og utviklast til ein fagleg sterk og tydeleg kunnskapsinstitusjon ved å ta utgangspunkt i det mangfaldige kompetansefellesskapet ved dei tre institasjonane. HVL skal ha eit nært samarbeid med samfunns-, arbeids- og næringsliv, og yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling. I tillegg skal HVL ha ein klar ambisjon om å verte universitet med ein profesjons- og arbeidsretta profil.

Interimsstyret

Det vart valt og oppnemt eit interimsstyre med 13 medlemmer for den fusjonerande høgskulen i august 2016. Det same styret gjekk over til eit fast institusjonsstyre frå 1.1.2017. Hausten 2016 var interimsstyret ansvarleg for alle vedtak som omhandla den nye institusjonen, medan dei sitjande høgskulestyra var ansvarlege for drifta av dei tre høgskulane.

Interimsstyret har hatt fire møte i interimsperioden og handsama 57 saker, mellom anna tilsettjing av rektor for den nye høgskulen. Styremøta har vore halde både i Bergen, Sogndal og Stord. Styret har dessutan hatt eit styreseminar i samband med det første møtet i Bergen.

Verksemda i interimsfasen

Den korte tida mellom vedtak og tidspunkt for fusjon, og omfanget av arbeidet som skulle gjerast, skapte eit behov for å førebu fusjonen på eit så tidlig tidspunkt som mogleg. Det blei derfor etablert to organ på tvers av dei tre institasjonane: eit felles fusjonssekretariatet og eit innstillingssråd (rektor og direktør ved HiB og HSH, og rektor og viserektor for FoU ved HiSF).

Programorganisasjonen for fusjonen blei vedteken i det første møtet i interimsstyret i Bergen 16.9.2016, med interimsstyret som programeigar og øvste mynde i programorganisasjonen.

Fusjonsprogrammet etablerte ei programorganisering på tvers av dei tre institasjonane. For at den nye institusjonen skulle kunne tre i kraft som ei juridisk ny eining 1.1.2017, var det først og fremst administrative funksjonar, prosessar og system som måtte samkøyrist. Det innebar at den faglege verksemda i mindre grad blei påverka av fusjonsprosessen i interimsfasen, med unntak av lærarutdanninga, grunna den nye femårige masterutdanninga som trer i kraft hausten 2017.

Tida prosjekta hadde til rådvelde, var den mest kritiske faktoren i fusjonsprosessen. Tida mellom vedtak og tidspunkt for fusjon var knapp, og det var derfor i starten naudsynt å ha fokus på framdrift og dei mest kritiske prosjektleveransane. Den formelle medverknaden blei teken hand om gjennom etablering av eit felles IDF (Informasjons-, drøftings- og forhandlingsforum). I tillegg bestod styringsgruppene av representantar frå

tenestemannsorganisasjonane og studentane. Det blei gjennomført innspesleseminar i forkant av arbeidet i prosjekta. Det vart òg lagt opp til uformelle høyingsmøte i tilknyting til delleveransar frå prosjekta. Formelle høyingsrundar blei haldne i samband med sluttleveransane frå prosjekta. Det blei òg gjennomført fleire allmøte og informasjonsmøte ved dei tre institusjonane.

Fusjonsinfo.no, ein felles informasjonsressurs der tilsette, studentar og andre interesserte kunne halde seg oppdaterte på fusjonsprosessen, vart oppretta i slutten av februar 2016. Våren 2016 vart sida moderat brukt, med ikkje meir enn 5000 syningar i månaden, og med naturlege oppsving rundt publisering av nyhende. Etter fusjonsavtalen vart vedteken vart sida bygd om til å huse alle prosjekta i Fusjonsprogrammet, og bruken auka vesentleg. I september og oktober hadde sida om lag 17 000 syningar per månad, og i november og desember auka det til 29 000 og 25 000 syningar per månad. Dei mest brukte sidene var sakspapir til styremøte, oversyn over vedtekne saker og inngangen til dei ulike prosjekt-sidene.

Etter vedtak om fusjon i juni 2016 har det vore ein hektisk haust for å sikre etablering av ein styringsdyktig ny organisasjon frå 1. januar 2017. I tillegg til nytt styre og ny rektor, var nødvendige felles system, mellom anna regnskapssistema SAP, Agresso og Basware, arkivsystemet P360 og felles internett, på plass frå 1. januar 2017. Nødvendig mellombels styringsstruktur for 2017, regelverk, malar mv. var òg kome på plass. Dette vitnar om eit grundig forarbeid gjennom hausten 2016.

HiSF/Nærregion Sogn og Fjordane

Nærregion Sogn og Fjordane, fram til 31.12.2016 Høgskulen i Sogn og Fjordane, har i 2016 halde fram den positive utviklinga frå åra før.

Fusjonsutgreiingane, forhandlingane og førebuinga til fusjonen med HIB og HSH hadde den høgste prioriteten i 2016, og tok mykje av styret si merksemd. Høgskulen fokuserte på å sikre gode prosessar rundt fusjonsarbeidet og samstundes halde oppe merksemda mot den daglege drifta. Hausten 2016 dreiddde seg primært om å bidra i prosessane med å få opp naudsynte styringsdyktige felles administrative system til fusjonen blei gjennomført 1. januar 2017, og opprette og gjennomføre fusjonsprosjekta for å førebu den nye organisasjonen.

Studiane ved campusane i Førde og Sogndal har hatt jamn og god auke i studentrekrytteringa i mange år. I

2016 passerte vi 4.000 studentar. Ser ein 8-10 år attende, er HiSF blant UH-institusjonane med den største relative auken i søkerkartalet. Tal primærsoekjarar gjennom Samordna Opptak var 1.574 i 2016. Målsetjinga er to primærsoekjarar per utlyst studieplass.

Høgskulen har hatt ei svært positiv utvikling både når det gjeld geografisk rekryttering og rekryttering av unge heiltidsstudentar. 67 prosent av grunnutdanningsstudentane kjem no utanfrå Sogn og Fjordane. Få høgre utdanningsinstitusjonar har så stor del unge studentar som vi.

Studentgjennomstrøyminga ved HiSF er svært god jamført med andre høgskular og universitet. Tal uteksaminerte gradskandidatar i 2016 var 736, som er det høgste talet nokon gong. Tilbakemeldingane vi får gjennom Studiebarometeret og andre studentundersøkingar er for det meste svært gode. Nokre av studia våre er heilt i landstoppen. Høg kvalitet i studieprogramma med tett oppfølging av studentane og fornøgde studentar har vore dei viktigaste varemerka for Høgskulen i Sogn og Fjordane. Studiebarometeret inneholder elles mykje informasjon som vi nyttar aktivt i arbeidet med å utvikle utdanningskvaliteten.

I samsvar med strategiplanen frå 2014 er det også arbeidd vidare med å få på plass mastergradstilbod på dei viktigaste utdanningsområda våre. I 2016 fekk vi godkjenning frå NOKUT til å setje i verk masterprogram innan naturfag (Climate Change Management), idrettsvitenskap og spesialpedagogikk. Ny grunnskulelærarutdanning er akkreditert i 2016. Det er gjort eit markant løft på utdanningar på masternivå dette året.

Publiseringindeksen har vore aukande siste åra. I 2016 ser resultata svært gode ut med ein vesentleg auke frå 2015, som var eit toppår. Særleg har publiseringa på nivå 2 auka. Samla publiseringspoeng ser ut til å kome godt over 100. Vi ligg då over målsetjinga om 0,5 publiseringspoeng per fagtilsett. Auken er venta å halde fram dei neste åra, særskilt frå dei store forskingsrådsprosjekta som no har begynt å produsere, og gjennom handlingsplanen for FoU og det målretta arbeidet for å gje meir samanhengande tid til FoU-arbeid til tilsette.

Funksjonelle bygg i Sogndal og Førde har auka attraktiviteten både for studentar og tilsette. Grunna veksten har det vorte knapt med areal begge stader. Statsbygg er i gang med å planlegge ombygging av «Gymnasbygget» i Sogndal, som vart kjøpt frå Sogn og Fjordane fylkeskommune i 2014. Det er forventa innflytting i august 2018. Arbeid med planlegging av utvida bygningsmasse i Førde er starta.

Nærregionen har ei brei fagleg portefølje som det er krevjande å utvikle. Samstundes dekkjer denne viktige

kompetansebehov i fylket. Dei aller fleste studia har god søknad. Kvalitetssikring og spissing av eksisterande studietilbod vil halde fram.

Høgskulen har hatt ein klar ambisjon om å samverke med samfunns- og arbeidslivet i regionen, og å gi framifrå undervisning og utføre relevant forsking av høg kvalitet. Dette var nedfelt og forankra i strategiplanen til HiSF 2014-18. Dei same ambisjonane er nedfelt i fusjonsplattforma til HVL. HiSF har sett på lokal autonomi som ein føresetnad for å realisere ønska strategisk profil. Den regionale rolla til nærrregionen vil verte utvikla innanfor HVL, med dei nye mulegheitene det skaper for større og tettare faglege kontaktnett.

HiB/Nærregion Bergen

Verksemda i 2016 har for Høgskolen i Bergen sin del vore sentrert rundt arbeidet med fusjon. HiB hadde allereie i 2015 eit klart mål om få til ein fusjon på Vestlandet. Ved inngangen til 2016 var det blitt tydelegare kva veg dette arbeidet skulle ta, og ut over våren 2016 arbeidde leiinga ved Høgskolen i Bergen saman med HSH og HiSF si leiing fram prinsippa for fusjonen. I samband med fusjonen har det vore arrangert fleire møte med mål om å førebu organisasjonen på den kommande fusjonen. Arbeidet med fusjon har involvert alle nivå i organisasjonen, og vore eit av dei viktigaste arbeidsområda for høgskolen, forutan den ordinære verksemda.

HiB har i siste perioden fått godkjent fleire mastergradar, mellom anna master i jordmorfag. Mest sentralt med omsyn til universitetsambisjonen er godkjeninga av doktorgraden i dataknologi som kom i 2016. Det mest tidskrevjande har likevel vore arbeidet med den nye grunnskulelærarutdanninga; eit arbeid som har kravd mykje innsats fra fagmiljøa, administrasjonen, leiinga og fusjonspartnerane. Høgskolestyret ved HiB vedtok i sitt siste møte å akkreditere femårig grunnskulelærarutdanning på masternivå. Høgskolen hadde med bakgrunn i ph.d.-programmet Danning og didaktiske praksisar rett til sjølv å akkreditere programmet. Denne utdanninga er eit svært viktig bidrag inn i den nye institusjonen HVL.

Arbeidet med forsking og utvikling har også i 2016 vore eit høgt prioritert område. HiB vedtok i januar 2016 ein ny strategi for høgskolen, og planane som blei lagt for siste periode, tok utgangspunkt i den nye strategien. Strategien Samspel i kunnskapsfronten byggjer opp under universitetsambisjonen HiB har arbeidd mot sidan 2011, og bidrar til å styrke relevante og sterke fagmiljø retta mot marknaden vi utdannar for. Den synleggjer også samspelet innetter i høgskulen og med eksterne samarbeidspartar. Høgskolestyret har igjennom 2016 handsama 124 styresaker fordelt på ti møte. Møta fram mot summaren var prega av arbeidet med fusjonen. Etter at interimsstyret

for HVL var oppretta, blei dei strategiske sakene flytta over til dette organet. HiB-styret har arbeidd med studieporteføljen for campus Bergen og opprettning av mastergradar, og endeleg akkreditering av femårig grunnskulelærarutdanning.

Høgskolestyret tilsette ny administrerande direktør i 2015. På grunn av planane for fusjon og vedtak om fusjon, hadde høgskolen i 2016 ein periode med mellombels tilsettjing i stillinga. Ved utgangen av 2016 vart Gro Anita Fonnes Flaten tilsett som høgskoledirektør. Oppgåvane i stillinga hennar er vidareført i nærrregionen fram til den endelege organiseringa av HVL trer i kraft frå 2018. HiB-styret vedtok i haustsesjonen formelt å avvikle metningsdykkerutdanninga med bakgrunn i Stortinget si handsaming av saka i 2012. Dette har medført at leiinga har sett i gang prosessen med å avslutte kontrakten med leverandøren av utstyret og avklaring rundt framtidig bruk av lekteren. Saka vil få ei endeleg avslutning i 2017. Styret har vedteke avsettingar for å handtere avslutninga av prosjektet.

Styret ved Høgskolen i Bergen har arbeidd for å halde god kontroll med høgskolen sine ressursar. Høgskolen har hatt ein sunn økonomi i perioden og har arbeidd med å redusere avsettingsnivået. HiB har slite med eit udekt arealbehov som følgje av auke i studenttalet og derav fleire tilsette. HiB har derfor sett i gang eit arbeid med å utvide arealet på Kronstad både som ledd i samlokaliseringa av utdanningane i nærrregion Bergen og som ledd i å sikre arealbehova. Arbeidet med arealsituasjonen er teke vidare inn i HVL.

HSH/ Nærregion Stord/ Haugesund

Styret ved Høgskolen Stord/Haugesund har i lengre tid hatt som overordna målsetjing å bli del av ein større utdanningsinstitusjon på Vestlandet, med mål om at studietilboda skal auke, og at ein fusjonert institusjon også skal gi betre mulegheit for fagleg kvalitetsutvikling. Det overordna fokuset for styret ved Høgskolen Stord/Haugesund i 2016 har vore arbeidet med fusjonsavtalen. I juni vedtok eit samrøystes styre å fusjonere inn i Høgskulen på Vestlandet pr. 1.1.17.

Overordna for institusjonen har hausten vore prega av å bidra inn i arbeidet med å klargjere system, strukturar og vedtak som var nødvendig for å kunne etablere Høgskulen på Vestlandet per 1.1.17. I ein periode der fusjon har kravd mykje kapasitet i delar av organisasjonen, har det vore særsviktig at vi ikkje har mista fokus på kjerneverksemda.

Konjunktursituasjonen og arbeidsløysa er viktige utviklingstrekk som har påverka aktiviteten vår i 2016. Dette gir tradisjonelt auka søking til studietilbod innan lærarutdanningar og helsefag, noko som også har vore tilfellet i 2016. Vi har hatt nær kontakt med regionen for å kartlegge behov for, og tilby, utdanningstilbod for næringar og arbeidssøkjande.

2016 har vore eit fagleg merkeår ved at HSH fekk godkjent ein ph.d.-fellesgrad innan nautiske operasjonar (norske samarbeidspartnerar), og at det tidleg i 2017 og vart godkjent ein master fellesgrad i maritime operasjonar (tysk samarbeidspart). Det betyr at vi no kan tilby fullt utdanningsløp frå bachelor til ph.d. Bachelorstudia i dette utdanningsløpet er nautikk, maskiningeniør og branningeniør.

Gjennom fusjonen med HVL har vi også nådd ein viktig milepåle i 2016 ved akkrediteringa av dei nye femåriga grunnskulelærarutdanningane.

2016 har vore eit år med godt arbeid med kvalitetsutvikling av studia. Vi vart òg nominerte til kvalitetsprisen av NOKUT med utdanningsprosjekten 'Undervegs' ved grunnskulelærarutdanninga.

Utdannings- og forskingsaktiviteten ved Høgskolen Stord/Haugesund har også i 2016 vore høg, om lag på nivå med toppåret 2015.

Det er fleire aktivitetstal vi kan trekke fram:

- > høgaste tal studentar med 3400 studentar, ein auke på ca. 200 frå 2015
- > samla studiepoengproduksjon er vel 2100 60-studiepoengseiningar
- > prosentdel utreisande utvekslingsstudentar har auka betydeleg i 2016

- > NFR-tildeling per fagtilsett er kr 62 000, noko som ligg over snittet både for statlege høgskular og 'nye' universitet
- > vi koordinerer og deltek i EU-finansierte FOU-prosjekt
- > prosentdelen med førstekompetanse blant fagtilsette auka i 2016

Desse utviklingstrekkene er med og stadfestar høgskolen si regionale rolle som kunnskaps- og utviklingsaktør. Omsetnaden i 2016 var 378 mill. kroner. Det er ein auke på 7,3% frå 2015. Aktiviteten er innanfor dei totale økonomiske rammene, med eit resultat på 3,8 mill. kroner i 2016. Det har vore ein auke på 15 årsverk i 2016. Det er tilsett kvalifisert personale i alle KD-finansierte rekrutteringsstillingar.

Den strategiske planen ved Høgskolen Stord/Haugesund skulle ordinaert blitt fornya i 2016. Som følge av fusjonsprosessen vart handlingsplanen for 2016 basert på den gamle strategiplanen og resultata dei seinare åra. Høgskolestyret hadde i handlingsplanen for 2016 følgjande fokusområde :

- > Kompetanseheving, med særleg vekt på første-kompetanse
- > Drøfting av fusjon med Høgskolen i Bergen og Høgskulen i Sogn og Fjordane
- > Vidare utvikling og koordinering av forskings- og læringsstøtte, inkl. styrka rektorat
- > Utvikling av sentermodell
- > 5-årig grunnskulelærarutdanning
- > Nye studietilbod og fleire studieplassar på tilbod der ein kan bidra i omstillingss prosessen i det regionale næringslivet, og til auka internasjonale tilbod
- > Studentrekutterting

Styret viser til aktivitet og resultat i vedlagte rapport.

Framtidsutsikter for HVL

Høgskulen på Vestlandet har sitt første driftsår i 2017, og dette set rammer for ambisjonane dette året. Det mest kritiske for å starte arbeidet med å nå ambisjonane i fusjonsavtalen er å få på plass fagleg profil, og fagleg og administrativ organisering. Vidare er det ein føresetnad for å nå måla framover at ein lukkast med ambisjonen om digitalisering av verksemda. Å synleggjere HVL internasjonalt ved auka student- og tilsettmobilitet og forskings-samarbeid vil bli vektlagt. Gjennom 2017 er det i tillegg viktig å oppretthalde eit sterkt fokus på studiekvalitet, og å fortsetje den tette kontakten med nærings- og arbeidsliv i nærregionane både i utdannings- og forskingssammenheng.

Mål for verksemda er utfordrande å fastsetje utan ein strategi, og er derfor basert på fusjonsavtalen. Styret har vedtatt at følgjande mål vert tekne med inn i strategiplanarbeidet i 2017-18.

- > HVL skal vere ein samla institusjon
- > HVL skal gjennom utdanning, forsking, innovasjon og samhandling bidra til berekraftig utvikling på Vestlandet.
- > HVL skal ha fleire nasjonale og internasjonale FOU-miljø som støtter oppunder universitetsambisjonen
- > HVL skal prioritere internasjonalt forskings- og innovasjonssamarbeid og aktivitet, i tillegg til å auke internasjonalisering av utdanningane heime og ute.
- > HVL skal ha ein av dei leiande grunnskulelærarutdanningane i Norge
- > HVL skal vere attraktiv og tett på studentane sine og vere kjent for kvalitet i utdanninga

Desse måla vil vere med å vidareutvikle HVL i tråd med ambisjonane som er sett i fusjonsavtalen.

Bergen 9. mars 2017

Arvid Hallén
Styreleiar

Ingrid Moe Albrightsen
Styremedlem

Aina Berg
Styremedlem

Gunnar Birkeland
Styremedlem

Sissel Johansson Brenna
Styremedlem

Cecilie Fredheim
Styremedlem

Kari Kjendalen
Styremedlem

Sondre Riisøen
Styremedlem

Ragnar Gjengedal
Vara for styremedlem
Tom Skauge

Marit Ubbe
Styremedlem

Trond Ueland
Styremedlem

Gunnar Yttri
Styremedlem

Christine Øye
Styremedlem

DEL II

Verksemda og hovudtal

Høgskulen på Vestlandet

Høgskulen på Vestlandet er ein av dei største høgskulane i Noreg, med over 16.000 studentar fordelt på fem campusar i Førde, Sogndal, Bergen, Stord og Haugesund. I Bergen finst det i alt tre undercampusar.

HVL dekkjer dermed dei tre fylka Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland og er den desidert største utdanningsinstitusjonen på Vestlandet. Basert på tala fra dei fusjonerande høgskulane, har HVL landets største grunnskulelærarutdanning og den nest største sjukepleieutdanninga i Noreg.

HVL tilbyr utdanning frå årsstudium til bachelor-, master- og doktorgrad. HVL har sterke og innovative fagmiljø innan helse- og sosialfag, ingeniør- og maritime fag, lærar- og musikkutdanning, idrett, friluftsliv og folkehelse, natur- og samfunnsfag og økonomi og leiing. Eit av dei grunnleggjande måla med fusjonen er å styrke det vitskapelege aspektet ved høgare profesjonsretta utdanning, og det er derfor eit mål å utvikle tilstrekkeleg forskingskompetanse og forskarutdanning til å kunne

oppnå status som universitet.

Basert på tal frå dei fusjonerande institusjonane i HVL, vil rundt 2.700 kandidatar bli uteksaminert årleg - kandidatar som er med på å løyse viktige samfunnsoppgåver innanfor desse fagområda.

HVL er etablert med eit styre på 13 personar med ekstern styreleiar og tilsett rektor. Høgskulen har tre prorektorar for kvar av nærrregionane. Høgskulen er i 2017 organisert som tre nærrregionar, som er ei førebels vidareføring av dei tre fusjonspartane. Høgskulestyret har vedtatt at det skal vere fire fakultet frå 1.1.2018. I 2017 skal høgskulen igjennom eit større omorganiseringsprosjekt som skal byggje den nye organisasjonen. Detaljane rundt den framtidige organiseringa vil bli klart i løpet av året.

Nøkkeltal HVL pr 1.1.2017

Årsverk: 1.578

Tal på studentar: 16.637

Budsjett KD: 1,791 milliard kroner

Kort om Nærregion Sogn og Fjordane

Nærregion Sogn og Fjordane omfattar Sogn og Fjordane fylke med sine 26 kommunar og har to campusar; éin i Førde og éin i Sogndal. Campus Førde omfattar sjukheile- og ingeniørutdanningane, med rundt 800 studentar og ca. 70 tilsette. Eksisterande nybygning(ar) på Vie i Førde vart tekne i bruk i 2005. Delar av bygningsmassen har dispensasjon for miljøkrav til 1.9.2017. Det vert no arbeidd med planar om nybygg, eventuelt leige av areal i nybygget til Helse Førde

Campus Sogndal omfattar lærar- og idrettsutdanningar, utdanningar i økonomi-, samfunns- og sosialfag og i naturvitenskaplege fag, med i alt ca. 3.200 studentar og 330 tilsette. Det nye og moderne Høgskulebygget vart teke i bruk i august 2012. Bygget er eit knutepunkt for bygningsmassen til HiSF i Sogndal. Både studentar og tilsette er godt nøgde med fasilitetane. Sommaren 2018 flyttar vi også inn i det moderniserte Gymnasbygget på Fosshaugane, som Statsbygg kjøpte av Sogn og Fjordane fylkeskommune i 2014. Gymnasbygget har ei strategisk plassering i høve til resten av bygningsmassen på Campus Sogndal.

Vi forsyner regionen med ei rekke utdanningar på bachelor- og masternivå. Dei uteksaminerte kandidataane frå desse utdanningane representerer ei svært viktig arbeidskraft for sentrale institusjonar, verksemder og bedrifter i fylket. Vi tilbyr eit breitt og relevant utval av etter- og vidareutdanningar, utvikla i tett samspel med arbeidslivet kring oss. Dei siste åra har FoU-verksemda vakse sterkt med fleire NFR-prosjekt, EU-prosjekt og store oppdrag frå samarbeidspartnarar. Dette har ført til sterk vekst i talet på vitenskaplege publikasjonar. Vi har òg hatt betydeleg fokus på utdanningskvalitet og fått gode score på kvalitetsparametrar.

Kjerneverdiane ved Høgskulen har vore: «Kompetent, aktiv og tett på». Verdiane uttrykkjer det vi ønskjer å stå for også i 2017. Nærregionen har store ambisjonar og siktat mot å verte betre på alle felt, i samsvar med strategiplanen. Særleg skal utdannings- og forskingskvaliteten styrkast. Vi vil halde fram det langsiktige arbeidet med å utvikle relevante studietilbod, vektlegging av studiekvalitet, tilrettelegging for å skape gode og attraktive fagmiljø, og auka forsking som hovudsatsing. To av tre studentar ved grunnutdanningane i nærregionen kjem utanfrå fylket. Fleire av utdanningane våre rekrutterer nasjonalt. Dette stiller store krav til rekrutteringsarbeidet.

Vi ser òg på godt omdøme og sunt samspel med omgjevnadane som avgjerande viktig. Samverke med samfunns- og arbeidslivet i regionen har høg prioritert.

Dette var forankra i strategiplanen til HiSF 2014-18. Dei same ambisjonane er nedfelte i fusjonsplattforma til HVL. HiSF har sett på lokal autonomi som ein føresetnad for å realisere ønska strategisk profil. Når vi no går inn i den nye fellesinstitusjonen på Vestlandet, vil vi vidareutvikle den regionale rolla innanfor dei nye mulegheitene som fusjonen skaper, med større og tettare faglege kontaktnett.

Årsverk: 362

Tal på studentar: 4.033

Omsetning: 430 819 mill. kroner.
Av dette er 378 591 mill. kroner (88 %) finansiert av ordinær løvning frå Kunnskapsdepartementet.

Kort om Nærregion Bergen

Nærregion Bergen er HVL sin største region målt i talet på studentar og tilsette. I 2016 var det 886 årsverk og 8.900 studentar totalt knytt til verksemda i Bergen. Nærregion Bergen har tradisjonelt dekt heile Vestlandet og rekrutterer frå heile landet.

Nærregionen har to hovedcampusar: éin i Mølleindalsveien, der Høgskolen i Bergen tradisjonelt har hatt ulike utdanningar, og éin ny på Kronstad. Hovedvekta av studentar og tilsette finn ein på den nye campusen på Kronstad, der om lag 7.000 studentar og 650 tilsette held hus. Nybygget her stod ferdig i 2014. Totalt utgjer bygningsmassen 63.000 kvm med 53 auditorium, 132 spesialrom og 21 undervisningsrom.

Bygga på Kronstad har ein grøn profil og huser det som i dag vert rekna som Noregs største studentkafé. Dykkarutdanninga ved HVL ligg på ein eigen campus i Skålevik, der ein dei siste åra har bygd opp nytt kaianlegg. Sju av HVL sine senter har lokale ved campusane i Bergen.

Nærregion Bergen huser i 2017 dei tre avdelingane og dei fellesadministrative tenestene som i 1994 gjekk inn i HiB. Avdelingane og administrasjonen vil bli vidareført i si noverande form fram til 2018.

Det blir i dag undervist i 38 bachelorprogram og 24 masterprogram innanfor helse, sosialfag, utdanning, ingeniør og tekniske fag og økonomi og administrasjon. HVL sine to doktorgrader har utspring frå fagmiljøa ved

nærregionen, høvesvis Avdeling for ingeniør- og økonomifag og Avdeling for lærarutdanning.

Ambisjonen til Nærregion Bergen har vore å byggje naudsynt kompetanse for å bli eit universitet med forsking, utviklingsarbeid, innovasjon og formidling retta mot dei yrka vi utdannar for. Dette arbeidet er vidareført i HVL. Nærregionen har eit utbredd samarbeid med næringsliv og innovasjon og forskingsmiljø regionalt og nasjonalt, og eit tett samarbeid med dei ulike sektorane vi utdannar kandidatar til.

Årsverk:	886
Tal på studentar:	9.205
Omsetning:	1,144 milliard. Av dette er 91% statleg finansiert – (87% over ordinær driftstildeling).

Kort om Nærregion Stord/Haugesund

Regionen er i stor grad ein felles bu- og arbeidsmarknad. Om lag 170.000 menneske i frå 19 kommunar høyrer heime her. Gjennom dei to campusane Stord og Haugesund forsyner vi regionen med utdanninger på bachelor- og masternivå, og frå 2017 på doktorgradsnivå. I tillegg tilbyr vi eit breitt og relevant utval av etter- og vidareutdanninger, som oftast utvikla i tett sams spel med arbeidslivet rundt oss. Dei siste åra har forskings- og utviklingsverksmeda (FoU) vokse monaleg med fleire NFR-prosjekt, EU-prosjekt og oppdrag frå samarbeidspartnarar.

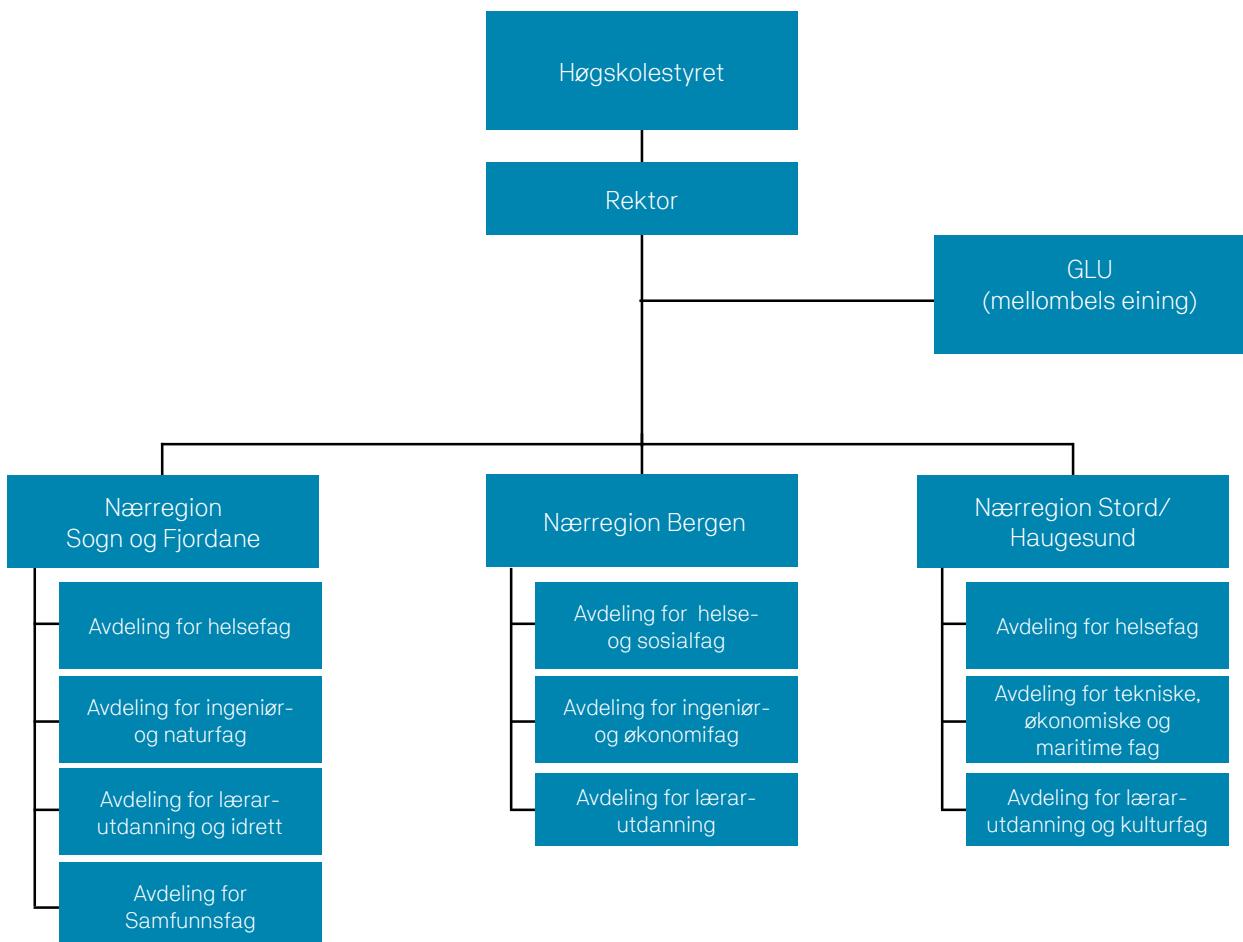
Åtte av ti studentar kjem i frå eigen region. Eigenarten til studiestadane våre er i stor grad eit resultat av dei kunnskaps-, kompetanse- og ferdigheitsbehov som det regionale arbeidslivet har. Det kjem òg til uttrykk gjennom samarbeidsavtalane vi har knytt med arbeidslivet. På bakgrunn av dette jobbar vi ut i frå at all utdannings-, forskings- og utviklingsaktivitet skal ha ei særskilt betydning for nyskaping og verdiskaping i regionen. Aktiviteten skal òg ha høg nasjonal og internasjonal verdi. I nærregionen har vi konsentrert aktiviteten kring tre store fagområde. For lærarutdanningane og kulturfaga legg vi særleg vekt på utvikling av fagleg, kreativ og innovativ kompetanse i skule og barnehage. Analyse av og refleksjon over bruk av teknologi som del av under-

vising og opplæring er ein berebjelke. Innanfor helsefaga vektlegg vi omsorgsvitskap med fokus på folkehelsearbeid, samhandling og personsentrert omsorg til pasientar i langtidsløp. Når det gjeld dei tekniske, økonomiske og maritime faga, har vi særskilt merksemd på teknisk sikkerheit, økonomisk og organisatorisk usikkerhets-handtering og komplekse maritime operasjonar.

Nærregionen har to hovudcampusar: éin på Stord (Rommetveit) der ein har sterke og tradisjonsrike røter innan lærarutdanning, og éin midt i Haugesund kor det maritime og sikkerheit er viktige fagprofilar. Talet på tilsette og studentar fordeler seg nokon lunde jamt mellom campusane. Til saman har nærregionen 3400 studentar og 310 tilsette. Campus Stord ligg landleg til og husar mange flotte og historiske bygg. Studentbustadene ligg og tett på, og gjer campus til ein intim, unik og flott studiestad. I Haugesund er all verksemد samla i høgskulebygget midt i sentrum med moderne studentbustader like i nærlieken. I Haugesund er det under utvikling eit eige maritimt senter (bygg) i tilknyting til dagens høgskulebygg. Begge campus er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Årsverk:	330
Tal på studentar:	3.399
Omsetning:	376 116 millionar kroner. Av dette er 87% finansiert av ordinær løying frå Kunnskapsdepartementet.

Organisasjonskart for HVL 2017

Ovanfor har vi laga eit litt forenkla organisasjonskart for HVL i 2017. Som det går fram av innleiinga, har HVL éin prorektor for kvar av dei tre nærregionane. I tillegg er òg viserektorstillinga i Sogn og Fjordane vidareført saman med direktørstillingane i Bergen og Stord/Haugesund. Sistnemnde har ansvar for dei einskilde administrasjonane. Av omsyn til framdrift på lærarutdanningsreforma, er det oppretta ei mellombels eining for grunnskulelærar-

utdanninga for heile HVL. Kvar avdeling er leia av eit dekanat beståande av 1-3 dekanar/prodekanar avhengig av storleik. Avdelingane er anten organiserte med mellom 2 og 6 institutt, eller etter program og studie-retningar. Variasjonane avheng av grad av spesialisering, samhandling mellom faggrupper og storleik. HVL har i dag til saman 10 senter.

DEL III

Årets aktivitetar og resultat

I det følgjande kapittelet finn ein resultatrapporteringa frå dei 3 fusjonerte høgskulane. Det er ikkje sett av noko eige kapittel for HVL då denne organisasjonen ikkje var i drift før 1.1.17. Arbeidet med fusjon kjem difor fram under dei tre hovudkapitla for dei tre høgskulane.

Resultatrapptering HiSF/Nærregion Sogn og Fjordane 2016

Sektormål 1: Høg kvalitet i utdanning og forsking

1.1 Verksemstmål

Studentar skal få tilbod om forskingsbasert utdanning med høg fagleg kvalitet. Høgskulen skal leggja tilhøva til rette for utvikling av «den gode undervisaren».

1.1.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under

1.1.2 Analyse

Resultata både frå Kandidatundersøkinga og Studiebarometeret held eit jamt godt nivå, og studentane våre er meir tilfredse enn det nasjonale snittet. Det er gledeleg å sjå at den eigenrapporterte tidsbruken til studentane har auka, og at våre studentar nærmar seg det nasjonale talet her. Dette har vore eit satsingsområde på fleire av studieprogramma i 2016.

Høgskulen tilbyr pedagogisk utdanning til tilsette,

i alt 15 sp fordelt på fire emne à 5 studiepoeng. I 2016 fullførte 28 tilsette eitt av desse emna.

Høgskulen utarbeider ein årleg rapport om kvalitet i utdanningane. Denne vart lagt om i 2016, og hadde hovudfokus på internasjonalisering, eit område der høgskulen har hatt svake resultat. Vi nyttar også rapportane frå Studiebarometeret aktivt i kvalitetsarbeidet, og ser på resultata her om det er nokre område vi bør ha ekstra fokus på framover, både på institusjons-, avdelings-, og studieprogramnivå.

Studiebarometeret 2016 stilte spørsmål om kor tilfredse studentane er med eige læringsutbytte når det gjeld kunnskap om vitskapleg arbeidsmetode og forsking, og erfaring med forskings- og utviklingarbeid. Resultatet her var høvesvis 3,2 og 3,0, og vart såleis blant dei fem spørsmåla med dårlegast vurdering frå våre studentar. Det er difor grunnlag for å følgje opp høgskulen si målsetting om studentinvolvering i forskingsprosjekt og forskingsbasert kunnskap som ein del av læringsutbytte i studieplanane tettare opp framover.

Styringsparametrar	Resultatutvikling					Ambisjons-nivå 2016	Gj.snitt statlege høgskular 2016
	2012	2013	2014	2015	2016		
Studentar per fagleg årsverk	19,7	17,7	18,1	16,9	16,3	16,5	17,7
%-del kandidatar som seier dei er svært godt eller godt nøgde med studieoppaholdt ved HiSF (Kandidatundersøkinga)	87	88	90	90	89	90	-
%-del kandidatar som meiner arbeidstilhøve ved HiSF var gode eller svært gode (Kandidatundersøkinga)	71	67	71	72	69,5	73	-
Skår på studiebarometeret.no på spørsmål om kor tilfreds studentane er med eige læringsutbytte		3,7	3,8	3,8	3,7	3,9	3,7
Skår på studiebarometeret.no på indeksen om undervisning og rettleiing			3,7	3,8	3,5	3,9	3,5
Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar (KD-portalen)			33,1	33	34,4	35	35,3
Skår på studiebarometeret.no når det gjeld kor nøgd studentane, alt i alt, er med eige studieprogram. (Oppfatning av studiekvalitet)		4,3	4,3	4,3	4,1	4,4	4,1

Styringsparametrar	Resultatutvikling						Ambisjons-nivå 2016	Gj.snitt statlege høgskular 2016
	2012	2013	2014	2015	2016			
Primærsøkjarar gjennom Samordna Opptak	1285	1576	1216	1551	1574	1700	-	
Primærsøkjarar per utlyst studieplass i SO-opptaket	1,66	1,79	1,48	1,69	1,82	1,9		
Gjennomsnittskarakter nye frammøtte studentar via SO	3,89	3,90	3,92	3,98	4,06	4,0		
Nye studentar rekruttet gjennom SO	853	942	840	919	955	920	-	
Nye studentar rekruttet utanom SO	711	637	791	814	851	800	-	
%-del av nye studentar frå SFj som byrja ved HiSF (SO)	23,7	24,5	20,3	22,6	25,3	23	-	
%-del nye HiSF-studentar som er frå andre fylke enn SFj (SO)	67,1	67,0	68,8	68,8	67,2	67	-	

Høgskulen har fleire forum som arbeider med utvikling av studiekvalitet og felles kvalitetskultur. Masterforum har vore verksam nokre år, medan bachelorforum starta opp i haustsemesteret i 2016. Begge forum har vist seg å vera nyttige møteplassar, særleg med tanke på erfaringsutveksling. Det er også initiert noko utviklingsarbeid, mellom anna knytt til undervisning i vitskapsteori og metode. Dette kan vere høvelege arenaer for å styrke arbeidet med forskingsbasert undervising.

1.2 Verksemadmål

Høgskulen skal rekruttera kompetente og motiverte studentar til utdanningsprogramma

1.2.1 Styringsparametrar

Sjå tabell over

1.2.2 Analyse

Tala frå Samordna Opptak syner ei god og positiv utvikling på alle område, med vekst både i tal primærsøkarar og primærsøkjarar per utlyst studieplass. Det er også ein auke i talet på studentar som er rekruttet via lokalt opptak. Det er gledeleg at karaktersnittet på dei nye studentane er over ambisjonsmålet vi sette oss, og at det er ein auke i prosentdelen nye studentar frå eige fylke.

I 2016 har vi jobba vidare med «Tett på»- kulturen vår, med nære relasjonar mellom studentar, fagtilsette og praksisfeltet. I Studiebarometeret for 2015 fekk vi jamt over gode tilbakemeldingar frå studentane, og desse vart nytta aktivt i marknadsføringa av institusjonen og

utdanningane våre. Høgskulen er også aktiv med rekruttering på ulike nettsider, og på sosiale medium. Høgskulen nytta også i 2016 eit skulert korps av studentambassadørar i rekrutteringsarbeidet. I 2016 besøkte desse alle vidaregåande skular og folkehøgskular, i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og 20 skular i Oppland og Buskerud. I tillegg var mange vidaregåande skular og folkehøgskular på besøk til oss.

Vi har arbeidd tett saman med næringslivet når det gjeld rekruttering til den nyoppretta bacheloren i bygg og anlegg. Ved etter- og vidareutdanningane våre har vi eit tett samarbeid med regionen i rekrutteringsarbeidet.

1.3 Verksemadmål

Tilhøva skal leggast til rette for at studentane lukkast i utdanninga

1.3.1 Styringsparametrar

Sjå tabell neste side

1.3.2 Analyse

Både tal studentar og tal kandidatar i 2016 er det høgaste nokon gong for HISF. Vi kjem godt over ambisjonsnivået vårt på alle område, med unntak av studiepoeng per heiltidsekvivalent, som har ein liten nedgang i 2016 samanlikna med tidlegare år. Dette skuldast truleg fleire deltidsutdanninger. Resultata frå Studiebarometeret er i hovudsak også stabile. Sjølv om det er ein liten

tilbakegang frå resultata i 2015 på dei utvalde områda, er våre studentar framleis meir tilfredse enn det nasjonale snittet.

Eit godt fysisk og sosialt studentmiljø er viktig både for trivselen til noverande studentar og rekruttering av nye. Både læringsmiljøutvalet og Studentparlamentet har ei sentral rolle i dette arbeidet, og høgskulen har eit godt og nært samarbeid både med studentsamskipnaden og vertskommunane.

Det er også svært gledeleg at gjennomføringsprosenten på bachelor framleis er godt over det nasjonale snittet. Gjennomføring på normert tid er litt dårlegare enn landsnittet i masterprogramma, men det faktiske talet er langt betre enn dei offisielle tala. Tala i KD-portalen gir eit skeivt bilete av di studentane ved master i idrettsvitenskap blir tatt opp ved HISF, men får tildelt graden frå Norges Idrettshøgskole.

Styringsparametrar	Resultatutvikling						Ambisjons-nivå 2016	Gj.snitt statlege høgskular 2016
	2012	2013	2014	2015	2016			
Totalt studenttal per 1.10	3831	3678	3887	3783	4033	3900	-	-
Eigenfinansierte heiltidsekvivalentar 1.10	2797	2854	2967	2924	3070	2970	-	-
Studiepoeng per heiltidsekvivalent	50,8	52,4	51,0	51,0	49	51,5	47,5	
Eigenfinansiert studiepoengproduksjon (60-poengeneiningar)	2368	2493,6	2520,9	2498,6	2516	2550	-	
Kandidatproduksjon	527	637	645	733	736	700	-	
Gjennomføring i samsvar med avtalt utdanningsplan (%)	88,7	91,4	89,6	88,5	90,7	90	87,7	
Gjennomføring på normert tid for bachelorkandidatar 2013-kullet (%)	57,4	61,5	61,1	60,5	62,4	62	46,5	
Gjennomføring på normert tid for masterkandidatar 2014-kullet %			59,1	54,6	48,4	60	49,8	
Del uteksaminate kandidatar tekne opp på doktorgrads-program seks år tidlegare			75	83,4	50	100	-	
Tal avgelde doktorgrader	2	4	3	4	7	4	-	
Samla skår på Studiebarometeret på hovudområdet «Studie- og læringsmiljø»				4,0	3,9	4,2	3,8	
Samla skår på Studiebarometeret på hovudområdet «Undervisning og rettleiing»				3,8	3,5	4,0	3,5	
Samla skår på Studiebarometret på hovudområdet «Medverknad»				3,5	3,4	3,8	3,3	

Høgskulen har satsa på tiltak for å sørge for at studentane skal få ein så god start på studietida som mogeleg. Studentane i Sogndal og Førde får tilbod om kurs i studieteknikk ved studiestart, og Karrieresenteret har utvida opningstider dei første 14 dagane. Mange av rådgjevingssamtalane ved studiestart dreier seg om studieteknikk, gode studievanar og andre utfordringar knytt til det å vere ny som student.

HiSF har ikkje hatt eigne doktorgradskandidatar, men har finansiert 13 doktorgradsheimlar frå Kunnskapsdepartementet, der éin er øyremerka helse- og sosial, lærarutdanning og ingeniørfag, og éin er øyremerka grunnskulelærarutdanninga (GLU). Tidleg i 2016 fekk HiSF tildelt to midlertidige heimlar for å styrke den femårige GLU-utdanninga. HiSF har hatt samarbeidskandidatar med doktorgradsgjenvande institusjonar nasjonalt, og i aukande grad internasjonalt. Høgskulen har hatt god gjennomstrøyming på doktorgradskandidatane, men vi ser ein liten nedgang i 2016. Det vart i 2011 tilsett 7 doktorgradskandidatar, der 3 har fullført, 3 planlegg å levere våren 2017 og éin har forlenga tid grunna fødselspermisjon. Det er difor grunn til å tru at gjennomføringsprosenten vil ta seg opp att på ønskjeleg nivå i 2017.

1.4 Verksemdomål

Internasjonalisering skal vera ein integrert del av all verksemd ved høgskulen

1.4.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under

1.4.2 Analyse

Mobilitetstala hadde ein svært positiv framgang i 2016, og vi er langt over ambisjonsnivået vårt både når det gjeld det totale talet på utvekslingspersonar over 3 månader, og det samla talet på Erasmus+ studentar. Det er også gledeleg at kortare praksisopphald under 3 månadar er populære tilbod for studentar på sjukepleie, barnehage-lærar og grunnskulelærar.

Vi har lukkast med å rekruttere innreisande studentar frå Erasmus+ institusjonar, spesielt frå Tyskland og Nederland. Trass auka satsing på marknadsføring av Erasmus+ partnarane våre, har vi framleis utfordringar med å få våre norske studentar til å reise på utveksling til europeiske land og institusjonar. Vi ligg såleis eit stykke under det nasjonale talet på del utreisande Erasmus+ studentar, sjølv om det også her var ein stor auke i 2016 til 0,41 mot frå 0,15 i 2015.

I 2016 hadde Høgskulen tilbod om både internasjonaliseringssstipend innan FoU og mobilitetsmidlar for tilsette finansiert av eigne strategiske midlar. I tillegg til dei 13 tilsette vi hadde Erasmus+ midlar til, fekk difor to tilsette også finansiert opphaldet sine gjennom strategiske midlar frå høgskulen. Stipenda vart lyst ut for studieåret 16/17,

Styringsparametrar	Resultatutvikling						Ambisjons nivå 2016	Gj.snitt statlege høgskular 2016
	2012	2013	2014	2015	2016			
Samla tal utvekslingsstudentar frå DBH – varighet over 3 mnd*	82	75	90	87	125	100	-	
Samla tal utvekslingsstudentar- varighet under 3 mnd**	-	-	14	27	27	30	-	
Studentmobilitet Erasmus+			30	28	54	35	-	
Del utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totaltalet på studentar (DBH)			0,06	0,15	0,41			0,92
Tilsettmobilitet Erasmus+			10	10	13	20	-	
Engelske semesterstudium (30 stp) for internasjonale studentar				8	9	9	-	

*Tal frå DBH ** Mobilitet i tillegg til DBH-tala

og det er planlagt 18 mobilitetar finansiert av Erasmus+ stipend og 8 ved bruk av strategiske midlar våren 2017. Vi ser at det er meir kunnskap om ordningane blant dei tilsette, og at det difor også har blitt meir interesse for stipenda enn tidlegare.

1.5 Verksemdomål

HiSF skal auke talet på publikasjonar til å bli ein høgskule med høg vitskapleg publisering, og skal ha høg fagleg og forskingsetisk kvalitet på fou-arbeidet

1.5.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under

1.5.2 Analyse

HiSF arbeidar strategisk med mål om å auke den vitskaplege publiseringa. Talet på publikasjonspoeng har dei siste åra synt ein kraftig og stabil auke. Den nye metoden for berekning av publikasjonspoeng som blei innført i 2015, gjer at tala for poeng ikkje direkte kan samanliknast. Ein ser likevel at den gode trenden frå 2015 held fram i 2016, med ein ytterligare auke på om lag 23 %. Dette betyr at vi (alt) i 2016 passerte målet om 0,5 publikasjonspoeng per vitskapeleg tilsett innan 2020, sjølv om dette talet ikkje kan samanliknast direkte med målsettinga, som var sett før endringane i publikasjonspoengberekinga. Det vil framleis vere fokus på å auke delen kunnskap vi publiserer i fagfellevurderte kanalar.

Det har òg vore ein betydeleg auke i delen publikasjonar på nivå 2, noko som er eit kvalitetsstempel for forskinga ved høgskulen.

Dei strategiske forskingsprogramma ved høgskulen skulle etter planen avsluttast sommaren 2017, og nye forskingsprogram skulle lysast ut. Grunna arbeidet med å etablere ein ny strategi og organisasjon for HVL, blei det vedteke å utsette dette og forlenge dei eksisterande forskingsprogramma med eitt år (til sommaren 2018).

To av dei strategiske forskingsprogramma, «Kvalitet i velferdstenester» og «Samhandling, styring og innovasjon i offentlig sektor» slo seg i 2016 saman i «Innovasjon, kvalitet og styring i offentlig sektor» for å imøtekommne interne ynskje, og samtidig betre posisjonere seg strategisk i HVL. Mellom anna såg ein dette som viktig inn mot arbeidet som blir gjort for å etablere ei ph.d.-utdanning innan innovasjon. Evalueringa av programma i 2015 viste auka publiseringaktivitet og ei styrka bevisstgjering rundt publisering i poenggjenvante tidsskrift, noko som har halde fram i 2016. Innføring av ein meir resultatbasert og differensiert fou-ressurs for fagtilsette er også venta å bidra positivt til ytterlegare publisingssauke.

Ein auke av fou-tid til tilsette som har stort publikasjonspotensiale, er òg med på å bidra til å nå målsettinga om auka publikasjonsaktivitet. Institusjonelle fou-stipend vert nytta både som kompetansehevingstiltak og til å gje erfarte forskrarar samanhengande forskingstid. Vi har

Styringsparametrar	2013	Resultatutvikling			Målsetjing 2016	Snitt SH 2015
		2014	2015	2016		
Publikasjonspoeng	40,1	71,3	105,7	130,4	115	-
Publikasjonstal – nivå 2-andel (%)	5,6	8,1	10,4	24,0	10	30,2
Auke i publikasjonspoeng (%)	-20,0	77,8	48,4	23,3		-
Publikasjonspoeng per UFF-stilling	0,19	0,33	0,48	0,54	0,50	0,52
Del årsverk i førstestillingar av UFF (%)	38,4	38,5	42,7	45,9	45	-
Tal årsverk i dosentstillingar	4	4	6	5	8	-
Tal årsverk i professorstillingar	8,3	7,8	11	12	13	-
Tal årsverk i stipendiatsstillingar	21,8	20,1	26	30	28	-
Tal avgagte doktorgradar	4	4	4	7	4	-
Tal starta doktorgradskandidatar	6	2	6,5	11	11	-
Del uteksaminate kandidatar teken opp på doktorgradsprogram seks år tidlegare	-	75	83	50	100	-

samla sett nytta om lag 18,5 millionar kroner på foustipenda sidan ordninga blei innført i 2013. I 2016 blei det tildelt stipend innan kategoriane Forskarstipend, Førstestillingskvalifiseringsstipend og Professorkvalifiseringsstipend. Stipendordninga har gjeve ønska resultat, og i 2016 blei to stipendmottakarar kvalifiserte til førstelektor og to til professor, i tillegg til at éin innan kvar kategori leverte opprykkssøknad som er under handsaming. Som tiltak for å betre bruken av stipendmidla etter målsettinga, har vi no startmøte for nye stipendmottakarar der både mottakar, rettleiar, instituttleiar og fou-administrasjonen deltek. Dette har bidrige til betre forventningsavklaring mellom stipendmottakar og fagleg leiing, og til at konkrete planar blir fastlagde for stipendperioden. Midtveges i stipendperioden blir dette følgt opp med ein midtvegssamtale, og etter avslutta stipendperiode vert det levert ein sluttrapport der ein òg evaluerer sjølv ordninga.

Framleis er det slik at vi på nokre fagområde har for låg del tilsette med førstekompetanse. Det blir arbeidd aktivt med å auke dette gjennom målretta rekruttering og langsiktig arbeid retta mot kompetanseheving av eigne tilsette. Høgskulen har lagt vekt å bygge sterkare fagmiljø og å auke tal årsverk i førstestillingar og professor-/dosentstillingar. Ein har òg sett gode resultat av å organisere fou-aktivitetene med å byggje opp forskingsgrupper. Publikasjonspoenga aukar gjennom at fleire tilsette publiserer poenggjevande, og i mindre grad av at få produserer meir. Mange fagmiljø har tilsette i doktorgradsløp eller organiserte førstelektoraløp, og høgskulen har fleire kandidatar som vil søkje opprykk til toppstillingar dei neste åra.

Det vart i 2015 starta eit arbeid for å få på plass eit kompetanseprogram som eit målretta tilbod til tilsette utan førstekompetanse. Det har vore organisert fleire samlingar i 2016, med fokus på formelle krav, framlegging av tekst, vurderingar av opprykkssøknader, rettleiing og mentorordning. I 2016 vart det òg starta eit kompetanseprogram der HiSF har fått 10 plassar på ph.d.-kurset «Praksisnær forsking» ved Høgskolen Stord/Haugesund, som dei køyrer for sine tilsette saman med Høgskulen på Lillehammer. Kurset går over tre samlingar frå hausten 2016 til våren 2017. Fagttilsette ved HiSF (og resten av HVL) er òg med og underviser på kurset, som har fått gode tilbakemeldingar frå deltakarane.

Høgskulen arbeider aktivt med å ha høg forskingsetisk kvalitet på fou-arbeidet. I 2016 blei det arrangert ein Forskingsetisk dag for alle tilsette, med inviterte foredragshaldarar mellom anna frå dei forskingsetiske komiteane. Det nasjonale arbeidet med nye forskingsetiske retningslinjer og revisjon av forskingsetikklova har òg initiert eit arbeid med å revidere administrative rutinar saman med fusjonspartnarane. Mellom anna vedtok interimstyret for HVL i desember å etablere eit

Forskningsetisk utval med verknad frå 1.1.2017. HiSF har forbetra systema for sikker lagring av forskingsdata, for å sikre opplysningsar som kjem under reglar for personvern, og for å sikre at data vert lagra på ein forsvarleg måte og innanfor dei tidsrammene som gjeld. Dette arbeidet held fram i HVL.

Seksjon for fou arrangerer jamleg fou-seminar der ulike problemstillingar og utfordringar knytt til fou-arbeidet vert tatt opp. Dette er eit tiltak for å inspirere, motivere og informere fagttilsette i deira fou-kvartdag. Seminara kan vere korte forelesingar, lengre seminar og kurs. Både interne og eksterne fagfolk har bidrige med kompetanse. Mellom anna blei det i 2016 arrangert kurs i excel, NVivo, rettleiing og akademisk skriving i regi av høgskulen.

Etter initiativ frå Forskar forbundet er det oppretta eit kvinnenettverk ved HiSF. Nettverket har hatt samlingar for alle kvinnelege tilsette der tema mellom anna har vore CV-skriving, fagfellevurdering og korleis ivaretak seg sjølv og sin eigen arbeidssituasjon. Nettverket har søkt og motteke OU-midlar frå Forskar forbundet til å arrangere nettverkssamlingar. Etter innspel frå mellom anna dette nettverket avgjorde HiSF hausten 2016 å sette av midlar til kompetansetiltak retta mot kvinner. Desse midlane er no lyste ut.

Høgskulen har òg etablert eit eige fond for infrastruktur der fagmiljø kan söke midlar for å få finansiert utstyr til forskings- og utdanningsformål. Det er venta at betre tilgang på forskingsinfrastruktur vil gje positiv effekt på publiseringsmålsettinga.

1.6 Verksemds mål

HiSF skal særleg utvikle praksisnære fou-prosjekt på regionale problemstillingar med nasjonal eller internasjonal relevans, og involvere studentar meir i forskings- og utviklingsarbeid

1.6.1 Styringsparametrar

Sjå tabell neste side

Kvalitativ styringsparameter

- > Resultatoppnåing på forsking i forhold til vår eigenart
- > Samspel mellom forsking og utdanning

1.6.2 Analyse

Høgskulen har god resultatoppnåing innan dei fleste strategiske satsingsområda. Ei evaluering av dei strategiske forskingsprogramma syner at det er mange positive verknader av satsinga, både med tanke på publisering, involvering av fleire fagttilsette og studentar i forskingsarbeid, prosjektutvikling og ekstern prosjektsøking, etablering av nettverk og fagleg samarbeid både regionalt, nasjonalt og også internasjonalt. Samanslåinga av «Kvalitet

Styringsparametrar	Resultatutvikling				Målsetjing 2016
	2013	2014	2015	2016	
Tal publikasjonar frå studentoppgåver	5	6	8	10	10
Tal studentforfattarar	1	11	16	16	15
Tal nye lærebøker og fagbøker	7	10	14	11	15

i velferdstenester» og «Samhandling, styring og innovasjon i offentlig sektor» til «Innovasjon, kvalitet og styring i offentlig sektor» er òg eit strategisk grep i samband med å posisjonere seg for relevante problemstillingar som fylge av samfunnsutviklinga. Målsettinga til HiSF om å peike ut 1-2 strategiske satsingsområde som grunnlag for mogleg framtidig etablering av ph.d.-program er lagt på is grunna fusjonen, og blir sett i samanheng med etableringa av to nye ph.d.-studium i HVL.

Fleire av dei store forskingsprosjekta ved HiSF tek utgangspunkt i praksisnære problemstillingar, og er designa og blir gjennomførte med utgangspunkt i dette verksemdsmålet. Høgskulen sitt største eksternfinansierte forskingsprosjekt, «Active smarter kids (ASK)», er eit utviklings- og forskingsprosjekt som undersøker om auka fysisk aktivitet i samspel med dei tradisjonelle skulefaga, påverkar skuleprestasjon, trivsel og helse. Både lokale og internasjonale aktørar er knytte til prosjektet. I dette prosjektet har ein lukkast særskilt godt med å forankre og gje eigarskap til prosjektet lokalt i kommunen, hjå offentlege institusjonar og andre relevante aktørar med engasjement for skulen. Prosjektet har oppretta si eiga nettside (<http://www.askbasen.no/fysiskaktivlaering>) der mellom anna lærarar i skulen kan finne pedagogiske opplegg til bruk i undervisninga. «The Sogn og Fjordane Preschool Physical Activity Study (PRESPAS)», som vart gjennomført barnehageåret 2015-16, undersøkte det fysiske aktivitetsnivået hjå 3-5 år gamle barnehagebarn i Sogn og Fjordane. Det er etablert eit oppfølgingsprosjektet kor vi ønskjer å følgje eit utval av desse barna i fem år framover, og undersøke korleis aktivitetsnivået utviklar seg i skulealder. Prosjektet har fått noko eksternfinansiering, men arbeider aktivt med å auke omfanget av denne. Regionale samarbeidspartar er Sogn og Fjordane fylkeskommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Kommunenes Sentral forbund og Helse Førde.

I 2016 starta prosjektet «Selvstendige, selvhjulpne og aktive eldre – hverdagsrehabilitering for eldre (ISRAE)» som er eit samarbeid med Sogndal kommune med støtte frå Regionalt forskingsfond (RFF). Prosjektet undersøkjer effekten av trening hos eldre som har søkt eller motteke pleie- og omsorgstenester i eigen bustad. Dette er eldre som står langt framme i køen for ein institusjons-

plass. Ideen er at målretta tiltak mot desse kan gi en stor individ- og samfunnsgevinst ved å gjøre dei eldre meir sjølvstendige og sjølvhjelpne. Resultata kan nyttast til å effektivisere og betre kvaliteten i pleie- og omsorgstene sta, implementere styrketrening i kvardagsrehabiliteringa, samt føre til at færre eldre har mindre behov eller kan utsette behovet for tenestene i fleire år. Prosjektet søker aktivt støtte gjennom fleire eksterne finansieringskjelder, og har potensiale til å bli eit omfattande prosjekt av stor nytte for praksisfeltet.

Prosjektet Førde Active Transport (FACT) Study har som mål å evaluere effekten på sykling i Førde med å implementere Førdepakken, og å vurdere korleis implementeringa kan påverke folkehelse og miljøfaktorar. Vegnettet i Førde kommune vil frå 2016 og over ein periode på åtte år bli oppgradert gjennom Førdepakken. Ein milliard kroner skal brukast på å bygge ny infrastruktur for sykling og gåing. FACT-studien er forankra hos Førde kommune og Statens Vegvesen og vert gjennomført i samarbeid med Helse Førde, Vestlandsforsking, Universitetet i Agder og Norges idrettshøgskole, i tillegg til internasjonale institusjonar. Prosjektet søker aktivt støtte gjennom fleire eksterne finansieringskjelder.

Det er eit mål å tilby framifrå forskingsbasert utdanning ved HiSF. Studentar er i aukande grad aktive deltagarar i forskingsprosjekt. Dei har dessutan vore med som medforfattarar i poengjevande tidskriftsatiklar. Nokre av studentane er òg medforfattarar på meir enn éin artikkel. Det vert arbeidd aktivt med å styrke studentinvolveringa i forskingsarbeid, både gjennom datainnsamling og artikkelskriving. Studentar vert inviterte til fou-seminar saman med tilsette, og biblioteket har eigne opplegg for til dømes litteratursøk og bruk av referansar.

HiSF legg særleg vekt på forsking som byggjer opp om utdanningane. Fagmiljøa treng forskingsbasert styrking for å kunne drive og utvikle utdanningane i tråd med nasjonale standardar. Auka kompetanse er avgjerande for å ta del i kunnskapsbygginga i praksisfeltet, og for å vere ein truverdig samarbeidspart i dei stadig viktigare nasjonale-, regionale- og internasjonale kunnskapsnettverka innanfor utdanning og forskings- og utviklingsarbeid. Det blir òg arbeidd med å utvikle utdanningsinsentiv knytt til

større forskingsprosjekt gjennom å etablere tilhørende emne på bachelor- eller masternivå. I studiane skal perspektiv, metodikk og forskingsstatus frå prosjektet formidlast i undervisninga, og slik blir undervisninga meir forskingsbasert, studentane møter oppdaterte forskingsresultat, og forskarane får formidla og diskutert perspektiv og arbeid underveis i prosjektet. Eit godt døme er masterprogrammet i Climate change management, som er nært knytt til forskinga ved høgskulen. Studiet blei akkreditert i 2016, og har knytt til seg fleire toarstillingar frå andre forskingsinstitusjonar. Vi ventar at etablering av eit slikt studium legg grunnlag for nettverk som på sikt vil generere fleire aktuelle forskingsprosjekt, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Studentane si deltaking i forskingsprosjekt skal òg verte styrkt gjennom koordinering av innsats i eit avdelingsovergripande forum for masterutdanningar. Mellom anna blir det samordna kurs i metode, og jobba med felles retningslinjer for masteroppgåver. Dette arbeidet må vidareførast i HVL. Fleire av avdelingane har eigne forskingsseminar som knyter studentane sine masterprosjekt mot pågående prosjekt i høgskulen eller hos samarbeidande aktørar. I samband med Forskningsdagene 2016 blei det gjennomført fleire arrangement som kopla undervisning og forskingsformidling.

Populærtskapeleg forskingsformidling er avgjerande for å synleggjere forskinga til ålmenta. I samband med Forskningsdagane 2016 fekk tilsette tilbod om rettleiing til kronikkskriving frå kommunikasjonsrådgjevar. Dette resulterte i ein serie med fleire kronikkar som blei publisert i lokalaviser og på Forskning.no. I tillegg fekk fleire av arrangementa under Forskningsdagane god medie-

omtale. I samband med formidling inviterte vi òg kommunikasjonsekspert Audun Farbrot til å halde fou-seminaret «Slipp kunnskapen laus i sosiale medier». Kommunikasjonsrådgjevar er òg til disposisjon for forskarar som vil formidle viktige funn i media. Vi ser at dette gir gode resultat og omtale.

1.7 Verksemadmål

HiSF skal utvikle sterke fou-miljø og forskingsgrupper som får tilslag på ekstern finansiering og som har gode internasjonale relasjoner

1.7.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under.

1.7.2 Analyse

Høgskulen har som målsetting å ha sterke forskingsgrupper med høgt tilslag av ekstern finansiering frå NFR, og vesentleg aktivitet mot EU i 2020. Horisont 2020-prosjektet “Mapping mobility – pathways, institutions and structural effects of youth mobility in Europe (MOVE)”, med høgskulen som partnar, blei starta opp i 2015. Dette er det einaste EU-prosjektet ved HiSF. Prosjektet er særleg viktig for å knyte internasjonale kontaktar, og å auke forskarutvekslinga. Ei samarbeidsstilling som kan nyttast i rådgjeving i søknadsprosessar mot EU og Horisont 2020, er oppretta med Vestlandsforsking og Fylkeskommunen, og arbeider no primært med mobilisering for å auke aktiviteten. Med ein større forskingsadministrasjon er det òg grunnlag for å følgje dette betre opp i HVL.

Høgskulen arbeider aktivt mot relevante utlysingar i Forskningsrådet, og fleire fagmiljø søker midlar for å finansiere forskingsaktivitet, publikasjoner, stipendi-

Styringsparametrar	Resultatutvikling				Målsetjing
	2013	2014	2015	2016	
Tal eigne NFR/RFF søknader	9	10	16	9	20
Tilslag eigne søknader NFR/RFF (%)	33,3	30,0	25	33	25
Tal samarbeidssøknader NFR/RFF	5	3	8	14	10
Tilslag samarbeidssøk. NFR/RFF (%)	16,7	0	25	7	25
Midlar frå NFR (1000 kr)	10 004	9727	12818	9887	15000
NFR-tildeling per UFF-stilling (1000 kr)	48,0	45,4	57,9	40,6	70,0
Tal eksternfinansierte stipendiatar	6,5	8,5	8,5	10,5	12
Del artiklar med int. samforfattarar (%)	27,9	-	23,3	28,4	35
Horisont 2020 (1000 kr)	571	91	235	1116	1200
Horisont 2020 per UFF-stilling (1000 kr)	2,7	0,4	1,1	4,6	6,0

Styringsparametar	Resultatutvikling				Målsetjing 2016
	2013	2014	2015	2016	
Tal tilsette i fou-stipend	7	8	12	8	8
Tal tilsette som publiserer	66	107	110	124	120
Del UFF-stillingar som publiserer (%)	31,7	50,0	50	51	55

atar og forskaropphald. Dette er òg med på å byggje opp gode relasjonar med andre nasjonale partnarar som det er naturleg å knye til seg i slikt søkeradsarbeid. Det er utarbeidd sjekklistar for dei ulike prosjektfasane (søknad, start/gjennomføring og avslutning) som støtte til søkerane. Frå 2016 har òg forskingsadministrasjonen invitert til startmøte for alle nye eksternfinansierte prosjekt for å lage ein plan for å sikre administrativ oppfølging og støtte undervegs, og ein eigen prosjektrådgjevar innan økonomi følgjer opp større forskingsprosjekt.

Sjølv om brorparten av prosjektaktiviteten skjer innanfor dei strategiske forskingsprogramma, er det mykje aktivitet som ikkje vert omfatta av desse. Dette gjeld blant anna forskingsprosjektet «Transforming Author Museums» (TRAUM), som starta opp i 2016. Prosjektet er finansiert innanfor HUMSAM i det anerkjente FRIPRO-programmet (i NFR), som skal fremje nyskapande og dristig forsking med høg vitskapleg kvalitet. Prosjektet ser på kvifor nokre forfattarar vert valde ut til forfattarmuseum, mens andre ikkje blir det, og om dette t.d. berre heng saman med den litterære kvaliteten i forfattarskapet. Gjennom prosjektet arbeider historiemiljøet ved høgskulen saman med litteraturvitalar, didaktikkarar, marknadsføringssekspertar og turismeforskrarar både nasjonalt og internasjonalt. Prosjektet er ikkje berre strategisk viktig for prosjektgruppa og avdelinga, men syner òg at det er mogleg å nå opp blant dei store ved ei målbevisst satsing.

I 2016 etablerte høgskulen internasjonaliseringsstipend etter mal frå Forskningsrådet. Stipenda skal gje fagtilsette mulegheit til forskaropphald ved institusjonar i utlandet og stimulere til nettverksbygging, fagleg forskarsamarbeid og metodisk utvikling. Opphald skal ha forskingsarbeid som hovudformål, men opphald som også kan stimulere til utvekslingsavtalar for undervisning, tel positivt. Opphaldet skal normalt ha ein varigheit på 3-6 månader. Sju tilsette blei tildelt stipend for opphald i USA, Canada, Japan, Tyskland, Frankrike og Storbritannia (2). Det er òg mogleg for tilsette å søke støtte til mindre reiser i samband med prosjektutvikling og nettverksbygging gjennom andre ordningar.

1.8 Verksemadmål

Fou-arbeidet ved HiSF skal ta utgangspunkt i interesse og motivasjon hos fagtilsette, og arbeidet med fou skal vere inkluderande og motiverande og ha gode rammevilkår

1.8.1 Styringsparametar

Sjå tabell over.

1.8.2 Analyse

Høgskulen tildelte til saman 8 nye fou-stipend i 2016 til førstelektor- og professorkvalifisering og som forskarstipend til nykvalifiserte forskarar. Stipendmottakarane uttalte i ei evaluering i 2015 at dei opplever tildelinga som positivt for deira fou-kvartdag, særleg med tanke på mulegheiter til å publisere og utvikle prosjekt. Men evalueringa syntetiserer òg at det var rom for betringar i ordninga. Som følgje av dette, er det etablert eit formelt startmøte med betre planlegging av stipendperioden med tanke på å legge til rette for fou-arbeidet på arbeidsplanen, med rom også for å ta obligatoriske kompetansekurser (sjå tidlegare). Det er òg opna for å gjere om delar av stipendet til driftsmidlar. Det er ei utfordring for dei som skal kvalifiserast til professor, at det er få stipendiatstillingar ved HiSF, og at det difor kan vere utfordrande å få rettleiingserfaring, særleg sidan høgskulen ikkje er doktorgradsgjevande som institusjon. Dette vil kunne betre seg innanfor HVL.

Del UFF-stillingar som publiserer, har stabilisert seg etter ein god auke i perioden frå 2012 (20 prosent) til 2014 (50 prosent). Rammevilkåra er om lag dei same som tidlegare år, og noko av auken i publiseringar kan kome frå betre organisering av fou-verksemda og større merksemd på fou-aktiviteten. Publiseringa skjer i større grad i poengjevande publiseringeskjelder, og fleire publiserer på nivå 2 (sjå tabell 1.4.1).

Høgskulen legg vekt på at erfarte forskarar rettleiar kollegaer med mindre fou-erfaring. I søkeradene om interne midlar vert rettleiing vektlagt i vurderinga for tilsette som manglar formalkompetanse og/eller forskingserfaring. Organisering av fou-aktiviteten i tematiske forskingsgrupper og forskingssirklar har gjeve gode resultat, og doktorgradsstipendiatar og tilsette i førstelektorløp har i stor grad interne rettleiarar.

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

HiSF skal vere ein open og engasjert institusjon som er synleg og set spor etter seg. Høgskulen skal formidle viktige forskingsresultat i media og på eigne nettsider, og bidra med faktakunnskap i samfunnsdebatten. Høgskulen skal stimulere til verdiskaping gjennom innovasjon, og vere ein viktig regional utviklingsaktør. Høgskulen skal framfor alt utvikle ny kunnskap saman med praksisfeltet som skal bidra til ei endring av praksis for brukarar, yrkesutøvarar og som eit viktig vedtaksgrunnlag for styresmakter.

2.1 Verksemadmål

HiSF skal vere relevante for samfunns- og arbeidsliv

2.1.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under

Kvalitativ styringsparameter

- > Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv.

HiSF har hatt veksande oppdragsmengde utanom EU og Forskningsrådet dei siste åra, og har lukkast bra med å auke denne aktiviteten. Bidragsinntekter frå Forskningsrådet per faglege årsverk har likevel hatt ein nedgang i 2016 samanlikna med 2015 og ligg under målsettinga. Ei hovudårsak til nedgangen er at høgskulen ikkje fekk tilslag på nye store forskningsprosjekt i 2016. Mykje av tidlegare aktivitet har vore kopla mot SHP-programmet i Forskningsrådet. Dette programmet er no lagt ned. Det vil vere avgjerande at forskarane blir kjende med andre mulegheiter innanfor Forskningsrådet, og aukar søknadsinnsatsen mot andre program.

Høgskulen skal vere ein viktig partnar for samfunns- og næringsliv gjennom å tilby relevante utdanninger, innovative fou-prosjekt med relevans for samfunnet og faktabasert kunnskap til samfunnsdebatten. Høgskulen har eit etablert og godt samarbeid med viktige delar av regional offentleg forvaltning gjennom Fylkeskommunen, Fylkesmannen, Innovasjon Norge, kommunar, NAV og Helse Førde. Eit strategisk viktig samarbeid med energibransjen har gjeve opphav i eit eige forskingsprogram og ei utdanning innan Fornybar energi, og ei ingeniørutdanning innan Energi, elkraft og miljø. Høgskulen har i tett samarbeid med byggebransjen og fusjonspartnar Høgskulen i Bergen, etablert eit bygginneniørstudium i Førde. Arbeidet med å styrke ingeniør- og teknologiutdanningane ved HiSF gjennom eitt nytt byggingeniørstudium er forankra i RSA, og har ei arbeidsgruppe satt saman av medlemmer av dette rådet. Det er òg eit samarbeid mellom Innovasjon Norge, IT-forum Sogn og Fjordane, næringslivet og Sparebankstiftinga Sogn og Fjordane om å skipe eit IT-studium i Sogn og Fjordane. Dette arbeidet er venta å resultere i eit nytt studietilbod innan dette faget i 2017. Det er òg eit felles forskingsprogram innan Innovasjon og verdiskaping i reiselivet saman med Vestlandsforskning, der reiselivs-aktørar, Fylkeskommunen og Innovasjon Norge er bidragsytarar.

Høgskulen har etablert prosjektsamarbeid med Vestlandsforskning innanfor IKT, fornybar energi og helse, og reiseliv. Samarbeidet med Vestlandsforskning har òg vore avgjerande for utvikling og drift av masterprogrammet i «Climate change management» som blei akkreditert i februar 2016. For å auke samarbeidet må ein sjå nærmare på korleis institusjonelle rammer, samarbeids- og institusjonsavtalar kan utviklast vidare.

Høgskulen har òg eit etablert forskingssamarbeid ved ingeniørutdanninga med Polen gjennom EØS-midlar

Styringsparametrar	Resultatutvikling				Målsetjing	Snitt SH
	2013	2014	2015	2016		
BOA utanom EU og NFR (1000 kr)	20916	25301	28584	31272	35000	37045
BOA utan EU/NFR per UFF-stilling	100,4	118,1	129,1	127,6	152	118,8
BOA som del driftsinntekter (%)	6,0	6,3	6,8	7,3	7,0	-
Bidragsfinansiert BOA (%)	71,6	72,3	40,1	75,0	50	61
Oppdragsfinansiert BOA (%)	28,4	27,7	59,9	25,0	-	39
BOA frå næringsliv (%)	5,4	11,2	20	17	-	15
BOA frå det offentlege (%)	82,6	78,9	80	83	-	75
Innovasjon (NFR-tildeling per UFF-stilling (1000 kr))	48,0	45,4	57,9	40,6	70,0	-

tildelt via NFR i prosjektet MEDUSA, og samarbeid gjennom utveksling av studentar og doktorgradsstipendiatar. Høgskulen har elles eit tett samarbeid med Helse Førde, og deltar i utviklinga av eit klinisk tilbakemeldingssystem innan psykiatrien i prosjektet NORSE. Vårt bidrag i utviklinga er i hovudsak gjennom stipendiatar som arbeider med problemstillingar knytt til systemet.

Høgskulen tilbyr fleksibel utdanning til regionen gjennom etter- og vidareutdanningar, spesielt innan helsefag og lærarutdanninga. Høgskulen tilbyr òg desentralisert undervisning gjennom samlingar og nettbaserte forelesingar, og særskilt innan lærarutdanninga. Høgskulen organiserer i tillegg fleksible og tilrettelagte studietilbod til bedrifter, kommunar og andre aktørar gjennom oppdragseininger HiSF Oppdrag. Bruken av nettbaserte undervisningsmetodar er aukande.

Kvalitativ styringsparameter:

- > Forskingsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag

Høgskulen sin forskingsinnsats er i stor grad retta inn mot profesjonsfag, profesjonsretta utdanningar og MNT-fag slik som utdanningsporteføljen ved HiSF er satt saman med stor vekt på lærarutdanning, helsefagutdanning og sosialfag, og eit framifrå fagmiljø innan geologi og geofare.

Det er etablert eit strategisk forskingsprogram i læringsforskning for å styrke forsking relevant for lærarutdanninga ved HiSF. Dei siste åra har det vore gjort eit målretta arbeid for å auke delen kunnskap vi publiserer i fagfellevurderte kanalar herifrå. Helsefagutdanninga har saman med Helse Førde eit eige strategisk Forsknings-senter for helseforskning. Dette har gjeve eit veldig løft til forskingsaktiviteten i begge organisasjonane. Kommunsekturen vert no invitert med. Det vart i 2016 gjeve strategiske utviklingsmidlar for å styrke forskingsinnsatsen. HiSF er òg med på ei satsing mot velferdsteknologi som blir driven av IT-forum i Sogn og Fjordane.

Dei tidlegere omtala byggingeniør- og IT-studia samt masterstudiet i Climate change management, er særleg viktige for å styrke MNT-faga og forskingsinnsatsen vidare. Klima er eit område der forskingsinnsatsen i form av stipendiatstillingar, eksternt finansierte forskingsprosjekt og resultat i form av publikasjonar har vore særleg høg ved HiSF, og der ein har lukkast med å bruke det geografiske fortinnet med natur og isbrear tett på som ein styrke i forskingssatsingane.

Forskningsprosjektet «Renewable Energy Projects: Local Impacts and Sustainability (RELEASE)» følgjer konseptet om berekraftig utvikling, der tre dimensjonar må balanserast: økonomi, samfunn og miljø. Brukt saman med lokale effektar av fornybare energiprojekt, kan desse dimensjonane tolkast som ein ambisjon om å skape økonomisk verdi lokalt, balansere dei sosiale konsekvensane av desse effektane for lokale myndigheter, og til å redusere lokale miljøeffektar. Det er avgjerande i prosjektet å sikre informasjonsflyt frå prosjektet gjennom fleire kanalar enn dei vitskapelege, og det vert derfor mellom anna skipa til målretta workshops for partnerar på deira arbeidsplassar.

Av relevante faglege konferansar arrangerer HiSF saman med Fylkesmannen i Sogn og Fjordane årleg ein rettleiingskonferanse. Temaet for 2016 var «Dei utfordrande samtalane». Under Forskningsdagane 2016 arrangerte vi «Drop-in seminar» om demens, der målgruppa var pårørande, kollegaer, venner og familie til personar med demens. Forskningsgruppa «Folkehelse, livsstil og overvekt (FLO)», som er ein del av Senter for helseforskning, hadde også eige symposium på ein større europeisk fedmekonferanse i Göteborg (EOS 2016) i juni.

2.2 Verksemdsmål

HiSF skal formidle resultata frå fou-aktiviteten til samfunnet, og auke bruken av «open access» publisering

2.2.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under.

Styringsparametrar	Resultatutvikling					Målsetjing 2016	Snitt UH 2015
	2013	2014	2015	2016			
Tal fou-resultat i CRIStin	509	450	613	478	650	-	
Tal publikasjonar Open Access	24	25	26		30	-	
Periodikaartiklar (%)	59,8	52,1	66,5	82,6	60	72	
Antologiartiklar (%)	40,2	39,1	29,7	16	35	26,5	
Monografiar (%)	0	8,8	3,8	1,4	5	1,5	
(Pop.)vitskaplege publ./posters	269	160	199	232	230	-	

2.2.2 Analyse

Talet fou-resultat har gjennomgåande vore stigande dei siste åra, men samtidig er det stor uvisse rundt dette talet, sidan det kan vere noko tilfeldig i kva grad dei tilsette rapporterer ulike aktivitetar. Gjennom eit open-access (OA) fond har tilsette mulegheit til å få støtte til OA-publisering. Det har vore ei god utvikling dei siste åra med auka publisering som er tilgjengeleg for alle. Det har vore vektlagt å styrke OA-publisering i tidsskrift, og ikkje å bygge opp eit eige parallelt institusjonelt arkiv. Publikasjonsprofilen har endra seg noko dei siste åra mot meir publisering i vitskaplege artiklar i periodika heller enn i antologiar. Ein god balanse mellom desse kanalane er viktig for å stimulere publisering av forsking både i spiss og i breidde.

Det er eit aukande tal registreringar av fou-resultat i CRIStin. Dei siste åra har det vore ein auke i vitskaplege og populærvitskaplege presentasjonar, og større merksemd kring arrangement under Forskingsdagane. I 2016 var det mange arrangement på begge studiestadene Førde og Sogndal, i tillegg til fleire arrangement utanfor campusane.

I 2016 hadde vi ei stor målsetting om å vidareutvikle forskingssidene som støtteverktøy for fagtilsette, men grunna fusjonsarbeidet har dette blitt utsett. Det har likevel vore lagt vekt på å oppdatere prosjektinformasjonen som ligg ute.

2.3 Verksemadmål

HiSF skal aktivt bidra til innovasjon og verdiskaping i privat og offentleg sektor

2.3.1 Styringsparametrar

Sjå tabell neste side

Kvalitativ styringsparameter

- > HiSF skal bidra til regional nyskaping og innovasjon.

Høgskulen deltek i Næringsforum-prosjektet i regi av Fylkeskommunen, og er ein aktiv samarbeidspartnar i regionen. Utdanningane ved høgskulen er i stor grad retta mot offentleg sektor, og difor er det ei ambisiøs målsetting å skape mange nye næringsbedrifter ut i frå fou-aktiviteten ved høgskulen. Det vil vere ein ambisjon framover for høgskulen å betre kommersialiseringarbeidet fram til bedriftsetableringar.

Høgskulen i Sogn og Fjordane har som oppgåve å drive forsking, undervisning og formidling til gagn for samfunnet, og skal sikre samfunnet fri og open tilgang til høgskulen sine resultat. Som ein del av samfunnsansvaret skal høgskulen bidra aktivt til innovasjon og nyskaping, slik at samfunnet kan nyttiggjere seg resultata av høg-

skulen si verksemad, inkludert næringsmessig og kommersiell utnytting av forskingsresultat. HiSF har samarbeidd med Kunnskapsparken Sogn og Fjordane som innovasjonsaktør for studentar og tilsette. I 2016 er det registrert 5 nye forretningsidear som blir vurderte for opptak i deira inkubator. Det har ikkje vore patentsøknader, lisensieringskontraktar eller nye formelle partnarskap innanfor innovasjon og verdiskaping i 2016.

Det er gjennom forskingsrådet si studENT-satsing i FORNY-programmet søkt om og tildelt midlar for å kommersialisere ein forretningside frå ei masteroppgåve, som har resultert i selskapet «Better Player.» Forretningsideen i selskapet er å utvikle ei programvareløysing som bidreg til å lette kommunikasjonen mellom (fotball)spelarar og trenarar med fleire, slik at spelarar kan ta større eigarskap til eiga utvikling for å ta rette val i trening og kamp. I dette selskapet var HiSF med som ein av stiftarane, og er inne på eigarsida med ein eigardel på 15 prosent.

Høgskulen har òg vedteke eit reglement som klargjer tilsette sine rettar til eigne forskings- og arbeidsresultat («Reglement for handsaming av tilsette sine rettar til eigne forskings- og arbeidsresultat») i 2016.

2.4 Verksemadmål

HiSF skal utvikle ny kunnskap som bidrar til endring av praksis

2.4.1 Kvalitativ styringsparameter: Ny kunnskap som bidrar til endring av praksis

Høgskulen har eit tett samarbeid med offentlege forvalningsaktørar og regionale styresmakter innanfor profesjonsfelta ved høgskulen. Høgskulen har eit svært godt renommé for å utvikle forskingsbasert kunnskap som er relevant for praksisfeltet. Særleg har ein i dei tidlegare omtala prosjekta «Active Smarter Kids (ASK)» samarbeidd tett med skule- og utdanningssektoren i Sogn og Fjordane, i «The Sogn og Fjordane Preschool Physical Activity Study» (PRESPAS) med barnehagane, og i prosjektet «Selvstendige, selvhjulpne og aktive eldre – hverdagsrehabilitering for eldre» (ISRAE) samarbeidd nært med pleie- og omsorgstenesta i kommunane.

Senter for helseforskning er ein brubyggjar mellom aktuelle forskingsmiljø i alle delar av HiSF og Helse Førde. Dette lettar tilgangen til samarbeidsinstitusjonane sin kompetanse og nettverk. Senteret frontar kompetanseheving innan felta, gjev informasjon og rettleiing om finansieringsmulegheiter og vidareutviklar nettverk mot forskingsfinansierande organ og andre forskingsnettverk. Som eksempel har forskinga rundt ulike behandlingsmetodar og helsetenestene til sjukeleg overvekt også skapt ny kunnskap som har bidrege til endringar av praksis. HiSF deltek i forskingsprosjekt både innan reiseliv,

og innan eit VR13-prosjekt i innovasjon, som har som føremål å jobbe tett med praksisfeltet for å legge til rette for kunnskapsbaserte endringar. Nokre fagmiljø har òg etablert forskingssirklar med deltaking frå praksisfeltet, utdanning og forsking innanfor velferdsprofesjonane,

for å få innsikt i korleis kunnskap blir brukt og modifisert i møte med praksis, og samstundes kome tett på korleis erfaringsbasert kunnskap blir brukt og modifisert i utdanning og forskingsformidling.

Styringsparametrar	Resultatutvikling					Ambisjons-nivå 2016	Gjennomsnitt nasjonalt 2016
	2012	2013	2014	2015	2016		
Del bachelorstudentar (%)	64	70	70	71,7	71,1	72	-
Del masterstudentar (%)	7	7	7	8,8	9,9	10	-
Bachelorgradar	20	21	21	21	22	21	-
Akkrediterte mastergradar	4	4	4	4	7	7	-
Vidareutdanninger				39	42	45	-
Del kandidatar som vurderte at utdanninga er ganske eller svært nyttig i arbeidssituasjonen*				92,4	91,8	92	-
Skåre på Studiebarometeret på samla vurdering av eige læringsutbytte i studiet		3,7	3,8	3,8	3,7	3,9	3,7
Samla skår på Studiebarometeret på spørsmål om relevans for arbeidslivet				4,4	4,2	4,5	4,1
Kandidatmål AOI				15	0	11	
Kandidatmål sjukepleie			122	154	126	110	
Kandidatmål vernepleie			28	31	31	21	
Kandidatmål BLU			20	53	31	35	
Kandidatmål GLU 1-7			26	31	39	30	
Kandidatmål GLU 5-10			18	23	21	26	
Kandidatmål PPU			92	36	90	48	

*Frå kandidatundersøkinga 2016.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

3.1 Verksemstmål

Kandidatar frå HiSF skal ha utdanningar som er relevante for samfunns- og arbeidsliv.

3.1.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under.

3.1.2 Analyse

Vi er godt over kandidatmålet på dei fleste utdanningane, men ligg litt under på BLU og GLU 5-10. Grunnen til dei store sviningane på PPU er at vi også tilbyr deltidsutdanning her, noko som gir store kandidatkull annakvart år. Vidareutdanningane på AOI er på 90 studiepoeng og går over 1,5 år. Det var ikkje avslutningsår i 2016 og difor heller ingen fullførte kandidatar. I Høgskulen på Vestlandet er det starta eit samarbeid for å vidareutvikle desse utdanningane til eit masterprogram innanfor ABIOK-utdanningane, som på sikt er tenkt å erstatte vidareutdanningane innan anestesi-, intensiv- og operasjonssjukepleie.

Hausten 2016 byrja dei første kulla på bachelorutdanninga i bygg- og anleggsgeniør, og på masterutdanninngane i Climate Change Management, og Idrettsvitenskap.

Den siste har høgskulen tidlegare tilbydd i samarbeid med Norges Idrettshøgskule, men har no fått akkreditering på denne aleine. I tillegg fekk høgskulen også akkreditering på ein ny master i Spesialpedagogikk, med start i januar 2017.

Resultata både i Kandidatundersøkinga og Studie-

barometeret viser at studentane meiner utdanningane er nyttige eller relevante for arbeidslivet. Karrieresenteret arrangerer jobbsøkarkurs, med fokus på korleis skrive ein god jobbsøknad, CV og intervju.

Høgskulen har ikkje nokon felles karrieredag der studentane møter representantar for yrkesfeltet. I staden vert det lagt opp til at høgskulen støttar studentane sine linjeforeiningar som arrangerer mindre karrieredagar/arbeidslivsdagar/temadagar.

I samband med utvikling av nye studieplanar, eller revisjon av eksisterande, blir det lagt vekt på at det skal vere representantar frå næringslivet med i studieplankomiteen. Dette er med å sikre at læringsutbytta til studentane er relevante for dei framtidige arbeidsgjevarane. Bachelorutdanningane i historie og sosiologi vart revidert i 2016, og har innført eit obligatorisk praksisemne. Dette skal vere med å sikre at studentane også innanfor samfunnsvitskap og humaniora får relevant arbeidspraksis.

3.2 Verksemstmål

Studentar og tilsette skal oppleve ein framtdsretta digital studiekvardag. Høgskulen skal legge til rette for at utdanningstilboda våre er tilgjengelege for flest mogeleg.

3.2.2 Styringsparametrar

Sjå tabell neste side.

3.2.3 Analyse

Vidareføring av digital eksamen skjer i stor skala, med ein betydeleg auke i tal digitale skuleeksamenar, innleveringar og fleirvalstestar i 2016. Dei fleste faglærarane er svært positive til digital eksamen, medan det er nokre utfordringar med å få alle eksterne sensorarar til å ville bruke skjerm i staden for papir på sensurarbeidet. Høgskulen har også i år gitt såkornmidlar til prosjekt

Styringsparametrar	Resultatutvikling						Ambisjonsnivå 2016	Snitt SH 2016
	2012	2013	2014	2015	2016			
Skår på studiebarometer.no på spørsmål om kor tilfreds studentane er med ikttenestene		4,1	3,9	3,9	3,9		4,0	3,8
Tal digitale eksamenar			10	40	186	60	-	
Tal fleksible utdanningar; desentraliserte tilbod og fjernundervisningstilbod				25	30	30	-	

Kvantitative styringsparametrar (KD)	Ambisjon			
	2014	2015	2016	2017
Effektivitet:				
Tal studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)	711	674	619	477

som skal auke bruken av digitale hjelpemiddel i undervisinga, mellom anna til bruk av videoopptak før og under førelesning, «flipped classroom», og munnleg eksamen gjennom Adobe Connect. Det har blitt gjennomført fleire nettundervisningsseminar, og både studentar og lærarar har fått opplæring i bruk av Adobe Connect.

Høgskulen har vidareutvikla det internasjonale samarbeidet vårt innan dette feltet, mellom anna med Manchester Metropolitan University i England og Wroclaw Philological School of Higher Education i Polen. Vi har også arrangert digitalt studiebesøk med Mittuniversitet i Sverige. Høgskulen har utvikla eit betydeleg tal fleksible utdanninger. Det er i hovudsak kombinasjonar av fysiske samlingar og nettbasert undervisning mellom samlingane. Særleg gjeld dette deltids lærarutdanninger og mange vidareutdanninger for lærarar.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

4.1 Verksemadmål

Høgskulen skal ha høg kvalitet i økonomiforvaltninga

4.1.1 Styringsparametrar

Sjå tabell under

Kvalitativ styringsparameter:

- > Høgskulen skal ha langsiktig økonomisk planlegging, god økonomistyring og god kontroll på utgiftene
- > God gjennomføring av budsjettet innanfor eit avvik på 1-2 % av tildelt ramme ved einingane
- > Ingen merknader frå Riksrevisjonen

4.1.2 Analyse

Når det gjeld effektivitet og tal studiepoeng per fagleg årsverk, viser tabellen at vi har hatt ein nedgang i frå 2014 til 2016. Avlagde studiepoeng per heiltidsstudent er ganske stabilt i perioden, så forklaringa ligg i fleire faglege årsverk. Det kan vere grunn til å kople dette til høgskulen si satsing på forsking og utvikling, med fokus på publising og auka formell kompetanse i personalet.

Vi har ein ambisjon for 2017 å ligge på landsgjennomsnittet.

Langsiktige økonomiske prognosar skal støtte opp under institusjonen sine mål og strategiar. Resultata til høgskulen ligg noko over det vi budsjetterte for 2016. I høve til budsjettet kostnadsramme syner den ordinære drifta for 2016 eit mindreforbruk på kr 10 mill. Dette utgjer 4 % av budsjettet og ligg noko høgare enn styringsparameteren (avvika er kommenterte i leiarkommentar).

Vi har stabilitet i økonomistillingane på teamet. Vi har fokus på høg kvalitet og gode prosedyrar innanfor rekneskapsområdet.

Vi har gjennom året arbeidd med økonomisk styring. Det gjeld både å samordne økonomistyringa på dei ulike avdelingane og utvikle gode rutinar og oppfølging knytt til bidrags- og oppdragsprosjekta. Fokus i 2016 har vore større eksternfinansierte prosjekt i tillegg til rådgjeving til avdelingar ved søknader om eksterne midlar. Dette inneber blant anna betre budsjettering, kvalitetssikring av søknader og arbeid med kontraktar. Det har også vore nytta ressursar for å koordinere og planlegge tredje byggesteget ved ombygging Gymnasbygget.

Høgskulen har lite økonomisk slakk for å kunne handtere endringar i driftsnivået og studiepoengproduksjonen. Det er difor viktig å utvikle gode informasjonsrutinar som sikrar at endringar som påverkar styringsparametrane, blir fanga opp tidleg slik at det er muleg å gjøre tilpassingar. Vi har også fokus på å yte god opplæring og service til leiarane med budsjettansvar. Vi budsjetterer detaljert, noko som gir resultat i form av god økonomistyring, men vi treng også at alle avdelingane får samordna og forbetra støttesystema i aktivitetsplanlegginga.

Gjennomgangen av rekneskapen for 2016 viser at høgskulen sin økonomi er god, men vi har små marginar og må halde fram å følgje opp kritiske budsjettpostar. Vi har i fleire år jobba med budsjettmodellen ved HiSF og den interne ressursfordelingsmodellen. Vi har no kome fram til ein ny modell for budsjettåret 2017, som tek utgangspunkt i finansieringssystemet. Det vil bli laga ein ny felles modell for HVL. Dette arbeidet startar våren 2017. For å ha god styring og kontroll må vi ha fokus på internkontroll. Vi må ha rutinar med tydeleg ansvar og myndighet, sikre at gjeldande rutinar blir følgde og overhalde

Styringsparametrar	Resultatutvikling					Ambisjons-nivå	Gj.snitt statlege høgskular
	2013	2014	2015	2016	2016		
Solide fagmiljø	Kvalitativ vurdering						
Prosentdel førstestillingar	38,4	39,0	42,9	45,9	43	52,8	
Del kvinner i dosent- og professorstillingar	28,5	32,2	34,3	24,2	Auke		
Del kvinner i førstestillingar	31,2	35,5	39,7	42,1	Auke		
Forholdstal faglege og adm. Årsverk	2,2	2,2	2,0	2,2	2,3		
Del mellombelse stillingar ekskl. åremål og stipendiatar	17,7	18	12,3	11,3	Reduksjon	-	
Sjukefravær i %	4,7	4,3	3,6	3,6	Halde nivået	-	

lover og regler.

Vi jobbar tett med økonomiseksjonane ved gamle HiB og HSH, og har etablert arbeidsgrupper som skal sikre sikker drift og nye rutinar.

Det var ved rapporteringstidspunktet ikkje vesentlege merknader frå Riksrevisjonen.

4.2 Verksemadmål

HiSF skal ha ein effektiv, lærande og målretta organisasjon som legg til rette for og støttar opp om kjerneaktivitetane ved høgskulen.

4.2.1 Analyse

Arbeidet med ny struktur har vore ei heilt sentral sak for Høgskulen i Sogn og Fjordane i 2016. I februar 2016 gjorde styret vedtak om å setje i verk sonderingar med Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskolen i Bergen for å greie ut grunnlaget for å starte fusjonsforhandlingar med dei to institusjonane. Samstundes bad styret om å invitere Høgskulen i Volda til eigne sonderingar. I mars gjorde styret vedtak om å gå vidare med fusjonsforhandlingar med Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskolen i Bergen. 9. juni 2016 gjorde styret vedtak om å fusjonere med Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskolen i Bergen.

Den nye høgskulen fekk namnet Høgskulen på Vestlandet, og skal vere ein institusjon som har god forankring i nærregionane for dei tre høgskulane og dei fem studiestadane Haugesund, Stord, Bergen, Sogndal og Førde. Med utgangspunkt i det mangfaldige kompetansefellesskapet ved dei tre institusjonane skal Høgskulen på Vestlandet byggjast og utviklast til ein fagleg sterk og tydeleg kunnskapsinstitusjon. Høgskulen på Vestlandet skal ha eit nært samarbeid med samfunns-, arbeids- og nærings-

liv, og yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling. Høgskulen på Vestlandet skal ha ein klar ambisjon om å verte universitet med ein profesjons- og arbeidslivsretta profil.

I denne prosessen har det vore medverknad både gjennom fagorganisasjonane i IDF-møte og gjennom deltaking i fagmiljøa og på avdelingane/einingane. På initiativ frå styret vart det hausten 2015 gjennomført ei spørjeundersøking blant HiSF- tilsette om haldningar til samanslåing. Dette vart følgt opp gjennom ein fagdag for alle tilsette i januar 2016, der det også vart gjennomført ei spørjeundersøking om vegen vidare i struktursaka.

Arbeidet med å iverksette fusjonen starta allereie i våren 2016. Arbeidet med dei verksemadskritiske områda hadde prioritert heile hausten. Det vart oppretta eit «Sikker drift prosjekt» med heile 64 arbeidsgrupper i aktivitet. Desse arbeidsgruppene består av administrativt tilsette. Samstundes vart det oppretta prosjekt for fagleg profil, fagleg organisering og leiing og administrativ organisering. Vedtak i desse sakene skjer i februar og mars 2017.

4.3 Verksemadmål

HiSF skal rekruttere og drive målretta kompetansebygging som sikrar eit høgt kompetansenivå, god kvalitet og profesjonalitet i alle delar av verksemda. Gjennom ein aktiv personalpolitikk skal vi styrke eit helsefremjande arbeidsmiljø, likeverd og likestilling

4.3.1 Styringsparametrar

Sjå tabell over

4.3.2 Analyse

Solide fagmiljø

Med solide fagmiljø meiner vi fagmiljø som er i stand til å ta vare på fagkompetansen innanfor utdanning, forsking og formidling over tid, som utviklar utdanningane i kontakt med arbeidslivet, som har faglege nettverk nasjonalt og internasjonalt, som har forsking som byggjer opp under utdanningane, og som har evne til å skaffe eksterne forskingsmidlar.

Det har også i 2016 vore arbeidd aktivt for å gi tilsette mulegheit til kompetanseutvikling, samt å rekruttere nye medarbeidarar med rett kompetanse i dei ulike fagmiljøa. Dette blir mellom anna gjort gjennom forskarstipend og kvalifiseringsstipend som blir lyst ut internt. Fusjonen med Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskolen i Bergen har som mål byggje sterkare og meir solide fag- og forskingsmiljø som set spor både nasjonalt og internasjonalt. Vi ser at vi er på rett veg mot eit høgre kompetansenivå, men det er framleis miljø som har problem med å rekruttere undervisings- og forskingskompetanse på førstestillingsnivå.

Som eit ledd i arbeidet med kompetanseheving og finansiering av fou og forskingsstipend, vart det i budsjettet for 2016 gjort ein reduksjon i fagtilsette si tildeling til fagleg/administrativ tid frå 25% til 23%. I samarbeid med fagorganisasjonane brukte vi i 2016 mykje tid på å utarbeide nye retningsliner for arbeidsvilkår for fagtilsette.

Vi har hatt ein jamn auke i prosentdel førstestillingar dei siste åra, heil tre prosentpoeng frå 2015. Tabellen under syner utviklinga ved avdelingane i perioden 2013-2016.

Det samla talet for del kvinner i førstestillingar har hatt ein jamn auke dei siste åra, og ligg no på 42,1 %. Utviklin- ga viser ein auke på knappe 11% over dei siste tre åra og utviklinga kan seiast å vere på rett veg.

Prosentdel kvinner i dosent- og professorstillingar er

redusert i 2016. Vi operer med små tal i ein institusjon av vår storlek, og det at ein professor sluttar slår relativt sett mykje ut. Sjå figur under

Alle avdelingar utanom AIN (som har same tal første stillingar som i 2015) har hatt ein auke i tal førstestillingar siste året. Det totale tal fagstillingar påverkar prosentdelen. Samlede avdelingar har auka talet årsverk med førstekompetanse i 2016. Dersom ei avdeling har rekruttert fleire tilsette på lægre nivå, så vil prosentdelen førstestillingar kunne bli lægre sjølv om talet førstestillingar har auka. Dette er tilfellet for Avdeling for samfunnsfag i 2016.

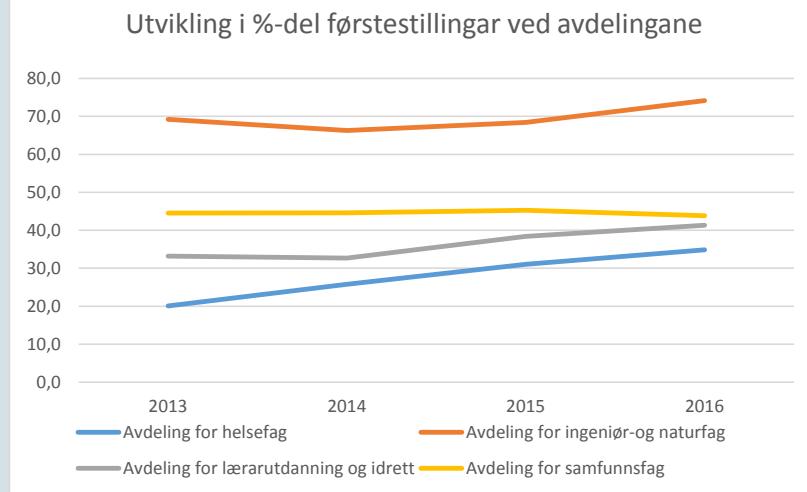
Del kvinner i førstestillingar totalt har ein auke, og følgjer same kurve som førstestillingar totalt.

Forholdstalet mellom faglege og administrative årsverk

I målsetjinga er forholdstalet mellom faglege og administrative årsverk sett til 2,2. Dette er eit forholdstal som HiSF har nydda i budsjettsamanheng ved vekst og nedskjeringar; ved tildeling av nye stillingar og i kutt i tal årsverk. Vi har gått over til ein ny budsjettmodell, og denne parameteren er ikkje lenger med i budsjettmodellen. I Kunnskapsdepartementet sin tilstandsrapport for 2016 har HiSF eit forholdstal mellom faglege og administrative årsverk på 3,2. Gjennomsnittet for høgskulane er på 2,4. Til samanlikning så ligg HiB på 2,9 og HSH på 2,8. Dette er tal frå 2015, og vi har ikkje kunne framstille data for 2016. Det vil kome fram i tilstandsrapporten for 2017.

Del mellombelse stillingar ekskl. åremål og stipendiatar

Arbeidet med reduksjon av mellombelse tilsettingar ved HiSF har vore eit sterkt fokus. Vi kan no vise til at vi har frå 2015 til 2016 redusert del mellombelse stillingar frå 12,3% til 11,3%, som viser at vi har nådd målsettinga om

reduksjon av mellombelse stillingar. Ein av grunnane til dette er eit auka fokus frå leirarar om å gjere grundigare vurderingar i retninga av stillingar kan lysast ut fast og eit større krav på auka datasikring på rapporteringar til DBH. Framleis ser vi det er vanskeleg å halde dette talet nede på grunn av utfordringar gjennom den offensive satsinga på kompetanseheving gjennom forskings- og kvalifiseringsstipend, samt rekrutteringssituasjonen innanfor nokre fagmiljø som til dømes helsefag.

Utvikling i sjukefråvær

Vi skal gjennom ein aktiv personalpolitikk styrke eit helsefremjande arbeidsmiljø. Eit av måla for helsefremjande arbeidsmiljø vil vere det samla talet for sjukefråværet i HiSF. Vi har hatt ein jamn nedgang i sjukefråværet dei siste åra, i 2013 var det samla talet for sjukefråvær (både eigenmeldt og legemeldt) 4,7%. I 2016 viser talet 3,6 %, som er det same som året før. HiSF har vore IA-verksemd sidan 2002 og har medlemskap i bedriftshelseteneste for alle tilsette. HiSF har jobba med arbeidsmiljø i form av jamlege ID- og IDF-møte og arbeid i regi av vernetenesta. Vi har innført 1 time trening i arbeidstida, som vi opplever at tilsette nyttar og omtalar som eit positivt tiltak. Vidare har vi lagt ned arbeid i førebygging og oppfølging av sjukefråvær.

Samfunns- og effektmål for bygge-prosjekt

HiSF flytta inn i eit nybygg i Sogndal sommaren 2012. Dette var byggesteg 2 i ein plan med ei ramme på 22.000 m² som vart vedteke tidleg på 2000-talet. Bygget har fått ei sentral plassering og er eit knutepunkt for bygningsmassen til HiSF i Sogndal. I samband med prosjekteringen av bygget vart det sett opp ulike effektmål:

- > Eit betre og meir attraktivt studiemiljø ved at ein samlar alle høgskuleaktivitetane i Sogndal på Fosshaugane Campus.
  - > Eit betre læringsmiljø ved at ein får meir funksjonelle undervisningsrom, fleire grupperom og felles bibliotek/ læresenter.
  - > Betre servicetenester for studentane ved å samlokalisere kantine, studenttorg, velferdstenester og lokale for studentdemokratiet.
  - > Meir rasjonell drift av høgskulen ved å samle administrasjon, studentekspedisjon, bibliotek, kantine og teknisk drift.
  - > Meir sambruk og betre utnytting av alle høgskulen sine lokale som er tilgjengelege på Fosshaugane campus.
  - > Betre utnytting av samla infrastruktur/ lokale på heile Fosshaugane Campus ved sambruk mellom idrettslag, vidaregående skule, Vestlandsforsking og høgskulen.
- Nybygget har vorte ein suksess, og både studentar og tilsette er godt nøgde med fasilitetane. Samstundes har

høgskulen auka tal studentar og tilsette dei siste åra, og vi har no for lite areal både i nybygget og generelt, i både Sogndal og Førde.

HiSF har kome eit steg vidare med tredje byggesteg i Sogndal. Seint på hausten 2014 kjøpte Statsbygg Gymnasbygget av Sogn og Fjordane fylkeskommune. Gymnasbygget har ei strategisk plassering i høve til resten av vår bygningsmasse og vil vere avgjerande for at høgskulen skal nå målet om ein effektiv og intim Campus. Gymnasbygget skal innehalde kontor og undervisningsrom. Målet er at det skal vere klart for innflytting sommaren 2018. Korte avstandar mellom bygga våre vil gjøre at vi kan utnytte romkapasiteten i endå større grad enn i dag. Samstundes vil høgskulen gå ut av eldre bygningsmasse med veikskapar ved både tekniske installasjoner og mangal på universell utforming.

Større investeringsprosjekt

Sogndal

Hausten 2014 kjøpte Statsbygg, på vegne av HiSF, Gymnasbygget av Sogn og Fjordane fylkeskommune. Avtalen med Sogn og Fjordane fylkeskommune om kjøp av Gymnasbygget blei undertekna i oktober 2014. Statsbygg overtek etter planen eigendomen vår/sommar 2017. Så følgjer det eitt år med ombygging/rehabilitering av heile bygget, før høgskulen tek bygget i bruk august 2018. Statsbygg mottok oppdragsbrev datert 30.10.15, og starta for fullt prosjektering av Gymnasbygget, slik at det vil tilfredsstille HiSF sine behov for kontorplassar, møterom, studentareal, undervisingsrom, spesialrom og auditorium.

Samtidig blei det sett ned ei brukargruppe internt ved høgskulen som har jobba med kven som skal flytte inn i Gymnasbygget, kva rom ein har behov for og kva funksjonar bygget skal innehalde. Teikningane som ligg føre, fyller no høgskulen sitt behov.

I oppdragsbrevet frå høgskulen til Statsbygg har HiSF formulert samfunnsmål, effektmål og resultatmål for Gymnasprosjektet:

Samfunnsmål:

- Mål 1 Styrke campus med samlokalisering av tilsette og studierettingar
- Mål 2 Styrke HiSF som institusjon og som attraktiv samarbeidspartner for samfunns- og arbeidsliv i regionen

Effektmål:

- Mål 1 Fremje studentar og tilsette sitt studiemiljø/ læringsmiljø / arbeidsmiljø
- Mål 2 Bidra til effektivisering av HiSF si verksemd
- Mål 3 Bidra til plass til studierettingane

Resultatmål:

1. Kostnad: Prosjektet skal leverast innanfor avtalt styringsramme
2. Tid: Bygget skal takast i bruk til studiestart hausten 2018
3. Kvalitet: Berekraftig, fleksibel og funksjonelt bygg med nøktern standard

Statsbygg har vurdert den tekniske kvaliteten til Gymnasbygget, og har funne at det ikkje er synlege feil på dei bærande konstruksjonane.

Prosjektet omfattar rehabilitering og ombygging av eitt bygg med to etasjar samt hems, BTA ca. 4000 m². HiSF har forplikta seg til å betale kostnadsdekkande husleige til Statsbygg for kjøp av Gymnasbygget, samt for prosjektering og oppgraderingskostnader på Gymnasbygget. Statsbygg har i perioden oktober 2015 til mars 2016 utarbeidd romprogram med programskisser i samarbeid med HiSF. Det er avklart i prosessen at Avdeling for lærarutdanning og idrett skal inn i bygget, i tillegg til seksjon for IT. Sløyd, formings- og tekstilrommet vil bli flytta frå Fossbygget opp i Gymnasbygget.

Førde

Høgskulen har i 2015 bedt Statsbygg om ei behovsavklaring, brukskartlegging og mulegheitsstudie av eksisterande bygningsmasse på Campus Førde. Rapporten vart levert i juni 2015. Den konkluderte med at Campus Førde har nok undervisningsrom samla sett, men undervisningsromma har lite eigna størrelse til dagens behov. Høgskulen manglar undervisningsrom til grupper på 20-25 studentar (seminarrom) og gruppe på rundt 40 studentar (klasserom). Det er heller ikkje mogleg å bygge om eksisterande bygningsmasse slik at det vert nok kontorplassar til tilsette som er i Lettbygget, eit brakkebygg som har dispensasjon for miljøkrav fram til 1. september 2017. Høgskulen har etter måten kort tid på seg for å løyse denne utfordringa. I Lettbygget er det 18 kontor, med plass til 29 tilsette i tillegg til møterom/ sosialrom. Bygget rommar stipendiatar og forskrarar og Senter for helseforskning, som er eit samarbeid mellom høgskulen og Helse Førde.

Utover dette er det stor mangel på studentarbeidsplassar til ingeniørstudentar for å arbeide på prosjekt. Ingeniørstudiet har siste åra auka med to studierettingar og dobla studenttalet. Det er ønskjeleg med eit auditorium på 150 plassar, slik at ein kan tilby fellesundervisning på to kull studentar samstundes. I tillegg kjem behov for areal der ein kan gjennomføre større kurs og konferansar. Det føreligg i dag to alternativ. Det eine er eit nybygg, men ein har så langt ikkje fått svar frå Statsbygg om kor mykje areal som kan realiserast innan det eksisterande tomtearealet i høve til arealplanen. For det andre har høgskulen tilbod om å leige areal hos Helse Førde, i deira planlagde nybygg. I så fall må det skrivast intensjonsavtale mellom høgskulen og Helse Førde før sommaren 2017.

Midlar tildelt over kap. 281 post 01 og post 45

HiSF fekk i 2016 ingen tildeling over kap 281.

Midlar tildelt over kap. 260 post 50, SAKS midlar

HiSF fekk i 2016 saman med Høgskolen i Bergen og Høgskolen Stord/Haugesund tildelt kr 11.000.000 til arbeidet med å utgreie og førebu ei samanslåing av institusjonane frå 01.01.2017. Desse midlane blei overførte til Høgskulen i Bergen som vil rapportere om resultat og måloppnåing.

Kr. 800.000 blei overført til kvar av dei tre institusjonane og bruk til og dekke delar av reiseutgifter i samband med fusjon, for HiSF utgjorde desse kostnadane i 2016 om lag 1.800.000,-.

Resultatrapptering HiB/Nærregion Bergen 2016

Årets aktivitetar og resultat er bygd opp etter dei verksamsmåla som HiB utarbeidde for 2016. Desse vil bli presenterte innleiingsvis, med referanse til dei sektormåla dei underbygger. Dei nasjonale styringsparametrane er presenterte til slutt i avsnittet for HiB.

Hovudsatsingar 2016

HiB sine hovudsatsingar for 2016 var forankra i den nye strategien for HiB og blei operasjonaliserte igjennom avdelingane sine planer og høgskolens felles tiltak. Fellestiltaka for HiB i 2016 avgrensa seg til digitalisering, forskning, utvikling og innovasjon, internasjonalisering, internkontroll og internrevisjon, areal og sikkerheit.

Resultata av hovudsatsingane ved HiB sine avdelingar

Ved Avdeling for helse og sosialfag har ein mellom anna arbeidd med kvalitetssikring av studieprogram og emne, investeringar og utvida bruk av SimArena. Arbeidet med nytt ph.d program har også vore viktig, samt arbeidet for å utvikle meir varierte læringsformer. Samarbeidet mellom administrasjonen og fagmiljøa har resultert i betre læringsutbyttebeskrivingar på utvekslingsemne noko som vil kunne bidra til å gjøre det lettare å samanlikne studium og bidra til å gjøre utveksling mellom lærestader enklare. Avdelinga har vidare fokusert på internasjonalisering og i det ligg blant anna studentutveksling.

Ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag peikte ein i strategiplanen på fem tematiske område som er viktige for avdelinga. Dei områda er datateknologi, energi og miljø, helse, hav og innovasjon; med bærekraftig teknologi som fellesnemnar. Desse områda blir viktige å ta med seg i prosessen framover med danninga av eit nytt fakultet i HVL. I 2017 blir arbeidet med å komme i gang med å starte opp det nye doktorgradsprogrammet i datateknologi, og sørge for at dette programmet vil vere viktig for FoU-arbeidet for resten av avdelinga.

Ved sidan av dette har AIØ hausten 2016 bidratt til ein analyse utført av TeknoVest om etter- og vidareutdanningstilbodet på Sør- og Vestlandet. Analysen synte at det er store gap mellom det næringslivet treng av ny kompetanse og kva som i dag blir tilbode av slike EVU-kurs. Det blir derfor viktig å styrke tilbodet framover slik at omstillingsevna til regionen blir best mogleg.

Det vil i 2017 og vere ein hovudaktivitet å vidareutvikle

alle utdanningane våre innan bachelor, master og ph.d., og sikre at dei held ein høg kvalitet

Avdeling for lærarutdanning har i tett samarbeid med dei to andre fusjonspartane i HVL, i 2016 hatt ein særskilt innsats på utviklinga av den nye femårige lærarutdanninga. Arbeidet førte fram til akkreditering i høgskolestyret sitt siste møtet i 2016. Avdelinga har også starta opp eit nytt masterstudium i barnehagekunnskap og arbeidd med første heile år med høgskolens første ph.d.-utdanning. Alt dette har stilt krav til ei systematisk satsing på oppbygging av kompetanse for å møte dei nye krava og behova.

Digitalisering

I samband med etableringa av HiB i dei nye lokala blei det gjort omfattande investeringar i digitale læringsverktøy. Høgskolen vedtok derfor i 2014 å sette i gang eit arbeid med digitalisering. Ei styringsgruppe for digitalisering har i 2016 retta arbeidet mot systematisk koordinering av ulike e-læringstiltak for å sikre betre utnytting av ressursane og større erfaringsutveksling mellom dedikerte ressurspersonar på tvers av avdelingane. Senter for nye medier ved HiB har her spelt ei sentral rolle. Arbeidet med digitalisering er vidareført gjennom prosjektgruppa for digitalisering for HVL.

I 2016 har høgskolen satsa på utvikling av digital vurdering. Ein har spesielt auka delen av skuleeksamenar som blir gjennomførte digitalt, og hausten 2016 blei ca. 30 % av alle skuleeksamenar (i Bergen) gjennomført på denne måten. Ein stor del av heimeeksamenar og oppgåver blir også leverte digitalt slik at hovuddelen av sensurarbeidet no blir gjennomført papirlaust. Av satsingar på digitale skjema har til dømes Internasjonalt kontor innført elektronisk sakhandsaming av inn- og utveksling i 2016.

Digitalisering og utvikling av nye studie- og forskingsstøttetenester for å støtte opp under høgskolen sin universitetsambisjon har også vore arbeidd med igjennom høgskolen si bibliotekteneste. Biblioteket har hatt ansvar for implementere systemet Bolk som gir studentane digitale kompendium, og vi har starta arbeidet med utvikling av nye digitale tenester som digitalt pensumlistesystem og lagring av digitale læringsressursar.

Forsking, utvikling og innovasjon

Det er per januar 2017 tatt opp 18 ph.d.-studentar til doktorgradsprogrammet Studier av danning og didaktiske praksisar. Av desse var 5 eksterne søkerar, dvs. ikkje til-

sett ved HiB. Første midtvegsevaluering for ein kandidat på ph.d.-studiet blei gjennomført hausten 2016. Ved Avdeling for helse- og sosialfag tar ein sikte på å sende søknad om akkreditering av eit ph.d.-studium med arbeidstittel Helsevitenskap: Helse, funksjon og deltaking til NOKUT i 2017. Ein søknad om akkreditering av eit fjerde ph.d.-studium med arbeidstittel Innovasjonspraksis i et profesjons- og samfunnsperspektiv er planlagt ferdigstilt og innsendt i 2017.

I lys av fusjonsarbeidet og etableringa av Høgskolen på Vestlandet frå 1.1.2017 vedtok HiB sitt FoU-utval å endre samansetninga av arbeidsgruppene for utviklinga av desse to ph.d.-studia slik at dei no betre reflekterer relevante fagmiljø ved den nye Høgskolen på Vestlandet.

Høgskolen fekk i 2016 godkjent sitt andre ph.d.-studium, Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing. Dei første ph.d.-studentane vil bli tatt opp på studiet våren 2017.

Internasjonalisering

HiB har i 2016 arbeidd vidare med å følgje opp handlingsplanen internasjonalisering og planane for Erasmus+. Internasjonalt kontor har tilsett ein rådgjevar i 50 % mellombels stilling for å auke aktivitetene innan Erasmus+ Key Action 2 Samarbeid. Det vil seie den delen av Erasmus+ som omfattar mogelegheiter for å söke midlar til større samarbeidsprosjekt som Strategiske partnarskap, Kunnskapsalliansar og Kapasitetsbyggingsprosjekt.

I tråd med nasjonale satsingar har høgskolen jobba målretta mot nye utlysningar av midlar til internasjonale utdanningsprosjekt gjennom UTFORSK, NORPART. Satsinga har gitt gode resultat. I 2016 fekk HiB tildeling på til saman NOK 10,5 mill. til internasjonale utdanningsprosjekt frå KD/ SIU.

I 2016 hadde høgskolen mål om å auke deltakinga i Southern African – Nordic Centre (SANORD). To nye kontaktpersonar blei utnemnd og det var arrangert ei eigen SANORD dag i samband med internasjonal veke. I slutten av 2016 blei høgskolen vald inn i SANORD-styret som ein av 3 nordiske representantar.

Internasjonal veke blei arrangert for andre gong, og i år blei veka opna med foredrag av Hilde Frafjord Johnson. Heile institusjonen var prega av ulike arrangement og både studentar og tilsette var engasjerte.

Ved AHS har ein i 2016 engasjert fleire internasjonale resurspersoner (professor, II stillingar) og styrka det internasjonale samarbeidet gjennom utdanning og forsking.

Internkontroll og internrevisjon

Høgskolen har i 2016 gjennomført fleire tiltak for å betre internkontrollen. Det er nedlagt eit betydeleg arbeid på innkjøp, og etablert gode rutinar for avvikshandtering. Høgskolen har i 2016 deltatt i sakssamarbeid på internrevisjon kor mellom anna informasjonstryggleik og personvern har vore gjenstand for revisjon. Målet med revisjonen har vore å finne ut i kva grad høgskolen er forberedt på dei endringane som kjem i personvernreglane etter innføringa av dei nye EU-reglane.

Areal og sikkerhet

Høgskolen har eit udekka arealbehov som kjem av den auka vi har hatt i studenttal og dermed også talet på tilsette. Bygget kjem inn under kurantbyggordninga til Statsbygg og høgskolen vil vere leidgetakar, men er med i prosess rundt utforminga av bygget. Totalentreprisa blei utlyst i 2016, etter at romprogrammet var ferdigstilt.

Verksemadmål 1: Oppnå Universitetsstatus innan 2025 (sektormål 1, 2, og 3)

Høgskolen i Bergen har sidan 2011 hatt som mål å arbeide for å styrke forsking og forskarutdanning med tanke på utvikling av eit universitet. I strategien for HIB frå 2016 er det definert fleire tiltak som har til hensikt å byggje opp under dette målet. Dette arbeidet er, slik det er definert i strategien, med på å byggje opp under dei måla KD har for sektoren.

Operasjonaliseringa av målsettinga om å oppnå universitetsstatus skjer på avdelingane. Her har det i 2016 vore vidareført eit høgt nivå på dette arbeidet.

AHS

Ved Avdeling for helsefag har ein styrka forskinga gjennom tildeling av eksterne middel til fleire større prosjekt med finansiering frå Norges Forskningsråd. Mellomanna fekk AHS tildelt eit NFR-prosjekt Multicultural staff in Nursing Homes: Contemporary challenges, opportunities and the potential for the future. Bidraget frå NFR er på 17,8 millioner kroner for perioden 2016-2019. Det er lagt til rette for gode ph.d.-løp i avdelinga og arbeidet med kompetansebygging for forskargruppeleiarar har vore sentralt.

2016 har vore det året der ein har arbeidd med å rotfeste dei nyestablerte forskargruppene for å styrke forskingsinnsatsen. Avdelinga har vidareført ressursar til arbeidet med å utvikle ein ph.d.-grad innan helsevitenskap og har som mål å sende søknad til NOKUT i november 2017. Avdelinga har i dag 21 stipendiatar, 8 av desse blei tilsett i 2016.

Internstipend PhD, 1,5 år	3
Internstipend professorkvalifisering, 2 år	4
Internstipend dosentkvalifisering, 2 år	3
Førstelektorprogram 2 år	14

Oversikt over kompetansehevingstipend ved AL 2016)

Det er også gjort avsettingar av middel til frikjøp slik at tilsette kan kvalifisere seg til professor.

AIØ

I september 2016 blei det nye doktorgradsprogrammet i dатateknologi godkjend av NOKUT. Med dette sto HiB med to doktorgradar ved opprettinga av HVL. Arbeid mot eit fjerde doktorgradsprogram med innretting mot innovasjon har blitt intensivert i 2016. Målet er å sende søknad til NOKUT innan fristen i 2017.

Ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag har ein starta prosessar for å styrke masterutdanningane og FoU-aktiviteten i dei tverrfaglege områda. Blant anna blir det arbeidd konkret med planar om akkreditering av eigne masterprogram, og med fellesgrader med UiB innan sivilingeniørutdanninga.

Tilsettjing av professorar i bærekraftige bygg og teknologileiing er igangsett. Sistnemnde skal styrke samarbeidet mellom ingeniørfaga og økonomi, leiing og innovasjonsfaga. Det breie samspelet med eksterne aktørar vil bli prioritert vidare, saman med arbeidet for å auke ekstern finansiering.

AL

Som nemnt over har eit av dei sentrale områda ved HiB si Avdeling for lærarutdanning vore å møte krava til høgare kompetanse ved avdelinga. Dette arbeidet tar utgangspunkt i den halvårlege vurderinga avdelinga gjer med omsyn til behovet for nye faglige stillingar. Alle nye stillingar blir lyst ut med krav om førstekompetanse. Professorstillingar har vore lyste ut for alle fag/fagseksjonar ved avdelinga i 2016. I løpet av 2016 er det tilsett fleire professorar/dosentar og fleire tilsette har fått opprykk slike stillingar. Ved årsskiftet er det 40 stillingar under utlysning/tilsetting, av disse er 10 professorat og resten er fordelt på førstestillingar, stipendiatar og post.doc-stillingar.

Avdelinga har også sett i verk ein plan for fagleg kompetanseutvikling igjennom kvalifiseringsstipend. I 2016 blei det gjort følgjande tildeleingar: sjå tabell over.

Det er tatt opp 18 kandidatar på ph.d.-programmet Daning og didaktiske praksiser. Tre av desse er eksterne.

Tematiske område for dei godkjente prosjekta er bunde til 1) fleirkulturalitet, demokrati og danning, 2) økologi og danning, 3) curriculum og mangfold og 4) lærarprofesjon og lærarutdanning. Ph.d.-programmet blei starta i 2015, og første disputas er venta finne stad i 2018. Programmet vil kunne utdanne fem kandidatar årleg frå 2020. Nokre fast tilsette er etter søknad tatt opp på enkeltkurs ved ph.d.-utdanninga. Dette bidrar til kompetanseheving ved avdelinga.

Det er etablert 27 nye forskargrupper ved miljøet rundt lærarutdanninga med mål om å betre kvalitet og produsere fleire publikasjonar. Storleiken varierer frå 5-40 deltakarar, og fleire av gruppene har eksterne nasjonale og internasjonale deltakarar.

Avdelinga har også etablert eit forskingsgruppeleiarforum. Her blir problemstillingar knytt til leiing i forskingsgruppene tematisert og tatt opp, samt tiltak for å auke kvaliteten på forsking, kompetanseheving publisering og studentdeltaking i forsking.

Fellestiltak

Utdanning

I 2016 var HiB partnar i 3 strategiske partnerskapsprosjekt som fekk tildeling, og til søknadsfristen i mars 2017 planlegg HiB 2 søknadar som koordinator og 2 søknadar som partnar.

Det blei ikkje arrangert ein felles masterdag i 2016, men dei ulike avdelingane har hatt eigne aktivitetar for å synleggjere studietilbod og auke rekrutteringa til eigne masterstudiar.

Talet på utvekslingsstudentar frå HiB i 2016 var 252 og talet på innkomande studentar var 78. Det er ei lita auke i talet på utreisande, men av desse var det færre studentar som reiste på Erasmus+ enn i 2015. Årsaka til dette er mellom anna at fleire fagområder har lagt til rette for utveksling i haustsemesteret og det matchar ikkje med semesterinndelinga i Europa.

Frå 2015 til 2016 har høgskolen hatt ein nedgang i talet på innkomande studentar. 2015 var eit rekordår og årsaka til dette var mellom anna at AL utvida tilbodet av emne

på engelsk med eit 30 stp emne; Aesthetic- and Outdoor Education in Early Childhood som er populært. Fagområder som fysioterapi og radiografi har hatt jevn god søknad til sine emne for innkomande utvekslingsstudentar men i 2016 har dei hatt ein nedgang. Også AIØ har færre internasjonale studentar i 2016 enn tidlegare.

Forsking og utvikling

Høgskolen er godt i gang med auka satsing på ekstern finansiering av forsking og oppfølging av nasjonale føringer for deltaking i EUs åttande rammeprogram Horisont 2020. I 2016 var HiB deltakar i to søknadar retta mot EU-programmet «Joint Programming initiativ (JPI), samt ein søknad til Horisont 2020, sistnemnde søknad fekk tilslag. Det er no under utarbeiding tre søknadar til H2020 for innsending i 2017.

I 2016 blei det registrert innsendt 57 søknadar til Forskningsrådet/Regionalt forskingsfond. Dette er om lag same talet søknadar som i 2015, men HiB var prosjekt-eigar for fleire av søkerane til Forskningsrådet i 2016 enn i 2015. Tala på kor stor del av søkerane som får gjen-nomslag er enno ikkje klare.

Det har dei siste to åra vore gjort eit systematisk arbeid for å utvikle fleire og kvalitativt betre søkeranar til mellom andre Forskningsrådet og Horisont 2020. Det har vore avsett strategiske midlar til vidare prosjektoppfølging og nettverksbygging. Avsetninga inkluderer finansiering av stipendiatsillingar (3-årige) som eigenandel i søkeranar om eksterfinansierte forskningsprosjekt, ordning for støtte til utanlandsopphald for forskarar ved høgskolen knytt til arbeid med søkeran om eksterne forskingsmidlar, og satsing mot deltaking i Horisont 2020, inkludert frikjøp av personale og innkjøp av ekster kompetanse i prosjekt-utviklingsfasen. Per januar 2017 er det mellom anna tildelt stipendiatsillingar til tre innvilga prosjektsøkeranar sendt Forskningsrådet i 2016.

Parallelt med oppfølginga av forskarane har forskings-administrasjonen arbeidd med profesjonalisering av eigne tenester. Forskningsrådgivarar og prosjektøkonomar har deltatt på fleire kurs, nettverksmøter og på delegasjonsreise til Brussel. Forskningsadministrasjonen deltek også aktivt i NARMA (Norsk nettverk for forskningsadministrasjon), både med medlem av nettverket sitt arbeidsutval og som deltakarar i konferansar, workshops m.m.

HiB har i 2016 hatt totalt 61 rekrutteringsstillingar finansiert over grunnbudsjettet. I tillegg har høgskolen tildelt stipendiatsillingar til 6 innvilga prosjektsøkeranar sendt Forskningsrådet i 2015/16. Som del av prosjekt innvilga i 2016 har høgskolen også fått fleire eksterfinansierte stipendiatsillingar med tilsetting i 2017.

Seksjon for personal- og organisasjonsutvikling ser til at

faste undervisnings- og forskarstillingar vert lyst ut på minimum førsteamenuensisnivå som hovudregel. Personalpolitikken legg til rette for at høgskulen skal være ein attraktiv arbeidsplass for flinke folk. Det er gode moglegheiter for kompetanseheving for tilsette som ønsker å auke kompetansen sin. Seksjonen bidreg til profesjonalisering av administrative tenester, noko som er naudsynt for at høgskulen kan utvikle seg til universitet på sikt.

Verksamds mål 2: Utdanne kandidatar med profesjons- og endringskompetanse (sektormål 1, 2, og 3)

Høgskolen i Bergen løyer samfunnsoppdraget sitt mellom anna gjennom å utdanne studentar med høg profesjons- og endringskompetanse som eit samfunn i rask endring har nytte av. Høgskolen har i strategien sin klart definerte verktøy for korleis ein skal nå dette målet. I 2016 har HiB arbeidd målretta med dei ulike tiltaka for å nå måla. Avdelingane har ulik inngang for å nå dei overordna måla. Dette reflekterer ulikheitene i utdanningane og faga.

AHS

Ved Avdeling for helse- og sosialfag har ein i 2016 styrka moglegheita for heilskapelege gjennomgåande utdanningsløp for studentar ved at ein har fått akkreditert to nye mastergrader. Desse mastergradane er:

- > Master i jordmorfag
- > Master i psykisk helse- og rusarbeid.

Avdelinga har sett av strategiske middel til arbeidet med å systematisk auke kompetansen til dei tilsette, og for å auke bruken av varierte læringsformer.

I året som gjekk har det blitt innført felles emne på tvers av masterutdanningane og det har vore arrangert fellesseminar. Det er også tilsett fleire ressurspersonar og det har vore etablert ein eigen utdanningsforskningsgruppe. AHS har også satt ned ei gruppe som arbeider med å implementere kunnskapsbasert praksis i undervisninga på avdelinga.

Det har vore arbeidd vidare med å styrke forskinga rundt mastergradane, og for å legge til rette for at forskargruppene skal inkludere bachelor- og mastergradstudentar i sine pågående forskningsprosjekt.

Avdelinga har i tillegg etablert ei forskargruppe innan pedagogisk forsking og tilsett medarbeidarar i to bistillingar som har ekspertise innan simuleringsforskning.

Læringsutbytta blir stadig diskutert på utdanningsmøte, i fagutval og i fora der det er representantar frå praksisfelta. Det blir fokusert på vurderingsformer parallelt med at det blir kursa i det å ta nye arbeidsformer i bruk.

AiØ

Kjernerkevsemda til avdelinga er praksisnære, relevante og innovative bachelorutdanninger innan eit breitt spekter av ingeniør- og teknologifag samt innan økonomisk/ administrative fag. Desse er FoU-baserte og har eit godt renommé.

I ein digital kvardag er blanda læring, med spesielt fokus på e-læring, eit av våre viktigaste satsingsområde. I tråd med målsettinga til høgskolen tek avdelinga utgangspunkt i at effektiv bruk av e-læring vil styrke kvaliteten på undervisninga. For å lukkast med e-læring har ein derfor blant anna prioritert kompetanseheving blant dei tilsette. Fjernundervisning er t.d. eit nyttig og viktig hjelpemiddel med tanke på deling av undervisningsressursar og spesialkompetanse mellom campusar.

AIØ har igjennom Mohnsenteret for innovasjon og regional utvikling arbeidd for å få etablert to studentinkubatorar. Den eine er planlagt å vere tverrfagleg mot helsefag – i tett samarbeid med ACCEL-programmet (frå idé til produkt) og Bergen Teknologioverføring (BTO). I tråd med rammeplanen er opplæring innan innovasjon og endring obligatorisk for alle ingeniørstudentane.

AL

Avdelinga starta i 2016 opp to nye studium: Bachelorutdanning i drama og anvendt teater og masterstudium i barnehagekunnskap.

Arbeidet med akkrediteringa av den nye femårige grunnskolelærerutdanninga blei leia av ei delprosjektgruppe sett saman av representantar frå dei tre fusjonspartane i HVL under leiing av prodekan ved AL. Delprosjektgruppa blei oppretta i juni 2016 og fekk mandat om å utvikle akkrediteringssøknadar for dei to studieprogramma Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 (GLU 1-7) og Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 (GLU 5-10).

I samarbeid med Senter for nye medier og interne/eksterne fagmiljø med spesialkompetanse innan aktuelle emne (t.d. digitalisering, profesjonskompetanse, rettleiing osv.) er avdelinga no i ferd med å utvikle nett- og samlingsbaserte kurs som kompetanseutviklingstilbod til fagpersonalet.

Som eit av fleire tiltak for å auke studiekvaliteten, har det i 2016 blitt etablert ordningar for at seksjonane ved avdelinga kan tilsette studentassistentar for å drive studentseminar.

Prosjekt ”Heltidsstudenten” blei evaluert etter studieåret 2015/16. Prosjektet har blitt vidareført i 2016/17 etter revisjon av nokre av tiltaka. Prosjektet er meint å vere eit utviklingsprosjekt med kontinuerleg evaluering og revidering.

Talet på fagutval ved GLU er i 2016 redusert. Målet er at fagutvala skal kunne sjå studietilboda i eit større lang-siktig perspektiv, og enklare kunne halde oversikt over aktuelle saker.

Leiinga har i samarbeid med Studentrådet arbeidd for å sikre ein høg svarprosent på Studiebarometeret. Ein svarprosent på over 70% i den siste målinga er eit godt resultat, som dannar eit fint grunnlag for det vidare arbeidet med resultata.

Fellestiltak

HiBs strategi for perioden 2016 til 2020, Samspill i kunnskapsfronten, set tydelege mål og høge forventningar til at HiB skal levere kunnskap til eit samfunn i endring. Det blir i dag gitt systematisk opplæring i e-læringsverktøy og det er etablert fora for å dele erfaringar med digitalisering av utdanningar.

Digitalisering av utdanningane og vurderingane skal vere ein av fleire arbeidsformer, det er derfor viktig at dette er eit tema for fagleg diskusjon og FoU-arbeid. Målsettinga er å auke kvaliteten, forenkle arbeidsprosessane og gjøre utdanningane meir tilgjengelig. Som eit ledd i satsinga på e-læring fekk Senter for nye medier i 2016 ansvar for å vere pådrivar og for koordinere arbeidet med e-læring.

Eit av tiltaka har vore å etablere ei ny teneste for innspeling av korte videosekvensar for bruk i undervisninga.

Terskelen for å kunne nytte tenesta er lav ettersom dei tilsette bestiller tid for innspeling i ein elektronisk kalender. T.d. blei det i januar 2017 spilt inn meir enn 40 videosekvensar. Institutt for bio- og kjemiingeniørfag er eit av fagmiljøa som har nytta seg av tenesta og eksempel på undervisningsvideoar er publisert på instituttet sin YouTube-kanal <http://tinyurl.com/bio-ing-video>.

Eit anna verkemiddel i satstinga på e-læring og utvikling av undervisningsformer er interntimeordninga. Dette er ei ordning kor det er sett av 1000 timer årleg for kvar avdeling til utvikling av mediemateriale for undervisning og utvikling av prosjekter saman med fagmiljøa.

HiB hadde ei målsetting om å vidareutvikle og vidareføre Skrivesenteret. Her har biblioteket bidratt til og utvida prosjektet Skrivesenter AL mot fleire utdanningar. Det har spesielt vore fokus på utvikling av forskingsstøttene nester innan informasjonshandsaming og publisering.

Verksemadmål 3:

Vere ein attraktiv samarbeidspartner for samfunn- og næringsliv (sektormål 1, 2, og 3)

HiBs målsetting om å vere ein attraktiv samarbeidspartner for samfunns- og næringsliv blir løyst på ulike vis. Høgskolen har eit breitt samarbeid med ulike aktørar i det offentlege og private nærings- og arbeidsliv både på institusjonsnivå og igjennom dei einskilde avdelingane.

AHS

Ved Avdeling for helse- og sosialfag har det blitt sett i gang fleire tiltak i 2016 for at undervisninga skal vere forskings- og kunnskapsbasert. Eit av tiltaka har mellom anna vore å knyte oppgåvene til masterstudentane i større grad til prosjekt i forskargruppene eller til praksisfeltet.

Prosjektet «Kunnskapskommunen Bergen» evaluerer innføringa av kunnskapsbasert praksis i utdanninga og bruken av såkalla kombinerte stillingar.

Avdeling for helse- og sosialfag samarbeider tett med kommune- og spesialisthelsetenesta for å syte for at mastergradfordjupingane ved avdelinga til ei kvar tid er samfunnsaktuelle og ettertrakta.

AiØ

AiØ er ein attraktiv samarbeidspartner for samfunns- og næringsliv og bidrar til auka kunnskapsflyt og kunnskapsdeling mellom FoU-institusjonar, næringslivet og samfunnet, og til at innovasjonssystemet blir enda meir koordinert og samordna. Her inngår til dømes forskings-samarbeid med regionale aktørar der det blir fokusert på auka utnytting av forskingsbasert kunnskap, og at innovasjonsarbeidet i næringslivet og offentlig sektor blir meir forskingsbasert.

AiØ arbeider i dag tett med fleire næringsklynger, spesielt kan GCE Subsea og NCE Maritime Cleantech nemnast, og andre kunnskapsinstitusjonar som i Science City Bergen og TeknoVest. Desse samarbeidsaksane skal styrkast i 2017.

AiØ arbeider, saman med Mohnsenteret for innovasjon og regional utvikling, for at FoU-aktiviteten i større grad ser potensialet for kommersialisering og nyttiggjøring av forskingsidear, gjerne i samarbeid med det regionale næringslivet og offentleg sektor. Avdelinga arbeider for å stimulere til entreprenørskapskultur blant studentane; gjennom kompetansen dei har kan dei bli endringsagentar i samfunnet.

Analysen av vidareutdanningstilbod for ingeniørar på sør- og vestlandet, gjort av TeknoVest hausten 2016, gav mykje informasjon om kva næringslivet treng av kompetanse

i dag. Framover blir det viktig å skape eit tilbod, saman med næringslivet, som bidrar til god omstillingsevne.

AL

AL har auka tilbodet av etter- og vidareutdanning til både skoler og barnehagar. Innan ordninga Kompetanse for kvalitet har vi i tillegg til eit omfattande kurstilbod i Bergen også gjennomført vidareutdanning i engelsk i Oslo. Høgskolen har dessutan hatt tilbod om læring og pedagogisk leiing for barnehagefeltet og hatt eit dobbelt opptak på rettleiingsutdanning for praksislærarane.

Hausten 2016 har høgskolen inngått ein partnarskoleavtale med Bergen kommune for fire år. Det er tilsett ein prosjektleiar i full stilling som skal drive prosjektet og det er etablert ei styringsgruppe med representantar frå Bergen kommune og HVL/AL Bergen. Prosjektet skal knytast opp mot dei nye grunnskolelærarutdanningane. Gjennom partnarskoleprosjektet vil vi styrke studentane si praksisopplæring, samarbeide om forskings- og utviklingsprosjekt, og i fellesskap sette Bergen på kartet som utdanningsby.

I løpet av 2016 er det også etablert nye møteplassar mellom avdelingsleiinga ved høgskolen og einingsleiarane i skoler og barnehagar for å få ein tettare dialog om felles problemstillingar og utviklingsmoglegheiter. Avdelinga har i 2016 hatt kontakt med fleire kommunar i Hordaland om ordninga «offentlig sektor ph.d.» Dette er eit tidkrevjande arbeid fordi sektoren i liten grad er kjend med ordninga.

Utredninga av eit mogleg samarbeid med UiB om lærarutdanning blei sluttført i 2016. De to institusjonane har ulike profilar innan lærarutdanning, og synergiar av meir systematisk samarbeid er derfor vurdert å vere avgrensa. I samarbeid med HiSF og HSH er det gjort ei utgreiing om lektorutdanning 8-13 og arbeidsplassbasert masterutdanning.

Arbeidet med utvikling av ein samarbeidsavtale med Hordaland fylkeskommune blei starta opp i 2016, men blei satt på vent som følge av arbeidet med fusjon.

Fellestiltak

HiB arbeider samar med oppdragsgivarar og samarbeids-partnarar i samfunns- og næringsliv, med utvikling av etter- og vidareutdanningstilboda og andre kompetanse-utviklingstiltak. Gjennom året har det vore arrangert vidareutdanningar for lærarar, kliniske vidareutdanningar for sjukepleiarar og rettleiarutdanning for grupperettleiarar i NAV på oppdrag frå Arbeids- og velferdsdirektoratet. Ein stor del av verksemda er også vidareutdanningar innan personal, økonomi og teknologieleiing.

Høgskolen deltek aktivt i ulike nasjonale arenaer og ressursgrupper innanfor utdanningsområdet, til dømes Felles Studentsystem (FS), Uninett, Universell, studiestart mm.

Verksemål 4: Vere internasjonalt orientert (sektormål 1, 2, og 3)

Høgskolen i Bergen har i lang tid hatt eit overordna mål om å auke internasjonaliseringssgraden. I strategien for 2016-2020 er dette vidareført som eit av dei fem sentrale måla for HiB. Internasjonalisering er eit sentralt element for å heve kvaliteten på både kandidatane vi utdannar og den forskinga som vi skaper.

I 2016 har det blitt gjort fleire tiltak for å styrke internasjonaliseringssgraden ved HiB både i fellesadministrasjonen og i avdelingane.

AHS

AHS har over år arbeidd med å auke graden av internasjonalisering og er med i store internasjonale forskingsprosjekt som blir lagt godt merke til. AHS publiserer internasjonalt og deltar i internasjonale samarbeid, har inngått nye samarbeidsavtaler med institusjonar i utlandet.

Avdelinga samarbeider også med utanlandske institusjonar om søknader på eksterne middel. Internasjonalisering er ein integrert del av de einskilde kvalitetsområda.

AHS tilbyr utdanninger på høgt nivå og har eit bevisst forhold til korleis ulike aspekt ved internasjonalisering er kvalitetshvande for studienært kvalitetsarbeid.

Det har i 2016 vore ein nedgang av studentar som reiser på utveksling igjennom dei bilaterale avtalene og ei auke i talet studentar som reiser innan Erasmus + program.

AIØ

Eit viktig verkemiddel for internasjonalisering ved avdelinga er rekruttering av fagpersonale frå utlandet. Dette bidrar til eit utvida kontaktnett som gir eit viktig bidrag til miljøa ved avdelinga. AIØ deltar vidare i fleire internasjonale prosjekt både innan utdanning og forsking.

Gjennom UTFORSK og NORPART programma har avdelinga i 2016 fått midlar til samarbeid med institusjonar i land som India, Sri Lanka, Brasil, Sør-Afrika og Kina. Vidare deltar avdelinga i Global Subsea University Alliance. Her er det etablera fem såkornsprosjekt som har leia fram til eksternt finansierte prosjekt.

Talet på utreisande AIØ-studentar aukar, men for å

auke talet på utanlandske studentar krev det ein større kursportefølje på engelsk. Auken i talet på masterstudentar vil bidra positivt til internasjonalisering gjennom prosjektsamarbeid.

I det nye ph.d.-programmet som blei godkjent i 2016 har ein også satsa tungt på internasjonalisering. Her er det mellom anna obligatorisk for stipendiatare som blir tatt opp at dei tek eit utanlandsopphald i løpet av dei tre åra som utgjer utdanningsdelen på stipendiatperioden.

AL

I 2016 gjennomførte AL ei kartlegging av internasjonaliseringssarbeidet ved avdelinga. Avdelinga har arbeidd for at fleire langsiktige internasjonale prosjekt blir utvida og får større nedslagsfelt. Det langvarige samarbeidet med Kina innan barnehagelærarutdanninga resulterte i en ny UTFORSK tildeling på 2 millionar for perioden 2017-2020. Det nye prosjektet omfattar forskingssamarbeid, utveksling, og utvikling av eit felles masterprogram.

Ein har vidare arbeidd med å bygge opp ulike samarbeid (studentmobilitet, praksisutveksling, forskingssamarbeid) med fleire universitet i Sør-Afrika, både igjennom SANORD-nettverket og i et prosjekt knytt til University of KwaZulu Natal. Avdelinga har også fått på plass finansiering til eit stort prosjekt i Tanzania gjennom NFR-programmet Visjon 2030 med ei ramme på ca. 15 millionar kronar.

Avdelinga fekk i 2016 nye engelskspråklige tilbod som no blir gitt på høvesvis barnehagelærarutdanninga og fleire av masterprogramma. Ved dei nyetablerte forskargruppene går det også føre seg målretta arbeid med å syte for internasjonal orientering og oppbygging, og vidareutvikling av internasjonale nettverk. Ph.d.-programmet arbeider også med å utvikle tiltak for å legge betre til rette for forskingsopphald ute.

AL er no i gang med å etablere ein samarbeidsavtale (general agreement) med McGill University i Montreal, Canada. Avtalen vil innebere både forskingsrelatert samarbeid og studentmobilitet.

Det nordiske musikknettverket NNME og det nordiske nettverket for barnekulturforskning BIN-Norden blir koordinert og leia frå HVL Bergen finansiert av Nordpluss.

Praksisutvekslinga til Afrika for barnehagelærarstudentane ble for studieåret 2016/2017 samkjørt med utvekslinga for grunnskolelærarstudentane.

Fellestiltak

I 2016 besøkte forskingsrådgjevarane og internasjonalt kontor Brussel og Noregs delegasjon der. Besøket blei leia

av forskingsdirektøren. Målet med besøket var å bli kjend med EU-systemet og Noregs arbeid særskilt i høve til Horisont 2020 og Erasmus+.

Høgskolen har alltid hatt gode tal for tilsett mobilitet innan Erasmus+. For 2016/ 2017 fekk Noreg færre stipend frå EU og høgskolen fekk som eit resultat redusert tildelinga frå 50 til 27 stipend. Alle vil bli nytta innan utgangen av juni 2016 slik krava er. Interessa er stor og ein ønskjer fleire stipend for 2017/2018.

Eit sentralt tiltak våren 2016 var eit 4 dagars In-house course med «Europa Media trainings» der forskarar, EU-rådgivarar og prosjektøkonomar fekk opplæring i H2020 Proposal development, project management and financial reporting. Vidare har forskingsadministrasjonen hatt ei særskilt oppfølging av utvalde forskarar for vidare satsing mot søknadar til Horisont2020, med møter, kurs, konsultasjonar og vidareføring av informasjon til den enkelte forskar. Det har vore sett av strategiske midlar til ei ordning for støtte til utanlandsopphald for forskarar ved høgskolen, knytt til arbeid med søknad om eksterne forskingsmidlar. Høgskolen har også hatt midlar til prosjektetableringsstøtte (PES-midlar) gjennom Forskningsrådet både i 2015 og 2016.

Parallelt med oppfølginga av forskarane har forskingsadministrasjonen arbeidd med profesjonalisering av eigne tenester. (sjå også under virksomhetsmål 1). Internasjonalisering i forsking var mellom anna også tema for eit seminar under internasjonal veke ved høgskolen hausten 2016.

Verksemadmål 5: Vere godt rusta til å utføre opp- gåver og nå mål

Høgskolen i Bergen har gjennom samlokaliseringa arbeidd med å forbetre og tilpasse oppgåvene i organisasjonen. Høgskolen har vore igjennom år med omorganisering og arbeider systematisk på alle plan for å styrke evna til å nå nye mål. Dette arbeidet ligg til heile organisasjonen. Fagmiljøa må vere rusta til endringar i krav utanfrå, ny vitskap, undervisningsformer osv. På same vis må dei administrative tenestene tilpassast og justerast for heile tida å kunne levere den kvaliteten som er kravd, anten det er dei reine administrative funksjonane, leiarskap, støttefunksjonane ved t.d. bibliotek eller andre tenester.

AHS

Ved AHS har administrasjonen arbeidd med å effektivisere dei administrative prosessane som støtter opp under den faglege aktiviteten. Arbeidet med å legge til rette for heilskapelege prosessar, implementere politikk og retningslinjer er starta og vil fortsette med fullt fokus

også i 2017 i den nye fusjonerte institusjonen.

Gode og tydelege føreseielege rammer, transparens og eit felles sett av verdiar fremmar kvalitet. Endringstakten er høg og verknadane er til dels uføreseielege. Administrasjonen har i 2016 mellom anna arbeidd med å digitalisere deler av kontraktsprosessane, tatt i bruk ny DFØ app for reiserekningar og tidsregistrering, og kvalitetssikra studieprogram og emne.

Meir informasjon er lagt inn i vårt felles datasystem, noko som har gitt økt kvalitet på styringsdata. Det er gjort kvalitetssikringsarbeid på emnenamn, vitnemåltekster og utvekslingsemne.

Møtestrukturen på avdelinga er endra og årshjul er implementert. Verktøy som Office 365 er tatt i bruk og opplæring gitt til medarbeidarar. Alle intranetsider er blitt oppdaterte og effektivisering av fleire prosesser som støtter undervisning er rulla ut og blir no brukt i det daglege arbeidet.

AIØ

Arealsituasjonen ved HiB er ei utfordring trass dei tiltaka som er gjort før, under og etter flyttinga i 2014. Det er fortsatt ei stor oppgåve å skaffe tilstrekkeleg nok kontorplassar for dei mange tilsettingane som er planlagt i tida framover. Fleire av desse skal erstatta overtidsbruk og kjøp av undervisingstenester. For å få tak i godt kvalifisert personell krev det ein god infrastruktur med tanke på lokalitetar og FoU-mogleheter.

I 2017 blir det viktig å avklare både den faglege og administrative organiseringa. Utfallet av desse avgjerslene blir sentrale når vi framover skal byggje den nye institusjonen. Ein må i denne prosessen sørge for at leiarane får tettare administrativ støtte, og instituttleiarane, for å sikre at avdelinga i best mogleg grad kan utføre sine oppgåver med tanke på strategisk arbeid, realisering av planar og ivaretaking av eit godt og sikkert arbeidsmiljø. AIØ har eit godt studentmiljø med linjeforeiningar og studentdemokrati der dekanen vil fortsette uformelle månadlege møter med Studentrådet. AIØ vil og prioritere andre faglege og sosiale arrangement som kan styrke samhaldet mellom tilsette og studentar.

AL

Arbeidet med rekrutteringsprofil, kompetansehevings-tiltak og profesjons- og rettleiarkompetanse er omtalt under dei andre verksemadmåla.

Avdelinga har i aukande grad annonserat dei ledige stillingane sine internasjonalt og har lukast med å få tilsett fleire utanlandske kollegaer og har arbeidd målretta med å legge godt til rette for mottaket av disse.

Avdelinga sin økonomi har vore god i 2016, og har muliggjort en offensiv satsing på kompetanseheving i tillegg til auka innsats på forsking gjennom etableringa av forskagrupper. Begge deler er viktige tiltak for å nå universitetsambisjonen, men samla sett vil rekryteringsprofilen og kompetansehevinga ha store budsjettmessige konsekvensar de nærmeste åra. Det må bli tilført betydelege middel til avdelinga dei kommande åra for at den nye grunnskolelærarutdanninga skal kunne implementerast på ein god måte, samstundes med at ein held oppe aktiviteten innan dei andre utdanningsløpa.

Det er i løpet av 2016 gjort diverse grep for å forenkle rutinar og prosedyrar, mellom anna er rutinar for søknad om FOU-tid digitalisert og forenkla. Også innan praksisadministrasjonen er det sett i gang arbeid med økt bruk av digitale løysingar og elektroniske vurderingar.

Fellestiltak:

Utdanningsavdelinga har i 2016 jobba med å få kartlagd sakhandsamingsrutinar med tanke på forenkling og standardisering. Det er i 2016 oppretta ein møtestruktur mellom Studieadministrativt kontor og avdelingane for å avklare arbeidsdeling, diskutere sakhandsamarrutinar og felles forståing av regelverk og retningslinjer. Itslearning blei i 2016 oppdatert med ein «strømmeteneste»; straum av informasjon som er stryrt av personleg aktivitet og interesser, samt integrasjon av tredjepartar som Office365 og Outlook for tilsette og studentar. Det blei arrangert opplæring/workshop for tilsette, og superbrukarar på avdelingar er blitt koordinert med felles strategi for informasjon og opplæring. Det blei også forhandla ny kontrakt med itsleraning, men ambisjonen framover er å vedlikehalde sikker drift av itslearning, og samtidig orientere oss mot eit nytt LMS som Uninett har gjort rammeavtale med på vegne av sektoren.

Høgskolen følger nøy opp resultata frå Studiebarometret. Resultata blir handsama i dei ulike fagmiljøa, samt i bl.a. felles Utdanningsutval og Læringsmiljøutval. Det blei sett i verk arbeid for å heve kvaliteten i utdanningane og konkrete tiltak blir implementerte for studieprogram med låg score.

Høgskolen har sidan 2014 arbeidd med å sikre naudsynlege lokale til både studentar og tilsette. I den forbindelse opna høgskolen i 2016 nye lokale i Fabrikkgaten med både lesesalsplassar og kontorarbeidsplassar. Det er vidare sett i gang ein prosess med å projektere eit nytt kurantbygg på nordtomta på Kronstad saman med Statsbygg. Dette arbeidet er godt i gang. Høgskolen har også bygd ut nytt kaianlegg ved dykkarutdanninga i Skålevik. Det er i 2016 lagt planer for vidare bruk av dykkarlektka Storskarven i samband med kaianlegget, noko som vil gi dykkarutdanninga betre moglegheiter til å løyse sine oppgåver.

Høgskolen har lagt til rette for kompetanseutvikling for tilsette og driv kurs i høgskulepedagogikk. Kurs i engelsk og akademisk skriving er eit tilbod seksjonen gir for å rusta tilsette i internasjonalisering og akademisering. Interne nettsider for tilsette er oppdaterte med moderne handbøker for tilsette, leiarar og handbøker for HMS-saker.

Høgskolen legg til rette for at medarbeidarar får utvikle seg vidare slik at dei blir sterkare rusta til å bidra til at høgskulen når sine strategiske mål, jamfør Strategisk plan 2016 til 2020:

- > høgskulen skal leggje til rette for at fleire skal oppnå kompetanse som professor og dosent
- > sikre at organisasjonen har høg kompetanse innan FoU, høgskulepedagogikk og administrasjon, erfaring frå praksisfeltet og digital kompetanse. Dette skjer gjennom rekrytering og ved kompetanseutvikling internt i organisasjonen.

Vi vidareutviklar stadig basiskursa våre i høgskulepedagogikk. Eit samarbeid med Stord/Haugesund er innleia med tanke på å utikle ein felles modell og felles kurs frå hausten 2017.

Møteserien høgskulepedagogisk forum har fortsett sidan 2015. Her møtast undervisarar frå alle avdelingar for å dele erfaringar og lære av kvarandre og saman utvikle kvaliteten på undervisninga.

Auka kompetanse hos dei vitskapeleg tilsette kan illustrerast ved å vise til auka i tilsette med professor-

Professorar (st. kode 1013)	2009	2015	2016
	Årsverk	Årsverk	Årsverk
Helse og sosialfag	2,2	12,4	12
Ingeniør- og økonomifag	4,4	15,2	15,6
Lærerutdanning	7,6	14,4	17,6
Totalt	14,2	42	45,2

kompetanse. I tabellen under er utviklinga i professorårsverk vist frå 2009 og fram til i dag. Får 2015 til 2016 auka årsverk professorar med 3,2.

Sjå tabell forrige side.

Kompetanseutvikling for administrativt personale skjer i hovudsak gjennom individuelle tiltak. Kompetanseutvikling skal vere eit tema i medarbeidarsamtalar. Administrativt tilsette får støtte til kompetanseutvikling frå høgskolens sentrale kompetansemidlar dersom nærmaste leiari meiner kompetansen trengs i høgskolen. Alle slike søknader fekk støtte i 2016.

Alle tilsette har ståande tilbod om kurs i dei fleste vanlige IT verktøy. Høgskolens faste leverandør av IT-kurs er Visma AS.

Arbeidet med leiariutvikling har vore prega av fusjonsarbeidet i 2016. Det blei gjennomført ei større leiarsamling for alle leiariane ved dåverande HiB, HiSF og HSH 21. og 22. november 2016. Temaet for samlinga var endringsleiring.

Det var ei leiarsamling for leiariar ved HiB 14.-15 april 2016, og ei leiarsamling 3. juni 2016. Temaet for begge samlingane var fusjonen.

Det er starta eit program i forskingsleiring, som ledd i ambisjonane om utvikling av forskingsaktiviteten i HVL. Programmet er samlingsbasert, og går over fire samlingar i perioden november 2016 – august 2017. Det er 30 deltakarar i programmet.

Det har blitt gitt tilbod om kollegarettleiring for leiare, og hausten 2016 starta to grupper som blir avslutta våren 2017.

Høgskolen i Bergen er deltakar i Balanseprosjektet. Målet med dette prosjektet er å auke prosentdelen kvinner i faglege toppstillingar i akademia. Balanse-Bergen er eit samarbeid med dei fire institusjonane: Universitetet i Bergen, Havforskningsinstituttet og Høgskolen i Bergen.

Programmet blei etablert i 2013 og har som hovudmål å fremje kjønnsbalanse på seniornivå i norsk forsking, og å styrke den strukturelle og kulturelle fornyinga i forskningssystemet som gjer dette mogleg (Forskningsrådets policy 2013-2017).

Balanse-Bergen starta eit mentorprogram 9. april 2015 og det blei avslutta våren 2016. Her deltok kvinnelige førsteamanuensar som arbeider for å kvalifisere seg til professor. Det var fem adeptar frå HiB. To av dei var professor ved utgangen av 2016 og ei har levert søknad om opprykk. HiB har også fem mentorar med i prosjektet som rettleiarar kvar sin *adept* frå dei fire deltakande institusjonane. Gjennom mentorane fekk dei institusjonell læring om mekanismar som hemmar eller fremjar likestilling.

Nasjonale styringsparameter

Sjå tabell neste side

Vurdering av styrings-parameterane

SEKTORMÅL1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

- 1.1 Høgskolen hadde ein liten nedgang i talet på gjennomføring på bachelor i 2016. Endringa frå 2015 er likevel marginal. Høgskolen ligg fortsatt godt over landsgjennomsnittet for sektoren. Høgskolen er tilfreds med at tiltaka for å få studentar igjennom på normert tid ser ut til å verke.
- 1.2 For mastergradane har høgskolen i 2016 ein solid framgang. Talet her ligg godt over landsgjennomsnittet og er ei vesentlig forbetring frå i fjor. Utfordringa i åra framover for HVL er å halde oppe dette snittet ved innføringa av den nye grunnskulelærarreforma.
- 1.3 Høgskolen har for gjennomstrøyminga for tilsette i ph.d.- stillingar fått eit godt tal som her ligg på landsgjennomsnittet på 66%. Talgrunnlaget som prosenten bygger på er likevel lågt då HiB i 2011 tilsette få stipendiatar. Talet her representerer ikkje talet på HiB eigne utdanna stipendiaater då det første doktorgradsprogrammet først blei starta opp i 2015. Talet syner likevel at HiB har ein god oppfølging og ei god tilrettelegging for sine stipendiatar.
- 1.4 Fagleg tidsbruk ligg noko under gjennomsnittet for sektoren. Vi ser jamvel at forskjellane mellom dei tre fusjonspartane ikkje er store.
- 1.5 Høgskolen er fornøgd med skåren på studiebarometeret. Talet viser at høgskolen har hatt gjønngåande god innsats på området. HiB hadde særskilt god svarprosent på undersøkinga, noko som studentorgana bidrog sterkt til.
- 1.6 Talet på publikasjonar ved HiB har vore i vekst og talet på poeng går opp. Den relative andelen ligg for 2016 an til å passere 2014-talet. Dette er gledeleg tatt i betrakting at HiB frå 2015-2016 fekk fleire tilsette. Dette inneber at nye tilsette i vitskaplege stillingar bidrar til å auke den samla publiseringa samstundes med at den satsinga på vitskapeleg produksjonen HiB har hatt, gir den ønska effekten. Samanlikna med andre store høgskolar må HiB fortsette å arbeide for å auke andelen poeng.

STYRINGSPARAMETERE	RESULTAT 2016
SEKTORMÅL 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning	
1.1. Andelen bachelorkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (DBH) i %	56,5%
1.2. Andelen masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (DBH) i %	75,3
1.3. Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år (DBH) i %	66,7
1.4. Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Studiebarometeret) i timer.	34,9
1.5. Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret)	4
1.6 . Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk (DBH) i poeng	0,5
1.6. Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (NFR/NIFU) i 1000 €	8,48
1.7. Andelen utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalantallet på studenter (DBH) i %	1
SEKTORMÅL 2 Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	
2.1. Andelen mastergradsstudenter sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkingen) i %	87
2.2. Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (DBH) i 1000 kr	33,5
2.3. Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (DBH) i 1000 kr	95
2.4. Andelen forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikken) i %	21
SEKTORMÅL 3 God tilgang til utdanning	
3.1. Kandidattall på helse- og lærerutdanningsene jf. Måltall (DBH) samla tal totalt for HiB	849
SEKTORMÅL 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningsstystem	
4.1. Antall studiepoeng per faglig årsverk (DBH)	634,14
4.2. Andelen kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH) i %	41,2
4.3. Andelen midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (DBH) i %	16,5

- 1.7 Verdien på H2020 kontraktar pr FoU-årsverk ligg over landsgjennomsnittet. Det er førebels ikkje mange prosjekt, men som det går fram av rapporten over er det eit pågåande arbeid med å auke denne delen.
- 1.8 Høgskolen har jobba systematisk med studentutveksling og andelen studentar som reiser på Erasmus+ ligg på rundt 25% av dei utreisande. Sett studenttalet under eitt er dette likevel eit litt for lågt tal. Som det går fram av vurderingane i rapporten over, er utfordringa knytt til korleis studieprogramma er utforma med omsyn til kva tid det best egner seg for å reise.

SEKTORMÅL 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

- 2.1 Høgskolen er svært godt fornøyd med talet på masterkandidatar i relevant arbeid etter avslutta utdanning. Dette viser at høgskolen treff på relevansen i utdanningane sine, og at utdanningane er tilpassa marknaden.
- 2.2 Frå toppåret 2014 har HiB hatt ein liten nedgang i andelen bidragsinntekter frå Forskningsrådet. Nedgangen er ikkje dramatisk, men syner at det er

svært viktig å halde oppe det systematiske arbeidet for å utvikle fleire og kvalitativt betre søknadar til mellom anna Forskingsrådet. Høgskolen har fått fleire tilsette noko som på kort sikt gir negativ utslag på desse tala.

- 2.3 Delen andre bidragsinntekter pr. fagleg årsverk ligg noko under 2014 og 2015. ei del av forklaringa på dette talet er at ein har i mindre grad har hatt kapasitet til å prioritere avslutting av prosjekt i 2016. Dette er eit kapasitetsspørsmål og prioriteringsspørsmål.
- 2.4 Talet på forskingsinnsats på NMT-fag ligg over utgangsverdien for målingane i 2011. Mykje av forskingsaktiviteten ved HiB har vore sentrert rundt utvikling av doktorgradane. Dette har kravd større innsats på alle dei store fagfelta ved HiB.

SEKTORMÅL 3: God tilgang til utdanning

- 3.1 Høgskolen har ein samla oppfylgingsgrad på 88 % på kandidatmåltalla. For Helsefaga ligg dette talet på 95% (ikkje medrekna døvetolk). Avvika her skyldast mellom anna at ein del studieplasser på sjukepleie er på deltid kor det samla talet på kandidatar er 140 og ikkje 180.

Hovudvekta av det samla avviket ved HIB skyldast primært svikt på døvetolkutdanninga og faglærarutdanninga i idrett og kroppsøving. Eit av problema her er at mange studentar startar på desse utdanningane berre med tanke for å gjennomføre første året (ca 50% av opptatte studentar). Når så ein har naturlig fråfall eller sinke i progresjonen, blir måltallet lågt.

For faglærarutdanninga i kroppsøving er problemet mykje det same, at studentar startar på studiet for å berre å ta det første året. Her har trenden vore stabil over fleire år. Ein del av studentane går også over til grunnskolelærarutdanninga – desse representerer i stor grad ei gruppe som har gjennomført 120-150 stp.

I den gamle ALU-utdanninga var det mogleg å få innpassa inntil 120 stp. frå andre utdanningar. Denne moglegheita er avgrensa ved GLU utdanninga. Dette kan tenkast å vere ei årsak til at det har blitt skrive ut færre vitnemål for GLU. Eit anna problem er at dei som søker seg inn for overflytting for å ta fjerde året ved GLU, ikkje blir registrert som fullført, då dei berre avlegg 60 stp. mens registreringa krev 240 stp. Dette er no gjort korrigeringar på for å sikre at vi får registrert dei studentane som ferdig med ein grad etter 60stp hos oss.

Ein del studentar går over på masterutdanningar. Desse ser ut til å vente til begge utdanningane er ferdige før dei ber om vitnemål. Dette gir også eit avvik i måltala. Vidare ser ein også at ved over gangen frå ALU til GLU har fleire av studentane som ikkje hadde fullført fått studierett ved GLU utan å avlegge eksamen der.

SEKTORMÅL 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskingsstystem

- 4.1 Talet på studiepoeng per fagleg årsverk har gått noko ned og ligg i dag på landsgjennomsnittet. Høgskolen har i same periode hatt ei auke i talet på førstestillingar og intensivert arbeidet med forsking. Dette bidrar til at fleire tilsette må til for å dekkje opp undervisninga og samstundes drive forsking og utvikling.
- 4.2 Delen kvinner i professor og dosentstilling har hatt ei markant oppgang på tre år. I 2011 hadde høgskolen berre 19 kvinneårsverk i desse stillingane. I takt med oppgangen av professorar og dosentar, har dette talet gått markant opp. Mykje av dette kan tilskrivast satsinga på forsking som høgskolen har hatt ved både lærarutdanninga og særleg helsefaga, der det tradisjonelt har vore ei overvekt av kvinner.
- 4.3 Høgskolen har ein oppgang i talet på mellombels tilsette i UFF-stillingar. Vi ser ein liknande tendens også for administrativt tilsette. Dette var også ein tendens vi såg på tilsvarende vis i 2013 - året før samlokaliseringa og omorganiseringa. En god del av dette skyldast usikkerheit knytt til fusjonen, samt fri kjøp av personale i samband med fusjonsprosessane. Eit anna forhold er vakansar som oppstår når eigne tilsette går over i stipendiatsstillingar. Høgskolen ligg fortsatt under gjennomsnittet for statleg sektor, men det må vere eit mål at det i den grad mellombelse tilsettingar blir nytta, må det skje i typisk mellombelse stillingar som stipendiat, post. doc. osb.

Middel tildelt over kap. 260 post 50 for 2016 – SAKS-midlar (samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåing)

Høgskolen på Vestlandet er tildelt 11 mill. kroner over kap. 260 post 50 for 2016 – SAKS-midlar (samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåing). Midlane blei overført til Høgskolen i Bergen, men det var forventa at midlane skulle gå til arbeidet med samanslåing av dei tre institusjonane. Det vises til supplerande tildelingsbrev frå KD av 28.06.2016.

Tall i 1000 kr.

Interimstyret	1 100
Rekruttering rektor	870
Prosjekt "Sikker drift"	7 620
Studentparlamentet	480
Reise og møtekostnadar nærregionane	2 780
SUM	12 850

Midlane er brukt til ei rekke ulike tiltak for å sikre ei god omstilling og samanslåing av institusjonane. I 2016 har det vore spesielt fokus på «sikker drift» ved oppstart 1.1.2017 samt særskilte omstillingsbehov i nærregionane, og midlane er nytta deretter. Blant anna har kvar nærregion fått tilbakeført 0,8 mill kr for å dekkle noko ekstra-utgifter, til dømes auka reisekostnadar. Av desse 0,8 mill har studentparlamenta fått 50 000 kr.

Det har heile perioden vore forventa at HVL ville få ei ny tildeling av SAKS-midlar i 2017, og har difor vald å sjå dei to åra under eit ved fordeling og bruk av midlane. Totalt har det blitt brukt 12,85 mill kroner i 2016. Arbeidet med samanslåing er svært kostnadskrevjande, og tildelte SAKS-midlar vil ikkje kunne dekke dei reelle kostnadane knytt til dette arbeidet.

Tabellen over viser bruk av SAKS - midlane i 2016:

Middel tildelt over kap. 281 post 01 og post 45

Følgjegruppe for barnehagelærar-utdanning

Følgjegruppa (heretter; FG) blei oppnemnd i juni 2013. Leiar av FG er Mimi Bjerkestrand. Det faglege sekretariatet for arbeidet er lagt til Senter for utdanningsforskning ved Høgskolen i Bergen. Prosjektleier er Svein Ole Sataøen. Det er til no levert tre hovudrapportar og ein delrapport frå prosjektet. Rapporten frå følgjearbeidet dette året har vore formidla på fleire seminar og konferansar. Det er også levert fleire artiklar som bidrag i formidlingsarbeidet. <https://www.cristin.no/app/projects/show.jsf?id=455094>

I perioden mars 2016- mars 2017 har FG hatt 2 dags møte, 2 to-dagars møte og eitt videoommøte. I tillegg ein to-dagars studietur til Sápmi. På studieturen besøkte vi Samisk Høgskole, Sametinget og ein samisk barnehage. I februar og mars 2016 gjennomfører Følgjegruppa,

i samarbeid med det faglege sekretariatet, møte med alle institusjonane (leiarane, fagtilsette, studentar og praksislærarar) som har barnehagelærarutdanning. Etter fusjonane innebar det 15 møte. Møta ga grunnlag for årsrapport frå arbeidet. I tillegg har vi henta inn diverse skriftelg informasjon frå institusjonane for å supplere datagrunnlaget for rapporteringa.

Rapporten frå FG's arbeid i perioden august 2015- august 2016 var ferdigstilt i september. Tittel: Barnehagelærarutdanninga. Tilbakevendande utfordringar og uprøvde mulegheier. Rapporten vart overlevert Kunnskapsdepartementet i eige møte i oktober. Rapporten vart også presentert og drøfta på eit dags møte ned studieiarar, instituttleiarane, programansvarlege o.a. Her deltok også Kunnskapsdepartementet.

I tillegg har vi i prosjektet for tredje og siste gong, gjenomført ei omfattande questbackundersøking til alle studentane i barnehagelærarutdanninga. Undersøkinga omfattar ein populasjon på om lag 6.400 studentar. Resultata frå omfattande undersøkinga har vorte presentert i eigen rapport ved sida av hovudrapportane frå følgjegruppa. I februar 2016 vart det laga ein samla sluttrapport frå undersøkinga. I samband med rapporten lagde vi i samarbeid med Mediesenteret ved HVL ein videopresentasjon av konklusjonane i rapporten. Presentasjonen vert lagt tilgjengeleg på nettet slik at høgskular og universitet med barnehagelærarutdanning kan laste den og nytte den i arbeidet med å utvikle utdanninga si.

Det er ei prioritert oppgåve for FG å halde open dialog med alle sider ved sektoren. Gruppa og sekretariatet har soleis dette året delteke på ulike møte i NLU, Norsk Forskningsråd, Senter for IKT i utdanningen, Utdanningsforbundet, NLU gruppa som arbeider med revisjon av nasjonale retningslinjer for barnehagelærarutdanninga og andre. Som ledd i informasjonsarbeidet til FG har vi ei eiga nettside som har som ambisjon å halde sektoren oppdatert på arbeidet til FG: <http://blu.hib.no>. Ei eiga Facebook-side er også del av informasjonsarbeidet.

Program/studium:	Fordeling av tildelte studieplasser på revidert nasjonalbudsjett:	KD sine satsingsområde:
Master i programvareutvikling	5	IKT/Helse
Master Areal og eigedom	5	Strat. Sør-og vestl.
Master i innovasjon og leiing, samfunnsvitskapelig retning	5	Strat. Sør-og vestl.
Bachelor sjukepleie	5	Helse
Bachelor i sosialt arbeid	5	Strat. Sør-og vestl./Helse
Bachelor i vernepleie	5	Strat. Sør-og vestl./Helse
PPU	20	PPU
Totalt HiB	50	

Denne sida har pr. dato over 5000 følgjarar og vert brukt svært aktivt for å dele informasjon om ulike sider ved barnehagelærarutdanninga.

Prosjektet er no inne i sitt siste år og skal avsluttast 1. november 2017.

Middel tildelt over kap. 260 post 50

Nye studieplassar

Høgskolen i Bergen fekk tildelt 50 studieplassar på revisert nasjonalbudsjett i 2016. Desse studieplassane blei supplert den strategiske tildelinga av nye studieplassar som høgskolen allereie hadde gjort for dei nye studieplassane som blei fordelt på statsbudsjettet 2016.

Fordelinga blei som følgjer: sjå tabell over

Fordelinga av studieplasser tar utgangspunkt i HiB sine strategiske satsingar som er tilpassa regionen og det samfunnsoppdraget HiB har og dei føresetnadene som KD har stilt. Høgskolen er i oppbygging av nokre utdanninger som er strategisk viktige for HiB og regionen, mens andre er forsterking av utdanninger i dialog med sektoren. Tildelinga er nytta i tråd med intensjonane i tildelingsbrevet.

Middel tildelt over kap. 281 post 45

Middel til vitskapeleg utstyr

Høgskolen i Bergen fekk i revisert nasjonalbudsjett tildelt 2,9 millionar kroner til vitskapeleg utstyr. Den endelige fordelinga av midlane blei gjort i styrets hand-saming av justert budsjett i oktober 2016 (sak 96/16 - justert budsjett 2016). Føresetnadene for tildelinga var «modernisering av utstyrsparken ved universiteter og høgskoler på Sør- og Vestlandet». Høgskolestyret vedtok i møte i oktober følgjande fordeling av ekstramiddel til vitskapeleg utstyr: sjå tabell under

Fysiologisk testlaboratorium nyttast både av fysioterapeutdanninga og av Idrettsseksjonen. Laboratoriet har eit stort mangfold av testutstyr som nyttast i samarbeidsprosjekt med eksterne partnarar, forskingsprosjekter og studentoppgåver. Laboratoriet har hatt behov for utskifting av utstyr og er i den samanhengen tildelt 650 000 til føremålet. Då midlane blei fordelt relativt seint på året har det ikkje vore gjort investeringar i 2016. desse er ført over til avdelinga sine budsjett for 2017 og øyremerka vitskapeleg utstyr.

SimArena er eit nytt, moderne og godt utstyrt simuleringssenter knytt til helseutdanningane. Det består av 35 laboratorium som blir brukt til undervisning, forsking og utvikling. Laboratoria er utstyrt med topp moderne medisinsk-teknisk utstyr. Dette gir studentane våre heilt unike muligheter for læring. Sim Arena er som det går

Nyinvestering i fysiologisk testlaboratorium (idrettsseksjonen ved Avdeling for lærarutdanning)	650 000 NOK
Investering i nytt utstyr til Sim Arena (Avdeling for helsefag og Senter for kunnskapsbasert praksis)	500 000 NOK
Investeringar i IKT-utstyr (som ledd i digitaliseringssatsinga)	1 750 000 NOK
	2 900 000 NOK

Stilling:	Status:
Stipendiatstilling knytt til engelsk i GLU	tilsett hausten 2016
Stipendiatstilling knytt til PEL i GLU	tilsett hausten 2016
Stipendiatstilling knytt til samfunnsfag i GLU	under tilsetting mars 2017
Post.doc.-stilling i engelsk	tilsett februar 2017 - startar i august 2017
Post.doc.-stilling i matematikk	tilsett våren 2017 -startar i august 2017

fram av annan rapportering her, eit viktig middel i lærings-samanheng for AHS. Midlane er her nytta til supplering av vitskapeleg utstyr i laboratoria.

Høgskolen i Bergen budsjetterte opphaveleg for heile 2016 med 1,75 millionar til IKT-investeringar før revidert nasjonalbudsjett blei tildelt. Gjennom revidert nasjonal-budsjett styrka ein budsjettet med 1,75 millionar til 3,5 millionar. Samla investeringar til AV/IKT og servere i 2016 kom på 4,5 millionar. Høgskolen har satsa tungt på digitalisering av undervisning, forsking og utvikling, og investeringane som her er gjort har bidratt til å styrke dei digitale vitskapelege/faglege hjelpe midla på tvers i organisasjonen til eit nivå som speglar ambisjonane styret sjølv, og KD, har til digitalisering av forsking og utdanning.

Det bekreftast at midlane er nytta og planlagt nytta i tråd med intensjonane i tildelinga.

Middel tildelt over kap. 260 post 50 og kap. 281 post 01

Tildeling av middel til rekrutteringsstillingar i grunnskulelærarutdanningane

I samband med statsbudsjettet 2016 og regjeringa sin strategi Lærerløftet – på lag for kunnskapsskolen fekk Høgskolen i Bergen tildelt middel over kap 260 post 50 og kap 281 post 01 til 5 nye stipendiatstillingar.

Alle middel til desse stillingane er tilført Avdeling for lærerutdanning ved HiB der grunnskulelærarutdanninga låg i 2016. Som det går fram i andre delar av rapporten har HiB hatt eit særskilt fokus på å auke kompetanse-nivået innanfor lærarutdanninga. Avdelinga har valt å lyse ut tre av dei tildelte stillingane som stipendiat-

stillingar og to som post.doc. Stillingane blei lyst ut i løpet av budsjettåret 2016 og status ved årsskiftet er som følgjer: sjå tabell over

Høgskulen fekk tildelt 1 949 333 kr over ekstraløyvinga. Dei unytta midla frå 2016 er overført budsjettet for 2017 som vist under og er knytt til vidare finansiering av stillingane. Høgskolen vurderer måloppnåinga så langt som god, og bekreftar at midlane er nytta i tråd med intensjonane.

Sjå tabell under

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekt

Høgskolen i Bergen har vidareført arbeidet i samarbeid med Statsbygg om utvikling av campus på Kronstad, og sluttførte i 2016 romprogrammet knytt til prosjektet.

Samstundes gjekk Statsbygg ut med ein totalentreprise for prosjektet. Høgskolen har hausta god erfaring med etableringa av høgskolen på Kronstad i 2014, som tidligare rapportert, og forventar ein tilsvarande effekt ved utviding av areala ved utvikling av nordtomta.

Sum supplerende tildeling rekrutteringsstillingar i grunnskolelærerutdanningene 2016	1 949 333
Sum utbetalt lønn og sosiale kostnader til øremerkede rekrutteringsstillingar 2016	327 884
Restmidler overført til 2017	1 621 449

Resultatrapptering Nærregion Stord/Haugesund/HSH 2016

Sektormål 1: Høg kvalitet i utdanning og forsking

Verksemadmål: Eit læringsmiljø med høg kvalitet og internasjonal kontakt

Kvalitetsindikatorar

- > Bruk av teknologi og digitalisering av utdanningane
- > Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar (Studiebarometeret)
- > Score på korleis studentane opplever studiekvaliteten (Studiebarometeret)
- > Del utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus + av det totale talet på studentar (DBH)

Tiltak i 2016:

- > Oppfølging av Læringsmiljøkonferansen:
  - Medverknad
  - Mentorordning og førstesemestertiltak
  - Tilbakemelding
- > Koordinering av felles tiltak for læringsstøtte
- > Vidareføre implementering av internasjonal strategi mellom anna med tiltak for å auke delen inn/utreisande studentar og auke omfang av engelskspråklege tilbod
- > Samordning av tiltak for oppfølging av fleirkulturelle studentar

Oppfølging av læringsmiljø-konferansen 2016

Læringsmiljøkonferansen 2016 hadde som hovudtema

- > Fusjon – ein ny profesjonshøgskule på Vestlandet (?),
- > Korleis lærer HSH sine studentar best, og korleis får dei vist kva dei kan?
- > Oppfølging av studiebarometeret med særskilt fokus på medverknad
- > Det viktige førstesemesteret – korleis tek vi imot nye studentar og gjev dei best mogleg grunnlag for å lukkast både fagleg og sosialt?

Det vart lagt fram ei oppsummering av konferansen til både Høgskulestyret, Læringsmiljøutvalet og leiargruppa med omtale av innleiingane og oppsummering av gruppearbeida. Avslutningsvis på konferansen vart deltakarane bedne om å svare på kva tiltak som bør verte gjennomført det neste året. I lys av tilbakemeldingane vart medverknad, mentorordning og førstesemestertiltak og tilbakemelding trekt fram som oppfølgingsområde i 2016.

Medverknad

Det er lagt vekt på å gje systematisk informasjon til studentane om kva moglegheiter dei har for medverknad. Dette inneber mellom anna informasjon om referansegrupper, tillitsvalde, kvalitetssystem, lover og reglar og

Læringsmiljøkonferansen

Omtale i kvalitetshandboka:

«Læringsmiljøkonferansen er ein sentral arena for kvalitetsutviklinga ved HSH. Her møtes årleg studentar, leiing og tilsette for å diskutere ulike tema med relevans for utviklinga av studiekvalitet og læringsmiljø. Konklusjonane frå konferansen skal resultere i fokusområde og tiltak i handlingsplanane til fagavdelingane, og det skal orienterast om status og resultat for arbeidet på neste års konferanse.»

informasjon om eksamen. Ved Avdeling for lærarutdanning og kulturfag (ALK) inviterte ein i tillegg tillitsvalde studentar til ein samtale for å gje innspel på forbettingsområde innanfor medverknad. Stikkord som gjekk igjen i samtalane var kommunikasjon, dialog, informasjon og bevisstheit rundt plikter og rettar som student. Det kom eit konkret forslag om å lage ein informasjonsvideo for studentar og faglærarar om kvalitetssystemet. Det vart difor laga ein powerpoint med voiceover som våren 2017 er nytta i oppstarten av semesteret og som har fått gode tilbakemeldingar¹.

Mentorordning og førstesemestertiltak

Alle dei tre fagavdelingane har hatt eit særskilt fokus på tiltak første studieår. Tiltaka er tilpassa dei ulike studia

¹ Presentasjonen er også tilgjengeleg via http://www.hsh.no/ansattes_sider/dokumentbanken.htm (søk på kort introduksjon til kvalitetssystemet)

sin eigenart, men eksempel er oppstartsveker/-samlingar med opplegg som kombinerer fagleg, administrativt og sosialt innhald, forkurs og kartleggingstester innanfor matematikk, samtalar med alle studentane første semester, forventingsavklaring og endra arbeids- og vurderingsformer.

Tilbakemelding

Kva som er relevante tilbakemeldingar og tiltak for å betre desse varierer mykje på tvers av studieprogramma. Eksempel på tiltak som er gjennomførte på dette området i 2016 er krav om å delta på individuell tilbakemelding på studiekrev, rettleiingstimar med fagtilsett for enkelte emne og frivilleg prøveeksamen med tilgjengeleg sensorrettleiing i etterkant.

Fleire studie har og gjennomført tiltak knytt til organiseringa av undervisning og arbeidsformer, for å få betre og meir hensiktmessige tilbakemeldingar til studentane. Eksemplar på dette er eit prøveprosjekt på økonomi og administrasjon, der ein har erstatta førelesningar med ei rekke studentaktive tiltak hausten 2017. På sjukepleie har ein endra samansetjing og form på studiekrev og på Avdeling for lærarutdanning og kulturfag skal ein utvikle prosedyrar for betre og meir systematisk tilbakemelding til studentane i løpet av våren 2017.

Koordinering av felles tiltak for læringsstøtte

Frå 2015 har HSH hatt eit prosjekt med mål om å samordne felles tiltak for læringsstøtte: «KULT – Kompetanse, undervisning, læring og teknologi. I tillegg til å følgje opp tilsette som spør om råd og rettleiing og/eller gjennomføre ordinær aktivitet har ein i regi av prosjektet mellom anna hatt dialog med fagavdelingane om behov, utvikla nettsider og gjennomført felles kurs og seminar på tvers av dei ulike delane av læringsstøtte. Eksempel på dette er samling på basiskurset for høgskulepedagogikk med fokus på bruk av digitale verktøy og seminar for nytilsette om utdanningskvalitet.

Bruk av teknologi og digitalisering av utdanningane

HSH har ei eiga gruppe som fungerer som pedagogisk og teknisk støtte innanfor e-læring og digitale samhandlingsaktivitetar. Dette inneber støtte til både planlegging og gjennomføring av ulike typar nettstøtta undervisning. Eksempel på prosjekt er den nyoppstarta ingeniørutdanninga i Sunnhordland som har fått finansiering frå Norges universitetet.

HSH-miljøet har og delteke på ei rekke konferansar og seminar knytt til bruk av teknologi og digitalisering av utdanningane. I juni arrangerte HSH seminar om bruk av video i undervisninga i samarbeid med UH-nett Vest med 60 deltakarar.

Videreføre implementering av internasjonal strategi mellom anna med tiltak for å auke delen inn/utreisande studentar og auke omfang av engelskspråklige tilbod

Kvalitetsindikator: Tal på utvekslingsstudentar (inn/utreisande)	Resultat		
	2014	2015	2016
HSH	84 52/32	105 72/39	135 80/55
Avdeling for helsefag (AHF)	36/24	39/23	36/28
Avdeling for lærarutdanning og kulturfag (ALK)	2/2	6/6	12/7
Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag (ATØM)	14/6	27/10	32/20

Nasjonalt styringsparameter:

Del utreisande utvekslingsstudentar Erasmus+ av totalt tal på studentar	Resultat		
	2014	2015	2016
	0,23	0,33	0,82

HSH har hatt ein jamn auke frå 2014-2016 både i talet på innreisande og talet på utreisande studentar. Særleg har avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag (ATØM) ein stor auke i utreisande studentar. Dette er mellom anna eit resultat av eit målretta fokus mot Briksland² og prosjekt finansiert av SIU til samarbeid mellom økonomi og administrasjonsstudiet ved HSH og Indiana University of Pennsylvania (IUP) i USA. Auken viser og igjen i den nasjonale styringsparameteren – del utreisande studentar Erasmus + av totalt tal på studentar, der HSH har gått frå 0,33 til 0,82 frå 2015 til 2016. Sjølv om HSH framleis ligg noko under det nasjonale gjennomsnittet på 0,88, nærmar ein seg no dette nivået.

Ved avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag (ATØM) har ein laga eit heilt studieløp på engelsk innanfor ingeniørfag, grunna oppdrag frå UNITAR. Studieåret 2016-17 tilbyr ein 40 stp engelskspråklege emne på branningeniør, 30 stp på master brannsikkerheit, 20 stp bacheloroppgåve, 30 stp på nautikk og 37,5 stp på økonomi og administrasjon.

Ved avdeling for lærarutdanning og kulturfag (ALK) har ein studieåret 2016-17 tre studietilbod som vert marknadsført internasjonalt: Community music, Fjords and Glaciers og Engelsk årsstudium.

På avdeling for helsefag (AHF) vert det gjeve praksisemne på engelsk. I tillegg vert det gjeve simuleringsscaseoppgåver på engelsk der og studentane som er på utveksling deltek.

Samordning av tiltak for oppfølging av fleirkulturelle studentar

HSH har eit internasjonalt og mangfaldig studentmiljø, og det er viktig at alle studentar vert sett, høyrt og inkludert. Likestillings- og inkluderingsrådet (LIR), eit kompetanseorgan for likestillings- og inkluderingsarbeidet ved HSH, har i 2016 initierte ein plan for samordning av tiltak for oppfølging av fleirkulturelle studentar. Det er gjennomført ei kartlegging av tiltak og behov blant tilsette og resultatet vart presentert for LIR. AHF har haust 2016 hatt eit kvalitetsseminar med oppfølging av fleirspråklege studentar som tema. Dei emneansvarlege ved AHF skal kome med innspel til tiltak som kan setjast i verk inneverande studieår. Desse vil verte innarbeidd i handlingsplanen til avdelinga.

Studiebarometeret

Studieåret 2016-17 har vi for tredje gong gjennomført lokalt og nasjonalt studiebarometer med samanliknbare spørsmål. I 2016 gjekk svarprosenten på det nasjonale studiebarometret ned til 47%, noko som mellom anna skuldast ein teknisk feil som gjorde at alle svar som vart gjeve ein av dei første dagane vart nulla ut og at mange

studentar då valde å ikkje gjennomføre undersøkinga på nytt.

Tilbakemeldingane som studentane gjev i Studiebarometeret er viktige i HSH sitt kvalitetsarbeid. I årsrapporten trekker vi fram overordna trivnad og tidsbruk. I tillegg vert det laga ein eigen rapport³ til læringsmiljøkonferansen og høgskulestyret. Den viktigaste oppfølgingsjobben skjer likevel på avdelings- og studienivå. Til dømes kommenterer studieleiarane resultata og korleis dei vert følgde opp i deira kvalitetsrapportering på kullnivå. Studiebarometeret er ei sentral kjelde for programevalueringane som vert gjennomført kvart femte år og det vert utarbeidd avdelingsvise notat som vert lagt fram for råda for FoU og FoU-basert utdanning og følgde opp av dekanar, studieleiarar og andre ansvarlege på fagavdelingane.

Overordna tilfredsheit

Samla sett har scoren på spørsmålet om i kva grad studentane alt i alt er nøgde med studiet dei går på gått opp frå 4,0 til 4,1 frå 2015 til 2016. Auken skriv seg frå ein auke frå 3,7 til 4,1 på tredje studieår, medan det berre er små endringar for dei andre studieåra.

Tidsbruk

For andre studieår (som deltek i den nasjonale undersøkinga) er tid brukt på studia relativt stabil (39 timer totalt) og noko høgare enn det nasjonale gjennomsnittet på 35,5. Det er likevel verd å merke seg at det er ein markant nedgang særleg for første studieår frå 2015-undersøkinga til 2016-undersøkinga – der samla tal på timer til studie har gått ned frå 31 til 26 timer.

Verksemadmål: Kandidatar som er attraktive for den moderne arbeidsmarknaden og som kvalifiserer for studiar på høgare grads nivå.

Kvalitetsindikatorar

- > Talet på ferdige kandidatar (inkl. kandidatmåltal)
- > Gjennomstrøyming og fråfall
- > Delen bachelorkandidatar i eit kull som gjennomfører på normert tid (DBH)
- > Delen masterkandidatar i eit kull som gjennomfører på normert tid (DBH)
- > Strykprosent
- > Delen av ABC-kandidatar

² BRIKS består av landene Brasil, Russland, India, Kina og Sør-Afrika.

³ http://ans.hsh.no/styringshandbok/kvalitetshandbok/Kvalitet_i_studieprogram/Rapport%20Studiebarometeret%202016_17.pdf

Tiltak i 2016:

- > Fokus på betre gjennomstrøyming og redusert fråfall i utdanningane
- > Fullføre programevalueringar:
  - Master i IKT i læring
  - Bachelor i Økonomi og administrasjon
  - Vidareutdanning i pleie og behandling av ikke-helende sår.
- > Gjennomføre programevalueringar:
  - HMS ingeniør og utvalde årseiningar.

Barnehagelærarutdanninga hadde eit relativt lågt opptak i 2013. Opptaket auka i 2014, men i dette kullet har ein hatt relativt høgt fråfall. Ein må difor forvente at ein ikkje når kandidatmåltal i 2017 for denne utdanninga. Det er likevel verdt å merke seg at fråfallet har gått noko ned for påfølgjande kull. I tillegg starta ein i 2014 arbeidsplass-basert barnehagelærarutdanning. Desse studentane skal normert vere ferdig våren 2018, slik at ein i 2018 vil få ein stor auke i kandidatar på barnehagelærarutdanninga. Totalt er det 89 studentar som per i dag studerer på BLU/ABLU som ein kan forvente at normert vert uteksaminert våren 2018.

Tal på ferdige kandidatar

ALK hadde ein nedgang i tal på kandidatar i 2016, særleg på grunn av redusert kandidattal frå den praktiske pedagogiske utdanninga. For ATØM er det ein svak oppgang i kandidattal, medan kandidattalet for AHF er relativt likt som for 2015.

Sjå tabell under

Til trass for ein liten auke i tal på kandidatar på sjukepleie i 2016, når vi ikkje kandidatmåltal for denne utdanninga i 2016. Kull 2013 hadde høgt fråfall samanlikna med dei seinare kulla, og per hausten 2016 var det 163 aktive studentar på kull 2014 (inkludert studentar som på grunn av t.d. permisjon starta tidlegare år), slik at det er god grunn til å tru at ein når kandidatmåltal for sjukepleie i 2017. For AIO er kandidatmåltalet nådd i 2016 slik som i dei føregående åra.

Faglærar musikk har eit for lågt opptakstal til å kunne nå kandidatmåltal på 20 kandidatar. For PPU nådde ein ikkje kandidatmåltal i 2016, men i 2017 kan ein forvente ein auke på om lag 10 uteksaminerte kandidatar, slik at ein når kandidatmåltal i 2017. Hausten 2016 hadde HSH eit rekordopptak på PPU, slik at ein i 2018 forventar å nå kandidatmåltal med god margin.

Både GLU 1-7 og GLU 5-10 har nådd sine kandidatmåltal i 2016. For GLU 1-7 må ein på grunn av opptakstalet forvente at kandidattalet dei nærmaste åra vil ligge noko lågare eller omkring 20. GLU 5-10 har eit noko høgare opptakstal, slik at ein for denne utdanninga kan forvente at ein når kandidatmåltala dei nærmaste åra.

Studieprogram	Kandidatar 2014	Kandidatar 2015	Kandidatar 2016	Kandidat-måltall KD
Sykepleie	143	136	141	145
AIO ¹	15	17	16	8
BLU	54 ²	47	37	45
FAMU	4	12	11	20
PPU	90	120 ³	75	80
GLU 1-7	12	18	20	20
GLU 5-10	24	13	27	20

¹ Sensuren for kulla i som avslutta AIO studiet 2015 og 2016 kom i januar året etter.

² Inkludert deltidsutdanning

³ Inkludert PPU i Ryfylke

Gjennomføringsgrad på normert tid på bachelor- og masterutdanningane

Gjennomføringsgrad på normert tid	2012	2013	2014	2015	2016
HSH (heiltids bachelorutdanninger)	44,7	46	46,6	44,8	46,9
Gj.snitt statlige høyskoler (bachelor)	42,6	43,5	45,2	46,3	46,7
HSH (heiltids masterutdanninger)⁴			5,3	15,4	-
Gj.snitt statlige høyskoler (master)	47,5	48,6	49,8	50,2	49,5

Gjennomføringsgrad 2012-2016 (Kjelde: KD-portalen DBH)

⁴ Ingen av HSH sine mastergradsutdanninger var kategorisert som fulltidsutdanninger i 2016

Gjenomstrøyming og fråfall

Sjå tabell over

Gjenomstrøyming og fråfall er eit av områda HSH har retta særskilt merksemd mot dei seinare åra. I desember 2016 fekk difor høgskulestyret eit eige notat på dette området. Etter å ha hatt ein nedgang i gjennomføringsgraden i 2015, har HSH hatt ein auke i 2016, som gjer at gjennomføringsgraden ved HSH no er på line med det nasjonale gjennomsnittet. Gjennomføringsgraden blir både påverka av del studentar som sluttar på studiet (fråfall) og del studentar som brukar lenger tid enn normert på studiet på grunn av til dømes permisjonar, familie- eller jobbsituasjon eller at dei stryk (gjenomstrøyming). Tilstandsrapporten for høgare utdanning har vist at HSH særleg har lågare gjennomstrøyming enn dei andre statlege høgskulane, medan fråfallet dei første tre studieåra om lag er på line med dei andre statlege høgskulane.

Etter ein kraftig auke i studiepoengproduksjonen per heiltidsekvivalent fra 2013 til 2014, har denne vore relativt stabil: Sjå tabell under

Det er store skilnadar på tvers av studieprogramma og på tvers av kull. Vi følgjer difor opp fråfall og gjennomstrøyming på kunnivå og fagavdelingane gjennomfører tiltak tilpassa studia og studentane sin eigenart. Det er også gjennomført ein analyse der vi har sett på forholdet mellom startkompetanse og resultata på dei grads-

gjevande utdanningane ved HSH. Oppfølginga og analysen viser begge at det er klar samanheng mellom fråfall og manglende gjennomstrøyming og resultata i første studieår.

Med bakgrunn i erfaringane med at første studieår er svært viktig for god gjennomføringsgrad har alle studia hatt særskilte tiltak knytt til dette i 2016. Dette er nærmere omtala under verksemdsmålet læringsmiljø med høg kvalitet og internasjonal kontakt.

Fleire av studieprogramma har tiltak for auka gjennomføringsgrad som knytter seg til hele studieløpet. Eksempel på dette er eit eige prosjekt om gjennomstrøyming og fråfall i 2016 som mellom anna har inkludert ein systematisk gjennomgang med tiltak på emnenivå (AHF). Nautikk har ein eigen plan for oppfølging av studentane som dekker hele studieløpet. Oppfølgingstiltaka er både faglege, administrative og sosiale.

Analysen som er gjennomført for forhold mellom startkompetanse og resultat hadde problemstillinga ”Korleis påverkar ulike variablar sannsynlegheten for at ein student har full studieprogresjon etter eitt studieår”.

Det vart gjennomført deskriptive analysar og regresjonsanalysar med følgjande hovudkonklusjonar:

- > Det er meir sannsynleg at kvinner har full studieprogresjon etter eitt studieår enn menn

Studiepoengproduksjon per heiltidsekvivalent	2013	2014	2015	2016
HSH	43,8	48,9	49,9	49,6
AHF	47,9	49,4	52,0	51,4
ALK	42,8	53,1	53,4	53,8
ATØM	42,0	45,4	45,9	45,1

(Kjelde: DBH)

- > Det er meir sannsynleg at aldersgruppene 21-25 år og 26-30 år har full studieprogresjon enn aldersgruppa 16-20 år. For dei andre aldersgruppene gjev ikkje analysane grunnlag for å seie at det er signifikant skilnad.
- > Det er meir sannsynleg at studentar ved grunnskule-lærerutdanningane har full studieprogresjon enn barnehagelærarstudentene. Det er mindre sannsynleg at studentane ved Faglærer musikk, ingeniør, og økonomi og administrasjon har full studieprogresjon enn barnehagelærarstudentane. For dei andre studieprogramma gjev ikkje analysen grunnlag for å seie at det er signifikant forskjell.
- > Høgare karaktergjennomsnitt frå vidaregåande skule, betre norskkarakter og betre matematikkarakter har alle positiv effekt på sannsynlegheten for full studieprogresjon etter eitt studieår.
- > Når vi koplar saman dei ulike karaktervariablane med studieprogramtilhøyrigheit, er ikkje lenger matematiske karakteren utslagsgjevande. Både norskkarakteren og gjennomsnittskarakteren har framleis positiv effekt på sannsynlegheten for full studieprogresjon.

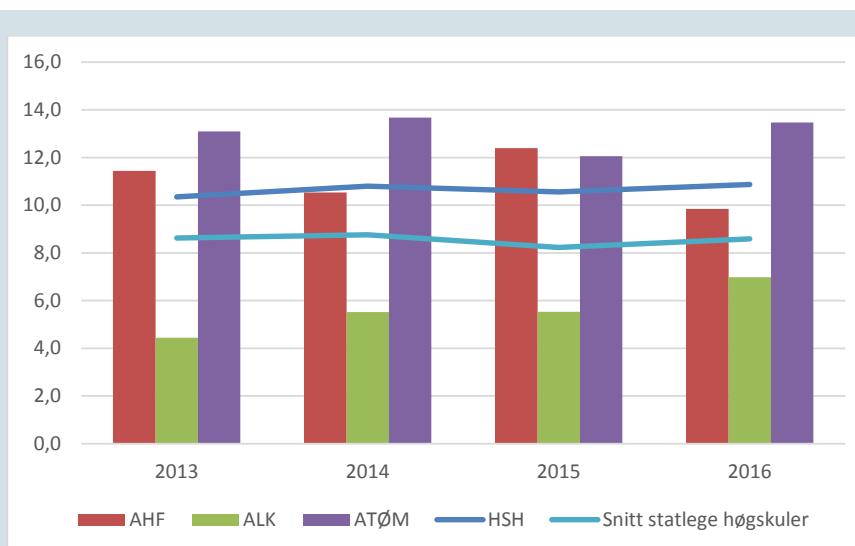
Analysen er gjennomført på tvers av alle studieprogram ved HSH, med studieprogramma som uavhengige

variablar. Dei deskriptive analysane viser at det er store skilnader på tvers av studieprogramma, men kvar for seg vert datasetta for små til at ein kan legge vekt til resultata av studieprogramvise regresjonsanalysar. I samband med fusjonen mellom HSH, HiSF og HIB, hadde det vore svært interessant å gjennomføre tilsvarande analyse for studentane ved den nye Høgskulen på Vestlandet.

Strykprosent

Sjå figur under

HSH har samla sett ein noko høgare strykprosent enn gjennomsnittet for statlege høgskular. ATØM har relativt høg strykprosent og har hatt ein auke i strykprosenten i 2016. AHF har høgare strykprosent enn gjennomsnittet for statlege høgskular, men hadde ein klar nedgang i 2016. ALK har lågare strykprosent enn gjennomsnittet, men ein liten auke i 2016. Mange av emna med høg strykprosent er på første semester av studieprogramma. Tiltaka nemnde tidlegare er difor i stor grad knytt til desse. Til dømes har ein jobba med innretning og samansetjing av studiekrev og rettleiing, og ein har hatt kartleggingstest og forkurs innanfor matematikk på utvalde studieprogram og emne.

Strykprosent (Kjelde: DBH)

Del studentar som får karakteren A, B eller C

Del studentar som oppnår karakteren A, B eller C er definert som kvalitetsindikator ved HSH fordi den indikerer del av studentane som kvalifiserer for studium på høgare grads nivå.

Sjå figur under

Del studentar som får A, B eller C er relativt stabil for alle tre fagavdelingane, med små endringar frå år til år. Ein lågare del av studentane ved HSH får karakteren A, B eller C enn gjennomsnittet for statlege høgskular. Deles studentar som får A, B eller C er høgast på ALK og lågast ved AHF.

Gjennomføring og resultat av program-evalueringar

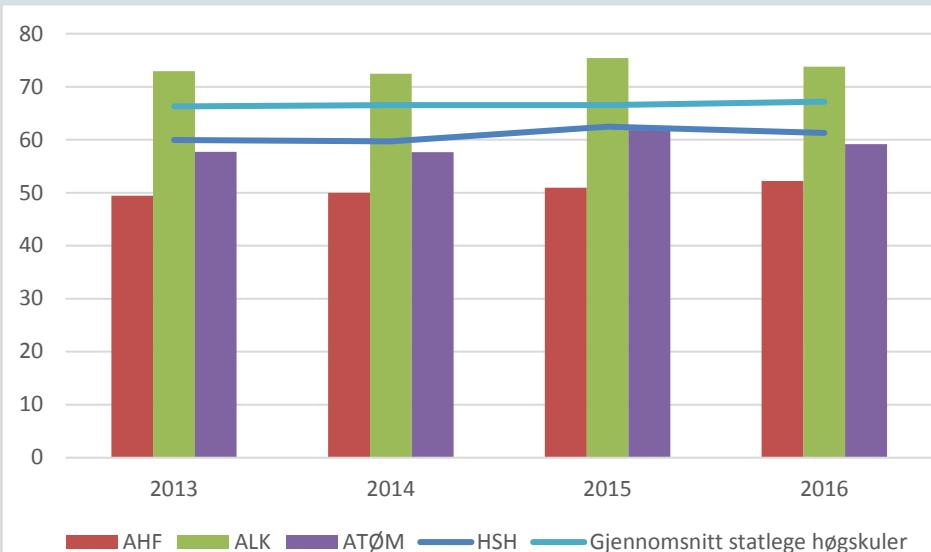
I samsvar med handlingsplanen vart tre program-evalueringar ferdigstilte ved HSH i 2016: Evaluering av bachelor i økonomi og administrasjon (styrehandsama mai 2016), master IKT i læring (styrehandsama mai 2016) og vidareutdanning i pleie og behandling av ikke-helende sår (styrehandsama september 2016). Programevalueringa som vi planla å starte opp hausten 2016, er utsett på grunn av fusjonen.

For programevalueringane er det nytta både kvantitative og kvalitative datakjelder med mellom anna data frå NOKUT-portalen og studiebarometeret, kandidatundersøkingar, gjennomgang av studiehandbok og andre relevante dokument og intervju med kandidatar, arbeidsliv og sensorrapportar frå eksterne sensorar. Basert på

situasjonsbiletet som vert teikna gjennom datagrunnlaget, gjer dekan og studieleiar vurderingar av resultat og kva tiltak ein vil følgje opp evalueringa med.

Programevalueringa av master IKT i læring viste eit studie med høg tilfredsheit og gode resultat. Studentane ved dette studiet er av dei mest nøgde studentane ved HSH. Kandidatane opplever studiet som relevant, tidsriktig og nært knytt til FoU-verksemda i fagmiljøet. Innanfor undervisning og rettleiing er kandidatane særleg nøgde med faglærarane sine tilbakemeldingar på arbeid og den individuelle oppfølginga. Studentar og tilsette peiker og på at godt samarbeid med administrative støttetester har vore ein avgjerande faktor for opplevd kvalitet i utdanninga. Ein er og oppteken av å vera i kontinuerleg endring for at studieprogrammet skal fortsetja å vere relevant. Dette inneber mellom anna at ein no reviderer studieplanen med planlagt verknad frå hausten 2019, og aktivt jobbar for å knytte til seg nye fagtilsette for å førebu eit kommande generasjonsskifte.

Programevalueringa avdekker likevel at master IKT i læring har utfordringar og forbetringspotensiale på nokre sentrale område: Gjennomstrøyming og fråfall, medverknad, økonomi og internasjonalisering. Evalueringa er følgd opp med fleire tiltak. For eksempel arbeider ein for å gje betre informasjon til søkerar og nye studentar om vanskograd og arbeidsmengd, det er oppretta studieprogramråd med studentrepresentantar tilpassa at studiet er samlingsbasert og nettstøtta. Det vert vidare arbeidd for å få status som teknologisk studie og dermed høgare finansiering, mellom anna med å introdusere nye emne knytt til teknologi og koding. Det er få førespurnader om

Del studentar som får A, B eller C (Kjelde: DBH)

internasjonalisering, noko som er knytt til at studentgruppa hovudsakleg er vaksne studentar i jobb.

Programevalueringa av bachelor i økonomi og administrasjon viste ein positiv tendens for søkerne og resultatet og at studiet har gjeve over 350 kandidatar den siste fem-årsperioden. Ein stor del av studentane kjem frå Haugesundsområdet og nemner nærliek til heimstaden som ei viktig årsak til å velje dette studiet. Kvinnedelen er og høgare enn for andre tilsvarende studie i Noreg. Ein ser at studiet har utfordringar med gjennomføringsgrad, særleg fordi mange brukar lenger tid på studieløpet og tilpassar dette på grunn av arbeids- og familiesituasjon.

Som oppfølging av evalueringa har ein jobba med tidsplanlegging og timeplanlegging med fokus på styrking av studentane si eigentid og samla totale tid brukt på studiet, samt utprøving av nye meir studentaktive undervisningsformer i utvalde emne. I tillegg har ein gjennomført tiltak for betre læringsmiljø og synleggjering av forventingar og relevans for arbeidslivet.

Programevalueringa av vidareutdanning for pleie og behandling av ikke-helende sår viste særskilt gode resultata, mellom anna med svært god gjennomføringsgrad og tydeleg fagleg relevans i arbeidslivet. Ein utfordring som vart peikt på var behov for meir tilrettelegging for praksis for dei av studentane som ikkje er i relevant arbeid under studiet. Ein utarbeider difor kontaktinformasjon for å tilrettelegge for hospitering ved sårpoliklinikkar og liknande. Vidare er det ei utfordring at studiet baserer seg på eit sårbart fagmiljø, og det vert jobba med å knytte studiet opp mot eit breiare fagmiljø.

Verksemdomål: Vere eit naturlig førsteval for søkerar frå eigen region og eit reelt alternativ for søkerar utanfor regionen.

Kvalitetsindikatorar

- > Kvalifiserte førstevalssøkarar per studiepllass
- > Kvalifiserte søkerar per studiepllass på GLU 1-7
- > Marknadsdeler på utvalde utdanninger
- > Studievis vurdering av inntakskvalitet og behov for tiltak

Tiltak i 2016:

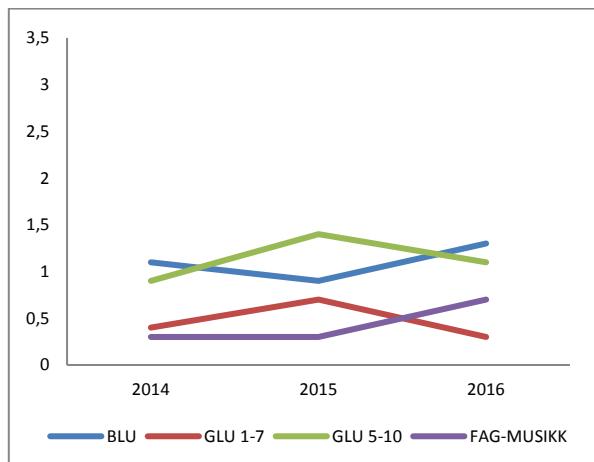
Rekrutteringstiltak med særleg fokus på marknadsdeler utanfor kjerneregionen, nasjonale studiar og fleire internasjonale studentar

Kvalifiserte førstevalssøkarar per studiepllass

I 2016 handsama HSH over 11000 studieønske fordelt på omlag 4300 søkerne. Søkartala til grunnutdanningane viser at ingeniørutdanningane vert påverka av konjunkturmedgangen i industrien ved at færre søker seg til desse.

Samstundes fortset oppgangen for sjukepleiarutdanningane og praktisk pedagogisk utdanning (PPU). Masterutdanningane ved HSH har jamt over gode søkerkartal. Masterutdanningane i brannsikkerhet som starta i 2015, fyller studiepllassane sine i 2016.

For grunnskulelærarutdanningane (GLU) såg vi ein oppgang i 2015, men i 2016 var kvalifiserte førstevalssøkarar per studiepllass tilbake til 2014-nivå. Barnehagelærarutdanninga har hatt motsett utvikling, med ein dupp i 2015, og ny oppgang i 2016.

Talet på kvalifiserte førstevalssøkarar pr. studiepllass, lærarutdanningar 2013-2015 (Kjelde: DBH)
Utfordringane med rekruttering til lærarutdanningane er godt synlege når denne indikatoren vert framstilt grafisk saman med dei andre utdanningane. Medan barnehagelærarutdanninga og faglærarutdanninga i musikk i år går opp, går begge grunnskulelærarutdanningane tilbake. Det kan vere fleire årsaker til dette, mellom anna skjerpa krav til karakter i matematikk og omlegging til femårig master i GLU frå 2017.

Det er tradisjonelt eit stort fokus på opptaka som skjer gjennom Samordna opptak, men det er viktig å merke seg at for HSH utgjer dette berre omlag ein tredjedel av alle søkerad om opptak pr. år. Dei lokale opptaka er difor ein vesentleg del av HSH sitt studentopptak. Det er ingeniørutdanningane (TRESS), praktisk pedagogisk utdanning (PPU), mastergradsutdanningane og etter- og vidareutdanningane (EVU) som stort sett utgjer dei lokale opptaka.

Stabilt høg marknadsdel i Sunnhordland og Nord-Rogaland – resultat av ein medviten strategi for marknadsføring

HSH har mål om å vere eit naturleg førsteval for søkerar i regionen og eit naturleg val for søkerar utanfor regionen. Demografi og marknadsdeler er viktige indikatorar for å hente inn kunnskap om søkermassen og marknadsposisjon innan dei ulike utdanningsområda. HSH har årleg utarbeida ein inntaksrapport som inkluderer ein analyse av marknadsdelar for å følgje med på denne utviklinga.

Både i Sunnhordland og i Nord-Rogaland har marknadsdelen til HSH vore relativt stabil i perioden 2013-2016. Konkurransen om søkerane er stor, særskilt i dei yngste aldersgruppene. I aldersgruppa 21-23 år i Nord-Rogaland har HSH dei tre siste åra likevel hatt ein stabil del på omlag 28%. Dette er 18 prosentpoeng føre nærmeste konkurrent; UiB.

Marknadsdelane på dei ulike utdanningsområda går litt opp og ned, men dette er mykje på grunn av små tal og store prosentvisje utslag. «Sjukepleie», «økonomi og administrasjon» og «maritim» er dei områda kor HSH har størst del søkerar. På områda «Lærar» og «ingeniør» er det litt meir konkurranse og variasjon frå år til år, men likevel stabilt over tid.

Eit grundig arbeid i vår region, større utfordring å nå ut nasjonalt og internasjonalt

HSH sin strategi for studentrekrytering legg rammer for konsistent rekryteringskommunikasjon og skal sikre best mogelig avkasting på rekryteringsbudsjettet. Den har vore førande for heile HSH og bygger på og understøttar Strategisk plan. HSH har hatt eit rekryteringsteam med ansvar for å følgje opp rekryteringsstrategien og tilhøyrande Handlingsplan for studentrekrytering⁴.

Det var eit mål i strategiperioden (2013-2016) å doble talet på førsteprioritetssøkarar i primærmålgruppa (søkarar 18-24 år) og samstundes redusere fråfallet frå søkeradfrist til semesterstart. For å få dette til deltok HSH i skulebesøksturné på alle vidaregåande skular i Hordaland og Rogaland, og dessutan alle regionale og lokale utdanningsmesser i Sunnhordland og på Haugalandet. Dette er arenaer for personlege møte med

primærmålgruppa vår, og føregår i tidsrommet november til februar. Etter søkeradfristen 15.april held vi aktivt kontakt med søkerane i form av telefonrunde, e-post og brevpost heilt fram til studiestart i august.

Vi møter primærmålgruppa vår i hovudsak på nett, i sosiale medier, på utdanningsmesser og skulebesøk. Hovudkanalen på nett er heimesida www.hsh.no, men HSH har i tillegg dei seinare åra blitt meir tilstade i fleire sosiale medier på ein meir målretta måte, primært Facebook, Youtube, Instagram og LinkedIn. Vi har erfart at personlige møte tyder mykje for val av utdanning til mange av våre søkerar. Vi har difor hatt eit høgt fokus på å finne fleire gunstige høve både til å oppsøke potensielle søkerar til grunn-, master- og vidareutdanningar på ulike arenaer (til dømes omdømmearrangement, mulighetsarena mm.), og inviterte dei inn på campus til ulike typar arrangement (Informasjonskveld, Helsefagleg karrierekveld, Samtidsdagane, Øyoseminaret, Forskningsdagane mm.)

I rekryteringsperioden 2015/2016 gav styret øyremerka midlar til nasjonal rekrytering. Tiltaka vart valt ut i samråd med fagavdelingane på studiar der HSH rekrytterer nasjonalt. Det vart utført m.a. marknadsføringskampanjar på nett, større utsendingar av brosjyrar i post til tidegare HSH-studentar og VGS/FHS, fagleg arrangement i Oslo for branningeniørar, vi deltok på to ekstra messer på Østlandet, vokalgruppa «Sjarm» deltok på nokon utdanningsmesser og vitja samstundes skular i nærleiken av messa.

Som ein reiskap for å måle korleis vi lukkast med nokon av rekryteringsstiltaka til grunnutdanninga, vert det kvart år gjennomført ei Marknadsundersøking. Dette er ei nettbasert spørjeundersøking som vert sendt ut til alle førsteprioritetssøkarar på grunnutdanningane i juni. I marknadsundersøkinga får vi mellom anna svar på når søkerane har gjort sine utdanningsval, korleis dei første gong fekk kjennskap til HSH og kva kanalar dei oppsøkte for meir informasjon. Dette gjev oss ein peikepinn på om dei einskilde rekryteringsstiltaka og prioriteringane er tenelege og verkar. Søkerane svarar at dei stort sett er svært nøgde med informasjonen og oppfølginga dei får i perioden dei er i søkermodus og fram til studiestart.

HSH nyttar seg av studentambassadørar i rekryteringsarbeidet mot primærmålgruppa. I rekryteringsåret 2015/2016 hadde vi rundt 20 studentambassadørar som utførte den omfattande jobben. I Marknadsundersøkinga har vi fått tilbakemeldingar frå søkerar om at dei personlege møta med HSH, enten på ei messe, eit skulebesøk eller besøk på campus, har vore viktig for deira val av studiestad. Vi har og fått tilbakemeldingar om at våre studentambassadørar har opptredd som gode samtalepartnerar og rettleiarar - heller enn pågåande seljarar.

⁴ http://www.hsh.no/om_hsh/sentrale_dokument

Dette er noko vi har vektlagt i vår kursing av studentambassadørane.

I arbeidet med marknadsføring og rekruttering er nettverksbygging ein viktig del. Vi skal mellom anna jobbe for eit godt regionalt samarbeid og samarbeider tett med andre som har interesse av god rekruttering til HSH. Døme på samarbeidspartnarar er Samarbeidsrådet for Sunnhordland, Haugesundregionen, Karrieresenteret Rogaland og Haugaland Skole & Arbeidsliv. I tillegg samarbeider vi og med tilbydarar av vaksenopplæring i Haugesund, kor vi møter mange potensielle studiesøkarar med innvandrarbakgrunn. Rekrutteringsteamet opplever at samarbeidet med dei nemnde aktørane er veldig godt, og fleire av dei gjev uttrykk for takksemd over at høgskulen er ein aktiv bidragsytar og samarbeidspartner i deira arbeid.

92% av dei kvalifiserte førstevalssøkarane til HSH er enten frå Hordaland eller Rogaland. Medan mange av HSH sine grunnutdanningar vert tilbydd på mange andre studiestader, skil mellom anna branningeniør og nautikk seg ut med at dei vert tilbydd få/ingen andre stader i landet. For desse utdanningane er delen kvalifiserte førstevalssøkarar frå Hordaland 58% og frå Rogaland 74%. Andre utdanningar som rekrutterer frå heile landet er PPU, Master IKT i læring og vidareutdanning i pleie og behandling av ikke-helende sår.

Verksemdsmål: Finansiell fridom til å ha et høgt nivå på forsking og utvikling

Kvalitetsindikatorar

- > Tall på EU-søknadar/Partnarsøk og evt. rate for innvilging av søknader
- > NFR-tildeling per undervisings-, forsknings- og formidlingsstilling (1000)
- > Lønsmidlar frå eksternfinansiert FoU og kompetanse-utvikling (1000) inkl. EU
- > Deltaking i internasjonale nettverk (kvalitativt)
- > Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FOU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU)

Tiltak i 2016:

- > (Vidareføre) tiltak på avdelingsnivå for å bygge internasjonale nettverk og levere EU-søknadar tilpassa eigenarten til fagområda.
- > Oppretthalde søknadsfrekvensen til Norges forskingsråd og andre nasjonale finansieringskjelder.

Nøkkelen til å etablere finansiell fridom på høgt nivå for forsking og utvikling, ligg først og fremst i å hente inn konkurransesettete forskingsmidlar. Dette har vore ei viktig strategisk prioritering over fleire strategiperiodar. Dei viktigaste og prioriterte kjeldene har vore Norges forskingsråd og H2020. HSH har over ein lengre periode hatt ei rimeleg god utteljing på søknader til Norges forskingsråd. Resultata for 2015 og 2016 syner at vi har vore i ein fase med gjennomføring av fleire store prosjekt, men at desse no er i ferd med å verte avslutta. Fleire prosjekt vart avslutta i 2015 og ytterlegare 2 prosjekt i 2016. Tre store prosjekt skal etter planen verte avslutta i 2017, og eit i 2018. Dette syner at me står ovanfor ei utfordrande fornying av porteføljen.

Ekstern finansiering av FoU inneber deltaking på ein arena med sterkt konkurranser, og med stor risiko for å tape i kampen om dei store midlane. For å nå fram i denne tøffe konkurransen, både om nasjonale og internasjonale kjelder, er det difor viktig å fokusere på søkjer- og prosjektutviklar-kompetanse. Vi er og avhengige av relevante utlysingar for dei kompetansemiljøa vi har på høgskulen. Like viktig er det å fokusere på god kvalitet i gjennomføring av prosjekt, med fokus på god formidling av forskningsresultat.

I tillegg til eksterne finansieringskjelder (særleg NFR og H2020), frigjer vi eigne midlar til forsking og utvikling via den resultatbaserte forskingskomponenten (RBO). Midlar frå grunnløyve vert frigjort i den grad det er rom for det, i tillegg til øyremerka midlar til ph.d-stipendiatar. Tildeling av tid til FoU, småforsk-midlar, og tid til kompetanseutvikling vert tildelt etter søknad.

Tabell Midlar til FoU/kompetanseutvikling finansiert av KD-tildelinga (i 1000-kroner)

	Rekneskap 2014	Rekneskap 2015	Rekneskap 2016
FoU			
Fagleg fornying (i utgangspunktet 10 % av stillinga til fagleg tilsette)	9 232	9 923	10 672
Tildelt FoU-ressursar etter søknad, inkl. tid til programleiring	11 100	13 411	13 932
Små driftsmidlar	403	601	502
Sum FoU utan kompetanseutvikling	20 735	23 934	25 106
Kompetanseutvikling			
Stipendiatar (KD-finansierte)	5 686	5 731	9 316
Kompetanseutvikling finansiert av styret sine strategiske midlar (primært 1.lektorkvalifisering)	5 063	3 500	3 500
Førstelektorkvalifisering og anna faglige kompetanseutvikling (avdelingsnivå)	905	2 157	2 855
Sum kompetanseutvikling	11 654	11 388	15 671
Sum FoU/kompetanseutvikling (KD-tildeling)	32 389	35 323	40 777
Total kostnader KD-tildeling	294 757	303 446	328 115
Del av kostnader til FoU/kompetanseutvikling (KD-tildeling)	11 %	12 %	12%

Kjelder: Rekneskap HSH.

Tabellen over illustrerer utviklinga av omfang midlar av KD løyinga som går til FoU og kompetanseheving. I og med at fagleg kompetansehevingsarbeid i stor grad omfattar FoU aktivitet og publisering, er det ofte vanskeleg å definere kva som er FoU og kva som er kompetanseheving. Vi presenterer difor desse tala samla. Del av kostnader til FoU og kompetanseutvikling har over tid ein jann stabil auke. Auken av midlar til FoU er i stor grad knytt til dei store NFR-prosjekta.

Tabellen på neste side syner lønn til FoU og kompetanseheving frå eksterne kjelder inkludert løn finansiert av NFR og EU, andre offentlege midlar og private midlar. Det er venta ein nedgang i 2017 om vi ikkje klarar å fornye porteføljen med nye store prosjekt. Dette gjeld særleg den NFR-finansierte delen av verksemda.

Tabell Løn til forskning og utvikling/kompetanseutvikling finansiert av eksterne finansieringskjelder (i 1000-kroner)

	2014	2015	B2016	2016	B 2017
NFR	8 384	10 520	8 179	8 891	8559
EU	190	158	98	170	300
Sum	8 574	10 678	8 277	9 061	8 859
Øyremerka midlar KD	3 935	2 438	3 000	5 583	5 918
Statlege etatar	1 529	2 038	1 518	2 765	3 058
Kommunalt/ fylkeskommunalt	553	772	641	554	1 042
Private og stiftelsar	2 114	609	559	503	757
Sum	8 131	5 857	5 718	9 405	10 775
Total løn ekstern finansiert FoU	16 705	16 535	13 995	18 466	19 634

Kjelder: Rekneskap HSH (B-budsjettet)

Deltaking i Horisont 2020

Internasjonale forskingsmidlar og særskilt H2020 har fått meir merksemd ved HSH dei siste tre åra og HSH har i løpet av kort tid sendt fleire H2020 søknadar. Det er eit uttrykt mål i strategien til HSH at vi aukar søknadstakta og hentar fleire midlar frå H2020. I forhold til FP7 har ikkje berre søknadstakten auka, men HSH er og partnar i sitt første H2020 prosjekt ("CREATIONS"). Til saman har det no vorte jobba med 18 H2020-søknader der 9 vart sendt. 6 prosjektforslag vart ikkje sendt fordi dei vart kansellert i prosessen, og ein del nye forslag er under utarbeiding. I byrjinga av 2017 har det blitt sendt 3 H2020-søknader frå nærregion Stord og Haugesund. EU-forsking/H2020 har og utarbeidd eigne nettsider.

I 2016 har HSH for første gong fått rammeløyve for prosjektableringsstøtte (PES) frå Forskningsrådet på kr 560 000 kr. PES-rammeløyve er ein føresetnad for at HSH kan mobilisere fleire forskargrupper til å söke internasjonale forskingsmidlar. Det gjev fagtilsette moglegheit til å delta på relevante europeiske info- og brokerage events eller konferansar for å bygge nettverk og komme inn i relevante internasjonale miljø som utviklar EU-søknadar. Nokon av midlane vert nyttja direkte til frikjøp når det vert utvikla eller skrive nye internasjonale prosjektsøknadar. Ein anna del vert og nyttja til kompetansehevingstiltak (kurs).

Med tanke på fusjon har vi i 2016 hatt særskilt fokus på H2020 kompetanseheving og internasjonal nettverksbyg-

ging. Dette gjaldt særskilt for nye leiarar via EU-dekanopplæring og studietur til Brussel saman med relevante fagtilsette.

Relevant administrasjon vart og kompetanseheva, og nokon HSH-tilsette deltok på HIB sin in-house EU-kursing. For å kunne mobilisere fleire forskarar og forskargrupper skulle vi og tilby eit eige EU-in house course for fagtilsette i slutten av 2016, men dette vart utsett til 2017 til fordel for eit felles HVL-kursopplegg i forskingsleiring.

ALK posisjonerte seg med å hente den internasjonale GHOU-årskonferansen saman med ein CERN-utstilling til Stord. PES-midlar vart brukt til å invitere utpeika forskarar frå Portugal, USA og Nederland som ALK ønskjer å knytte tettare til det nyoppretta CASE-senteret. I tillegg har to forskarar vore involvert i å etablere CASE-senteret og i å skaffe eit rammeverk for utvikling av fleire søknadar. Fleire prosjektkisser har vorte utarbeida, og nokre av desse vart brukt i dei to H2020-søknadene som ALK har sendt i 2017. Ein annan H2020-søknad innan IKT der ALK skulle vere partnar, vart ikkje sendt av koordinatoren slik som planlagt og gruppa satsa i staden på ein Erasmus+ søknad. I tillegg har ALK byrja å jobbe med en koordinatorsøknad for 2017/2018 på CASE-relaterte temaområde.

H2020-initiativ i AHF ligg innanfor «Active and healthy ageing». Arbeidsgruppa kører for tida ein del intervju som skal verte brukt som bakgrunnsinformasjon for å

styrke den opphavlege søknaden. Utviklinga av prosjektforslaget i katastrofekontekst var i 2016 i ein tidlig fase og skal verte konkretisert i 2017/2018 i samarbeid med nærregion Bergen. I tillegg vart det undersøkt moglegheitene for nettverksbygging og søknads- og prosjektutvikling innan feltet sårbehandling i samarbeid med EU-fageinininga på UiS.

Innanfor ATØM vart det sendt 3 H2020 søknadar med HSH som partner. To av dei var 2-trinnssøknadar, men den 3. søknaden var ein Innovative Training Network (ITN) innanfor Marie Skłodowska-Curie ordninga og denne vart sendt rett før jul 2016. Diverre gjekk ingen av 2-trinnssøknadene vidare til trinn 2. Deretter har den eine forskningsgruppa sett i gang tiltak for å utvide eksisterande kontaktnettverk mot autonome/ubemannisk skip med mål om framtidig søknadsutvikling. Fleire ATØM-forskarar skal no verte involvert i ny søknadsplanlegging.

I forhold til vidare nettverksbygging i ATØM-avdelinga, har ATØM planlagt og gjennomført mange tiltak for å kome seg inn i relevante nettverk med blikk på felles søknads- og prosjektutvikling. To forskarar reiste m.a. til Nordsjøkonferansen i Danmark og til Maritime Days i Finland.

HSH kunne ikkje gå vidare med ”Urban Water Shuttle”-søknaden fordi rett kompetanse ikkje er tilgjengelig i ATØM. I staden har ATØM prioritert å etablere meir felles forskings- og prosjektsamarbeid med NCE Maritime CleanTech og testing og simulering av brann i batteri. HSH ønskjer å påverke utarbeiding av regelverk i samband med framdriftsbatteri på skip og brannsikkerhet. I denne samanhengen har det vorte knytt kontaktar med både Sjøfartsdirektoratet, NCE Maritime CleanTech samt fleire leverandører av maritime batterisystem. Nokon leverandørar er interesserte i å nytte seg av HVL sine testfasilitetar. ATØM har og i 2016 byrja med førebuande planlegging av en søknad til MarTERA som ligg under H2020.

Sjå tabell neste side

Deltaking i Erasmus+

Internasjonalt kontor har sidan 2014 jobba strategisk med informasjon om fordeler ved utveksling til studenter. Men kontoret bidreg og som støtte i oppfølginga av søknadar om prosjektfinansiering via ERASMUS+. Det er finansiert 2 prosjekt via ERASMUS+ ordningar i 2016, der HSH anten er partnar eller koordinator:

Global mobilitet. Prosjektperiode 01.06.2016 til 31.05.2018. HSH vart tildelt 64 400 euro til student- og tilsettmobilitet gjennom Erasmus+ Global mobilitet for auka samarbeid for ATØM med The University of Vale do Itajai – UNIVALI (Brasil).

Trykker på med meir internasjonalisering

Tone Merete Brekke og Arnstein Gjestland på økonomi og administrasjonsstudiet i HSH har all grunn til å smile. Dei har hanka inn 2 millionar kroner som skal gå til å løfte det internasjonale samarbeidet mellom HSH og Indiana University of Pennsylvania (IUP) i Nord-Amerika mot nye høgder.

Det er Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) som har støtta HSH sitt nyaste prosjekt innan internasjonalisering. Tettare samarbeid mellom Norge, USA og Canada er eit uttalt politisk mål, og HSH fekk tilsegn på friske midlar i god konkurranse med andre høgskular og universitet.

- Studentutveksling er viktig, men her er det også eit mål om få til ein god kopling mellom forsking og utdanning, auka samarbeid med arbeids- og næringsliv og auka mobilitet også for våre tilsette, seier Tone Merete Brekke og Arnstein Gjestland. Dei fortel at HSH og Indiana University of Pennsylvania har samarbeida heilt tilbake til år 2000.

- For to år sidan revitaliserte vi samarbeidet då representantar frå HSH besøkte IUP, og representantar frå IUP kom på gjenbesøk til Norge. - Resultatet var at økonomi og administrasjonsstudentane våre fekk delta på «Discover India Programmet» til IUP.

Og no tar HSH nye steg. - Vi utviklar eit «Discover Norway Program» her på Haugalandet og i Sunnhordland for indiske og amerikanske studentar. Det kjem til å verte veldig spanande. Her har vi med oss lokalt arbeidsliv.

Strategisk partnarskap prosjekt «SPACE» Strategic Partnership Agents of Change in Education. Prosjektprioden er fra 01.09.2016 til 31.08.2019. Søknaden vart levert inn i Belgia av Høgskulen Artesis Plantijn. Dei er også koordinator. HSH – ALK er partnar. Hovudmålet til prosjektet er å etablere ein internasjonal studentdrive gründerorganisasjon. Organisasjonen skal etablere eit nettverk av lærarar med spesiell kunnskap av innovativ tverrfagleg kunst/vitskap pedagogiske modellar.

Internasjonalt kontor er pådrivar og legg til rette for å søkje midlar til utdanningssamarbeid gjennom program koordinert av SIU:

Partnarskap program for Nord-Amerika. Prosjektperiode 2017-2020. Gjennom Partnarskap program for Nord-Amerika vart ATØM-økonomi og administrasjon tildelt 1,9 millionar til vidare samarbeid med Indiana University of Pennsylvania, USA. Prosjektet inneber studietur til India, sommarskule i USA og studietur for amerikanske og indiske studentar til HVL.

Kvalitetsindikator	Resultat				Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2016	2017 (sett haust 13)
Tal på EU-søknadar/partnarsøk og evt. rate for innvilging av søknader. Alle EU kjelder. (indikator fastsett av høgskulestyret h13)	Søknad: 2. DIRT (JPI Water) - HSH partner. CREAT-IT (Comenius, HSH-koordinator.	Søknad: 3. HIPATIA (H2020), HSH partner. CREATIONS (H2020)- HSH partner. WASO (EØS), HSH partner.	Søknad: 2. Scivent, og OpenMinds (HSH partner i begge), (H2020 begge). Begge avslått.	Søknad: Global Science Opera /Youth (ERASMUS+). HSH partner. Avslag.	4 søknader derav 1 som koordinator-. Så langt: MIRACLES og LR (H2020), FIREMASTER (MSCA ITN) alle med HVL som partner.
	Innvilga: 1. CREAT-IT, (Comenius, utdanningsprogram). Koordinator HSH.	Innvilga: 1. WASO (write a science opera) (EØS). Koordinator: Portugisisk. (PO)	Innvilga: 1 CREATIONS (H2020). Koordinator: Universitaet Breyreuth (GE)	Innvilga: SPACE. (ERASMUS+). Koordinator: Hogeschool Artesis-Plantijn (BE)	
	Avslutta: 1 («Sails» Life-Long-Learning program, HSH partner)	Avslutta: Ingen	Avslutta: 1 Creat-IT (HSH koord)	Innvilga: GLOBAL Mobility Programme 2016-2018. (Erasmus mobilitets midlar). HSH koord.	
Lønn finansiert av EU kjelder (i 1000 kroner)	90	190	158*	170	
Totalt tildelingar frå EU-kjelder (inntekter HSH) (i 1000 kroner)	91	247	162	278	
Verdien av H2020 kontraktar per FoU årsverk (ny KD param. fom 2016)				2,25	

Sluttutbetaling for Creat-It inntekstført i 2016

Etablerte avtaler vert gjennomgått og revidert kontinuerleg, og det vert inngått nye i tråd med interessene til regionalt næringsliv og nasjonale retningslinjer. Grunna låg tildeling av mobilitetsstøtte til tilsettutveksling har dette tilbodet ikkje vorte aktivt marknadsført ut mot tilsette slik som tidlegare. For 2016 vart 12 tilsette tildelt støtte til utveksling. Desse vert fordelt på 10 frå fagavdelingane og 2 administrative tilsette.

NFR-tildeling

Rekneskapstala syner at det framleis er dei store NFR-finansierte prosjekta som utgjer dei vesentlege delane av finansieringa av forskingsaktivitetane ved høgskulen. Grunna avslutning av store prosjekt utan tilsig av nye store prosjekt, syner tal for 2016 ein nedgåande trend samanlikna med året før. Dette til tross representerer talet eit godt inntektsnivå per UFF samanlikna med UH sektoren.

Høg intensitet i gjennomføringa av dei store prosjekta kan ha gått noko på kostnad av kvaliteten på nye finansieringssøknader. Medan søknadstalet har vore rimeleg stabilt, har utteljingsgraden vore noko nedgåande.

Sjå tabell under

2016 representerer eit år med relativt stabil søknadsfrekvens. HSH er i alt koordinator eller partner i til saman 14 søknadar til NFR i 2016. Dette er prosjektsøknadar der høgskulen er koordinator i dei fleste (10). 6 søknadar ligg framleis til vurdering i NFR, og vi ventar på utfall av desse. Vi har fått avslag på 5 prosjektsøknadar. Løyvde prosjektsøknader (NFR) i 2016 er 3 prosjekt, der eit av prosjekta er eit større innovasjonsprosjekt i samarbeid

med «Kulturtanken» som prosjekteigar. Vi har inntrykk av at det er ei auke av utlysingar og søknader i kategorien «innovasjonsprosjekt». Her er i regelen UH-institusjonar ikkje koordinator, men FoU-partnar.

Verksemds mål: Ein tydeleg og tidsriktig profil innanfor forsking og utvikling, tilpassa HSH sine faglege satsingsområde

Kvalitetsindikatorar

- > Publikasjonspoeng (totalt)
- > Publikasjonar med nasjonalt samarbeid
- > Publikasjonar med internasjonalt samarbeid
- > Publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)

Tiltak i 2016:

- > Utvikle sentermodellar;
- > Maritimt senter
- > FoU senter ALK
- > Sørgje for at senteretableringar i HSH er i tråd med nasjonale kritier for senterdanning (SFI/SFF/SFU) i partnarskap med relevante aktørar på Vestlandet
- > Koordinering av felles tiltak for forskingsstøtte inkl. tiltak for auka publisering

Tabell : Kvalitetsindikatorar forsking og utvikling, verksemds mål

Kvalitetsindikator	Resultat					Ambisjonsnivå 2017 (sett i 2013/14)
	2013	2014	2015	2016		
NFR-tildeling per undervisnings-, forskings- og formidlingsstilling (1000) (Kjelde KD portal)	46	57	84	62	60	
Lønn til FoU/Kompetanseheving finansiert via NFR (i 1000 kroner) (Kjelde: Rekneskap HSH)	6 609	8 384	10 520	8 179	-	

HSH har over tid utvikla eit tett samarbeid med arbeidslivet og brukargrupper i regionen. Gjennom fast kontakt, representantar i møter, i referansegrupper osb. vert relevante utdanningar og forskings- og innovasjonsprosjekt utvikla, tilbydd og gjennomført. Høgskulen sin profil er dermed eit resultat av ei langsiktig tilpassing til mange av dei store kunnskaps-, kompetanse- og dugleiksbehova som det regionale arbeidslivet har. Utdannings-, forskings- og utviklingsaktivitetane skal difor ha ei særskild tyding for verdiskaping, utvikling og nyskaping i regionen. Aktivitetane skal også ha nasjonal og internasjonal verdi. Samstundes verdset ein at formidlinga og erfaringutsvekslinga med aktørar i frå andre regionar, frå andre sektorar, miljø eller felt, kan medverke til å utvikle ny kunnskap, nye utdanningstilbod, og nye løysingar. Dette skjer mellom anna ved samarbeid i nettverk, ved partnarskap i FoU-I-prosjekt nasjonalt og internasjonalt, og gjennom formidlinga av FoUI resultat - vitskapelege og brukarorienterte.

Forskinsprofil og utvikling av sentermodellar

Oppnådde resultat innan forsking ut frå høgskulen sin eigenart vert her gjort greie for gjennom prosjektporføljen, programorganiseringa av FoU, og eit oversyn over aktive og nye prosjekt i 2016. I tillegg vedtok høgskulestyret hausten 2015 at to nye senter skulle etablerast. Desse representerer ei ytterlegare profilering med ei styrking av høgskulen sitt tette samarbeid med offentleg sektor og næringslivsverksemd i regionen.

Programorganiseringa reflekterer høgskulen sin kjernekompetanse, med dei fagleg sterkeste FoU områda. Det er fortrinnsvis innan desse satsingsområda at ressursane vert kanalisiert innan m.a. kompetanseheving (inkludert stipendiatsatsing) og intern og ekstern forskingsfinansiering. Det er utarbeida retningslinjer for FoU-program som gjev kriteria for organiseringa av FoU-programma og forventningar til program- og prosjektleiarar.

Alle programma har tverrgåande fokusområde som viser felles kjenneteikn på FoU ved HSH og representerer ambisjonsnivå, felles verdiar og prioriteringar.

Med forankring i to av FoU-programområda, vart det i 2015 starta ein prosess omkring etablering av to FoU-senter (ref. styresak S79/15, og S80/15). Sentera vert vurdert som eit meir kraftfullt og synleg grep for å utvikle ein tydelegare profil innan fagområde der vi er særskilt sterke, og der høgskulen ser å ha ei særskilt regional rolle. Dette vil og kunne medverke til meir merksemeld omkring vitskapeleg kvalitetsnivå, utvikling av toppmiljø og ikkje minst synliggjering og styrking av det komplekse samarbeidet høgskulen har med sektorar innan regionalt samfunns- og næringsliv:

Center for Creativity, Arts and Science in Education (CASE)

Bakgrunnen for etablering av CASE var at store mogelegheiter i forskings- og utviklingsarbeidet ved avdelinga ikkje vart nyttta godt nok på grunn av manglande fagleg koordinering og fagadministrativ oppfølging. Dersom potensialet skulle takast ut, og FoU aktiviteten som har utspring i K-PED-programmet vidareutviklast, var det naudsynt med ei sterkare strategisk satsing på dette FoU-området.

CASE skal forsterke, vidareutvikle og spisse ein del av FoU- aktiviteten knytt til ALK sitt faglege satsingsområde. Senteret skal utvikle ny forskings- og utviklingsbasert kunnskap og erfaring knytt til det interdisiplinære spenningsfeltet mellom vitskapsfag og kunstfag (Sciences and Arts), og til forsking på kreative, praktiske-estetiske og kroppsbaserte læreprosessar i barnehage, skule, lærarutdanning og andre opplæringsarenaer.

Senteret ligg under avdeling for lærarutdanning og kulturfag, og er organisert med eit Scientific Advisory Board (SAB) satt ned av dekanen og er samansett av eksterne og interne medlemmer med relevant fagleg kompetanse. Leiar og nestleiar irådet er fagtilsette ved ALK med førstekompetanse. Hovudoppgåva til Scientific Advisory Board er å gje faglege råd knytt til utviklinga av prosjektporføljen ved senteret, samt støtte senteret i arbeidet med å forankre porteføljen i regionalt kultur- og arbeidsliv. Rådet møter minimum to gonger i året, og hadde sitt første møte i oktober 2016. Daglig leiar for senteret vart tilsett i oktober 2016 i 50 % stilling, og har ansvar for å leie, koordinere og følgje opp det administrative arbeidet i samarbeid med leiar og nestleiar i SAB.

Senteret har så langt i 2016 partnar i fleire nye FoU prosjekt. Eit prosjekt kalla SPACE: "Et Erasmus+ prosjekt med partnarar i fem land: Belgia (koordinator), Portugal, Noreg, Irland, Holland. Eit kalla «School and Concert – from transition to dialogue (Disko)», som er eit samarbeid mellom Kulturtanken (tidlegere Rikskonsertane), HSH og regionale skular, finansiert av Forskningsrådet sitt FINNUT program. Fagtilsette knytt til senteret vil delta i desse prosjekta. UH-nett Vest har og løyvd til saman kr. 490.000 til forsterking og vidareutvikling av aktivitetar i DisKo-prosjektet, og i H2020-prosjektet Creations, som og er ein del av CASE sin portefølje.

I august 2016 var CASE og ALK vertskap for den internasjonale forskingskonferansen Global Hands-On Universe (GHOU) Conference 2016 with Galileo Teacher Training Program (GTTP) International Workshop 2016. Fokuset for konferansen var potensielle møteplassar mellom realfag og kunstfag i utdanningane. I tillegg er prosjektet Global Science Opera er valt ut til å være et Flagship Initiative i H2020- prosjektet Creations der HSH

v/CASE er partnarar. Dermed vart ein global direktesendt vitskapsopera (Ghost particles) skapt, produsert og sett opp som eit felles globalt prosjekt. Operaen vart strømma over internett 19. november 2016, og her var sendinga frå Europas partikkelfysikk-laboratorium, CERN, eit av høgdepunkta.

Maritimt Kompetansesenter – Maritime Competence Hub

I november 2015 vedtok styret å utvikle eit maritimt senter. Dette senteret omfattar to dimensjonar. På den eine sida inneber det å samle relevante kompetanseaktørar innan maritim utdanning, forsking, innovasjon og formidling i ein paraplyorganisering. På den andre sida er ambisjonen at dette blir eit fysisk senter som samlar mange av dei ulike kompetanseaktørane innan maritim sektor i eit eige bygg.

Bruker Hurtigruten i ny forsking

Eit nytt prosjekt i programmet MARSafe er å finne fram til ein god, sikker og trygg evakuering av passasjerskip som seglar under arktiske forhold.

Prosjektleiar Helle Oltedal ved HVL/HSH utdstrupar:
- Prosjektet går over fire år og sjølve innsamling av data vil gå føre seg i fire omgangar på Hurtigruten sine skip. Alle passasjerar vil ved ombordstiging få utdelt ein infraraud sporingseining. Under sjølve seilasen vil vi gjennomføre ei semi-annonsert evakueringsøving, kor den enkelte passasjeren sine rørsle vil kunne verte følgde. Alle data vert deretter analysert i eit dataprogram, kor ulike kritiske situasjonar som brann eller kantring kan simulerast saman med full evakuering. På denne måten kan vi teste ut både design på skipet og kor effektive prosedyrane er, forklarer ho.

- På verdsbasis har det ikkje tidligare vore gjennomført denne typen evakueringsforskning på fartøy som seiler under ekstreme forhold.

Maritimt Kompetansesenter i Haugesund har som mål å vere eit regionalt senter/samarbeidsorgan for å styrke samspel, synergier og innovasjonsgrad for dei maritime aktørane i Haugalandet, men også i omliggjande regionar. Mogelighetene for å få tildelt nasjonale og globale forskingsmidlar vert vurdert å vere større når dei maritime aktørane i regionen vert kopla til forskingsmiljøa i regionen. Med høg grad av regional og dermed nasjonal relevans, vil mellom anna prosjektsøknader om forskingsmidlar kunne få ein større tyngde. Det er også ei klar oppfatning og ønskje at HSH må vere drivkrafta bak eit slikt senter, der høgskulen sine forskingsaktivitetar,

EVU-verksemd og grunnutdanningar innan maritime, nautiske, og sikkerhetsfag vil vere vesentlege faglege fundament i etableringa og i utviklinga av senteret sine aktivitetar.

Forskningsaktivitetane innan Maritim FoU er mangfaldige og famnar ulike fagfelt. Dette vert illustrert ved eit nytt forskningsprosjekt under program MARSafe, der ei forskingsgruppe ved HVL samarbeider med Hurtigruten omkring evakuering av passasjerskip under krevjande arktiske forhold.

Innan feltet Maritim Sikkerheit går det store NFR (MAROFF-2) finansierte prosjektet RISKOP (Risk in Offshore Operations) inn i avslutningsfase (2017), og under eit seminar hausten 16, gjorde prosjektleiar ein oppsummering av konklusjonane i prosjektet så langt.

Svekket tillit og manglende samarbeid kan skade sikkerheten offshore

- Det seier dosent Jan R. Jonassen i HSH. Saman med forskarar frå SINTEF og NTNU åtvarar han mot at sikkerheten offshore kan verte svekket som følgje av ein tillitskrise i den urolige olje- og offshore-marknaden. Statoil seier dei vil ta forskingsfunna inn til konsernleiringa.

Saman med andre RISKOP-forskarar frå SINTEF og NTNU publiserer Jan R. Jonassen forskingsfunn frå prosjektet gjennom ein vitenskapelig artikkel ved ein internasjonal risiko- og sikkerhetskonferanse i Glasgow. - Vi er ved eit mogeleg vegskilje, men heile bransjen med oljeselskapa i spissen avgjer korleis det blir. Som forskarar meiner vi at tillit mellom partane; operatørar, leverandørar, arbeidstakrar og myndigheter er kome under press. Svekket tillit fører til mindre openheit, mindre erfaringsdeling, læring og eit dårlegare arbeidsklima. Dette er ein fare for sikkerheten, men også for framtidig innovasjon offshore, meiner dosent Jan R. Jonassen i HSH og legg til: - Dersom dette blir situasjonen kan Norge tape heile konkurransekrafta i offshorenæringa.

Sjølv om 2016 representerer eit år knytt til gjennomførings- og avslutningsfase for store NFR-finansierte forskingsprosjekt, er det likevel fleire interessante og viktige prosjekt i gjennomføringsfase, og nokre som er starta i 2016.

Emris (Emerging Risks from Smoldering Fires) er eit stort NFR finansiert prosjekt (SHP) som er i full aktivitet, og midt i sin prosjektpériode. Dette prosjektet har brei internasjonal deltaking.

Den nyleg etablerte ingeniørutdanninga i Sunnhordland fekk tildelt midlar frå Noregsuniversitetet til utvikling av «Framtidas utdanning i Sunnhordland».

Gjer ingeniørutdanninga i Sunnhordland meir digital og tettare på arbeidslivet

HSH har i mange år vore i førarsetet når det gjeld å ta i bruk digitale verktøy i undervisinga. No har høgskulen fått kroner 700 000 til å løfta den skredarsydde ingeniørutdanninga i Sunnhordland inn i den digitale verda og tettare på arbeidsplassane til studentane.

- Gjennom digitale undervisningsmetodar skal me i langt større grad utnytta det potensialet som ligg i arbeidsplassen som arena for læring, fortel drivkreftene i prosjektet, Rannveig Litlabø og Aslaug Grov Almås i HSH.

Ved Avdeling Helsefag var det ekstra gledeleg då ei forskingsgruppe vann fram med ein innovasjonssøknad til Extrastiftelsen, for gjennomføring av kursopplegg og utdanning innan Recovery. Her er og levert ein større Innovasjonssøknad til Norges forskingsråd.

Fekk full klaff med søknad - byggjer opp kurs og utdanning i recovery, eller betringsprosesser.

Extrastiftninga ga 1,5 millionar kroner til prosjektet «Recoverykurs og recoveryutdanning». Prosjektleiarane Kristin Ådnøy Eriksen og Marianne H. Wernersberg jublar.

Det er forskings- og utviklingseininga FOUSAM (felles forskings- og utviklingseining mellom Helse Fonna, Høgskolen Stord/Haugesund og 18 kommunar i Helse Fonna Regionen) som har vunne fram med prosjektet. Prosjektleiar Kristin Ådnøy Eriksen ved HVL/HSH beskriver prosjektet slik:

- I samarbeid med Karmøy kommune vil me utvikle og gjennomføre recoverykurs og recoveryutdanning basert på modell frå "Recovery College" i England. Recovery, eller betringsprosesser, handlar om å følgje opp menneske med psykiske problem eller lidningar, og hjelpa dei til å leve meiningsfulle og gode liv.

I tillegg til aktivitetar innan programområda og senteretableringane viser prosjektopporteføljen til HSH ei resultatoppnåing på forsking ut i frå institusjonen sin eigenart. Ei over sikt over aktive og nye prosjekt i 2016 ligg vedlagt.

Publisering

Tabell: Publisering HSH 2010-2015

HEILE HSH	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*
Tal på publikasjonspoeng	54,6	51,4	50,1	65,3	45,1	67,6	63,4
Tal på publikasjonar	76	63	75	96	63	71	79
Publikasjonar med nasjonalt samarbeid		19	32	27	15	22	26
Publikasjonar med internasjonalt samarbeid		14	14	35	19	19	25
Publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)						0,34	0,27 **

2015* Ny berekningsmåte fom 2015.

2016* Endelige tal klare først den 01.april, 2017.

** Endelige tal beregnast av DBH/NSD, og er klare i april

Mellombelse tal tyder på ein svak nedgang kva gjeld publikasjonspoeng, samanlikna med føregåande år. Samstundes er det ein svak auke kva gjeld talet på publikasjonar.

Etter fleire år med ein positiv trend i omfang publiseringar og poeng, representerer 2014-2016 en nedgående trend.

Sjølv om ein er medviten at det er viktig å publisere og formidle resultat frå forsking, er dette framleis eit sårbart resultatområde der resultata kan svinge monaleg for institusjonen, men og avdelingsvis. Det er i fleire år framheva den rolla einskildpersonar i fagmiljøa har for den totale poengproduksjonen i avdelingane og på høgskulen. Når nøkkelpersoner eit einskild år produserer mindre enn sitt snitt, får det tydelig verknad på heile høgskulen sin produksjon. Det er og eit stort fokus på søknadsskriving og vidareføring av ekstern finansiering av forskingsprosjekt, noko som kan konkurrere om tid og ressursar til publisering.

Koordinering av felles tiltak for forskingsstøtte inkl. tiltak for auka publisering

Under dette tiltaket har det m.a. vore fokusert på støtte til utvikling av forskingsprosjekt og søker, betre fagleg synlegheit gjennom nettsider og publisering, betre rammeverk og oppfølging av stipendiatar, og revisjon og gjennomgang av FoU-program i avdelingane.

Fagtilsette i professorkvalifiseringsløp fekk hausten 2016 tilbod om eit kurs i forskingsleiing i regi av HiB. Avdelingane vil oppretthalde senter og programstruktur for FoU fram til ny organisering i HVL er på plass. Det er gjort nokon mindre endringar i strukturen.

Tiltak som verkar inn på publiseringsfrekvensen ligg i hovudsak på fagsida og må verte gjennomført i forskingsprogram og -grupper, men det er og nedsett ei arbeidsgruppe for saker i grenseland mellom FoU og bibliotek. Her er fagfolk, bibliotek og forskingsadministrasjon representert.

Prosjektleiar for FoU-støtte har gjennom dialog med biblioteket fått ein oversikt over eksisterande støttestilbod som skal vere med å legge til rette for fagleg publisering. I tillegg har prosjektet sørja for at det vart gjennomført workshopar i bruk av Cristin for fagtilsette hausten 2016.

Verksemadmål: Utdanning basert på forsking og utvikling

Kvalitetsindikatorar

- > Tal på internasjonale forskrar knytt til FoU-arbeid i eigen institusjon
- > Tal på bachelor- og masteroppgåver skrive i tilknytting til FoU-arbeid i eigen eller samarbeidande institusjon, praksisfelt eller arbeidsliv
- > Studentdeltaking på konferansar eller seminar i regi av fagmiljøa

Tiltak i 2016:

- > Vidareføre og vidareutvikle avdelingsvise tiltak for samspel mellom FoU og utdanning med utgangspunkt i HSH sine ti kjenneteikn for FoU-basert utdanning

Internasjonale forskrar knytt til FoU-arbeid i eigen institusjon

Professor II-ane tilfører mellom anna spisskompetanse til undervisning og forsking og er viktige bidragsytarar i søkerprosessar til nasjonale og internasjonale finansieringskjelder. HSH har seinare år knytt til seg 8 Professor II-ar som har sin hovudarbeidsplass ved internasjonale institusjonar.

Ved alle større FOU-prosjekt ved HSH er det i tillegg både nasjonale og internasjonale samarbeidspartnarar.

Bachelor- og masteroppgåver knytt til FoU-arbeid i eigen eller samarbeidande institusjon, praksisfelt eller arbeidsliv

Bachelor- og masteroppgåvene ved HSH er i all hovudsak knytt til FoU-arbeid, praksisfelt eller arbeidsliv. Ved ALK og AHF er mange av problemstillingane praksisrelaterte, medan ein på ATØM arbeider for å ha samarbeid med næringa for utarbeidning av relevante problemstillingar og rettleiing. Eksempel på tiltak for å auke delen bachelor- og masteroppgåver knytt til HSH-tilsette sin FOU-aktivitet er dialog mellom emneansvarlege og FOU-programleiarar på AHF. Det er og verd å merke seg at både ingeniør og økonomi og administrasjon ved ATØM har utvikla praksisemne, samt at nautikk har søkt om midlar til integrert praksis gjennom MARKOM2020.

Innanfor dei tekniske utdanningane er dette sjeldan på nasjonalt nivå og viktig for at også desse studia skal vere praksisnære.

Samarbeid med næringslivet om bacheloroppgåver på ingeniørstudiet

Dette inneber mellom anna at alle studentane ved ingeniørutdanningane både har intern og ekstern rettleiar og er knytt til eit firma når dei gjennomfører oppgåva⁵:

Sjå tabell under

Samarbeidet med arbeidslivet i utvikling, gjennomføring og oppfølging av studentane sine bacheloroppgåver gjev effektar både gjennom studentane sitt læringsutbytte og resultata av studentane sitt FoU-arbeid. I tillegg til at HSH kårar beste bacheloroppgåve ved ingeniør, vert det delt ut 20 000 kroner, til beste brannoppgåve, i samarbeid med Firesafe. Dei to beste oppgåvene med relevans for den petromaritime næringa får utdelt 10 000 kroner under Subsea Operations Conference.

Studentdeltaking på konferansar eller seminar i regi av fagmiljøa

Både bachelor- og mastergradsstudenter deltek på konferansar og seminar på ulik måte og i ulik grad, avhengig av kvar dei er i sitt studieløp. Forskingdagane er ein viktig arena både for at våre forskarar får presentert sine resultat for studentar og andre og for at studentane kan delta aktivt. Vi vil her særskilt trekke fram konferansen som vert arrangert av studentane på lærarutdanningane og barnehagelærarutdanninga (sjå eigen omtale). Konferansen vart og omtala i Kvalitetsmeldinga⁶ og nominert til utdanningskvalitetsprisen i 2016. I tillegg vil vi trekke fram at ein på ingeniørutdanninga har avsett eigne reisemidlar, slik at studentar kan delta på mellom anna Interflam-konferansen og legge fram sine bacheloroppgåver der.

På mastergradsnivå vert studentane trekt med i relevante workshops, seminar og konferansar. Eksempel på dette er i FoU-prosjektet EMRIS der masterstudentar både har delteke i workshops og deltek på eksperiment. Eit anna eksempel er master IKT i læring, der studentar mellom anna deltek på BETT i London saman med faglærarar knytt til studiet.

Underveis – forskarkonferanse for og av studente på lærarutdanningane ved HSH

UNDERVEGS er ein open forskarkonferanse som vert arrangert for og av grunnskulelærarstudentane og barnehagelærarstudentane ved HSH. Konferansen er den første i sitt slag i Norge og skal vere ein lærings- og formidlingsarena for forsking og utvikling (FoU) i utdanninga. I 2016 vart konferansen arrangert for skjette gong og nytt av året var at og barnehagelærarstudentane var med som arrangørar og deltakarar. I tillegg til eksterne innlegg, inkluderer programmet bachelorstudentar, masterstudentar og forskarar sine framlegg av eigne forskings- og utviklingsprosjekt.

Den årlege konferansen vert arrangert i veke 17 og går over to dagar. Innhold knytta til læraryrket og forsking vert vektlagt. Tema varierer fra år til år: Ferdigheter for fremtiden, Lærelyst, En skole for fremtiden, En skole for alle, De usynlige barna og Trygge barn: Hvordan går det? Ideen om ein studentdriven FoU-basert konferanse kom opp ved starten av dei nye grunnskulelærarutdanningane i 2009, som del av prosjektet ”Institusjon, region og samfunn”. Dette var særlig relatert til punktet ”Skolen i samfunnet” i Stortingsmelding nr. 11 (2008-2009) Læren – rollen og utdanningen.

Intensjonen er at konferanse som metode vert brukt systematisk for å ivareta progresjon og kunnskapsutvikling slik at studentane øver på å ha eit forskarblikk på eige studium og framtidig yrke, og utvikle kritisk og analytisk haldning til forsking. På denne måten vert

Bachelorprosjekt Våren 2016 branningeniør				Ajour:	
				14.04.2016	
				Ant. Stud.:	
Gruppe	Navn	Oppg. Tittel	Intern veileder	Ekstern veileder	Ext. Veil/Firma
B01		Brann i toløpstunnel med tett rushtrafikk			
B02		Sammenheng mellom fuktighet i treverk og tiden til overtenning			
B03		Egenskaper til 3-lags vinduer ved brannpåkjenning			
B04		Brann i fôringsskåle og generell beredskap			
B05		Evakuering av tunnel; Nødvendigheten av evakueringsrom i Norske tunneler.			
B06		Røykventilasjon i undersjøiske tunneler			
B07		Numerical study of downscaling the Runehamar tunnel fire test			
B09		Rømning / isolasjon ventilasjonskanaler			
B10		Utvikling av metode for valg av aut. Slokkleanlegg			

5 Vi har her valt å ikkje ta med namn på studentar og rettleiarar

6 <https://www.regjeringen.no/contentassets/ae30e4b7d3241d5bd89db69fe38f7ba/no/pdfs/stm201620170016000dddpdfs.pdf>

studentane integrert i det akademiske fellesskapet, med en progresjon i ansvar og oppgåver, tilpassa kvar dei er i studieløpet.

Studentane gjev tilbakemeldingar om at dei opplever konferansen som lærerik, interessant, men og krevjande:

"Eg meiner at innhalDET i konferansen er relevant, men organiseringa blir tidkrevjande og litt utanfor studiet"

"Det er svært relevant for utdanninga mi. Eg har fått eit heilt nytt syn på profesjonen"

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Verksemdomål: HSH skal vere ei drivkraft i regions-utviklinga gjennom sin samfunnskontakt og samfunnskontrakt.

Kvalitetsindikatorar

- > Resultat av møte i avdelingane sine råd for samarbeid med arbeidslivet
- > Del av masterkandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkinga)
- > Bidragsinntekter frå Forskningsrådet per fagleg årsverk (DBH)
- > Andre bidrags- og oppdragsinntekter utanom EU og Forskningsrådet per fagleg årsverk (DBH)
- > Del av forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikken)

Tiltak i 2016:

- > Sterk involvering av og dialog med RSA og andre relevante samarbeidspartnarar på institusjons- og avdelingsnivå om omstillingsbehov i det regionale arbeids- og

Å leve «tett på» regionen gjer at høgskulen lettare fangar opp og avstemmer ulike behov – for å kunne tilby gode og relevante etter- og vidareutdanningar og ta del i prosjekt av ulik karakter. Men gevinstane er større enn som så: vi sikrar relevans i studieporteføljen, vi bidrar til regional vekst og utvikling, og vi får moglegheit til å drive eit utstrakt arbeid med kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling.

Ein ekstra gevinst er at høgskulen får god tilgang på kompetente rettleiarar og gjesteførelesarar frå arbeidslivet, og vi får tilgang til kanalar og møteplassar for rekruttering av studentar både til vidareutdanningar – men og til seminar.

Innan helsefaga har høgskulen eit nært samarbeid med kommunar og helseføretak om praksisopplæring og vidareutdanningar. FoU-eininga for samhandling (FOUSAM), er ei felles forskings- og utviklingseining mellom Helse Fonna, høgskulen og 19 kommunar i regionen. FOUSAM er med på sikre eit unikt og godt trepartssamarbeid som har hausta mykje ros og merksemrd.

I avdeling for lærarutdanning og kulturfag møter høgskulen jamleg i etablerte nettverk som Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS), NordR, Haugalandsløftet og Ut-danning i Ryfylke. Dei siste åra har høgskulen og delteke i region Midthordland. Dette er viktige møteplassar for alle partar.

Innanfor avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag har nautikkutdanninga vår faste møter både med reiarlag og andre bedrifter som driv med maritim opplæring. Økonomisk/administrativ utdanning har tett samarbeid med arbeidslivet i regionen gjennom bruk av førelesarar, rettleiarar til studentane sine bacheloroppgåver og som aktørar i forskingsprosjekt.

HSH er gjennom sitt fagmiljø med i i Norwegian Tunnel Safety Cluster - ei klynge med utgangspunkt i Rogaland. Klynga har som mål å bidra til sikrare tunnelar og færre ulykker. Dette er viktig for trafikantane, for brann- og redningsmannskapa, for transportnæringa og heile lokalsamfunn. Skal vi få til dette, må vi samarbeide og vi må lære av kvarandre på tvers av tradisjonelle bransjar og sektorar. Dette er ein del av Arena programmet som

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

Gjennom mange år har HSH bygd opp eit stort og viktig nettverk både lokalt og regionalt - og på tvers av både fylkesvise og andre grenser. Dette nettverket har vore særsviktig for høgskulen sin vekst, utvikling og omdømme. Oftare og oftare opplever vi at høgskulen vert involvert og teke med i viktige fora og prosjekt i regionen.

er eigm av Siva, Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Arena programmet er første nivå i Norwegian Innovation Clusters. Dei to neste er Norwegian Centre of Expertice (NCE) og Global Centre of Expertice.

Samarbeidet med industrinettverket Atheno i Sunnhordland, Stord Næringsråd, Haugesundregionens næringsforening, Maritimt Forum for Haugalandet og Sunnhordland, Samarbeidsrådet i Sunnhordland og Haugaland vekst gjev oss eit unikt høve til å utvikle faglege, attraktive og skreddarsydde etter- og vidareutdanningstilbod av kortare eller lengre art, og tilpassa arbeidslivet sine behov. Ingeniørutdanninga i Sunnhordland er eit døme på dette samarbeidet, samarbeidet om Velferdsteknologi på Haugalandet eitt anna.

To andre viktige felt for HSH sin samfunnskontakt er Haugaland vekst og Samarbeidsrådet i Sunnhordland sine rekrutterings- og omdømmeprosjekt. Dette er viktige møteplassar for å treffen framtidige studentar og medarbeidarar, men like viktig er dette ein plass for å bygge nettverk med andre deler av arbeidslivet i regionen og for å samfunnsrette høgskulen.

I 2016 har høgskulen jobba vidare med samarbeidsavtalene som ein har med ulike idrettslag i regionen. Her kan ein informere om studietilbod, vurdere tilbod om skreddarsydde utdanninger, samarbeide om studentoppgåver, og dra vekslar på kvarandre gjennom karrierekveldar og andre arrangement.

Eit teikn på høgskulen si viktige rolle i regionen er tildelinga av æresprisen De fykende måker til Liv Reidun Grimstvedt for stor innsats som rektor på HSH og arbeidet for å fremme høgskulen si viktige rolle i samfunns- og næringsliv.

Råd for samarbeid med arbeidslivet

HSH har eit institusjonelt råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Rådet er samansett av sentrale samfunnsaktørar i regionen, og skal medverke til å ivareta og utvikle HSH si regionale rolle.

I 2016 er det to saker som RSA har konsentrert seg om: Fusjon og omstillinga på Vestlandet. Medlemmene i RSA har ved fleire høve gjeve uttrykk for at dei ser gode moglegheiter for å vidareutvikle utdanningstilbodet og forskingsporteføljen innanfor den nye Høgskulen på Vestlandet. Dei ser at ein fusjon vil gi auka kvalitet i alle utdanninger og tilføre nye tilbod. Og dei forventar at ein fusjon vil styrke og vidareutvikle høgskulen og regionen sine faglege styrker; til dømes innan sikkerheit, det maritime, helse- og for lærarutdanning.

Medlemmene har og formidla eit ønske om at det vert oppretta eigne RSA for kvar nærregion i nye HVL. Dette

vil verte drøfta og vurdert i den nye høgskulen. RSA har og vore opptekne av at ein skal utarbeide forskingsstrategiar i kommunane i tida som kjem. Her ønskjer medlemmene i RSA at den nye høgskulen vert ein aktiv medspelar.

Som kjent har regionen den siste tida opplevd sterke auke i arbeidsløyse som følgje av nedgang i ordreinngangen i den konjunkturutsette arbeidsmarknaden. Høgskulen har fått tildelt studieplassar og jobba med innretning av studieportefølje som kan vere ein del av omstillingstiltaka i regionen. Også i 2016 har vi vore i dialog med ulike verksamder, næringsforeiningar, NAV med fleire. Høgskulen har presentert ulike moglegheiter for kompetanseheving innan høgskulen si ramme med utgangspunkt i både eksisterande studietilbod og nye studieplassar. Kvar månad er høgskulen med på såkalla «mulighetskaféer» både i Sunnhordland og på Haugalandet.

I tillegg til RSA på institusjonsnivå, har høgskulen oppretta eigne samarbeidsråd med arbeidslivet på alle tre fagavdelingane. Her tek vi vare på behovet for eit meir spissa fagleg fokus på relevans i utdanning og FoU. Avdelingane sine råd for samarbeid med arbeidslivet er rådgjevande overfor dekan ved å gje innspel til:

- > Samhandling for auka kvalitet og innovasjon i utdanning, FoU og arbeidsliv
- > Studieportefølje og kompetansebehov
- > Kvalitetsutvikling i utdanning og praksisstudium

Erfaringane våre med RSA viser at desse fora i stor grad er med på å sikre relevans og auke kvalitet og innovasjon i høgskulen sin studie- og FoU-portefølje.

Del av masterkandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning

NIFU si kandidatundersøking gjennomført i 2015 fokuserer på i kor stor grad nyuttanna masterkandidatar er råka av nedgangskonjunkturen. Då for få svar kom inn frå HSH sine masterkandidatar i denne undersøkinga vert ikkje resultatet av for HSH i forhold til sysselsetting av masterkandidatar offentleggjort. I 2016 vart det gjennomført ei programevaluering av masterstudiet IKT i læring, og som ein del av kvalitetssystemet vart det gjennomført ei kandidatundersøking i samband med denne. I denne undersøkinga kjem det fram at 100% av studentane har fått jobb etter fullført utdanning. Det er ikkje overraskande i og med at 91% var i jobb under utdanninga. Dei fleste masterstudia ved HSH er tilpassa studentar som allereie er i arbeid og vert gjennomført på deltid. Det vert derimot spanande å følgje master i brannsikkerhet som har både heiltid- og deltidsløp, og som utdanner kandidatar til ein meir konjunkturutsett sektor.

INNTEKTER (1000 KR)	Rekneskap		
	2014	2015	2016
Totale inntekter HSH	-329 400	-352 821	-379 970
Inntekter Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utan NFR/EU	-20 039	-25 573	-24 933
Del av BOA utan NFR/EU	6,10 %	7,20 %	6,60%
Inntekter NFR/EU	-11 195	-16 747	-13 509
Del av NFR/EU	3,40 %	4,70 %	3,60%
Del av inntekter frå BOA			

Del av inntekter frå bidrags og oppdrags-finansiert aktivitet

Tabellen over viser inntekter og del av inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) og inkl. inntekter frå NFR/EU. Inntekter frå NFR/EU er vesentleg for FOU-aktiviteten ved Høgskolen Stord/Haugesund.

Endringa i NFR inntekt per fagleg årsverk: 2015 var eit år der fleire NFR-prosjekt hadde aktivitet, både i oppstartsfasen og avslutningsfasen. I 2016 er derfor samla inntekt frå NFR 3,5 mill kr lågare enn i 2015 (13,2 mill kr i 2016), og vi har fått om lag 15 nye faglege årsverk. Begge desse tilhøva gjer at NFR-inntekt per fagleg årsverk går ein del ned frå 2015. Vi har likevel eit forholdstal som er høgare enn i 2014.

Andre bidrags- og oppdragsinntekter: Dei andre BOA-inntektene er nokså stabile med f.eks. oppdragsinntekter på 17,6 mill kr i 2016. Nedgangen i forholdstalet skuldast i all hovudsak auka tal fagtilsette.

Tabellen under visar aktiviteten høgskulen har innanfor FOU og EVU dekkja av andre kjelder enn KD. Tabellen viser at høgskulen har noko nedgang i aktiviteten innanfor

FOU dekkja av NFR/EU. EVU-aktiviteten som er ekstern-finansiert har auka frå 2015 til 2016. FOU dekkja av andre kjelder er noko høgare enn 2015. Totalt sett har HSH ei god utvikling og auke i aktivitet frå 2015 til 2016.

Forskinsinnsats i MNT- og profesjonsfag

NFR-prosjekta EMRIS (Emerging risks from smoldering fires) og RESP-MATH (The impact of teachers feedback practice on students outcome in Mathematics) er prosjekt som tydeleggjer innsats retta mot MNT-fag og profesjonsfag.

EMRIS har ein klar relevans og målretta aktivitet ovanfor industriell aktivitet og sikkerheit, både regionalt og i vidare perspektiv.

RespMath har ein klar relevans mot skule og utdanning med utstrakt samarbeid mellom UH-nett Vest institusjonar, og dei respektive praksisfelta innan skule og grunnopplæring.

Høgskulen har og ein MNT-stipendiatstilling som vil bli tilsett i 2017.

Løn finansiert av BOA	Rekneskap 2014	Rekneskap 2015	Rekneskap 2016
FoU (utan NFR og EU)	4 359	3 476	3 822
FoU (NFR og EU)	8 574	10 667	9 061
Etter- og vidareutdanning (EVU)	7 512	8 613	12 128
Andre prosjekt	501	764	23
Totalt løn finansiert av BOA	20 946	23 520	25 034

Løn finansiert av BOA

Elles er det verdt å nemne at høgskulen har tresemesterordning for dei som manglar opptakskrava for bli teken opp på ingeniørfag. Eit anna viktig samarbeid går mot Renatesenteret og tilbodet «Entør-realflagstrenings». Her er høgskulen sine studentar flinke mentorar inn mot elevar i vidaregåande skule.

Verksemadmål: HSH skal vere ein synleg høgskule ved høg grad av formidling og deltagking i demokratiutviklinga

Tiltak i 2016:

- > Integrere Samtidsdagane i undervisninga på tvers av studium/fagavdelingane
- > Gjere alle deler av HSH sine nettsider tilgjengelege på engelsk med særleg fokus på websider for FoU, og synleggjering av FoU i HSH sine formidlingskanalar.

Høgskulen har i 2016 hatt eit omfangsrikt og mangfaldig formidlingsarbeid utover vitskapelege kanalar og arenaer. Dette viser seg gjennom ulike arrangement, seminar, debattar, opne forelesingar, karrieredagar, faglunsjar, skulebesøk, open dag, doktorgradspresentasjonar, kronikkar, rapportar, musikklausjar, mediekontakt, studentpresentasjonar mm.

Målet er å synleggjere kjerneverksemda vår - og tilføre samfunnet og det store publikum nyttig og relevant kunnskap.

Høgskulen har som mål å vere ein viktig samlingsplass i regionen. Høgskulen skal drive kunnskapsdeling, inspirere og utfordre - og medverke til danning. Under omtaler vi deler av arbeidet.

Samtidsdagar

Dette årlege seminaret rettar søkjelyset på dagsaktuelle tema i den norske samfunnsdebatten - i år for åttande gong. Gode samarbeidspartnarar er vidaregåande skular og folkehøgskular i regionen. I år var tema «Vold i nære relasjoner» og «Flyktningkrisa i Europa». Innleiarar var mellom anna: Inga Marie Thorkildsen, Jon Gangdal, Frøy Gulbrandsen med fleire. I år har ein i stor grad lukkast med å kople seminaret til studentane sine fag- og læreplanar, og ein har i langt større omfang enn før kopla tema saman med læreplanmål i den vidaregåande skulen. I tillegg er seminaret blitt å rekne som «kompetanseheving» for mange av samarbeidspartnarane våre i praksisfeltet, både innan barnehage, skule og helsefeltet.

Dette året har høgskulen og i langt større grad klart å trekke eigne forskrarar inn i arrangementet, både med innlegg og presentasjonar - men også som samtalepartnarar i debattar. Dette vil ein utvikla vidare. Samtidsdagane er og ein viktig del av det heilskaplege læringsmiljøet på campus Stord, kor god trivsel, tilhørsle og felles møteplasser utanom utdanningane er naudsynt for læring, modning og vekst.

Forskningsdagar

Tema i 2016 var «Grenser» og høgskulen utvida i år programmet ved å kople dagane saman med internasjonal dag, og to viktige seminar: «Norge og verda - internasjonalisering i eit utdannings- og forskningsperspektiv» og «Grenser for solidaritet - Velferdsstatens status og framtid». Desse seminara blei ruta inn mot studentane si undervising, slik at dei fekk god relevans og ikkje vart «enkelstunts» lausrivne frå undervisinga og studiet. Forutan seminara fylgde høgskulen opp med forskingstorg ved begge campus, formidlingsdag, bestill ein forskar (eit tiltak kor høgskulen sine faglærarar og forskrarar reiser ut til vidaregåande skular for å snakke om forsking og tema som har samanheng med elvane sine læringsmål). Årets Forsknarnatt var eit samarbeid med Haugesund Folkebibliotek, Haugesund bildegalleri og Karmsund Folkemuseum. Forskningsdagane er eit stort arrangement og løft for høgskulen kor ein samarbeider tett med arbeidsliv og kommunar om program og gjennomføring.

Undervegskonferanse

Den studentdrivne to-dagars-konferansen «Undervegs» involverer studentane i grunnskulelærar- og barnehage-lærarutdanninga. Konferansen er den første i sitt slag i Norge og er ein lærings- og formidlingsarena for forsking og utvikling i utdanninga. Tema varierer frå år til år, og studentane held i konferansen frå A til Å. Konferansen fekk god omtale i Regjeringa si «Kvalitetsmelding» som blei lagt fram i januar 2017.

Seminar med samfunnslivet

Høgskulen sitt gode samarbeid med samfunnslivet opnar og for at høgskulen kan bli ein møteplass og arena for viktige seminar. I samband med biskop Halvor Nordhaug sin visitas i Sunnhordland prosti hausten 2016, inviterte Kyrkja og høgskulen til felles seminar kring tema: «Oppturar og nedturar i næringslivet». Her var 50 aktørar frå dei store verksemndene i regionen på plass i lag med kommunar, kyrkja, høgskule, NAV, næringsforeiningar mfl. Ein fin arena for høgskulen for å møte viktige aktørar, og for å møte regionen kring viktige tema som «omstilling».

Opne førelesningar

Å nytte seg av kompetansen til høgskulen sine mange professor II-ar har vore eit viktig mål i 2016. Med desse fagkretene på besøk går vi ut i nettverka og inviterer opent inn. Her deler vi på kompetansen og gir studentar, tilsette og arbeidslivet «spisskompetanse» med internasjonalt tilsnitt. Dette har vore ein suksess og gjer høgskulen til ein viktig, interessant og attraktiv arena for kompetansebygging. Den same «modellen» nyttar vi i stor grad rundt vidareutdanningane, kor høgskulen jamt og trutt har inne fagelg sterke gjesteførelesarar i forskingsfronten.

Falturiltu

Dette er den største nynorskarnebokfestivalen i landet. Den vert arrangert i Sunnhordland kvar haust. Høgskulen er ein sentral samarbeidspartner og involverer studentar og tilsette gjennom eigne- og felles produksjonar som til dømes: konserter, utstillingar, studentopera og litteraturseminar.

Nettsider på engelsk

HSH har jobba med å revidere og utvikle gode nettsider på engelsk. Ikkje minst er det viktig i det internasjonale arbeidet, for å synleggjere studietilbodet og FOU-aktiviteten. Dei fleste forskingsområda er no på engelsk, og arbeidet vert vidareført i den nye høgskulen.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Verksemdomsmål: HSH skal ha eit tidsriktig utdanningstilbod med høg kvalitet som viser og styrker høgskulen sin eigenart og gjev mogelegheit for livslang læring

Kvalitetsindikatorar

- > Tal på masterstudentar
- > Studietilbod utvikla og/ eller revidert på grunnlag av etterspurnad og kompetansebehov i arbeidslivet
- > Kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningar (styringsparameter KD)

Tiltak i 2016:

- > Femårig lærarutdanning i samarbeid med HiB og HiSF
- > Setje i gang ingeniørutdanning i samarbeid med lokalt næringsliv i Sunnhordland
- > Setje i gang bachelor i musikk
- > Etablere ph.d i nautiske operasjonar føre sett godkjenning frå NOKUT
- > Dimensjonere studieporteføljen og vurdere opprettning av fleire deltidsutdanningar og meir fleksible utdanningar

Gjennom eit mangeårig, godt samarbeid med arbeidslivet i regionen, har HSH ytterlegare styrka sin posisjon som leverandør av fleksible, skreddarsydde utdanningar.

Studietilbodet til HSH har reflektert dei kunnskaps-, kompetanse- og ferdighetsbehova som det regionale arbeidslivet har etterspurd. Studieporteføljen har vore kjenneteikna av å vere profesjonsretta, samfunns- og arbeidslivretta og inneholdt studie som er forskingsbaserte, praksisnære og attraktive.

Tidsriktige utdanningar er «rett utdanning til rett tid», med det relevante innhaldet som kandidaten og arbeidslivet treng. I tillegg kan utdanningar vere tidsriktige i forhold til innhald, innretting og organisering av utdanninga. Studieporteføljen har vore forankra i avdelingane sine utdanningsstrategiar. Dette er for å sikre at den langsiktige innrettinga gjev kontinuitet og kvalitet. Årleg vurderer avdelinga kvalitet og relevans i studieporteføljen i dialog med arbeidslivet, med mål om å kunne fange opp og ta hand om behova i regionen- både på kort og lang sikt. Alle vitnemålgjevande program ved HSH har mått gjennomføre programevalueringar minimum kvart femte år. Styret har vedteke ein rulleringsplan for programevalueringar i sin handlingsplan. Våren 2016 og tidleg haust vart evalueringar av Master IKT i læring, Økonomi og administrasjon og vidareutdanning i pleie og behandling av ikke-helende sår lagd fram for Høgskulestyret. HSH gjennomførte ikkje nye evalueringar hausten 2016 grunna fusjonsarbeid.

Etter ynskje frå lokalt næringsliv har HSH starta opp eit nytt ingeniørtilbod på Stord hausten 2016. Utdanninga er eit tilpassa løp for søkjrarar med fagteknisk bakgrunn (fagskule). Studiet gjev ein bachelorgrad og vil kunne passe inn inntil 60 studiepoeng frå fagskulen. Dei resterande 120 studiepoenga vert tekne på to år, parallelt med at studentane er i jobb. Dei naudsynte forkursa vart gjennomført våren 2016, medan sjølvre ingeniørstudiet starta hausten 2016. Studiet er eit samarbeid mellom HSH og

Atheno AS. Det er to retningar på studiet; bachelor i ingeniørfag, maskin for fagteknikarar og bachelor i ingeniørfag, elektro for fagteknikarar.

Ph.d-satsinga

I september 2016 vart ph.d.-studiet i nautiske operasjonar akkreditert av NOKUT. Studiet er ein fellesgrad mellom NTNU Ålesund, UiT Norges Arktiske Universitet, Høgskolen i Sørøst Norge (HSN) og Høgskulen på Vestlandet, nærregion Stord/Haugesund (HVL) og er det første studiet i Noreg med fire samarbeidande institusjonar. Studiet skal utdanne kvalifiserte kandidatar til undervisning og forsking, medverke til formidling- og innovasjonsarbeid, og medverke til anna verksemder det vert stilt krav til vitskapeleg innsikt og eit operasjonelt maritimt fokus. Studiet er sett i gang og har offisiell opning 16.februar i Tromsø. Per 2016 har studiet fått tildelt 12 stipendiatar, og av desse har HVL fått tre.

Første samling for stipendiatare vil vere i mai 2017. Dei startar med fellesfag og alle fire institusjonar har likeverdige bidrag i dette faget.

Gjennom 2016 har det vore jobba med å få akkreditert ein felles mastergrad i Maritime Operations saman med University of Applied Sciences Emden/Leer i Tyskland. HVL fekk akkreditert graden i februar 2017. Studiet er planlagt å starte i september 2017, føresett at den blir godkjent av det tyske akkreditteringsutvalet i ZeVA. Gjennom master i Brannsikkerhet, Master in Maritime Operations og ph.d i nautiske operasjonar kan campus Haugesund tilby tre fullstendige løp frå bachelor til ph.d

Grunnskulelærarutdanninga

Frå hausten 2017 vert grunnskulelærarutdanningane gjort om til femårige integrerte masterutdanningar. Overgang til femåring lærarutdanning har difor vore eit svært viktig område for styret gjennom 2016. Lærarutdanninga stod i ei særstilling gjennom heile 2016, og er ei stor endring som kom i tillegg til arbeidet med fusjon. Dei tre høgskulane har jobba tett med dette.

Sidan Høgskolen i Bergen fullt ut kunne akkreditere dei femårige grunnskulelærarutdanningane sjølv, vart dei akkreditert etter HiB sitt kvalitetssystem og studieforskrift av styret ved HiB i desember 2016.

Fleksible utdanningar

Høgskulen har og gjennom 2016 prøvd å kome i møte arbeidslivet sin etterspurnad etter samlingsbaserte og fleksibelt organiserte studielibod. Arbeidslivet er i omstilling og kompetanse vert løfta opp som ein viktig faktor for å lukkast i den framtidige arbeidsmarknaden. Med høg arbeidsløyse har det vore viktig med god dialog med mellom anna NAV, kommunar, næringsforeiningar,

organisasjonar og enkeltverksemder for å forstå behova og potensialet til arbeidslivet, og for å organisere studielibod av mindre omfang slik at dei ikkje kjem i konflikt med til dømes dagpengeregelverket. Det har og blitt prioritert å delta på moglegheitskafeiar, seminar, konferansar og arrangement for å synleggjere høgskulen, og for å gjere kompetanseheving ved høgskulen til eit naturleg valalternativ ved omstilling. Høgskulen har god breidde i fleksibelt organiserte studielibod som rettar seg mot studentar som kombinerer jobb og utdanning: ABLU, GLU deltid, PPU, ingeniørutdanning i Sunnhordland og masterutdanningar i tillegg til vidareutdanningar.

Ein del av vidareutdanningstilboden er etablert i fast studieportefølje, og lista over faste tilbod har i løpet av 2016 blitt utvida. Innan helsefag er det komme på plass nye emne i både rehabilitering og i avansert klinisk sjukepleie, samt omsorgsteknologi. Lærarutdanninga har ein auke i vidareutdanningar knytt til dei nasjonale satsingane «Kompetanse for kvalitet» og «Kompetanse for framtidens barnehage». Vidareutdanningar knytt til økonomi og administrasjon har i hovudsak gått på ettermiddag eller kveld slik at det er mogleg for studentane å kombinere jobb og utdanning.

- > Våren 2016 tok 490 studentar, fordelt på 18 tilbod, vidareutdanning.
- > Hausten 2016 tok 627 studentar, fordelt på 20 tilbod, vidareutdanning.
- > Eitt tilbod er 100 % nettbasert, medan det er ein auke i tilbod som har nettstøtte i form av streaming eller andre digitale arbeidsmåtar.
- > Nye tilbod i løpet av 2016:
  - Omsorgsteknologi
  - Avansert klinisk sjukepleie, del 2
  - Matematikk 1, 5-10
  - Matematikk 2, 5-10
  - Andrespråkspedagogikk
  - Læringsmiljø og pedagogisk leiing i barnehage

Bachelorutdanning i musikk

HSH starta i 2016 studieliboden bachelor i Community Music. I dette studiet er det første året felles med Faglærar i musikk og årsstudiet i musikk. Frå Norsk Kulturskoleråd Hordaland vart det meldt inn behov for musikkpedagogar med kompetanse til å undervise store grupper.

Faglærarutdanninga i musikk har vore ein del av HSH si studieportefølje sidan hausten 2008, og har i periodar hatt utfordringar med rekruttering. Då lærarkravet vart innført for faglærarutdanninga i 2015, opplevde HSH ein nedgang i kvalifiserte søkerar og ein valde difor å gjere nulloppnak dette året. I 2016 var det grunnlag for å starte studiet igjen. Utdanninga går i dag med eigne emne, men ein har søkt etter å finna treffpunkt med det nystarta

Studiepoengproduksjon (60 stp einingar)	Resultat			
	2013	2014	2015	2016
AHF	560,6	582,4	606,8	622,6
ALK	555,1	603	604,1	639,4
ATØM	658,8	705,8	732,5	712

studiet Community music og med årseininga i musikk. På denne måten kan ein undervise inntil 27 studentar samstundes

Det er viktig å sjå utdanningsløpa under eitt; Faglærarutdanning og Community music, der master i kreative fag kjem inn som ei naturleg forlenging av eit femårig studieløp. Særleg viktig er det å kunne tilby profesjonspedagogikk for heile studieløpet i samband med den nye 5-årige grunnskulelærarutdanninga.

Kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningar

Kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningar var 327. Sjå vidare omtale under sektormål 1 og omtale av Kandidatar som er attraktive for det moderne arbeidsmarknaden som kvalifiserer for studiar på høgare grads nivå.

Auka studiepoengproduksjon

Jamt over har HSH hatt eit aukande tal på studentar til alle avdelingane både innan bachelor, master og etter- og

vidareutdanning. Innanfor helse- og lærarstudia har det vore mogleg å prioritere mellom utdanningar slik at alle studieplassane har vært fylt opp. Tal på produserte 60-stp einingar har auka med 1,6% mellom 2015 og 2016

Sjå tabell over

Tal på masterstudentar

Fleirtalet av HSH sine studentar har vore bachelor- eller vidareutdanningstudentar. Hausten 2016 hadde HSH 173 masterstudentar, noko som utgjer 5,1 % av den totale studentmassen. Dette er ein ytterlegare auke frå 2015 (156) og 2014 (127).

ALK har den største delen masterstudentar med 79 studentar fordelt på studiane master i IKT i læring og master i kreative fag og læreprosessar. Begge gjennomførte nytt opptak i 2016. AHF har gjennomført nytt opptak på master i klinisk helse- og omsorgsvitskap og hadde ein liten auke på tal på studentar. Master i brannsikkerhet har til saman 37 studentar på heiltid og deltid.

Sektormål 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og forskingssystem

Verksemldsmål: HSH skal ha kompetansenivå og –breidde tilpassa vår eigenart

Kvalitetsindikatorar

- > Opprykk/kvalifisering til:
  - Dosent/professor
  - 1.lektor/1.amanuensis
- > Del førstekompetanse
- > Tal på ph.d-stipendiatar
- > Tal på tilsette i førstelektoralop
- > Tal på nyttilsette med førstekompetanse
- > Gjennomstrøyming stipendiatar og første lektorkandidatar
- > Tal på studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)
- > Del av kvinner i dosent- og professorstillingar (DBH)
- > Del av mellombels tilsette i undervisnings- og forskingsstillingar (DBH)

Tiltak i 2016:

- > Å betre støttesystemet for oppfølging av stipendiatar og kandidatar i førstelektoralop.
- > Fortsetje arbeidet for fleire KD-finansierte og eksternt finansierte stipendiatstillingar.
- > Igangsetjing av arbeidet med kompetanse planar for fagavdelingane i lys av fusjon.
- > Vurdere institusjonelle tiltak og/eller faste rammevilkår for å rekruttere og halde på kompetanse på førstenivå og toppnivå

Auka del førstekompetanse

HSH kan vise til ein auke på 3,6 prosent i førstestillings-/dosent-/professorkompetanse fra 2015 (34,8 prosent) til 2016 (38,3 prosent).

Mange nye tilsette med førstekompetanse saman med liten avgang i same gruppe, er hovudårsaka til auken i del førstekompetanse, men auken blir og bremsa av nyttilsettingar utan førstekompetanse. Nyrekruttering av førstekompetanse var derfor eit viktig element i til-

taksplanen for rekruttering av tilsette som vart iverksett i 2016, og resultata av dette arbeidet kjem tydeleg fram i tabellen under.

For å auke mengda av førstestillingskompetanse har HSH og hatt ei tydeleg satsing på kompetanseheving til førstekompetanse langs begge karrierevegar dei seinare åra. Dette gjev seg utslag i opprykka til første- og toppkompetanse.

Nokre indikatorar for kvalitet	Resultat	
	2015	2016
1. Nyttilsette (UFF) med førstestillingskompetanse	2,1	7,1
2. Nyttilsette (UFF) utan førstestillingskompetanse	10,5	10,9
3. Opprykk til dosent/professor	3	0
4. Opprykk til førstelektor/førsteamanuensis	4	4
5. Aldersavgang med førstestilling-/dosent-/professorkompetanse	3,6	0,5
6. Annan avgang med førstestillings-/dosent-/professorkompetanse	0,2	2,8

Tabell: Indikatorar innanfor tilsettingar og avgang i 2015 og 2016 (Institusjonen si kompetanseoversikt)

Satsing på kompetanseheving

Styret har tildelt ein monaleg del av dei strategiske midlane til kompetanseheving og kompetanseutvikling dei siste åra. I 2016 vart det tildelt 3,5 millionar kroner til kompetanseutvikling. Storparten av midlane var øyremerka tid til kompetanseheving for kandidatar i førstelektorløp.

HSH vart tildelt 5 stipendiatstillingar i 2016, og vi har då 20 KD-finansierte rekrutteringsstillingar. I 2016 vart 2 tildelt øyremerka til nautikk, 2 vart tildelt øyremerka grunnskulelærarutdanning (1 vart nytta til professorkvalifisering), og ei nytta til MNT-fag. Alle stipendiatstillingane er fylt opp/ er i tilsettingsprosess. Markom 2020, som er KD-finansiert kompetanseheving innan nautiske utdanninger, gjev 5 millionar kroner til ulike kompetansehevande tiltak i denne utdanninga i 2016.

HSH hadde til saman 42 tilsette som var inne i eitt av kvalifiseringsløpa i 2016. Av desse var 24 stipendiatar og 18 i førstelektorløp:

ALK hadde 7 stipendiatar og 9 i førstelektorløp – og av desse er alle i aldersgruppa fra 25–50, med unntak av ein i førstelektorløp som er i alderen 56–60 år.

ATØM hadde 8 stipendiatar og 1 i førstelektorløp. Dei fleste stipendiatare er i aldersgruppa 24–40 år (6), medan 2 stipendiatar og ein i førstelektorløp er i aldersgruppa 41–50 år.

AHF hadde 9 stipendiatar og 8 i førstelektorløp. Stipendiatare i avdelinga er spreidde med omsyn til alder og ein finn dei i aldersgruppene fra 25–55. Dei som er i førstelektorløp er eldre og i aldersgruppene fra 41–65.

Opprykk i 2016

Tal på opprykk varierer noko frå år til år: Medan det var relativt mange opprykk til professor og dosentkompetanse i 2014 og 2015, var det ingen i 2016. Tilsvarande hadde mengd opprykk til førsteamanuensis ein topp i 2014. Satsinga på førstelektor på ALK og AHF har gitt effekt i 2015 og 2016, slik at ein har fått til saman sju opprykk til denne stillingskategorien dei to siste åra. I 2017 er det allereie kome opprykk til både professor og dosent, og det er venta fleire opprykk til både førsteamanuensis og førstelektor.

Sjå tabell under.

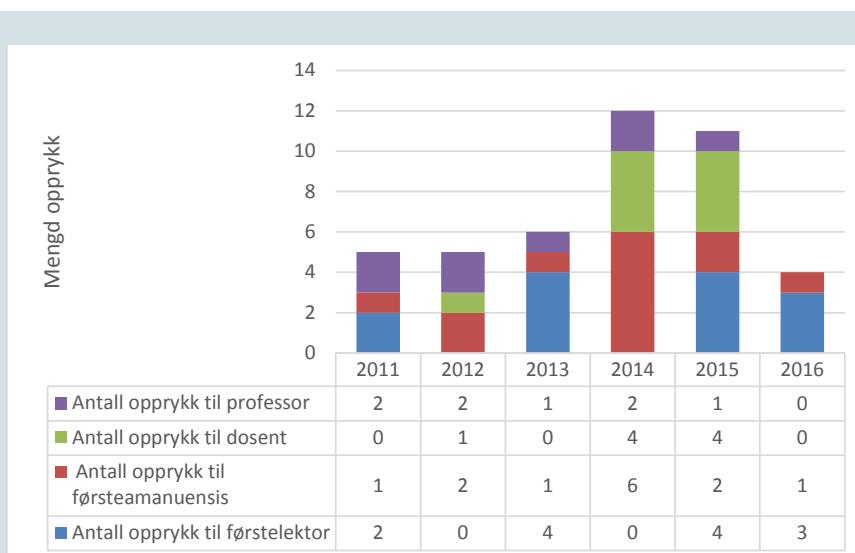
Nærare om avdelingsvis utvikling i del førstekompetanse

Del førstekompetanse og utviklingstrekk varierer mykje på tvers av dei tre fagavdelingane. Vi vil derfor gå nærmare inn på utvikling og årsak til denne for dei tre fagavdelingane.

AHF hadde 28,5 prosent førstestilling-/dosent-/professorkompetanse i 2015 og nådde 32 prosent førstekompetanse i 2016, som er ein auke på 3,5 prosent.

Talet på årsverk generelt i avdelinga har vore stabilt i 2015–16, og dette mellom anna, gjer at avdelinga no byrjar å sjå resultat av ei sterkare satsing på kompetanseheving. Etter ein svak nedgang i 2014, har AHF auka mengda førstekompetanse med nærmere 10 prosent frå 2014–2016, nærmere bestemt frå 22,8–32%.

ALK hadde 33,8 prosent førstestilling-/dosent-/professorkompetanse i 2015 og nådde 35,6 prosent førstekompetanse i 2016, som er ein auke på 1,7 prosent. At ein ikkje

har hatt større auke i mengda førstekompetanse skuldast i hovudsak at ein samstundes har hatt ein stigning i talet på stillingar utan førstekompetanse, som har verka utjamnande.

ATØM hadde 41,3 prosent førstestilling-/dosent-/profesorkompetanse i 2015 og nådde 45,6 førstekompetanse i 2016, som er ein auke på 4,3 prosent. Avdelinga hadde ein reduksjon i mengda frå 2014–2015, men har i perioden 2013–2016 auka delen førstekompetanse med 1,6 prosent. Det er i første rekke utfordringar med rekruttering av tilsette med førstekompetanse som er årsaka til at mengda ikkje har auka meir enn dette:

Støttesystem for oppfølging av stipendiatar og kandidatar i førstelektorløp

Ei arbeidsgruppe vart oppretta for å sjå på heile stipendiatløpet og utvikle ei handbok for stipendiatar, samt tilhøyrande malverk. I tillegg vart det planlagt å opprette eit stipendiatforum.

Stipendiathandboka er utarbeida og har blitt følgd opp gjennom ei rekke tiltak. Ein funksjon som administrativ stipendiatkontakt har blitt oppretta for å følge stipendiaten frå tilsetting til disputas, og som mellom anna skal ha ansvar for kommunikasjon og hente inn informasjon frå gradsgjenvande institusjon. Det er utarbeida ei funksjonsskildring for denne funksjonen. Dette arbeidet vil og verte teke med inn i arbeidet med å bygge støttetenester for stipendiatar i HVL.

Kvinner og tal på årsverk

I institusjonen er det i 2016 tilsett 62 prosent årsverk kvinner, og prosenten er noko lågare for faglege stillingar (61 prosent) enn for administrative stillingar (65 prosent). Desse tala har vore stabile dei siste åra.

Tal på kvinner i dosent- og professorstillingar i verksemada i 2016 utgjorde 35 prosent som er noko høgare enn det som er snittet i sektoren (28 prosent), Sjå tabell under:

I 2016 hadde HSH 11,8 årsverk i professor I-stillingar, og kvinnelege professorar utgjorde 35,6 prosent. Vidare hadde HSH 1,8 årsverk som professor II, der kvinnelege professorar utgjorde 66,7 prosent.

HSH hadde i 2016 4,9 årsverk med dosentkompetanse (dosent I og II). Del av kvinnelege dosentar utgjorde 43 prosent som utgjer ei lita stigning frå 2015.

Mellombels tilsetting

Å redusere talet på mellombels stillingar ved universitet og høgskular, er ei målsetting i sektoren. HSH har difor eit særskilt auge for delen av stillingar som er mellombels i verksemda. Sjå tabell under.

Det er ein auke i bruken av mellombels stillingar i verksemda frå 2015 til 2016 for «tilsette i undervisings- og forskarstillingar» på omlag ein prosent. Bruken av mellombels stillingar i denne tilsettgruppa er likevel redusert frå 2014 med meir enn tre prosent. Auken er difor ikkje eit uttrykk for ein meir utprega bruk av mellombels stillingar i verksemda.

Kompetanseutvikling for teknisk- og administrativt tilsette

HSH gir tilsette moglegeheter for kompetanseutvikling som bidreg til å oppfylle høgskulen si målsetjing og den tilsette sine kompetansebehov.

I 2016 har teknisk/administrativt tilsette delteke på fagleg oppdatering som eigen seksjon har ansvar for, og dessutan på interne kurs og seminar, som:

- > Skrivekurs på to dagar med til saman 35 deltakrar
- > Førstehjelpskurs på kvar studiestad med til saman 38 deltakrar
- > Prosjektleiing med 17 deltakrar.
- > Fire dagars Engelskkurs med 21 deltakrar.
- > Fire har delteke på eksternt Seniorkurs
- > Kurs i Rettleiing vart utsett til 2017 grunna fusjonsarbeidet.

	2013	2014	2015	2016	Snitt statleg sektor
Del av kvinner i dosent- og professorstillingar (%)	30,77	33,33	37,5	35,29	28,04

Kjelde: DBH

For nytilsette vart det etablert eit nytt Introduksjonsprogram med fem steg, og her deltok 17 nytilsette på Frukostmøte med leiinga og 16 deltok til saman på Seminar om utdanningskvalitet, som vart gjennomført på kvar studiestad. Dei nytilsette inngår vidare i ei faderordning og gjennomfører på ein månad ei seksjonsvandring som gjer dei kjend med verksemda; det vil sei: sentrale funksjonar og tenester i administrasjonen, samt eiga avdeling.

Tilsette i administrasjonen kan òg søkje arbeidsgjevar om støtte til individuell vidareutdanning, og i 2016 fekk 12 medarbeidarar løyve til kompetanseheving.

Verksemadmål: HSH skal vere ein attraktiv samarbeidspartner for kunnskapsutvikling og utdanning

Tiltak i 2016:

- > Fusjonsdrøftingar med Høgskolen i Bergen og Høgskolen i Sogn og Fjordane
- > Rullere/revidere faglege satsingsområde for avdelingane i lys av fusjon
- > Jamleg orientering av styret om framdrift i alle deler av fusjonsarbeidet

Fusjonsdrøftingar med HiB og HiSF

Hausten 2015 valde Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF) og Høgskolen Stord/Haugesund (HSH) å gjennomføre ei utgreiing for å sjå om det var grunnlag for å setje i gang ein fusjonsprosess med målsetjing om å bygge ein stor og slagkraftig høgskule på Vestlandet. På bakgrunn av utgreiinga gjekk dei tre institusjonane i fusjonsforhandlingar våren 2016.

Forhandlingsfasen

Forhandlingsutvalet var samansett av rektor og direktør ved HiB og HSH, og rektor og styreleiar ved HiSF. Gjennom våren gjennomførte forhandlingsutvalet fleire gode og konstruktive møte. Møta var prega av ei felles vilje til å lukkast med forhandlingane med bakgrunn i dei intensionane for ein ny institusjon som det var semje rundt i utgreiingsarbeidet. Hovudfokus var fusjonsavtalen som vart godkjent i dei tre høgskulane sine styremøte den 9. juni. Høgskulestyra vedtok same dato å søkje Kunnskapsdepartementet om å fusionere dei tre høgskulane med namnet Høgskulen på Vestlandet (HVL). Regjeringa gav i statsråd 17. juni 2016 klarsignal for fusjon mellom dei tre institusjonane.

Våren 2016 oppretta dei tre høgskulane sine interne referansegrupper- eit forum for innspel, tilbakemeldingar og diskusjonar til støtte for forhandlingspartnarane. Referansegruppene var samansette av tillitsvalde og studentar og hadde møte i forkant av forhandlingutvalet sine møte.

Parallelt med fusjonsforhandlingane vart det arbeida med fusjonsprosjektet i interimsfasen. I april vart det difor oppretta eit felles fusjonssekretariat på tvers av dei tre høgskulane, samansett av høgskuledirektørane ved HiB og HSH, viserektor FoU ved HiSF og medarbeidarar frå ulike område i administrasjonen ved dei tre høgskulane. Sekretariatet støtta forhandlingsutvalet med utgreiingsarbeid i forhandlingsprosessen fram til fusjonsvedtak i juni. I interimsfasen (planleggingsfasen) vart det avklart at fusjonssekretariat skulle utøve støttefunksjonar opp mot prosjekta i fusjonsprogrammet og førebu styresaker til interimsstyret.

Ei felles informasjonsside, fusjonsinfo.no, vart oppretta i desember 2015 og fungerte som ein felles informasjonsportal der saker vart publisert i etterkant av møte i forhandlingsutvalet. Det vart og gjennomført allmøte og informasjonsmøte ved dei tre institusjonane.

Fusjonsavtalen mellom dei tre institusjonane fastslo dei førande målsetjingane og prinsippa for den nye høgskulen. Fusjonsprogrammet vart etablert i tråd med desse.

Interimsfasen

Interimsstyret vart valt og oppnemnt i august 2016 og gjekk over til fast institusjonsstyre 1.1.2017. Interimsstyret var ansvarleg for alle vedtak som gjaldt den nye institusjonen, medan dei sittande høgskulestyra var ansvarlege for drifta av dei tre høgskulane.

Programorganisasjonen vart vedteken i det første interimsstyremøtet i Bergen 16.9.2016, med interimsstyret som programeigar og øvste mynde i programorganisasjonen. Forhandlingsutvalet fortsette i interimsstyret som eit innstillingsråd og sikra kontinuitet frå forhandlingsfase til interimsfase. Innstillingsrådet følgde opp prinsippa i fusjonsavtalen og drøfta saker før dei vart lagt fram for interimsstyret. Innstillingsrådet peika ut ein ansvarleg som hadde innstillingsmynde til interimsstyret i samråd med styreleiar, var representant for arbeidsgjevar i interimsfasen og som sikra god saksgang mellom fusjonsprogrammet og innstillingsrådet.

Fusjonsprogrammet etablerte ei programorganisering på tvers av dei tre institusjonane, samstundes som den ordinære drifta i dei tre institusjonane gjekk føre seg i dei tre lineorganisasjonane. For at den nye institusjonen skulle kunne tre i kraft som ei juridisk ny eining 1.1.2017, måtte ein først og fremst samkøyre administrative funksjonar, prosessar og system. Det innebar at den faglege verksemda i mindre grad vart påverka av fusjonsprosessen i

interimsfasen, med unntak av lærarutdanninga- grunna den nye femårige masterutdanninga som trer i kraft hausten 2017.

Målsetjinga med fusjonsprogrammet var å planlegge verksemda ved HVL, slik at den nye høgskulen kunne verte etablert 1.1.17. Erfaringar frå andre fusionerte institusjonar i sektoren vart sett til, men vår prosess mellom tre partar baud på ein større kompleksitet. Dette freista ein å ta høgde for i programutforminga. Programmet vart delt i seks prosjekt, og prosjekta hadde ulik storleik og ulikt omfang.

Allereie i mars 2016 starta arbeidet med å vurdere kva for nokre system og regelverk som måtte vere på plass til fusjonstidspunktet, og kva for tiltak som var naudsynt for å sikre ei forsvarlig administrativ drift frå fusjonstidspunkt og fram til ein fullt integrert institusjon. Arbeidet vart organisert i prosjektet Sikker drift, som hadde som si hovudoppgåve å sikre driftskritiske funksjonar i samband med fusjonen ved å utgreie og føreslå naudsynt samordning av IT-system, administrative system, regelverk og forskrifter. Det vart oppretta i alt 9 koordinerande arbeidsgrupper med representantar frå alle tre institusjonar.

Tida prosjekta rådde over var den mest kritiske faktoren i fusjonsprosessen. Tida mellom fusjonsvedtak og fusjonstidspunkt var kort, og det var difor naudsynt å ha fokus på framdrift og dei mest kritiske prosjekteleveransane først. Den formelle medverkinga vart ivaretaken gjennom etablering av felles IDF, som i interimsfasen var samansett av 18 hovudtillitsvalde og hovudverneombod frå dei tre fusjonerande institusjonane. I tillegg var styringsgruppene samansett av fleire representantar frå tenestemannsorganisasjonane og studentane. Det vart gjennomført innspesseminar i forkant av arbeidet i prosjekta, og det vart lagt opp til uformelle høyringsmøte i tilknyting til delleveransar frå prosjekta. Formelle høyringar vart holdne i tilknyting til prosjekta sine sluttleveransar.

Leveransane i dei ulike prosjekta i fusjonsprogrammet har ulike tidsrammer, og prosjekta vil fortsetje sitt arbeid og etter fusjonstidspunktet, men vil då formelt vere ein del av den nye institusjonen. Frå fusjonstidspunktet og fram til den nye lineorganisasjonen er implementert er det etablert ei mellombels organisering som varetok den daglege drifta i HVL, og det vidare arbeidet i fusjonsprogrammet vert ivaretake innanfor denne.

Både interimsstyret og driftstyra fekk jamlege orienteringar frå fusjonsarbeidet gjennom heile 2016.

1.januar 2017 vart HVL sett i kraft utan vesentlege avvik.

Rullere faglege satsingsområde for avdelingane i lys av fusjon

Sidan hausten 2014 har HSH hatt fusjon som hovudfokus, først i fusjonsdialog og -forhandling med Universitetet i Stavanger, deretter med Høgskolen i Bergen og Høgskulen Sogn og Fjordane. Høgskulestyret har sidan 2012 hatt ei offensiv haldning i forhold til samanslåing med høgare utdanningsinstitusjonar, som eit ledd i utviklinga av Vestlandet som utdanningsregion. Arbeidet med å revidere dei faglege satsingsområda har difor vorte påverka av fusjonssonderingar, -dialogar og -forhandlingar.

Ved ATØM laga dekan og studieleiarar ein tidsplan og prosess saman med dei andre dekanane og studie-/instituttleiarane slik at fagmiljøa vart godt kjende. Første møte var i Bergen i slutten av mai. Dekanane hadde eit nytt møte i juni og har hatt faste møte på skype kvar fjortande dag. Det har vore gjennomført fagmøte på tvers i alle miljø.

ALK gjennomførte samlingar på 1-2 dagar for alle fagmiljøa før september 16, og AHF har i tillegg til møte gjennomført ei kartlegging av faglege interesser og tyngdepunkt på avdeling i lys av fusjon.

I prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi i fusjonsprogrammet, vart det hausten 2016 gjennomført 11 samtalar med avdelingane ved alle dei tre fusjonerande høgskula, samt doktorgradsmiljøa, om 1-3 faglege særtrekk som ein meinte kunne vere med å bidra til å byggje profilen ved den nye høgskulen på Vestlandet. Totalt 91 tilsette og studentar deltok. Fleire kriterium vart lagt til grunn for samtalane, mellom anna komplementaritet og mogelegeheter for felles utdanningsløp med lokale særpreg, mogelegeheter for synergiar og tverrfaglege/tverrprofessionelle satsingar og særpreg i høve til regionsperspektivet (vestlandsk kultur og tradisjon og samarbeid med arbeids- og næringsliv).

Verksemdmål: HSH skal ha eit velfungerande kvalitetssikringssystem som sikrar god styring, leiing og medverknad

Tiltak i 2016:

- > Implementering av funksjonsskildringar og kopling mellom fag og administrasjon
- > Leiarutviklingsprogram
- > (Vidare)utvikling av kvalitetssystemet for studiar med særskilte krav

HSH sitt kvalitetssystem vart godkjend av NOKUT i 2015. I 2016 har ein i liten grad gjennomført endringar i kvalitetssystemet, men for nokre av områda vert det jobba med å operasjonalisere aktivitetane. Eit eksempel er praksis innanfor sjukepleie: Ein har revidert læreplanen for praksis og etablert eit praksisnett, og i 2016 har ein jobba med å tydeleggjere årshjul og retningslinjer for administreringa av praksis. Eit anna eksempel er prosedyre for å sikre at UNITAR-studiet⁷ vert følgd opp. I tillegg har vi lagt vekt på å sikre at alle dokument i dokumentbanken er oppdaterte, for at dei tilsette skal finne malar og eksempel på ein enkel måte.

Aktivitetane i kvalitetssystemet er i all hovudsak følgde opp i tråd med kvalitetshandboka, men på nokre område har ein vald å redusere aktiviteten og heller prioritere arbeid knytt til fusjonen. Dette gjeld først og fremst programevalueringa av HMS-ingeniør og at omfanget av kvalitetsrapporteringa på kullnivå vart redusert for nokre av studieprogramma. HSH har sendt høyringssvar både i samband med ny studiekvalitetsforskrift og ny studietilsynsforskrift. Dette har og vore eit høve til å gjøre endringane i lover og forskrift kjende og diskutere kva konsekvensar endringane bør og må ha for kvalitetssystemet. Dei nye forskriftene er og viktige premissjevarar for det nye kvalitetssystemet for HVL som ein så vidt har starta arbeidet med i overgangen til 2017.

Opplæring nye leiarar og implementering funksjonsskildringar

Ved inngangen til 2016 var ein stor del av studieleiarane og dekanane nye i sine funksjonar. Det vart lagt stor vekt på å gjennomføre ei systematisk opplæring av desse funksjonane og som del av den opplæringa vart det utarbeidd funksjonsskildringar for alle dekanar og studieleiarar. Det vart og gjennomført ulike seminar som spesielt var retta mot leiarane.

Det er og utarbeidd funksjonsskildringar for enkelte andre faglege funksjonar. Dette arbeidet blir viktig å vidareføre i etableringa av HVL, der tydeliggjering av ansvarsfordeling mellom leiar for studieprogrammet og til dømes emneansvarleg blir særsviktig for å sikre at krava i mellom anna studietilsynsforskrifta blir oppfylt.

Det er også utarbeidd funksjonsskildringar for hoveddelen av alle administrative funksjonar. Dette vil vere viktige verktøy i samband med utviklinga av den nye HVL-organisasjonen.

Leiarutviklingsprogram

Leiarutvikling var ei prioritert personalpolitisk satsing i verksemda i 2016 – i tråd med gjeldande Personalpolitisk plan for Høgskolen Stord/Haugesund. Leiarane deltok i opplæringstiltak gjennom våren, og fekk tilbod om utviklingstiltak gjennom hausthalvåret.

⁷ FN-finansiert ingeniørstudie

Første felles leiarsamlinga for lineleiarar med persona-lansvar frå HiSF, HiB og HSH vart arrangert i november, og meir enn 90 leiarar deltok frå dei tre fusjonerande høgskulane. Til saman deltok 20 leiarar frå HSH. Tema for to-dagars samlinga var Endringsleiing og føredrags-haldarane frå NHH og AFF var henta inn for å undervise og fasilitere samlinga. Endringsverkstaden hadde fokus på kunnskapsformidling, men gav òg rom for at leiarane kunne arbeide med og planlegge eige endringslandskap det kommande arbeidsåret. På leiarsamlinga såg leiarane særskilt på følgjande spørsmål: Kva verknad har organisa-sjonskultur for endringa du skal leie? Kva for eit endrings-landskap står vi i? Kva er endringsleiing? Korleis bygge kapasitet for endring inn i eiga eining? Kva for faktorar er verksame i endringsprosessar?

Internt i verksemda har fagleg og fagleg administrati-ve leiarar fått tilbod om miniforedrag med tema innan grunnleggjande leiing i biblioteka på kvar studiestad. Foredraga var og opne for medarbeidarane. Tematikk ein var innom var: Tett på! -Leiing og endring, Møtestruktur, Er leiing det same i alle verksemder og for alle medarbei-darar? og Prosjektleiing.

Programleiarane representerer viktig fagleg leiing av kompetanseutvikling i avdelingane i verksemda. Pro-gramleiarane fekk difor tilbod om å delta på eit felles Leiarutviklingsprogram i forskingsleiing for HiSF, HSH og HiB, der sistnemnde inviterte til programmet som starta opp i november. Seks programleiarar frå HSH deltek i programmet.

Tildeling og kriterier for FoU

Alle fagtilsette ved HSH har 10 % av stillinga si sett av til fagleg fornying. I tillegg kan den einskilde søkje om meir tid til Forsking og utvikling (FoU). HSH har dei siste åra fordelt ressursar til forskings- og utviklingsarbeid i ein årleg søknadsprosess. Avdelingsleiinga ved dekan handsamar søknadene og tildeler ressurs. I 2016 vart det utvikla ny felles utlysningstekst, kriteriesett og søkernds-mal for dei tre fagavdelingane ved HSH. All FoU-akti-vitet (medrekna kompetanseheving) skal verte knytta til faglege satsingsområde og strategiar (FoUI-strategi og Internasjonal strategi), og støtte opp under HSH sine kjenneteikn på FoU-basert utdanning. HSH har eit mål om å drive FoU-basert utdanning, auke talet på publikasjonar, hente inn fleire eksterne forskingsprosjekt, bygge internasjonale faglege nettverk og auke FoU-samarbeidet med arbeidslivet. Ved tildeling vert følgjande punkt mel-lom anna vektlagt: Relevans i forhold til faglege satsings-område og målet om FoU-basert utdanning, tidlegare FoU arbeid og publikasjonar, relevans og tilknyting til undervisningsaktiviteter i avdelinga, samt involvering av studentar i FoU-prosjekt.

Project title	Duration	Project owner
Norges forskingsråd		
Skole og konsert – fra formidling til dialog (DiSko) (Innovasjonsprosjekt, FINNUT)	2017-2020	Kulturtanken
Utvikling av Recovery College i Helse Fonna-regionen (Forprosjekt, HELSEVEL)	2016	HVL
Rammebevilging PES 2016	2016	HVL
Integrating Science of Oceans, Physics and Education (iSCOPE) (INTPART)	2015-2018	UiB - (bioCEED)
Emerging Risks from Smoldering Fires (EMRIS) (SHP)	2015-2017	HSH
Responsive Teaching and Student learning-The impact of teachers feedback practice on students outcome in mathematics (RESPMATH) (FINNUT)	2014-2018	HSH
Skills development for realizing the workforce competence reserve (SKILLSREAL) (FINNUT)	2014-2017	HSH
Risk in Offshore Operations (RISKOP) (MAROFF 2)	2013-2017	HSH
Improvisation in Teacher Education; Curricula and Practice in dynamic interplay (IMTE) (SHP)	2012-2016	HSH
Learning in the 21st Century; Capitalizing on students strengths - Compensating for desired capabilities (L-21) (PRAKUT)	2012-2016	HSH
Mirror, mirror on the wall (SAMKUL)	2013-2016	NTNU
Operational Logistics and Business Management in High Arctic Oil & Gas Operations (MAROFF 2)	2013-2016	UiN
Norgesuniversitetet		
Framtidas ingeniørutdanning i Sunnhordland	2017-2018	HVL
Lærar for ein dag	2016-2017	HSH
Aktiv læring med bruk av SimPad	2016-2017	HSH
Multimodal læringsressurs i Kunst og håndverk: Fagdidaktikk for aktiv læring.	2016-2017	HSN
EXTRASTIFTELSEN		
Recoverykurs og utdanningsopplegg	2017-2019	HVL
NORDPLUS		
Promoting learning and development in multisensory environments with assistive technology solutions (SPEDUTECH)	2014-2016	HSH
Horizon 2020		
Developing an Engaging Science Classroom (CREATIONS)	2015-2018	Univ. Bayreuth
ERASMUS+		
GLOBAL MOBILITY Programme	2016-2018	HVL
Strategic Partnership: Agents of Change in Education (SPACE)	2016-2019	HVL
Partnership Program with North America		
Building global perspectives through developing North America-Norwegian Collaboration 2017-2020	2017-2020	HVL

Kjelder: Prosjektporlefølje HSH, aktive prosjekt i 2016 og vidare (HVL)

Supplerande tildelingsbrev i 2016, 23.6.16

I revidert nasjonalbudsjett i 2016 vart Høgskolen Stord/Haugesund tildelt 15 studieplasser til PPU, og 25 strategiske studieplasser/Sør- og Vestlandet (frie), med oppstart hausten 2016.

Høgskolen Stord/Haugesund har hatt svært god søkering til PPU-tilboda som går på deltid/samlingsbasert. Til tilboda som starta hausten 2016 hadde vi ca. 750 søkerarar, fleire fekk ikkje plass, og vi hadde for det nye kullet ca. 190 registrerte studentar. Vi har til saman ca. 280 registrerte studentar på dette tilbodet no.

Dei ekstra tildelingane knytt til PPU vart nytta for å auke opptakstala, og vi nytta også delar av tildelinga gitt til frie studieplassar her.

Dei frie strategiske studieplassane/Sør- og Vestlandet vart nytta til internasjonale tilbod knytt til lærarutdanning, vidareutdanning i omsorgsteknologi og som nemnt ytterlegare større opptak innan PPU. Omsorgsteknologi er eit studietilbod som det også er stor interesse for i regionen, og som vi i samarbeid med arbeidslivet har etablert. På dette tilboden hadde vi ca. 70 søkerarar og det er ca. 50 registrerte studentar.

Supplerande tildelingsbrev i 2016, 28.6.16

I revidert nasjonalbudsjett i 2016 vart Høgskulen Stord/Haugesund tildelt 2 mill kr til vitskapleg utstyr. Dette er nytta fullt ut til utstyr knytt til sjukepleielaboratorium, nautikksimulatorar og brannlaboratorium.

Supplerande tildelingsbrev i 2016, 30.11.16

HSH fekk tildelt kr. 600 000 til å gjennomføre forkurs i matematikk for opptak til grunnskolelærarutdanninga. Dette er tildelt i tråd med rapporterte påmeldte kandidater og gjennomførte kurs. Viser til denne rapporteringa.

Markom2020

MARKOM2020 er eit nasjonalt prosjekt som skal bidra til å heve kvaliteten i maritim profesjonsutdanning. Prosjektet blir eigmeldt av NTNU i Ålesund, Høgskolen Stord/Haugesund, Høgskolen i Sørøst-Norge og Universitetet i Tromsø, og er finansiert over statsbudsjettet. Til grunn for prosjektet ligg ”Stø kurs – Regjeringens strategi for miljøvennlig vekst i de maritime næringer” og MARUT-utvalget sin rapport ”Maritim profesjonsutdanning – forslag til ny nasjonal struktur for maritim offisersutdanning”.

Prosjektet blir administrert av Høgskolen i Sørøst-Norge. MARKOM2020 har ei styringsgruppe med deltakarar frå kvar av dei fire institusjonane, studentane og frå organisasjonar knytt til maritim næring. For prosjektperioden 2011-2016 har det vore konsestrasjon om fire fokusområde; utdanning, FoU, SAK og rammevilkår.

HSH har bruk om lag 5 mill. kr i 2016 av MARKOM-midlar.

Kort omtale av prosjekt HSH er direkte involvert i :

- > Også i 2016 har HSH fått tildelt prosjektmidlar til kompetanseheving og professorkvalifisering. Per 2016 er 1 bachelorgard ferdigstilt, 1 mastergrad ferdigstilt, 1 doktorgrad ferdigstilt, 4 er i pågående masterløp, 1 i ferd med å ferdigstille doktorgrad og 3 er i kvalifiseringsløp mot professor. I tillegg finansierer vi 2 professor II-stillinger og ein førsteamanuensis II innanfor nautiske fag.
- > HSH fikk i 2016 tildelt midlar for å planlegge og utvikle ei maritim mastergradsutdanning. Søknad vart sendt NOKUT hausten 2016, og har resultert i ei mastergradsutdanning i «Maritime operasjoner» som vart akkreditert av NOKUT 13/2-17. Utdanninga er ei 120sp internasjonal fellesgrad, og HSH skal drive denne i samarbeid med Hochschule Emden/Leer i Tyskland. Utdanninga startar opp hausten 2017.
- > HSH har og i 2016 arbeidd med utvikling av pensum innanfor relevante og kritiske område; Sjørett og Sikkerhetsledelse. Hovudmålet til tiltaket har vore å utvikle faget sikkerhetsledelse for høgare maritim utdanning med tilhøyrande pensum som tilfredsstiller STCW og pensumutvikling til faget sjørett. Tiltaket for pensumutvikling i sikkerhetsledelse går etter planen, og skal ferdigstilla i løpet av 2017. Tiltaket for pensumutvikling i sjørett utgår etter at tiltaksperioden tek slutt i 2016.
- > HSH har leiarvervet i det nasjonale rådet for høgare maritim utdanning, HMU. Dette tiltaket vert finansiert av MARKOM2020, og inkluderer HSH, UiT, NTNU Ålesund, HSN, Sjøkrigsskolen, Norsk Sjøoffisers-forbund, Det Norske Maskinistforbund, Norges Rederiforbund og Sjøfartsdirektoratet. HSH står for sekretariatsfunksjonen som følger med leiarvervet.
- > Vi har og ferdigstilt eit prosjekt som har vore ei fullskala utprøving av ein simulatorbasert virtuell familiarisering for IMR fartøyet Edda Fauna. Basert på tidlegare VR-tildeling og monaleg eigenfinansiering av HSH er det gjort eit viktig forarbeid og pilotstudier som er dokumentert gjennom publisert rapport i HSH sin eigen skriftserie. Dette forarbeidet har blitt teke vidare gjennom utprøvingsprosjektet og har leia fram til ein artikkel som er sendt inn til ein journal for publisering.

DEL IV

Styring og kontroll

Overordna vurdering HVL

Det statlege kravet til internkontroll i dei statlige verksemndene går ut på at verksemndene skal ha system som ivaretar internkontrollløysingar som er tilpassa risiko og vesentlegheit. Slike heilskaplege løysingar sikrar ein gjennomgåande god forvaltnings-kvalitet.

HVL byggjer sitt internkontrollsysteem og risikostyring på dei tre fusjonerande høgskulane HiSF, HiB og HSH og vil i 2017 basert på desse, utvikle vidare ein heilskapleg modell for HVL. I samband med oppstarten av HVL har styret vedtatt eit årshjul for verksemdstyringa ved HVL som er implementert frå og med 2017.

Overordna vurdering HiSF/Nærregion Sogn og Fjordane

Styret i HiSF har utarbeidd tiltak for internkontroll som skal sikre at verksemda når dei tre målsettingskriteria:

- > målretta og effektiv drift
- > påliteleg rapportering
- > overhalde lover og reglar

For at HiSF skal kunne ivareta desse målsettingskriteria og kunne gjennomføre samfunnsoppdraget og føringane som er gitt i tildelingsbrevet, har styret ved høgskulen vurdert følgjande:

Kontrollmiljø

HiSF har ei tydeleg organisering med definerte roller og ansvar. Budsjett og ansvar for internkontrollen på avdelingane og seksjonane, er tydeleg definert gjennom stabs- og linjefunksjonar.

Risikostyring

I høgskulen sitt arbeid med risikostyring har vi teke utgangspunkt i det overordna risikobiletet (sjå modell nedanfor). Gjennom dette synleggjer vi både arbeidet vårt med risiko og risikostyring, samt noverande risikobilete.

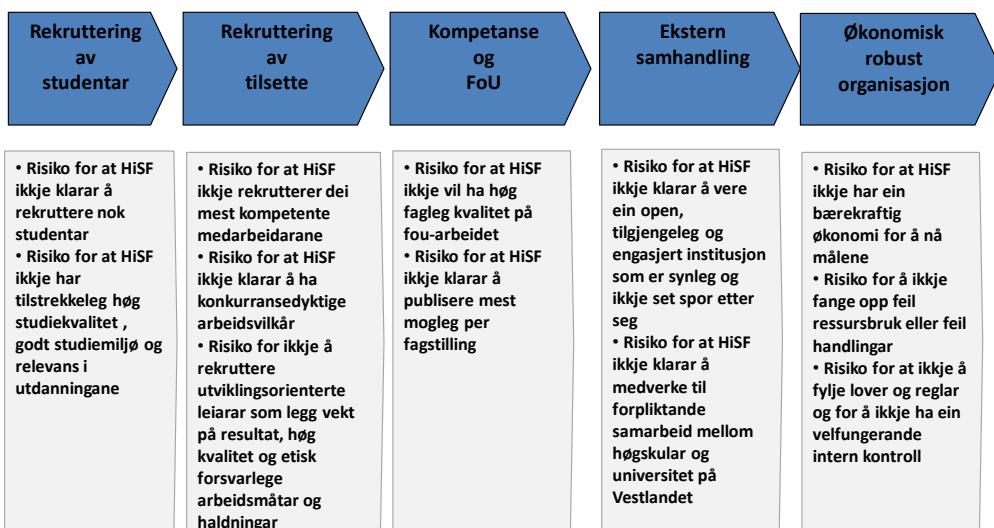
Styret i HiSF har tidlegare handsama ei eiga sak om risikostyring. I denne saka vart det peikt ut fem område som skulle prioriterast med omsyn til risikostyring. Desse er:

1. Rekruttering av studentar
  - a. God studiekvalitet
  - b. Godt studiemiljø
2. Rekruttering av medarbeidarar – rekruttere og utvikle fagleg tilsette
3. Kompetanse og FoU - fokus på kvalitet
4. Ekstern samhandling
5. Økonomisk robust organisasjon

Dette synleggjer eit bilet av HiSF sine overordna utfordringar og kva som blir vurdert som risikoområde i forhold til HiSF sine hovudmålsettingar i høgskulen si strategi. Modellen nedanfor viser også kva for dimensjonar vi ser for å vere mest kritiske i forhold til vårt ansvar for å svare på samfunnsoppdraget.

DFØ sine modellar for risikostyring vert nytta som grunnlag i vårt arbeid. Figur 4 skildrar modellens innhald og logikk.

Overordna risikovurdering ved HiSF

Figur 3: Overordna risikovurdering ved HiSF

Håndtering av risiko i mål- og resultatstyringen

Figur 4: Handtering av risiko i mål- og resultatstyringa

DFØ sine modellar for risikostyring vert nytta som grunnlag i vårt arbeid. Figur 4 skildrar modellens innhald og logikk

litsvalde/verneombod har ei viktig rolle. Men skal denne sjølvkontrollen fungere, må det vere ein kultur for å varsle dersom nokon opptrer på ein uakseptabel måte.

Innverte i prosessen

I tildelingsbrevet går det fram at risikostyring skal vere integrert i mål- og resultatstyringa.

Styret har ansvar for at det blir etablert eit system for risikostyring som omhandlar:

- > Vurdering av akseptabel risiko
- > Risikoelement som det skal takast omsyn til etter at akseptabel risiko er vurdert
- > Vurdering av risikostørleik for kvart risikoelement
- > Tiltak for å redusere risiko
- > Vurdering av restrisiko etter at tiltaket er satt i verk

Dette gjeld spesielt dersom leiarar gjer seg skuld i misbruk av stillinga si på ein eller annan måte. Det kan vere vanskeleg for ein underordna å protestere dersom ein leiar kjem med eit pålegg som er tvilsamt i høve til overordna reglar og vedtak. Det er viktig å vere tydeleg på at det er lov å varsle, men òg på at dette også er forventa.

Informasjon og kommunikasjon

Høgskulen har ei nettside som er fungerer godt for å kommunisere ut informasjon til alle i organisasjonen. Saksutgreiing og vedtak for styresaker og andre råd og utval blir publisert og gjort kjent. Rektor si oppfølging av styrevedtak og at institusjonen driver i samsvar med dei overordna mål og føringar som departementet og styret set. Det er difor viktig at mål og ansvar for styring og kontroll internt blir informert/kommunisert i organisasjonen og deretter følgt opp.

HiSF tilfredsstiller òg kravet til relevant regnskapsrapportering både internt til styret og til departementet. Høgskulen har ikkje hatt vesentlege merknader frå Riksrevisionen og heller ikkje hatt overskridinger av budsjettet. Vi legg til grunn at risikovurdering og internkontroll er tilfredsstillande ivaretatt i HiSF.

Kontrolltiltak

HiSF har etablert kontrollaktivitetar som reduserer risikoar til akseptabelt nivå. Høgskulen har kontrolltiltak for at lover og reglar blir følgde. Vi har innført ei arbeidsdeling der fleire er involverte i økonomiske transaksjonar, og vi gjennomfører ein relativt detaljert gjennomgang av rekneskapen i ettertid, der større avvik frå budsjettet må forklarast. Dette betyr at risikoen for å bli oppdagat, klart er til stades. Det vil vere vanskeleg å få til eit underslag i HiSF utan at fleire samarbeider.

Dei kontrollrutinane vi har gjennomgått så langt, bygger på at fleire har eit forhold til ei ”arbeidsoppgåve”, og at det er sjølvkontrollerande. Dette kan gjelde både tilhøve knytt til økonomiforvaltning, og til HMS-arbeid der til-

Tiltak for avbyråkratisering- og effektivisering - HiSF

Redusjonen i løvinga knytt til tiltak for avbyråkratisering og effektivisering er i budsjettet er lagt inn som generelle kutt i organisasjonen, og ikkje knytt til spesielle område. Likevel arbeider vi med konkrete tiltak som:

Redusere reisetid ved å ha interne møte på Skype. Ved å velje møte via Skype framfor fysisk frammøte ved deltaking av tilsette frå dei to campusane våre, gjer at ein kan spare inntil tre timer i reisetid (tur/retur) pr. person. Skype-møte krev òg at vi må ha ryddige og strukturerte møte; småprat i det eine lokale vert opplevd som støyande for dei som sit i det andre lokale. I fusjonsarbeidet har skype-møte vore hyppig brukte. Vi har spart oss for mykje reisetid og oppnådd effektive arbeidsdagar.

Minimalisere møteaktiviteten og halde effektive møte ved strukturert og god møteleiing. Møta vert òg forsøkt lagt til anten starten av eller slutten av dagen, slik at kan ha ei god arbeidsøkt i tillegg.

Utdelte møte og kurs vert strøymde slik at tilsette kan følgje møtet/kurset frå kontoret framfor å møte opp.

Sikkerheit og beredskap HiSF

I KD sitt tildelingsbrevet til HiSF går det fram under samfunnssikkerheit og beredskap at HiSF i årsrapporten for 2016 skal rapportere på fire punkt. Desse fire punkta vert gått gjennom nedanfor.

1. Er det gjennomført /revidert ein ROS-analyse i 2015 eller 2016?

I 2015 vart det utført ROS-analyse av uønskte hendingar, som kan ramme HiSF. Analysen er lagt fram og diskutert i leiargruppa, og er korrigert etter innspel frå denne gruppa. ROS-analysen listar opp ni uønskte hendingar i HiSF. Gjennom ROS-analysen vart ni hendingar definerte som uønskte hendingar ved HiSF.

I tillegg vart det i 2015 utført ei eiga ROS-analyse for IT sikkerheit i HiSF.

Vi er godt i gang med å implementere CIM som krisehandteringsverktøy i samarbeid med dei to andre høgskulane.

2. Er det gjennomført og evaluert ei kriseøving i 2016?

I januar 2015 hadde HiSF eit omfattande kurs i kriseleiing over to dagar, inkludert kriseøving i samarbeid med andre aktørar som Sivilforsvaret, Politiet og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.

På bakgrunn av at vi hadde ei større øving i 2015, har vi i 2016 valt å gjennomføre og evaluere øvingar i form av sms-varslingar.

3. Gjere kort og overordna greie for verksemda si oppfølging av dei fem tiltaksområda i Handlingsplan for informasjonssik-

kerhet i statsforvaltninga, herunder beskrive verksemda sitt styringssystem for informasjonssikkerhet.

Overordna Vurdering

Styret ved Høgskulen i Sogn og Fjordane vedtok i januar 2016 eit styringssystem for informasjonssikkerhet. Dette styringssystemet bygger på malar og tilrådingar frå Uninett (<https://www.uninett.no/infosikkerhet/styrings-systemer>).

Sikkerhet i digitale systemer og tenester

Høgskulen i Sogn og Fjordane nyttar fellesnester for sektoren, der desse er tilgjengelege. Dette er fellesnester som Uninett i stor grad har forhandla fram rammeavtalar for, og som vert utvikla og drifta av eksterne leverandørar, t.d. FSAT. System, tenester og infrastruktur som vert drifta og utvikla lokalt, vert realisert med ønske om så stor grad av redundans som mogleg. Alle system følgjer oppgraderingssyklusen til leverandørane.

Digital beredskap

Det er i 2016 ikkje gjennomført øvingar med tanke på å øve den digitale beredskapen. Det er gjennomført testar knytt til sentral it-infrastruktur med tanke på bortfall av ekstern straumkjelde.

Nasjonale felleskomponentar

Høgskulen i Sogn og Fjordane tilbyr ikkje felleskomponentar til andre i sektoren.

Kunnskap, kompetanse og kultur

Det vert årleg gjennomført opplæringsdag for alle nytilsette ved høgskulen. Informasjonssikkerheit er eit av fleire tema for denne dagen. Høgskulen har også delteke på Nasjonal sikkerhetsmåned, og då sett ekstra fokus på informasjonssikkerhet både blant tilsette og studentar.

4. Er styringssystem for informasjonssikkerheit innført?

Vi har utarbeidd plan for styringssystem for informasjonssikkerheit, som vart behandla i HiSF-styret i 2016.

Avslutningsvis kan vi kommentere at vi har hatt større planar om å arbeide med dette feltet enn vi faktisk har greidd å gjennomføre i 2016. Arbeidet med fusjonen og å sikre drifta frå starttidspunktet 1.1.17 har kravd mykje av våre administrative ressursar. Vi ser no krise- og beredskapsarbeidet i ein større samanheng i ein ny høgskule og vil arbeide aktivt med å få på plass ein god krise- og beredskapsorganisasjon. Vi er mellom anna i gang med innføring av kunnskapsCIM, og vil gjere risikoanalyse som ein del av dette arbeidet.

Lærlingar

Vi har tre lærlingar innanfor fagområdet IKT. Læretida er på 1,5 år. Vi tek inn éin lærling pr. år, og får den på måten

ein kontinuitet blant lærlingane. Vi auka med éin lærling i 2016.

Brukbarorientering

Studiebarometret vart gjennomført hausten 2016. Dette er eit verktøy for å finne informasjon om studentane si oppfatning av kvaliteten.

I tillegg gjennomfører høgskulen sjølv ei årleg kandidatundersøking som vert sendt ut til alle ferdige kandidatar. Denne stiller mellom anna spørsmål om kandidatane si oppfatning av arbeidstilhøve og kor nøgde dei var med studieopphaldet, i tillegg til administrative tenester. 78 % seier at dei studieadministrative tenestene var gode eller svært gode.

Likestilling, diskriminering og til-gjengeleghet

HiSF har nytta Universitet og høgskulerådet (UHR) sin mal for rapportering på likestilling. Rapporteringa er lagt ved som eige vedlegg; «Høgskulen i Sogn og Fjordane - oppfølging av aktivitets- og redegjørelsесplikten etter likestillingsloven – 2016».

Overordna vurdering HiB/Nærregion Bergen

HiB har igjennom dei seinare åra hatt eit overordna risikostyringssystem som har tatt utgangspunkt i verksamdsmåla og kritiske suksessfaktorar. Høgskolen har samstundes ikkje hatt eit fullgodt system for internkontroll noko som tidlegare internrevisionar har vist. I 2015 blei det oppretta ei arbeidsgruppe for internkontroll som har vidareutvikla internkontrollsystema til HiB for å sikre samspelet mellom mål og strategi.

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) etablerte i 2016 eit samarbeidsforum for statlige virksomheter knytta til internkontroll. Høgskolen deltok i forumet og i dette arbeidet forplikta høgskulen seg til å forankre arbeidet i leiinga, vidareutvikle internkontroll system og sette av ressursar. Høgskulens representantar deltok i erfatingsutveksling med dei andre verksemduene i forumet og på alle samlingar gjennom året.

I 2016 blei det som ein konsekvens av deltakinga i forumet gjennomført ei kartlegging av 'risikomodenheit' i dei administrative avdelingane ved HiB. Kartlegginga syntetiserte at det var variasjon mellom dei ulike delane av administrasjonen og i vurderinga av modenskap av dei ulike sidene ved internkontrollen ved HiB.

Eit anna tiltak var risikostyringseminar for alle tilsette i sikkerdrift-arbeidet i samband med fusjonsførebuingane. Dette tiltaket hadde både som mål å vareta risikostyring som ein del av fusjonsarbeidet, og sikre at risikostyring er eit sentralt område før ein etablerer dei nye, felles løysingane. HiB arbeider for at internkontroll og risikostyring blir forankra i alle ledd i organisasjonen som ein naturleg del av den daglege verksemstyringa. Dette arbeidet blir vidareført i den nye Høgskulen på Vestlandet.

Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering

HiB har sidan Høgskolen gjennomgjekk omorganiseringa og flytinga i 2014 hatt som mål å effektivisere drifta mellom anna gjennom økt grad av digitalisering. Høgskolen har sett dette som naudsynt både av omsyn til brukarane, men også av omsyn til budsjetttsituasjonen. Dette er eit arbeid som både har rørt ved forvaltninga av den faglege verksemda og den administrative verksemda. Det er igangsett prosjekt retta mot digitalisering og effektivisering av t.d. eksamenar og digitalisering av møtehandteringa.

Seksjon for personal- og organisasjonsutvikling har innført elektronisk system for handsaming av jobbsøknadar. I 2016 innførte høgskulen Public 360. All sakshandsaming skjer no elektronisk. Systemet både effektiviserer

og sikrar dokumentasjon i tråd med offentleglova. Høgskolen har utvikla gode dokumentasjonssystem for alle våre rutinar, regler og retningslinjer som gjeld Helse-, miljø og sikkerhet, personalrelaterte tilhøve (t.d. permisjonar, ferie, lønn, velferd osb.) og leiarhandboka. Tilsette vert slik meir sjølvhjelpe og talet på kor mange som kontaktar personalseksjonen og lønnskontoert har minka som følgje av dette. Målingar viser ca. 6000 brukarar per kvartal av «Personaltorget» (Compendiahandbøkene).

I samband med fusjonsarbeidet er det avgrensa i kva grad ein organisasjon kan avbyråkratisere då fusjonsprosjektet kjem i tillegg til den ordinære drifta og krev ressursar. Jamvel har ein gjennom fusjonarbeidet i stor grad hatt nytte av videomøte som supplement til ordinær møteverksemd. Samarbeidet mellom institusjonane har for ein stor del vore digital.

Tryggleik og beredskap ROS-analyser i 2015 og 2016

Høgskolen har tatt i bruk KunnskapsCIM i arbeidet med ros-analyser. Det har blitt gjennomført totalt 47 ROS-analysar med 171 tilhøyrande uønskte hendingar på høgskolen i 2016. Det er i tillegg blitt laget tiltakskort i Kunnskaps-CIM.

Kriseøvingar i 2016

I 2016 er det gjennomført ein Tabletop-øving. I tillegg har det vore gjentatte øvingar på innkalling av beredskapsgruppene igjennom Kunnskaps-CIM. Kriseleiar har også kalla inn beredskapsgruppa til 5 reelle hendingar.

Høgskolen deltok også i ein Tabletop-øving med Beredskapsforum Bergen som ledd i eit fellesmøte med beredskapsetatane og UH-institusjonane i Bergen. Denne øvinga blei leia av smittevernlegen i Bergen.

Oppfølging av tiltaksområde i Handlingsplan for informasjonssikkerheit i statsforvaltninga Styring og kontroll

HiB har hatt informasjonstryggleik godt forankra i leiargruppa. I 2016 blei det gjennomført ei internrevision på inninformasjonstryggleik og personvern, som avdekte svakheiter på ulike område. HiB fekk positive tilbakemeldingar på kvalitetssystem, katastrofeplan, reglement, retningslinjer og rutinar. Høgskolen bør likevel vidareutvikle risikostyringssystemet med klårare rammeverk for gjennomføring av risikovurderingar på ulike område. Forarbeida til revisjonen bidrog til ein omfattande heilskapleg gjennomgang av dei ulike delane av det digitale informasjonsregimet ved HiB.

Tryggleik i digitale tenester

HiB sine digitale tenester er for ein stor del knytt til UNINETT sine tenester. HiB har gode rutinar for tryggleiken for dei sistema vi sjølv leverer. Revisjonen av informasjonstryggleiken viser at HiB treng ei betre oversikt over databehandlarar også via UNINETT og syte for gode avtaler som synleggjer tredjepartar, samt ein betre systemoversikt.

Digital beredskap

HiB har ein god digital beredskap. Det har ikkje vore gjennomført beredskapsøvingar for IKT i 2016. I 2016 heldt ein eit møte i sikkerhetsforum der digital beredskap og personvern var eit tema særleg med tanke på innfasinga av dei nye EU-reglane for personvern. Gjennom revisjonen har HiB avdekt utvalde område som skal viderutviklast innanfor HVL.

Kunnskap, kompetanse og kultur

HiB sin policy frå 2009 legg opp til gode rutinar for opplæring i organisasjonen både av tilsette og studentar. Revisjonen i 2016 viser også at HiB har gode rutinar og retningsliner for opplæring og kompetanseoverføring. Revisjonen syner likevel område for oppfølging vidare med tanke på å sikre enda betre kunnskap og kompetanse i organisasjonen.

Styringssystem for informasjonstryggleik

HiB sitt styringssystem for informasjonstryggleik er nedfelt i HiB sin IT-policy frå 2009. Som nemnt over har denne vore del av internrevisjonen av informasjonstryggleik og personvern, og på bakgrunn av revisjonen har HiB fått anbefalingar om område som bør forbetra. I desse ligg det rutinar for avvikshandtering.

Erfaringane frå revisjonen i 2016 vil bli tatt med vidare i arbeidet med å utforme heilskaplege løysingar for HVL.

Lærlingar

Høgskolen i Bergen ble i 2015 godkjent lærebedrift i IKT-fag og tok i den samanhengen inn ein lærling på IT-avdelinga. Høgskolen hadde i 2016 totalt tre lærlingar. Ein av desse blei ferdig utdanna i vårsemesteret. I hausteamesteret stod vi igjen med 2 innan IKT-fag. Høgskolen har tidlegare gjennomført ei kartlegging for å identifisere fleire moglege fagområde for å bli lærebedrift.

Brukarorientering

HiB er ein del av undersøkinga Studiebarometeret i regi av NOKUT som måler ulike sider ved studiekvarden og er ei kvalitetsundersøking på studia ved HiB målt opp mot andre samanliknbare institusjonar. HiB har også vore del av kandidatundersøkinga til NIFU. Høgskolen skårar jamt over godt på undersøkingane og har gode tal. Dette ser ein også delvis speglar i dei kvantitative målingane som går fram av rapporten elles, kor gjennomføringsgraden ved HiB er god. Svarprosenten for høgskolen sett under eitt har vore høg.

Likestilling, diskriminering og mangfold

Høgskolen har eigen handlingsplan for likestilling og arbeider aktivt for betre kjønnsbalanse, mangfold og tilgjengeleghet. Dette er også nedfelt i høgskolens strategiske planer.

Vi syner til vedlagte rapport for likestilling, diskriminering og mangfold.

Overordna vurdering HSH/Nærregion Stord/Haugesund

Økonomireglementet §§ 4 og 14 og bestemmingane pkt. 2.4 omhandlar heile verksemda og eit breitt spekter av krav til intern kontroll. Det kan nemnast mål og resultattoppnåing, planlegging/disponering innanfor ressursrammene, oppfølging av føringar frå overordna myndighet, effektiv ressursbruk, god forvaltingsskikk, god styringsinformasjon, påliteleg og nøyaktig rekneskap.

Ei generell og overordna vurdering er at Høgskolen Stord/Haugesund har hatt god styring og tilfredsstillande kontroll innanfor dei krav som blir stilt, og vi hadde ingen merknader frå Riksrevisjonen i Dokument nr. 1 i 2016.

I 2015 reviderte NOKUT Kvalitetssikringssystemet til Høgskolen Stord/Haugesund. Dette vart godkjent, og det var fleire områder som vart framheva som spesielt positive i tilbakemeldinga. HSH har sett på kvalitetssikringssystemet som ein så sentral del av styringa at vi har hatt eit eige verksemstmål under sektormål 4 knytt til dette. Sjå derfor ytterlegare kommentarar der.

I 2016 har vi sluttført arbeidet med skildringar av funksjonar og prosessar for å klargjere ansvar og for å få effektive og kvalitatitt gode arbeidsprosesser. Dette blir no eit viktig grunnlag for det arbeidet som skal gjerast inn mot ny organisasjon.

Vidare i dette kapittelet er det rapportert på ulike område som departementet har bedt om konkret tilbakemelding på:

Redusere og fjerne tidstjuvar

Høgskolen har ikkje arbeidd med større konkrete 'tidstjuv'-prosjekt i 2016, men ser framover inn i ny organisasjon i HVL som m. a. skal ha fokus på effektiv organisasjon og digitalisering. Dette er sentralt i arbeidet med tidstjuvar.

Høgskolen Stord/Haugesund har i 2016 sluttført arbeid med funksjonsskildringar. Dette dannar grunnlag for vidare arbeid med administrativ organisering, ansvar og mynde og struktur for HVL i 2017.

Høgskolen har i 2016 jobba etter fastsette årshjul på ulike nivå, og styringsstrukturen og dei gjennomgåande styringsprosessane er godt implementert. Her også vil ein framover måtte etablere nye prosessar i HVL, og HSH kan bidra inn med sine erfaringar.

Samfunnssikkerheit og beredskap

I tildelingsbrevet er ein bedt om å rapportere på konkrete spørsmål knytt til samfunnssikkerhet og beredskap. Tilbakemeldinga til KD under er basert på desse spørsmåla.

Ein samla ROS-analyse vart gjennomført seinst haust 2014, og ferdigstilt i januar 2015. Denne ROS-analysen vert no brukt som grunnlag for eit oppdatert risikobilete for nærregion Stord/Haugesund. Det er revidert ROS-analyse for brann i 2016. Den er oppe til ny revisjon i mars 2017.

Det er ikkje gjennomført kriseøving i 2016. Det blir planlagt ei kriseøving i samarbeid med lokale nødetatar våren 2017 i nærregion Stord/Haugesund. Det er i tillegg etablert ei lokal arbeidsgruppe for å revidere beredskapsplanen for nærregion Stord/Haugesund i løpet av 2017.

Avvik og sikkerheitsbrot blir meldt på eige skjema for alvorlege hendingar som er tilgjengelege på intranett, ved hjelp av HSH sitt meldingssystem Sei-iFrå, via verneombod, tillitsvalte eller munnleg til nærmeste leiar eller studieleiar.

HSH sitt meldingssystem Sei-iFrå er eit web-basert oppfølgingssystem. Viss melder eller mottakar vurderer meldinga som alvorleg, eller av andre årsaker arkivverdig, skal den arkiverast i arkivsystemet Public 360, om nødvendig i anonymisert form. Det er ikke meldt avvik etter personvernlova § 2-6 i 2016.

3 saker er i løpet av 2016 eskalert som informasjonssak til direktør (lagringsfeil, epostfeil, cryptovirus). Det er ikkje gjennomført ein 'ledelsens gjennomgang' av informasjonssikkerhet i 2016. Før 1.1.2018 vil HVL ha innført eit felles avvikshandteringssystem.

HSH sin overordna policy har vore at internkontrollen/styringssystemet på informasjonssikkerheitsområdet skal vera ein integrert del av verksemda sitt heilsakaplege styringssystem, i tråd med Forvaltningsforskrifta § 15, ISO/IEC 27001 og anbefalingar frå UNINETT.

Vidare utvikling av internkontrollen/styringssystemet for informasjonssikkerhet vil skje i eit fellesprosjekt for alle dei tre nærregionane i HVL. Den overordna policyen vil som ein del av det arbeidet bli vurdert på nytt.

Det er foreslått ein gjennomgang av styringssystemet i samarbeid med UNINETT, men det er per dags dato ikkje gjort eit endelig vedtak.

Lærlingar

HSH har heile tida fire lærlingar i IKT- og servicefaget. Det blir rekruttert to nye kvart år. Vi er også godkjent for å ha lærlingar i kontorfaget. Det vart av ulike grunnar likevel ikkje tatt inn lærling i kontorfag i 2016.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Det er laga eigen rapport om likestilling, diskriminering og tilgjenge. Sjå vedlegg.

DEL V

Framtidsutsikter

Overordna risikovurdering

Styret drøfta verksemds mål i styremøtet 16.2.17. Det vart ikkje gjort nok å systematisk risikovurdering, men drøftinga kan leggast til grunn for ei overordna vurdering.

2017 er fyrste driftsåret til Høgskulen på Vestlandet. Det mest kritiske er å få på plass fagleg profil, og fagleg og administrativ organisering. Dette er grunnfundamentet for å starte arbeidet med å nå ambisjonane i fusjonsavtalen. På desse områda har styret planar i 2017. Styret vil få ulike strategiske saker til avgjerd i 2017, og vil elles bli orientert om framdrift i for eksempel OU-programmet.

Med geografiske avstandar som HVL har, er det ein

føresetnad at ein lukkast med ambisjonane om å ha sterkt fokus på digitalisering - både fagleg og administrativt. Betring innan internasjonalisering er også peika på av styret som avgjerande for å nå dei faglege måla framover.

I 2017 er det også viktig å oppretthalde eit hovudfokus på kjerneverksemda, spesielt studenten og kvalitativt gode studium, og å fortsetja den tette kontakten med nærings- og arbeidsliv i nærregionane.

Verksemadmål, tiltak og styringsparameterar

Fastsetjing av verksemadmål og tiltak er vanskeleg i ein situasjon utan fastsett strategiplan. Verksemadmåla er derfor basert på fusjonsavtalen, og vil bli vurderte vidare i strategiplanarbeidet i 2017-18.

På bakgrunn av den overordna risikovurderinga har styret fastsett verksemadmål og tiltak for 2017. Tiltaka som er skisserte under kvart verksemadmål, er i utgangspunktet vurderte mot 2017. Det er også skissert tiltak i 2018-2020. Dette er for å vise at tiltaka er av meir langsigktig karakter, eventuelt at det er sentrale tiltak som ikkje kan starte før i 2018.

Sjå tabell neste side.

Nasjonale styringsparameter og ambisjonar

KD har fastsett nasjonale styringsparameter der institusjonane skal vere særleg merksame på korleis resultata utviklar seg.

I det vidare strategiplanarbeidet vil det bli vurdert om HVL i tillegg skal nytte eigne styringsparameterar knytt til verksemadmåla. På grunn av manglende strategi og andre plandokument er det foreslått at vi i 2017 berre brukar dei nasjonalt definerte styringsparameterane. Ambisjonsnivået i 2017 for dei nasjonale styringsparameterane er vanskeleg å fastsetje pga. manglende ny organisasjonsstruktur. Vi foreslår å legge til grunn eit ambisjonsnivå om lag på det resultatinivået som HVL har samla i 2016.

Sjå tabell side 91.

Planlagde byggeprosjekt

I innspel til budsjett 2018 spelte vi inn aktuelle byggeprosjekt for HVL. Vi gjentek delar av innspelet til budsjett 2018 på nytt :

Den nye Høgskulen på Vestlandet har dei siste åra hatt stor aktivitetsauke, og det er derfor stort arealbehov i form av både nybygg og også rehabilitering/renovering ved fleire av kampusane. Den beste måten KD som eigar kan bidra til at den nyfusjonerte høgskulen når sine ambisjonar er gjennom tildelingar i statsbudsjettet til nybygg/husleigeauke/utstyr og rehabilitering/renovering. Alternativet er at HVL må nytte handlingsrommet til investeringar i bygg, som kurantprosjekt. Ved kurantprosjekt må institusjonen sjølv dekke både auka husleigekostnader og utstyr. Når vi no har fleire prosjekt som kan koma innunder definisjonen for kurantprosjekt vil det i sum bli kostbart for HVL å finansiere alt som kurant-

prosjekt.

Som del av fusjonsprosessen får styret framlagt saker i 2016 og 2017 om samla eige areal, arealbehov og moglege løysingar.

Det er arealbehov og utbyggingsprosessar ved fleire kampusar. Desse er kome ulikt langt i plan- og beslutningsprosessar. Dei største prosjekta vil vi koma attende til med nødvendig dokumentasjon, men melder dei no.

Det største bygget er knytt til Bergen og Kronstad. Aktivitetsauken dei siste åra har vore så stor at hovudbygget var for lite då det stod ferdig. Ved å bygge eit tilleggsbygg vil ein kunne samle meir av aktivitetene rundt hovudbygget. I Haugesund har aktivitetsauken frå bygget der stod klart på slutten av 90-talet også vore så stor at det er behov for nye areal. Ein utgreiar her Maritimt senter i samarbeid med regionen. Kampus Førde har fortsatt behov for større undervisningslokale og fleire kontor. Ein er i gang med å vurdere alternativ for vidare utbygging sidan dispensasjonen for å nytte Lettbygget går ut 1. september 2017.

I Sogndal blir no Gymnasbygget ved kampusen renovert og ombygd. Her søker vi om utstyrsmidlar. Me søker også om renoveringsmidlar til Fossbygget i Sogndal. Vi vil på nytt ta opp behovet for tilskot for å dekke ekstra kostnad knytt til rehabilitering av den verna Gymsalen på Stord.

Dei ulike prosjekta har kome ulikt langt i planprosessen: Gymnasbygget i Sogndal er lagt fram for KD for regjeringsgodkjenning.

Kronstad II er under planlegging, det er lytt ut totalentreprise, tilbod blir vurdert, men prosjektet er ikkje styrehandsama.

Lokale i Førde er under planlegging, alternativ blir vurderte, men har ikkje vore styrehandsama.

Maritimt senter i Haugesund er under planlegging, men har ikkje vore styrehandsama.

Rektor kjem til å kontakte KD for å drøfte den utfordrande situasjonen knytt til infrastruktur.

Verksemndsmål /utviklingsmål		Moglege tiltak	2017	2018 - 2020
1. HVL skal vere ein samla institusjon		Etablering av organisasjonen og videre plan for implementering. Kompetansekartlegge HVL ansatte.	x	x
		Prosess og utarbeidning av strategiplan for HVL.	x	x
		Lage plan og rammer for samordning av fag- og undervisningstilbod.	x	
		Utvikle, etablere og starte digitaliseringssatsinga, jfr. forprosjekt.	x	
		Samordning og effektivisering av administrative prosesser.	x	x
2. HVL skal gjennom utdanning, forsking, innovasjon og samhandling bidra til bærekraftig utvikling på Vestlandet.		Vidareføre dagens gode samarbeid med regionen sitt arbeids- og næringsliv, vidareutvikle samarbeidsstrukturar.	x	x
		Kartlegge utdannings- og kompetansebehova i vestlandsregionen, for å få større fagleg og administrativ kraft i samhandlinga med samfunns-, arbeids- og næringsliv.		x
		Satse på og utvikle sterke og dynamiske forskingsmiljø på tvers av nærrEGIONAR, fag og profesjonar.	x	x
3. HVL skal ha fleire nasjonale og internasjonale FOU miljø som støtter oppunder universitetsambisjonen.		Utarbeide plan for universitetsambisjonen.	x	
		Kartlegge kompetansebehov jfr universitetsambisjonen.	x	x
		Legge til rette for å etablere nye forskargrupper.	x	
		Målretta nytting av rekrutteringsstillingar.	x	x
		Drive og utvikle ph.d.-program på sentrale fagområde for Høgskulen på Vestlandet.	x	x
		Utarbeide strategi for utdanningskvalitet		x
4. HVL skal prioritere internasjonalt forskings- og innovasjonssamarbeid og aktivitet, i tillegg til å auke internasjonalisering av utdanningane heime og ute.		Utarbeide strategi for internasjonalisering, heime og ute.		x
		Utvikle system og tilsettmobilitet.	x	x
		Auke antallet inn- og utvekslingsstudentar, spesielt Erasmus+	x	x
		Auka eksternfinansiering gjennom EU	x	x
5. HVL skal ha ein av dei leiande grunnskolelærer-utdanningane i Norge		Utvikle og implementere ny 5-årig lærarutdanning.	x	x
6. HVL skal vere attraktiv og tett på studentane sine og vere kjent for kvalitet i utdanninga		Dei største profesjonsutdanningane skal bli tilbudd i alle dei tre nærrEGIONANE		x
		Det skal vera utdanning på masternivå på alle studiestadene		x

STYRINGSPARAMETERAR	RESULTAT 2016 HiB, HiSF, HSH	MÅL HVL 2017
SEKTORMÅL 1: Høg kvalitet i utdanning og forsking		
1.1 Delen bachelorkandidatar i eit kull som gjennomfører på normert tid (DBH) i %	HiB 57,6 HiSF 62,4 HSH 46,9	58
1.2 Delen masterkandidatar i eit kull som gjennomfører på normert tid (DBH) i %	HiB 75,3 HiSF 48,4 HSH -	60
1.3 Fagleg tidsbruk (timer) per veke blant heiltidsstudentar (Studiebarometeret)	HiB 34,7 HiSF 34,4 HSH 39,7	35
1.4 Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten (Studiebarometeret)	HiB 4 HiSF 4,1 HSH 4	4
1.5 Tal på publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)	HiB 0,49 HiSF 0,54 HSH 0,27	0,4
1.6 Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (NFR/NIFU) i 1000 €	HiB 8,48 HiSF 4,6 HSH 2,25	6
1.7 Andelen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totaltalet på studentar (DBH) i %	HiB 1 HiSF 0,41 HSH 0,82	0,6
SEKTORMÅL 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling		
2.1 Delen mastergradstudentar sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkinga)%	HiB 87 HiSF 87 HSH -	87
2.2 Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per fagleg årsverk (DBH) i 1000 kr	HiB 33,5 HiSF 40,5 HSH 62,3	40
2.3 Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (DBH) i 1000 kr	HiB 95 HiSF 118,5 HSH 62,3	100
2.4 Delen forskingsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikken)(2015-tal) i %	HiB 21 HiSF 18 HSH 34	22
SEKTORMÅL 3: God tilgang til utdanning		
3.1 Kandidattal på helse- og lærarutdanningane jf. Måltall (DBH)	HiB 849 HiSF 338 HSH 327	1500
SEKTORMÅL 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og forskingssystem		
4.1 Tal på studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)	HiB 634,2 HiSF 619,2 HSH 557,7	615
4.2 Delen kvinner i dosent- og professorstillingar (DBH)	HiB 41,2 HiSF 23,5 HSH 37,7	38
4.3 Andelen midlertidige tilsette i undervisnings- og forskarstillingar (DBH)	HiB 16,45 HiSF 10,44 HSH 14,23	15

Budsjett 2017 – disponering av løyving

HVL har for 2017 budsjettert med 2,058 mrd kr i driftsinntekter. Grunnløyvinga frå KD utgjer 1,879 mrd kr (91%). Inkludert i dette er SAKS-tildeling på 39 mill kr.

Det er budsjettert med 114 mill kr i tilskudd og overføringer frå bidragsfinansiert aktivitet (5,5%), og 60 mill kr i salgs- og oppdragsinntekter (2,9%). Inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemda inkl. sal utgjer til saman 174 mill kr (8,5%).

Tildelinga frå KD er fordelt på dei tre nærregionane (gamle høgskulane) ut frå den inntekt som ville blitt tilført desse i 2017. Ein del av desse rammene er trekt ut for å finansiere eit felles budsjett for HVL i tillegg til SAKS-midlar. Intern budsjettfordeling i nærregionane i 2017 følgjer dei gamle høgskulane sine budsjettfordelingsmodellar. Ny budsjettfordelingsmodell for HVL vil bli utvikla i 2017, og blir tatt i bruk til budsjettfordelinga for 2018.

Oversikta under viser høgskulen sitt ordinære budsjett for 2017:

Driftsinntekter :	I tusen kr
Inntekter frå statlege løyvingar	1 883 000
Tilskudd og bidragsinntekter	114 000
Oppdrags- og salgsinntekter	61 000
Sum inntekter	2 058 000
Driftskostnader :	
Lønnskostnader	1 276 000
Varer og tenester	710 000
Investeringar	72 000
Sum kostnader	2 058 000
Resultat	0

DEL VI

Årsrekneskap

Dei tre fusjonspartane i HVL leverer i dette kapittelet kvart sitt rekneskap for drifta i 2016. I tråd med krava frå KD signerer styret for HVL på kvart enkelt av dei tre rekneskapa. Drifta til HVL sine interimsaktivitetar inngår i rekneskapen til kvar av høgskulene i rekeneskapsåret 2016.

Høgskulen i Sogn og Fjordane

Leiarkommentarar til rekneskapen per. 31.12.2016

Institusjonen sitt føremål

Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF) er lokalisert i Sogndal og Førde. Høgskulen har eit breitt tilbod av yrkesnære utdanningar og ca. 4.000 studentar og 340 tilsette. HiSF skal tilby høgare utdanning og forsking av høg fagleg kvalitet. Vi skal òg sørge for å spreie og formidle resultata frå den faglege verksemda. Høgskulen ser det som eit særleg ansvar å medverke til kunnskapsutvikling og kompetanseheving i Sogn og Fjordane.

HiSF si hovudoppgåve er å utdanne studentar som lukkast og å utvikle forsking som kan medverke til endringar i samfunnet.

Fusjon

1. januar 2017 fusjonerte Høgskolen i Bergen, Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane til den nye Høgskulen på Vestlandet (HVL). I 2016 løyvde Kunnskapsdepartementet kr 11 millionar til arbeid i samband med samanslåing av dei 3 institusjonane, denne løyvinga var utbetalt til Høgskulen i Bergen.

Stadfesting på at rekneskapen er avglat i samsvar med reglane og opplysninga om revisor

Rekneskapen per 31.12.16 gjev eit dekkande biletet og er avglat i samsvar med reglane om økonomistyring i staten og reglane i dei statlege rekneskapsstandardane,

rundskriv frå Finansdepartementet og krav frå overordna departement.

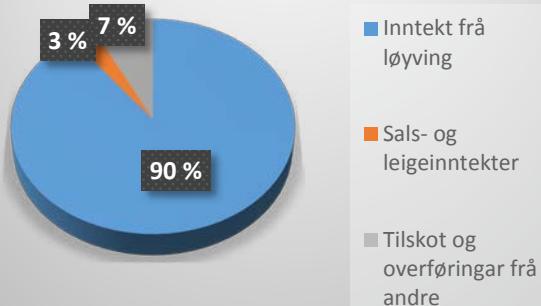
Riksrevisjonen er HiSF sin revisor.

Vurdering av institusjonen si drift i perioden

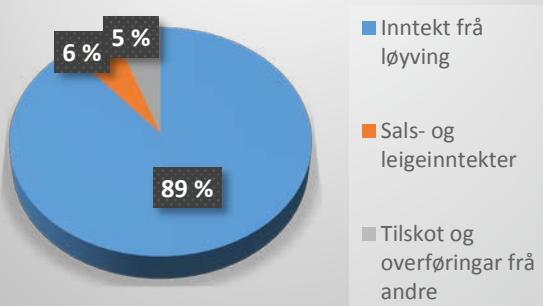
Aktiviteten på utdanning i 2016 er ei vidareføring av studium, men det er òg nye studium: Master i Climate Change Management, Bachelor i ingeniørfag - bygg og anlegg og årstudium Personleg trenar, som starta hausten 2016. Rekrutteringa i 2016 har vore god. Til bachelorstudia rekrutterer vi unge heiltidsstudentar frå heile landet. Vi har òg god søknad på masterane våre, og det samla studenttalet ved høgskulen har aldri vore høgare. I 2016 passerte vi 4.000 studentar. HiSF kan vise til god gjennomstrøyming, noko som gir god studiepoengproduksjon og grunnlag for god inntektsutvikling.

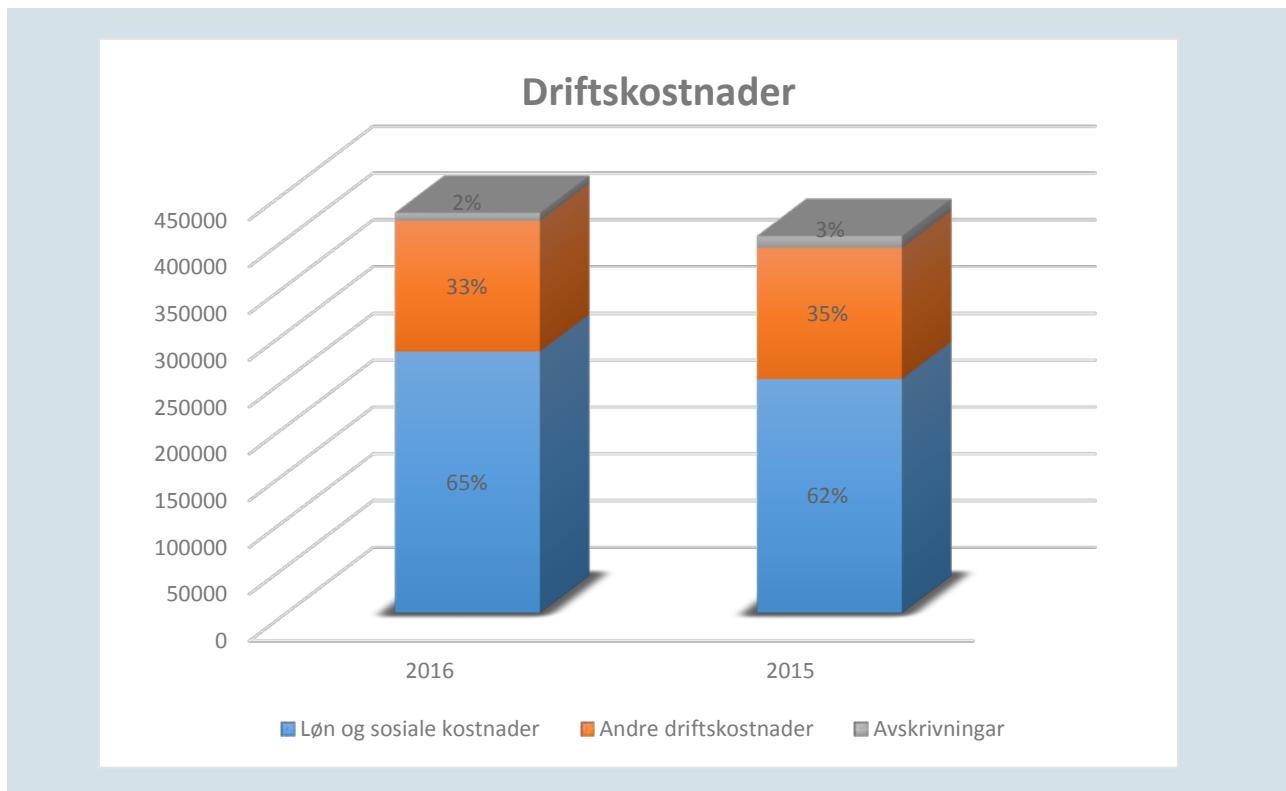
Totalt for 2016 er løyvinga frå KD kr 379 millionar. Samanliknar vi med løyvinga for 2015, er det ein auke i løyvinga for 2016 på 15 millionar. Sals- og leigeinntekter er vesentleg inntekter frå oppdragsverksemda og utgjer 13 millionar for 2016. Det er ein reduksjon på 10 mill. kroner i høve fjoråret, noko som skuldast ferdigstilling av store prosjekt og endring i inntektsføring. Tilskot og overføringer er inntekter frå bidragsverksemda og utgjer 32 millionar - ein auke i høve 2015 på 9 mill. Grafen under viser korleis inntekter fordeler seg på dei 3 inntektsgruppene for 2016 og 2015:

Inntektsfordeling 2016

Inntektsfordeling 2015

Lønskostnadane er den største utgiftsposten ved HiSF. Av samla driftskostnader utgjer lønskostnadane 65 % i 2016, ein auke frå 64 % samanlikna med 2015 og 2014. I kroner har vi hatt ein auke i lønskostnadane på kr 29 millionar i høve til fjoråret. Auken i lønskostnadane kan forklarast med auke i tal årsverk og lønsauke.

Andre driftskostnader utgjer 33 % av totale driftskostnader i 2016, og er ein reduksjon i høve til 2015. Reduksjon i høve til 2015 er på kr 318.000,-. Dette skuldast hovudsakleg ein reduksjon i husleige til Statsbygg i samband med at vi gjekk ut av lokal a på Sandane frå 1.juli i 2015. For andre postar har det vore ein auke som skuldast generell prisstiging.

Avskrivingane er 2 % av driftskostnader i 2016, noko som er ein reduksjon i høve 2015. Det skuldast at vi var ferdige med avskrivingane på IT/AV utstyr i 2015, innkjøpt til Høgskulebygget i 2012.

Resultat i perioden viser ein reduksjon då to avdelingar har nytt verksemدskapitalen til overføring drift i 2016. Vesentlege avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatrekneskap

Vi får avvik når vi samanliknar resultatrekneskapen med budsjetterte inntekter og kostnader. Dette skuldast at vi budsjetterer den ordinære drifta. Budsjetterte inntekter består av løvning frå KD og dekningsbidrag frå oppdrags- og bidragsverksemda, i tillegg til nokre andre mindre inntektpostar. Inntekter og kostnader i samband

med oppdrags- og bidragsverksemda blir budsjettert og følgt opp på kvart enkelt prosjekt. Ved samanstilling av rekneskapen i note 31 er totale inntekter og kostnader frå ordinær drift og frå oppdrags- og bidragsverksemda slått saman, medan budsjettet berre inneholder ordinære drift og dekningsbidrag frå oppdrags- og bidragsverksemda.

I høve til budsjettert kostnadsramme syner den ordinære drifta eit mindreforbruk på om lag kr 10 millionar. Dette utgjer 3 % av budsjett og ligg godt innanfor normal uvise. Marginane er små, og det er viktig å ha ei tett økonomisk oppfølging gjennom heile året.

Sjå tabell neste side

Gjennomførte investeringar i perioden og planlagde investeringar i seinare periodar

HiSF arbeider for å kunne ha god og effektiv infrastruktur med samla aktivitet på Fosshaugane Campus i Sogndal og på Vie i Førde.

Statsbygg har kjøpt Gymnasbygget av Sogn og Fjordane fylkeskommune. Bygget ligg på campus-området i Sogndal. Det har vore ein prosess internt på korleis det nye bygget bør sjå ut for å dekke høgskulen sine behov i framtida. I samarbeid med Statsbygg har vi kome fram til ei god og arealeffektiv løysing på Gymnasbygget, som

Avdeling/institutt/seksjon	Rekneskap 2016	Kostnads- budsjett 2016	Totalt overskot 2016
Fagavdeling	169 353	169 011	-844
Fellestenester	144 283	155 067	10 784
Totalt HiSF	313 636	324 078	9 940

Tall i tusen kr

vil eigne seg godt for HiSF si verksemد. Statsbygg har mottatt tilbod som omfattar rehabilitering og ombygging. Prosjektet blei lagt fram for Kunnskapsdepartementet i desember for regjeringsgodkjenning. Det er venta at innflytting i Gymnasbygget kan skje i august 2018. Statsbygg er ansvarleg for rehabilitering og ombygging, men høgskulen må investere i inventar, utstyr og ikt i bygget. Det er sett av 17 mill. kroner til føremålet.

I samband med innflytting av Gymnasbygget blir det frigjort areal i Fossbygget. For å få ei effektiv arealutnytting må vi bygge om delar av Fossbygget. Der trengst både kontor og undervisningsrom.

Campus Førde har framleis behov for større undervisningslokale og fleire kontor. Her er det førebels avsett midlar til ombygging for betre utnytting av areala. Ein er òg i gang med å vurdere alternativ for vidare utbygging, sidan dispensasjonen for å nytte Lettbygget snart går ut. Høgskulen har soikt midlar utanfor ramma for å dekke auka husleige som følgje av ei utbygging. Det ligg i dag føre to alternativ. Det eine er nybygg, men ein har så langt ikkje fått svar frå Statsbygg om kor mykje areal som kan realiserast innanfor det eksisterande tomtarealet i høve til arealplanen. For det andre har høgskulen tilbod om å leige areal hjå Helse Førde, i deira planlagde nybygg. I så fall må det skrivast intensjonsavtale mellom høgskulen og Helse Førde før sommaren 2017.

Utvikling i avsett del av tilskot til løyvingsfinansiert verksemd

Avsett del av løyvingsfinansiert verksemd frå KD er ved utgangen av 2016 83 millionar kroner. Av dette utgjer avsetning til inventar og utstyr om lag kr 29 millionar. Denne avsetninga er planlagt nytta i samband utstyrsinvesteringar til Gymnasbygget, ombygging Fossbygget og endring Campus Førde.

Ser vi samla på avsetnadar frå løyvingsfinansiert verksemd KD, er desse auka med kr 4 millionar i 2016. Auken i avsetnadane relaterer seg hovudsakeleg til avsettingar i samband med planlagde investeringar.

Ikkje inntektsført løyving og bidrag har ein avsetnad pr. 31.12.2016 på kr 20 millionar, ein auke på 5 millionar i høve 2015. Dette skuldast fleire nye BOA-prosjekt der vi har motteke tilskotet, men er heilt i startfasen av prosjektet.

Eigenerklæring styring og kontroll

Styret i HVL er ansvarleg for at høgskulen har gode og sikre system for risikostyring og intern kontroll. Det er styret sitt ansvar å:

- > sørge for å etablere ei forsvarleg risikostyring og intern kontroll på basis av ei vurdering av aktuelle risikoar slik desse er omtala i «Årsrapport for HiSF»
- > ha fokus på endringar i høgskulen sine risikoar
- > ha fokus på at høgskulen si risikostyring og intern kontroll er dokumentert, og blir gjennomført og overvaka på ein forsvarleg måte

Høgskulen sitt kvalitetssystem viser den etablerte internkontrollen.

Styret stadfestar etter beste vitende at Høgskulen i Sogn og Fjordane har oppfylt krava til styring og kontroll som beskrive i Statens Økonomireglement § 4 og § 14, i tillegg til bestemmelsane i punkt 2.4. Styret vurderer at HiSF har hatt tilstrekkeleg kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltninga med tilstrekkeleg kvalitet. Dette med basis i høgskulen sin storleik, kompleksitet, vesentlegheit og gjennomført risikovurdering.

Riksrevisjonen er verksemda sin revisor.

Bergen 9. mars 2017

Arvid Hallén
Styreleiar

Ingrid Moe Albrightsen

Ingrid Moe Albrightsen
Styremedlem

Aina Berg

Aina Berg
Styremedlem

Gunnar Birkeland

Gunnar Birkeland
Styremedlem

Sissel Johansson Brenna

Sissel Johansson Brenna
Styremedlem

Cecilie Fredheim

Cecilie Fredheim
Styremedlem

Kari Kjendalen

Kari Kjendalen
Styremedlem

Sondre Riisøen

Sondre Riisøen
Styremedlem

Ragnar Gjengedal

Ragnar Gjengedal
Vara for styremedlem
Tom Skauge

Marit Ubbe

Marit Ubbe
Styremedlem

Trond Ueland

Trond Ueland
Styremedlem

Gunnar Yttri

Gunnar Yttri
Styremedlem

Christine Øye

Christine Øye
Styremedlem

Høgskolen i Bergen

Leiarkommentarar til rekneskapen per. 31.12.2016

Institusjonens formål

Høgskolen i Bergen skal være ein utdannings- og forskingsinstitusjon som legg vekt på kunnskapsutvikling, nyskapning, kultur og livslang læring. Høgskolen skal tilby profilert kompetanse som er søkt av studentar og etterspurd av samfunns- og næringsliv. Høgskolen skal prioritere profesjonsutdanningane og forsking og utviklingsarbeid som støtter denne verksemda. Høgskolen har som overordna strategisk ambisjon å oppnå universitetsstatus.

Rekneskapsprinsipp

Høgskolen har gjennomført statsoppdraget innan dei rammene som departementet har sett for institusjonen, ref. høgskolens tildelingsbrev for 2016. Det har ikkje inntreft forhold av vesentleg betydningar for høgskolens resultat og økonomiske stilling etter regnskapsårets slutt. Regnskapet er avgjort i samsvar med reglane i dei statlige rekneskapsstandardane.

Ledelseskommentaren er satt opp i tråd med dei rapporteringspunkt som er gitt av departementet i brev av 15.12.16. Høgskolen legg eit omfattande arbeid ned i oppfølging og rapportering av rekneskapet både internt

og eksternt, og utfører fortløpende internkontroll og risikovurderingar innan høgskolens økonomiforvaltning. Institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

Vesentlige endringar i resultat og balansepostar i forhold til tidligare årsrekneskap

Høgskolen blei i perioden 2011-2013 tildelt til saman 348 mill. kr i utstyrsløyving i forbindelse med høgskolens nybygg på Kronstad, noko som fører til at regnskapstala ukorrigert ikkje blir samanliknbare. Per 31.12.16 hadde høgskolen brukt heile denne løyvinga. Då desse midlane har blitt brukta over 4 år har dette gitt ein tidligare uforholdsmessig høg avsetting samt også avvikande driftsresultat samanlikna med tidligare år.

Høgskolen hadde i 2016 eit negativt driftsresultat på 52,2 mill. kr., mens resultatet i 2015 var eit negativt resultat på 14,15 mill. kr. Korrigert for utstyrsløyvinga har høgskolen eit negativt resultat på om lag 18,17 mill. kr. Dette betyr at resultatet i forhold til løyving, fråtrekt utgifter til nybygget, er redusert frå +3,45 i 2015 til -1,63%.

Sjå tabell under

Inntektssida er økt i 2016 samanlikna med 2015, med 6,56 %, mens utgiftene har økt med 10,02 %. Korrigert for utstyrsløyvinga har inntektene økt med 4,62 %, mens kostnadane har økt med 9,71 %. Justert for utstyrsløyvinga er det den statlige løyvinga og inntekt frå tilskott og overføringer som har økt, mens både sals- og leigeinntekter og oppdragsinntekter er noko redusert samanlikna med 2015.

Løn og sosiale kostnadar er økt med 11,77 % og utgjer no 58,7 % av dei totale driftskostnadane, noko som er ein auke i forhold til 2015 (57,75 %). Denne auken skuldast i all hovudsak ein betydelig auke i talet på tilsette. I løpet av 2016 har høgskolen hatt ein auke i talet på tilsette på 50 årsverk, frå 836 til 886, men ein ser ikkje den økonomiske heilårseffekten av desse tilsettingane fullt ut per 31.12.16. Andre driftskostnadar er auka med 5,27 % i forhold til 2015, noko som mellom anna skuldast auka husleigeforvaltninga til nye lokale, samt også utgifter i samband med HVL-fusjonen. Husleigekostnadane utgjer no om lag 19,9 % av løyvinga.

Den eksterne omsetninga (her: all inntekt unntatt løyvinga frå KD) er på om lag 99,6 mill. kr, som er ein nedgang på om lag 9,9 mill. kr. samanlikna med 2015. Den samla bidrags- og oppdragsfinansierte verksemda (BOA) utgjer totalt 54,5 mill. kr (tilskott og overføringer frå andre statlege forvaltningsorgan, tilskott anna bidragsaktivitet og oppdragsaktivitet i tabellen under), som er ein reduksjon på om lag 5,9 mill. kr. samanlikna med 2015.

Sjå tabell neste side

(alle tal i tusen kr)	2012	2013	2014	2015	2016
Ordinært driftsresultat	181 235	93 245	-203 239	-14 153	-52 726
Ordinært driftsresultat eks. utstyrsløyving	28 145	40 705	-2 387	33 023	-18 175

Ekstern omsetning (eks. løvingar frå KD) ref. note 1 (alle tall i 1000)	2015	2016
Tilskott og overføringer frå andre statlige forvaltningsorgan	29 503	24 394
NFR	17 899	19 219
Tilskott/overføring frå RFF	160	395
Gåver	4 221	3 084
Tilskott til annan bidragsfinansiert aktivitet	15 513	20 862
Tilskott/overføring frå EU til undervisning og anna	395	211
Oppdragsaktivitet	15 362	9 199
Andre driftsinntekter	26 465	21 735
SUM	109 518	99 639

Av den eksterne omsetninga utgjorde oppdragsverksemda om lag 9,2 mill. kr, som er ein nedgang på om lag 6,2 mill. kr. samanlikna med 2015. Overskottet frå oppdragsverksemda var på totalt 3,28 mill. kr, som er ein reduksjon på om lag 1,19 mill. kr samanlikna med 2015-resultatet. Den høge avkastninga i 2015 skuldast i stor grad at nokre prosjekt hadde svært gode resultat, samt at mange eldre prosjekter først blei avslutta i 2015. Resultatet i 2016 representerer likevel ein svært god fortenestemargin, om lag 35,7 %. Opptent verksemdekapital utgjorde 39,94 mill. kr per 31.12.16.

Inniskottet i statens konsernkonto er redusert med om lag 111,054 mill. kr. og bankinnskottet utgjorde 270,255 mill. kr. ved periodens slutt. Likviditetsgraden (omløpsmidlar/kortsiktig gjeld) var på 2,12 mot 2,6 i 2015.

Det er elles berre mindre avvik i forhold til balansepostane i rekneskapen.
Endringane i avrekning av den løvingsfinansierte verksemda vil bli kommentert i eige punkt.

Vesentlege avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Høgskolen hadde budsjettet med eit ordinært driftsresultat i 2016 på om lag -46,5 mill. kr, mens resultatet blei om lag 6,2 mill. kr. lågare enn budsjettet. Nokre forklaringar til budsjettavviket er:

- > Utgifter i forbindelse med fusjonsprosessen blei ikkje budsjettet
- > Den eksterne omsetninga er i 2016 redusert med om lag 9,9 mill. kr.
- > Det er ved avdelingane sett i verk tiltak for å redusere avsetningane
- > Talet på tilsette aukar betydeleg

Det var vidare budsjettet med lågare avrekning for den løvingsfinansierte verksemda, om lag 46,6 mill. kr., enn det som blei resultatet (52,7 mill. kr.) Det var budsjettet med eit lågare perioderesultat, på 3 mill. kr, mens rekneskapen per 31.12.16 gav eit resultat på 3,28 mill. kr.

Gjennomføringa av budsjettet for 2016 relatert til prioriterte oppgåver i tildelingsbrevet for 2016

Når det gjelder aktivitetskrava i tildelingsbrevet, så vil det bli gitt ei fullstendig oversikt over høgskolens resultat, med tilhøyrande kommentarar, innanfor dei ulike verksemdsmåla i høgskolens årsrapport for 2016.

Utvikling i avsett andel av tilskott til løvingsfinansiert verksemd

Avsett del av tilskott til statleg finansierte verksemd var per 31.12.16 om lag 109,29 mill. kr. Avsetninga er redusert med 21 mill. kr. samanlikna med 2015.

Sjå tabell under

Avsett del av tilskott til statleg aktivitet	2012 utan utstyrsløying	2013	2013 utan utstyrsløying	2014	2014 utan utstyrsløying	2015	2015 utan utstyrsløying	2016
i tusen kr	72 069	393 995	113 374	183 909	101 766	165 254	130 297	109 290
i % av total statleg løying	8,14 %	46,65 %	13,42 %	24,20 %	13,39 %	17,14 %	13,52 %	10,46 %

Avsetninga per 31.12.16 inkluderer ein positiv saldo knytt til metningsdykkarutdanningprosjektet, på om lag 19,25 mill. kr. Dersom ein også ekskluderer nemnde avsetning, så utgjorde avsetningsnivået 8,62 % av total statleg finansiering (12,05 % i 2015).

Høgskolen hadde som målsetting å gradvis auke avsetningane frem mot samlokaliseringa på Kronstad/Møllendalsveien. Hensikta var å sikre at høgskolen kunne handtere dei finansielle utfordringane som var knytt til flyttinga til Kronstad (spesielt dei auka husleigekostnadene) samt universitetsambisjonen. Avsetningsnivået er redusert i 2016, men gir framleis eit visst handlingsrom med tanke på framtidige investeringsbehov (nybygg på Kronstad) samt høgskolens satsing mot universitetsstatus i 2025.

Det vises elles til note 15 i rekneskapen for ein nærare spesifikasjon av avsetningane.

Gjennomførte investeringar i perioden og planlagde investeringar i seinare periodar

Høgskolen har i 2016 gjort investeringar i inventar i eksisterande og nye lokale. I tillegg kjem investeringar i vitskapeleg utstyr og IKT-utstyr. Samla investeringar var i 2016 på om lag 47,1 mill kr, og av dette var 13,58 mill. kr. knytt til bygget på Kronstad, og 33,52 mill. kr. ordinære investeringar. Investeringane i 2015 var til samanlikning på om lag 54,78 mill. kr., der 32,37 mill. kr. var knytt til nybygget og 22,41 mill. kr. var ordinære investeringar. Ordinære investeringar har i 2016 har altså økt med 0,8 mill. kr. og det ventes at investeringane også aukar i 2017.

Trendar og utvikling i inntekter og sentrale kostnadar

For å oppnå målet om økte avsetningar har det i dei siste åra vore naudsynt å foreta sterkare prioriteringar av ressursbruk.

Kostnadsnivået, spesielt det som gjelder varige kostnadar, må vidare stabiliserast for å kunne oppretthalde eit framtidig handlingsrom i samband med HVL-fusjonen, universitetsambisjonen, samt dei auka husleigekostnadene (som kjem både som følge av samlokaliseringa på Kronstad/ Møllendalsveien i tillegg til planane om eit kvarntbygg på den nordre delen av tomta på Kronstad). Økt innsats for å skaffe inntekter ut over statstilskottet vil også være strategisk avgjerande for at høgskolen skal ha kraft til å gjennomføre dei overordna målsettingar over tid.

Foreløpige studentdata for våren 2016 viser ein auke i studiepoengproduksjonen (totalt 3.758 60-studiepoengseiningar mot 3.622 einingar våren 2014) samanlikna med våren 2015. Det er forventa at høgskolen også for hausten 2016 vil ha ein auke i talet på studiepoengseiningar. Det er også forventa at studiepoengproduksjonen vil auke vidare i dei komande åra, det vises her mellom anna til vidareførte og nye studieplasser og at studentane tar fleire studiepoeng per år enn tidligare.

Sjå tabell under

Talet på årsverk har i 2016 auka med 50 årsverk, frå 836 per 31.12.15 til 886 per 31.12.16. Frå 2011 til 2016 har talet på årsverk auka med 195, som er ein auke på 28,2 %. Auken må sjåast i samanheng med auken i talet på studieplasser i perioden og at ein auka i talet på studenter løyser ut eit behov for meir personale. Satsinga mot universitetsstatus, her i også behov for kompetansebygging og utvikling av dr. gradsprogram, har vore medverkande årsaker til stillingsveksten. I 2016 har det også vore naudsynt å bemannne opp på grunn av store oppgåver knytt til fusjonen. Dei samla personalkostnadene bør fortrinnsvis ikkje auke vidare i 2017, utan at dette sjåast i samanheng med forventa avgang i årene som kjem. Arbeidet med å utarbeide rekrutterings-/bemanningsplanar blir gitt auka priorititet i komande periode, dette gjelder både for administrative og vitskapelege stillinga.

Høgskolens økonomiske stilling må fortsatt omtalast

(Tal i 1000 kr)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sum driftskostnadar	721 668	774 733	832 823	1 069 711	1 087 568	1 196 577
Lønskostnadar	454 987	491 222	533 097	578 531	628 093	702 048
% auke i lønskostnadar	2,59 %	7,96 %	8,52 %	8,52 %	8,57 %	11,77 %
Del lønnskostnadar	63,05 %	63,40 %	64,01 %	54,08 %	57,75 %	58,7 %
Årsverk	691	711	759	784	836	886
Endring i årsverk	24	20	48	25	52	50
Lønnskostnadar per årsverk	661	691	702	738	751	792
% auke i lønnskostn. per årsverk	0,60 %	4,54 %	1,59 %	5,13 %	1,76 %	5,46 %

som god, og både avsetningane og likviditeten er på eit tilfredsstillande nivå. Leiinga er likevel bekymra for budsjettssituasjonen på lengre sikt. Faste kostnadar aukar, noko som kan gjere vanskeleg å gjennomføre det nødvendige omstillingssarbeidet for å tilpasse høgskolens aktivitetar til framtidige utfordringar, her i også arbeidet med fusjonsprosessen.

Det blir elles vist til årsrekneskapen for 2016 med tilhøyrande noter.

Eigenerklæring om styring og kontroll

Styret bekreftar etter beste viten at Høgskolen i Bergen har oppfylt krava til styring og kontroll som beskriven i Statens Økonomireglement § 4 og § 14, i tillegg til bestemmingane i punkt 2.4. Styret vurderer at høgskolen har hatt tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltninga med tilstrekkelig kvalitet. Dette med basis i høgskolens størrelse, kompleksitet, vesentlegheit og gjennomført risikovurdering.

Riksrevisjonen er verksemda sin revisor.

Bergen 9. mars 2017

Arvid Hallén
Styreleiar

Ingrid Moe Albrightsen

Ingrid Moe Albrightsen
Styremedlem

Aina Berg

Aina Berg
Styremedlem

Gunnar Birkeland

Gunnar Birkeland
Styremedlem

Sissel Johansson Brenna

Sissel Johansson Brenna
Styremedlem

Cecilie Fredheim

Cecilie Fredheim
Styremedlem

Kari Kjenndalen

Kari Kjenndalen
Styremedlem

Sondre Riisøen

Sondre Riisøen
Styremedlem

Ragnar Gjengedal

Vara for styremedlem
Tom Skauge

Marit Ubbe

Marit Ubbe
Styremedlem

Trond Ueland

Trond Ueland
Styremedlem

Gunnar Yttri

Gunnar Yttri
Styremedlem

Christine Øye

Christine Øye
Styremedlem

Høgskolen Stord/Haugesund Leiarkommentarar til rekneskapen per. 31.12.2016

Pr. 1.1.17 er Høgskulen Stord/Haugesund fusjonert i Høgskulen på Vestlandet. Leiarkommentarane er skrive som avslutning av rekneskapen for HSH for 2016, jfr. krav til leiarkommentarar.

Institusjonen sitt formål

Høgskolen Stord/Haugesund er ein regional høgskole fundamentert på og rundt profesjonsutdanningar med varierte tilbod innan grunn-, master og vidareutdanningar som spring ut frå fagmiljøa. Gjennom produksjon og formidling av kunnskap og forsking skal vi gi verdifulle og nyskapande bidrag til samfunnsutviklinga.

Høgskolen Stord/Haugesund tilbyr utdanningar og har FOU innan helsefag, lærarutdanningar, kulturfag, tekniske, økonomiske og maritime fag. Høgskolen Stord/Haugesund hadde ved utgangen av 2016 3399 studentar og 330 tilsette. HSH legg vekt på føremålet om å vera ein regional høgskule, og har god kontakt med regionen vi er ein del av både når det gjeld utdanning og FOU.

Oppsummering av HSH sin økonomiske stilling og drift

Regnskapet for 2016 viser eit positivt resultat av ordinære aktivitetar på 3,8 mill kr. 3,4 mill kr av dette er overskot på oppdrag som har auka verksemdeskapitalen. Aktiviteten knytt til KD-tildelinga for 2016 viser derfor eit resultat om lag i o.

Tidlegare års avsetjingar/reserve er no på 11,8 mill kr, som er 3,6% av KD-tildelinga. HSH-styret har hatt som mål å ha 5% som reserve. Vel 1 mill kr er bunde opp til prosjekt.

Verksemdeskapitalen er no på 13,9 mill kr. HSH-Styret har hatt som mål å ha 5 mill kr i verksemdeskapital. Delar av verksemdeskapitalen er bunde opp til vedtekne/iverksette tiltak.

Samla sett er reservenivået i tråd med HSH-styret sine tidlegare mål.

Vi konkluderer for 2016 med at tildelingsbrevet sine krav og forventningar til aktivitet er gjennomført. 'Årsrapport 2016' vil gje ei nærmere omtale av dette.

Den eksternfinansierte aktiviteten utgjer i 2016 om lag 42 mill kr, 11,0 % av inntektene. Dette er litt lågare enn i 2015 pga avslutta NFR-prosjekt. Eksternfinansieringa dekkjer lønn for eigne tilsette med 25 mill kr i 2016 (26 mill kr i 2015). Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet bidreg med 7,6 mill kr i overhead i 2016 (6,8 mill kr i 2015) for å dekke indirekte kostnader.

Vi vurderer at Høgskolen Stord/Haugesund har hatt ein aktivitet og kostnad i 2016 som er rimeleg i samsvar med rammene, og risikoen i forhold til eksternfinansiering er ikkje urimeleg sett i høve til dei økonomiske reservane.

Under følgjer ei nærmere omtale knytt til krava til leiarkommentarar gitt av Kunnskapsdepartementet:

Rekneskap i høve til statlege rekneskapsstandardar

Rekneskapen for 2016 er avlagt i høve til dei statlege rekneskapsstandardane. Viser til vedlagte prinsippnote.

	2016	Referanse
Overskudd på oppdrag/tilføring virksomhetskapitalen	3,4 mill kr	Resultatregnskap RE 26
Disponering av virksomhetskapital	-1,4 mill kr	Note 15 N15L10B
Planlagt bruk av reserver - tidlegare års tildeling frå KD	-1,1 mill kr	Note 15 N15L2
Meirforbruk i høve til tildeling frå KD i 2016	-0,5 mill kr	Note 15 N15L2
Netto inntektsoverføring for prosjekt finansiert av Kunnskapsdep (KD)	3,4 mill kr	Note 15 N15L1
=Resultat ordinær aktivitet	3,8 mill kr	Resultatregnskap RE 21

Vesentlege endringar i resultat- og balansepostar

Resultatrekneskapen

Resultat av ordinær aktivitet i 2016 er på 3,8 mill kr.

Resultatet kan delast opp i ulike element :

Dette viser at vi i 2016 har hatt ei avsetjing til verksemaks-kapitalen på 3,4 mill kr, og disponert 1,4 mill kr. Bidraget er eksterne oppdrag som er avslutta med overskot.

Disponeringa er nytta til deler av oppgradering av simulatorutstyret innan nautisk utdanning og utstyr/utviklings-tiltak til ingeniørutdanninga.

Netto inntektsoverføring knytt til prosjekt finansiert av KD bidreg i 2016 med 3,4 mill kr til eit positivt resultat. Dette er vesentleg knytt til Maritim Kompetanse-prosjekta. Dette er inntekter som skal nyttast i 2017, og er ikkje noko ‘resultat’.

HSH-styret har dei siste åra planlagt bruk av unytta midlar frå tidlegare års KD-tildeling. I 2016 er det nytta 1,1 mill kr, medan det i 2015 vart nytta 2,4 mill kr. Dette betyr ein planlagt bruk av reserven med 3,5 mill kr dei to siste åra.

Aktiviteten som var planlagt finansiert av KD-tildelinga i 2016 hadde eit meirforbruk på 0,5 mill kr. Dei siste tre åra har aktiviteten vore heilt i balanse i høve til tildelingane.

Samla er resultatet er 3,8 mill kr.

Driftsinntekter

Sum driftsinntekter viser ein nominell vekst på 7,5 % frå 2015 til 2016, som inneber ei realauke i inntektene.

KD si rammebevilgning auka med 9,2% frå 2015 til 2016.

Tabell 1 under viser at vi nominelt har auka inntektene med 71 mill kr frå 2013.

Sjå tabell 1 og 2

Andel eksterne inntekter av totale driftsinntekter er i 2016 på 11 %. Dette er litt lågare enn i 2015 på grunn av avslutta NFR-prosjekt. I 2016 har vi fortsatt hatt store oppdragsinntekter og ei stadig aukande finansiering av utdanning gjennom direktorata.

Driftskostnader

Driftskostnadene har ein nominell vekst på 7,3% frå 2015 til 2016, som er lågare enn den nominelle inntektsveksten på 7,5 %.

Sjå tabell 3

Andelen løn av driftskostnader er no på 67,3 , og er nokså stabil. Det vil si at det blir auke i tal tilsett i tråd med auka inntekter.

Tabell 1 Driftsinntekter

	2013	2014	2015	2016
Sum driftsinntekter ^(1,2) heile tusen	311 530	330 327	355 942	382 796
% vekst frå året før	3,6	6,0	7,7	7,5

¹ Korrigert for netto investeringar

² Endring av føringssprinsipp for eksterne midlar i 2013, tidlegare år er korrigert tilsvarende

Tabell 2 Andel eksterne inntekter

	2013	2014	2015	2016
%-vis andel eksterne inntekter av totale driftsinntekter ¹	10,3	11,6	13,0	11,0

¹ Sjå korrigeringar som er gjort i driftsinntektene i tabell 1 over

Tabell 3 Driftskostnader

	2013	2014	2015	2016
Sum driftskostnader*, heile tusen	307 113	334 205	352 905	378 973
% vekst frå året før	4,4	8,8	5,6	7,3

*korrigert for netto investeringar

Tabell 4 Andel lønn

	2013	2014	2015	2016
%-vis andel lønn/sosiale kostnader av driftskostnader	65,8	67,2	66,4	67,3

I 2016 finansierer vi 25 mill kr i lønnskostnader av eksterne finansieringskjelder. Dette er om lag som i 2015.

Sjå tabell 4

Balanse

Det er vesentlege endringar i balansen frå 2015 til 2016 pga fusjonen. Før 1.1.17 måtte kvar av institusjonane betale inn skattetrekk og arbeidsgiveravgift, som normalt har vorte innbetalt over årsskifte. Også pga fusjon vart leverandørgjeld betalt før årsskifte. Dette medførte stor endring i kontantbeholdning og samla leverandørgjeld.

Den reelle endringa av balansen i 2016 er knytt til reservene. 'Avsetjing til bevilgningsfinansiert aktivitet (KD), reserve, er redusert frå 2014 med 4 mill kr. Verksemdukapitalen har netto auka med 4,8 mill kr. Utøver dette kan nemnast at vi i 2016 har hatt ein netto auke i investeringar på 2,9 mill kr. Brutto investering er på 9,4 mill kr, og er i hovudsak knytt til tilpassing av lokale, IT-utstyr, simulatorutstyr og undervisningsutstyr.

Reservar

Ved utgangen av 2016 hadde HSH 11,8 mill kr i reserve til styrets disposisjon, som er 3,6% av KD-tildelinga. Av dette er 1,1 mill kr bunden opp i planlagte prosjekt i 2017. Med denne bindinga er det eit reservenivå på 3,3% av KD-tildelinga.

Sjå tabell 5

Verksemdukapitalen er pr. 31.12.16 på 13,9 mill kr. I 2016 har vi netto tilført verksemdukapitalen 2,0 mill kr. Frå 2012 til 2016 har verksemdukapitalen auka med 8,5 mill kr. Det er i hovudsak utdanningsoppdrag som har bidratt til oppbygginga. Målet for HSH sitt styre har vore å ha ein verksemdukapital på om lag 5 mill kr, så ein har i fleire år vore over dette.

Sjå tabell 6

I høve til aktiviteten og budsjettet for 2017 er det enkelte prosjekt som går over frå 2016. Det er enkelte bindingar mot verksemdukapitalen knytt mot vitenskaplege tiltak ved ingeniørutdanninga.

Vesentlege avvik mellom resultatbudsjett og resultatrekneskap

Regnskapsrapporten 'Resultat – Budsjettoppfølgingsrapport' (note 31) viser samla budsjett og rekneskap for KD-finansiering og eksternfinansiering.

Resultatbudsjettet for 2016 er rimeleg i samsvar med regnskapsresultatet.

Gjennomføring av budsjett 2016 i høve til tildelingsbrevet Budsjettprioritering og handlingsplanar for 2016 er basert på styret si risikovurdering og KD sine prioriterte oppgåver i tildelingsbrevet i 2016. Vi meiner at tildelingsbrevet sine krav og forventningar til aktivitet i 2016 totalt sett er gjennomført. Generelt vil styret trekke fram at det har vore høg aktivitet innanfor utdanning, både intern- og eksternfinansiert i 2016. Vi viser elles til 'Årsrapport 2016–17'.

Gjennomførte og planlagde investeringar

Investeringane i 2016 har vore på 9,4 mill kr. Dette er knytt til IT-infrastruktur, AV-utstyr, datautstyr, undervisnings- og forskningsutstyr (spesielt simulator), utstyr til sjukepleielab, inventar. I budsjettet for 2017 er det også prioritert midlar for å byggje oppunder tidsriktig infrastruktur, spesielt undervisningsutstyr.

Vi har ikkje store bygningsmessige investeringsprosjekt som påverkar reknesapen. Høgskulen på Vestlandet sitt innspel til budsjett 2017 omtalte framtidige investeringsplanar.

Tabell 5 Avsette midlar KD-tildeling

	2012	2013	2014	2015	2016
Avsette midlar av KD-tildeling, heile tusen	21 855 ¹	21 485 ²	17 364 ³	13 412 ⁴	11 812 ⁵
Andel av KD-tildeling	8,2% ¹	7,8% ²	6,0% ³	4,4% ⁴	3,6% ⁵

¹ Kr. 755 000 er bunden til prosjekt.

² Kr. 7 200 000 er bunden til prosjekt. Andel disponibel reserve er 5,2%.

³ Kr. 2 543 000 er bunden til prosjekt. Andel disponibel reserve er 5,0%.

⁴ Kr. 1 184 000 er bunden til prosjekt. Andel disponibel reserve er 4,0%.

⁵ Kr. 1 138 000 er bunden til prosjekt. Andel disponibel reserve er 3,3%.

Tabell 6 Verksemdukapital

	2012	2013	2014	2015	2016
Verksemdukapital – til disposisjon, heile tusen	5 422	6 120	7 118	11 938	13 931

Ressursutfordringar som kjem fram i institusjonen sitt arbeid med langtidsplan/budsjett

Pr. 1.1.17 vart Høgskolen Stord/Haugesund fusjonert som del av Høgskulen på Vestlandet. I leiarkommentarane til Høgskulen på Vestlandet sitt rekneskap kommenterer vi ikkje framtidige ressursutfordringar. Dette vil bli felles vurderingar og prioriteringar framover og vil framgå av framtidige styringsdokument og kommunikasjon med KD.

Eigenerklæring styring og kontroll

Styret stadfestar etter beste viten at Høgskulen Stord/Haugesund har oppfylt krava til styring og kontroll som skildra i Statens Økonomireglement § 4 og § 14, i tillegg til bestemmelsane i punkt 2.4. Styret vurderer at HSH har hatt tilstrekkeleg kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltninga med tilstrekkeleg kvalitet. Dette med basis i høgskulen sin storleik, kompleksitet, vesentlegheit og gjennomført risikovurdering.

Riksrevisjonen er verksemda sin revisor.

Bergen 9. mars 2017

Arvid Hallén
Styreleiar

Ingrid Moe Albrightsen

Ingrid Moe Albrightsen
Styremedlem

Aina Berg

Aina Berg
Styremedlem

Gunnar Birkeland

Gunnar Birkeland
Styremedlem

Sissel Johansson Brenna

Sissel Johansson Brenna
Styremedlem

Cecilie Fredheim

Cecilie Fredheim
Styremedlem

Kari Kjendalen

Kari Kjendalen
Styremedlem

Sonde Riisøen

Sonde Riisøen
Styremedlem

Ragnar Gjengedal

Vara for styremedlem
Tom Skauge

Marit Ubbe

Marit Ubbe
Styremedlem

Trond Ueland

Trond Ueland
Styremedlem

Gunnar Yttri

Gunnar Yttri
Styremedlem

Christine Øye

Christine Øye
Styremedlem

Vedlegg årsrekneskap

B: Resultatregnskap

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Generelle regnskapsprinsipper

Prinsippnote – SRS

Regnskapet er utarbeidet og avgitt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5.november 2015. Regnskapet er avgitt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinær driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden bevilningen eller tilskuddet er bevilget. Bevilgninger og tilskudd som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som etter sin art er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalningstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffesesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffesesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffesesverdien dels basert på estimatorer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første

gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbıgående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværrender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankconti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Resultatregnskap**Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane**

Org.nr: 974246724

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	383 961	370 676	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	31 751	23 948	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	15 042	23 580	RE.5
Andre driftsinntekter	1	65	51	RE.6
Sum driftsinntekter		430 819	418 256	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	279 211	249 820	RE.8
Varekostnader		0	0	RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0	RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	8 361	12 656	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	139 757	140 080	RE.10
Sum driftskostnader		427 329	402 556	RE.14
Driftsresultat		3 490	15 700	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	8	50	RE.16
Finanskostnader	6	19	41	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-11	9	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		3 479	15 709	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjeterte)	7	0	0	RE.22
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjeterte)	15 I	-4 246	-15 461	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	767	-248	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		-3 479	-15 709	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0	RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0	RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

Balanse**Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane**

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4	0	0	AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	0	0	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0	AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		0	0	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	1 903	3 368	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	548	226	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	22 245	23 714	AII.03
Anlegg under utførelse	5	0	0	AII.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		24 695	27 309	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer og aksjer og andeler	11	5	0	AIII.03
Obligasjoner		0	0	AIII.04
Andre fordringer		0	0	AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		5	0	AIII.1
Sum anleggsmidler		24 700	27 309	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0	B.I.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0	B.I.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	2 211	4 081	BII.1
Andre fordringer	14	6 811	16 987	BII.2
Oppkjente, ikke fakturerte inntekter	16	9	74	BII.3
<i>Sum fordringer</i>		9 031	21 142	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonti i Norges Bank	17	151 278	157 475	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	0	0	BIV.2
Kontanter og lignende	17	0	1	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		151 278	157 476	BIV.4
Sum omløpsmidler		160 309	178 618	BIV.5
Sum eiendeler		185 009	205 927	BV.1

Balanse
Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Innskutt virksomhetskapital				
Innskutt virksomhetskapital	8	0	0	CI.01
Opptjent virksomhetskapital	8	4 003	4 771	CI.03
Sum virksomhetskapital		4 003	4 771	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0	CII.01
Avregnet bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	82 706	78 567	CII.02
Sum avregninger		82 706	78 567	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	24 695	27 309	CIII.01
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		24 695	27 309	CIII.1
Sum statens kapital		111 405	110 646	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0	DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		0	23 580	DIII.1
Skyldig skattetrekk		3 614	12 082	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		3 040	8 377	DIII.3
Avsatte feriepenger		21 747	20 613	DIII.4
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	20 424	15 075	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	3 268	4 047	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	21 511	11 508	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		73 604	95 281	DIII.7
Sum gjeld		73 604	95 281	DV.1
Sum virksomhetskapital og gjeld		185 009	205 927	SKG.1

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)**Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane**

Tall i 1000 kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetaling av bevilgning (nettobudsjetterte)			
innbetaling av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		381 347	365 837
innbetaling fra salg av varer og tjenester		0	0
innbetaling av avgifter, gebyrer og lisenser		17 786	24 609
innbetaling av tilskudd og overføringer ¹⁾		0	0
innbetaling av refusjoner		23 080	19 395
andre innbetaling ²⁾		7 736	7 504
Andre innbetaling		13 112	7 285
Sum innbetaling		443 061	424 629
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		290 713	255 027
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		152 872	149 149
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		342	-115
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0
andre utbetalinger		-419	-169
Sum utbetalinger		443 509	403 892
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *		-448	20 737
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetaling ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		2	3
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-5 748	-7 817
innbetaling ved salg av aksjer og andeler (+)		-5	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0
innbetaling ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0
innbetaling av utbytte (+)		0	0
innbetaling av renter (+)		0	0
utbetalinger av renter (-)		0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-5 751	-7 814
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetaling av virksomhetskapital		0	0
tilbakebetaling av virksomhetskapital (-)		0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer³⁾			
innbetaling fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-6 198	12 924
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		157 476	144 553

Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	151 278	157 477	
* Avstemming	Note	31.12.2016	31.12.2015
resultat av periodens aktiviteter		3 479	15 709
avregning av bevilningsfinansiert aktivitet	15	-4 246	-15 461
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15		
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	
ordinære avskrivninger		8 361	12 656
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
netto avregninger		4 246	15 461
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)			
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309			
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-5 748	-7 817
resultatandel i datterselskap			
resultatandel tilknyttet selskap			
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-2 613	-4 839
endring i varelager		0	0
endring i kundefordringer		1 870	2 550
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		5 350	2 792
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0
endring i leverandørgjeld		-23 580	9 724
effekt av valutakursendringer		0	0
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)			
pensjonskostnader (kalkulatoriske)			
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		5 746	7 814
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling		-107	-308
endring i andre tidsavgrensningsposter		6 794	-17 544
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-448	20 737
Kontrollsum: Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter		0	0

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane					
<i>Tall i 1000 kroner</i>					
Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter					
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	151 278	157 475	-6 197
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
640205	Tøyenfondet ³⁾		0	0	0
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0
Beholdninger rapportert i likvidrapport 1)					
		Note			Regnskap 31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank					
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		17			157 476
Endringer i perioden (+/-)					-6 198
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>		17			151 278
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾					
Inngående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank		17			0
Endringer i perioden (+/-)					0
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>		17			0
Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		378 591
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter		0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter		0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning		0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver		0
281	Felles tiltakfor univ. og hs	01	Driftsutgifter, kan nytties under post 70		300
281	Felles tiltakfor univ. og hs	45	Større utstyrsskaffelser, kan oversøres		0
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>					
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>					
Sum utbetalinger i alt					

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også denne beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane			
Tall i 1000 kroner			
Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	378 591	363 293	0
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-5 748	-7 817	0
- ubruk bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	8 361	12 656	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	2 756	2 544	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	383 961	370 676	0
* Vesentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/ varige driftsmidler av periodens bevilgning/ driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubruk bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0	0
* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	383 961	370 676	0
Gebyrer og lisenser ^{1/2)}			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	10 434	3 557	0
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	433	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	10 867	3 557	0
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	9 887	12 468	0
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	350	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	9 887	12 818	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	20 754	16 374	0
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelser i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive			
2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelser i rundskriv F-07-13.			

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	2 378	833	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	2 378	833	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	3 249	3 706	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	2 296	884	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	1 031	1 199	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	772	856	0
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	4	-140	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	7 352	6 506	0
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	1 098	223	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	1 098	223	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	19	12	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	19	12	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	10 847	7 573	0
<i>1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.</i>			
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	150	0	0
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	150	0	0
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	31 751	23 948	0
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Statlige etater	8 872	11 552	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	787	2 347	0
Organisasjoner og stiftelser	-700	0	0
Næringsliv/privat	1 716	3 204	0
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	10 675	17 103	0
<i>1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.</i>			
Andre salgs- og leieinntekter			
Andre salgs- og leieinntekter 1	3 957	6 215	0
Andre salgs- og leieinntekter 2	411	263	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	4 368	6 478	0
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	15 042	23 580	0
Andre driftsinntekter			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	63	48	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	63	48	0
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾</i>			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	2	3	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	2	3	0
<i>1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.</i>			
Sum driftsinntekter	430 819	418 256	0
Kontrollsum	126	430 819	418 256
Differanse		0	0

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Note 2 Lønn og sosiale kostnader				
DEL I				
		31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Lønninger		203 378	179 364	N2.1
Feriepenger		23 911	22 194	N2.2
Arbeidsgiveravgift		33 073	30 515	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾		24 062	22 443	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner		-7 767	-7 157	N2.5
Andre ytelser		2 555	2 462	N2.6
Sum lønnskostnader		279 211	249 820	N2.7
Kontrollsum		279 211	249 820	
Differanse		0	0	
Antall årsverk:		362	342	N2.8
<i>1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)</i>				
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.</i>				
<i>Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.</i>				
<i>Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.</i>				
DEL II				
Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	godtgjørelser		
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 030 300			
Eksterne styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	155 000			
Administrerende direktør				
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte		
Styremedlemmer fra egen institusjon				
Eksterne styremedlemmer		kr 429 / time		
Styremedlemmer valgt av studentene		kr 429 / time		
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon				
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		kr 429 / time		
Varamedlemmer for studentrepresentanter		kr 429 / time		
<i>Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når detgis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.</i>				

Note 3 Andre driftskostnader	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Husleie	63 096	60 116	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	341	292	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 258	8 356	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 067	1 186	N3.5
Mindre utstyrsskaffelser	3 671	4 013	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 743	1 675	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	22 218	24 733	N3.8
Reiser og diett	19 744	17 453	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	19 620	22 256	N3.10
Sum andre driftskostnader	139 757	140 080	N3.11
<i>(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>			
Kontrollsum	139 757	140 080	
Differanse	0	0	

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane						
<i>Tall i 1000 kroner</i>						
Note 4 Immaterielle eiendeler						
	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	0	0	N4.1
+Tilgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	N4.2
-Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	0	0	0	0	N4.4
-akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	N4.5
-nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	N4.6
-akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	N4.7
-ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr.31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2016	0	0	0	0	0	N4.10
Avskrivningsatser (levetider)	Spesifikt	5 år / lineært				
1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler						
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år.						
Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.						
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:				31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Immaterielle eiendeler				0	0	
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler				0	0	N4.11

Sirkosmøtet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Tall i 1000 kroner

Note 5 Varige driftsmøller

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Note 6 Finansinntekter og finanskostnader		31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Finansinntekter				
Renteinntekter		7	0	N6.1
Agio gevinst		1	50	N6.2
Oppskriving av aksjer		0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)		0	0	N6.2B
Annen finansinntekt		0	0	N6.3
Sum finansinntekter		8	50	N6.4
Finanskostnader				
Rentekostnad		19	6	N6.5
Nedskrivning av aksjer		0	0	N6.6
Agio tap		0	34	N6.7
Annen finanskostnad		0	0	N6.8
Sum finanskostnader		19	41	N6.9
<i>1) Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>				
Mottatt utbytte fra selskap XX		0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap YY		0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap ZZ		0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾		0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte		0	0	N6.11
<i>2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.</i>				
<u>Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:</u>				
		31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler		0	0	0
Balanseført verdi varige driftsmidler		24 695	27 309	26 002
Sum		24 695	27 309	26 002
Antall måneder på rapporteringstidspunktet:				12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:				26 002
Fastsatt rente for år 2016:				1,15 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:				299
Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledingsnotat om renter på kapital"				
<i>3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.</i>				

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Tall i 1000 kroner

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapital (nettobudsjeterte virksomheter)

Nettobudsjeterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsone-virksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapital, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskapital:	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskapital 01.01.2016	0	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2016	0	N8I.1

Bunden virksomhetskapital:

Bunden virksomhetskapital pr. 01.01.2016	0	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	5	N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	0	N8I.023
Oppskriving av aksjer i perioden		N8I.024
Nedskriving av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden virksomhetskapital 31.12.2016	5	N8I.2

Innskutt og bunden virksomhetskapital 31.12.2016

Annen opptjent virksomhetskapital:		
Annen opptjent virksomhetskapital 01.01.2016	4 771	N8II.011
Underskudd bevilningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	-767	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	-5	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2016	3 999	N8II.1
Sum virksomhetskapital 31.12.2016	4 003	N8.total

Nettobudsjeterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifikasjon og gruppering av opptjent virksomhetskapital på egne linjer under oppstillingen.
 (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapital til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Tall i 1000 kroner

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjonsnummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balansefort egenkapital**	Balansefort verdi i virksomhetens regnskap	Rapportert til kapitalregnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>									
Better Player AS	918061827	03.10.2016	4500	15,0 %	0	0	4,5	4,5	N11.010
Selskap 2				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 3				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 4				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Osv.				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Sum aksjer					0	0	5	5	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Selskap 1					0	0	0	0	N11.021
Selskap 2					0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***					0	0	0	0	N11.022
Sum andeler					0	0	0	0	N11.2
Balansefort verdi 31.12.2016					0	0	5	5	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avslutte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avslutte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St.3

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane
Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell
Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Anskaffelseskost			
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0	N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0	N12.2
Sum anskaffelseskost	0	0	N12.3

Ukurans

Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten	0	0	N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0	N12.5
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum varebeholdninger	0	0	N12.7

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalingar til leverandører skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp. Det er bare forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, som skal rapporteres i denne noten.
Forskudd til andre leverandører skal rapporteres som andre fordringer,
(For eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter).

Note 13 Kundefordringer

<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Kundefordringer til pålydende	2 311	4 181	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-100	-100	N13.2
Sum kundefordringer	2 211	4 081	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Fordringer			
Forskuddsbetalt lønn	67	0	N14.1
Reiseforskudd	86	10	N14.2
Personallån	0	18	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	5 866	14 675	N14.5
Andre fordringer	792	2 284	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum	6 811	16 987	N14.8

* gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane					
<i>Tall i 1000 kroner</i>					
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)					
Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.					
Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:					
Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden	Referanse
<i>Kunnskapsdepartementet</i>					
<i>Utsatt virksomhet</i>					
Etter- og vidareutdanning	1 583		1 756	-172	N15I.011
Forskerutdanning	2 940		1 921	1 019	N15I.011
Forskotsbeløft studiepoengsløyving	-1 419		-3 276	1 857	N15I.011
Undervisning	3 742		2 930	812	N15I.012
Praksis	2 027		2 917	-890	N15I.012
<i>SUM utsatt virksomhet</i>	8 874	0	6 249	3 515	N15I.1
<i>Strategiske formål</i>					
Kvalitetsutvikling	1 206		3 336	-2 130	N15I.021
Kompetanseshevning	13 401		11 460	1 941	N15I.021
Forskning	12 924		10 910	2 014	N15I.021
Utviklings- og omstilling	5 688		7 514	-1 827	N15I.022
Internasjonalisering	1 051		414	637	N15I.022
Utvikling elektroniske systemer, økonomistyring	0		0		
<i>SUM strategiske formål</i>	34 269	0	33 634	636	N15I.2
<i>Større investeringer</i>					
Andre tekniske investeringer	29 632		21 602	8 030	N15I.031
<i>SUM større investeringer</i>	29 632	0	21 602	8 030	N15I.3
<i>Andre avsetninger</i>					
Ubenyttet resultat BFV	9 941		17 030	-7 090	N15I.041
Ander avsetninger	-20		-66	45	N15I.041
IB direkte posterte statsinterne feriepenger inkl. AGA	117		117	0	N15I.041
Andre formål ¹⁾	0		0	0	N15I.042
<i>SUM andre avsetninger</i>	10 037	0	17 082	-7 045	N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	82 813	0	78 566	4 246	N15I.KD
<i>Andre departementer</i>					
<i>Utsatt virksomhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N15I.051</i>
<i>Strategiske formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N15I.052</i>
<i>Større investeringer</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N15I.053</i>
<i>Andre avsetninger</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N15I.054</i>
Sum andre departementer	0	0	0	0	N15I.5
Sum avsatt andel av bevilningsfinansiert aktivitet	82 813	0	78 566	4 246	N15I.5A

Inntektsførte bidrag:				
Andre statlige etater				
Utsatt virksomhet	0		0	0 N15I.061
Strategiske formål	0		0	0 N15I.062
Større investeringer	0		0	0 N15I.063
Andre avsetninger	0		0	0 N15I.064
Sum andre statlige etater	0	0	0	0 N15I.6
Norges forskningsråd				
Utsatt virksomhet	0		0	0 N15I.071
Strategiske formål	0		0	0 N15I.072
Større investeringer	0		0	0 N15I.073
Andre avsetninger	0		0	0 N15I.074
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0 N15I.7
Regionale forskningsfond				
Utsatt virksomhet	0		0	0 N15I.081
Strategiske formål	0		0	0 N15I.082
Større investeringer	0		0	0 N15I.083
Andre avsetninger	0		0	0 N15I.084
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0 N15I.8
Andre bidragsytere*				
Utsatt virksomhet	0		0	0 N15I.091
Strategiske formål	0		0	0 N15I.092
Større investeringer	0		0	0 N15I.093
Andre avsetninger	0		0	0 N15I.094
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0 N15I.9
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	-107		0	-107 N15I.FPF
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	82 706	0	78 566	4 140 N15I.10
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				107 N15I.10A
Tilført fra annen opprettet virksomhetskapital, se note 8				0 N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				4 246 N15I.11

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:⁴⁾	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Driftsmidler	0	0	0	0 N15II.011
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	0 N15II.011
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	0 N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	0 N15II.1
Andre departementer				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	0 N15II.021
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	0 N15II.021
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	0 N15II.021
Sum andre departementer	0	0	0	0 N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
Tiltak/oppgave/formål	16 379	9 963	6 416	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	0 N15II.061
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	0 N15II.061
Sum andre statlige etater	16 379	9 963	6 416	N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål	1 357	5 013	-3 656	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	0 N15II.031
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	0 N15II.031
Sum Norges forskningsråd	1 357	5 013	-3 656	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	-121	0	-121	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	0 N15II.041
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0	0 N15II.041
Sum regionale forskningsfond	-121	0	-121	N15II.4
Andre bidragsytere¹⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 126	-1 716	2 842	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	1 614	0	1 614	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	139	291	-151	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	0	0	0	0 N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	-242	0	-242	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	172	1 524	-1 352	N15II.051F
Sum andre bidrag ¹⁾	2 810	99	2 711	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0	0 N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	2 810	99	2 711	N15II.5
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	20 424	15 075	5 350	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	0 N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	0 N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0	0 N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N15II.7
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	20 424	15 075	5 350	N15II.BBG

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane
Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter
Tall i 1000 kroner
DEL I
Opptjente, ikke fakturerte inntekter

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	9	74	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordriinger	9	74	N16.1

Kontrollsum	9	74	
Diff.	0	0	

DEL II
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2016	31.12.2015	
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	3 268	4 047	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	3 268	4 047	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelserne i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Kontrollsum	3 268	4 047	
Diff.	0	0	

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane**Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾**

Tall i 1000 kroner	<u>31.12.2016</u>	31.12.2015	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	151 278	157 475	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0	0	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	0	0	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	1	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	151 278	157 476	N17.4

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Tall i 1000 kroner	<u>31.12.2016</u>	31.12.2015	Referanse
Skyldig lønn	21 445	12 482	N18.1
Skyldige reiseutgifter	0	0	N18.2
Annен gjeld til ansatte	0	0	N18.3
Pålopte kostnader	-3 358	-3 203	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annен kortsiktig gjeld	3 424	2 229	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	21 511	11 508	N18.7

Kontrollsum	21 511	11 508	
Diff.	0	0	

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Segmentregnskap for nasjonal fellesoppgave organisert etter UHL § 1.4.4
Fellesoppgave:
Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		
Salgs- og leieinntekter	S1		
Andre driftsinntekter	S1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		0	0
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2		
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3		
Kostnadsførte investeringer	S3		
<i>Sum driftskostnader</i>		0	0
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
<i>Sum videreformidling</i>		0	0
Driftsresultat		0	0
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Periodens resultat		0	0
Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter		31.12.2016	31.12.2015
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*		0	0
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**		0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		0	0
* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifisieres på egne linjer under oppstillingen.			
**Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og aktiveres i vertsinstitusjonens			
Tilskudd og overføringer fra andre departement			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*		0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifisieres)		0	0
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		0	0
* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifisieres på egne linjer under oppstillingen.			
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer *			
Periodens tilskudd /overføring 1		0	0
Periodens tilskudd /overføring 2		0	0
Andre tilskudd /overføringer i perioden*		0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifisieres)		0	0
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>		0	0

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.

Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner m.v. *

Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.

Salgs- og leieinntekter

Salgs- og leieinntekter 1	0	0
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	0	0

Andre driftsinntekter

Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.

Sum driftsinntekter

0 **0**

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader

31.12.2016 **31.12.2015**

Lønninger	0	0
Feriepenger	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonskostnader*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	0	0
Sum lønnskostnader	0	0

Antall årsverk:

0 **0**

*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,7 prosent for 2015.

Premiesatsen for 2014 var 13,15 prosent.

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader

31.12.2016 **31.12.2015**

Husleie	0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	0	0
Reiser og diett	0	0
Øvrige driftskostnader (*)	0	0
Sum andre driftskostnader	0	0

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	31.12.2016	31.12.2015
Viderformidlet til virksomhet A	0	0
Viderformidlet til virksomhet B	0	0
Viderformidlet til virksomhet C	0	0
Andre videreformidlinger*	0	0
Sum videreformidlinger	0	0

(* Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen	31.12.2016	31.12.2015
<i>Omløpsmidler</i>		
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	
Kundefordringer	0	
Andre fordringer	0	
Oppjente, ikke fakturerte inntekter	0	
Kasse og bank	0	
Sum omløpsmidler	0	0
<i>Kortsiktig gjeld</i>		
Leverandørgjeld	0	
Skyldig skattetrekk	0	
Skyldige offentlige avgifter	0	
Avsatte feriepenger	0	
Forskuddsbetalte, ikke oppjente inntekter	0	
Annен kortsiktig gjeld	0	
Sum kortsiktig gjeld	0	0
Avregning med vertsinstitusjonen	0	0

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Tall i 1000 kroner

Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Viderformidlet til virksomhet A	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet B	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet C	0	0	N20.01
Andre videreformidlinger	0	0	N20.02
Sum videreformidlinger	0	0	N20.1

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane						
Note 30 EU-finansierte prosjekter						
Tall i 1000 kroner						
Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets korthavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs rammeprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM
Koordinator/rolle (ja/nei)						
H2020-Young-Society-2014	MOVE	1098				1098 ja/nei
C207-Creation og Teaching Methods in Lifelong Learning Programmes					19 ja/nei	EU.011 ja/nei
						0 ja/nei
Sum		1098	0	0	19	1116 EU.1 ja/nei

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen og navnet og koordinatoren på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs rammeprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle rammeprogrammer til FP7.

Virksomhet:Høgskulen i Sogn og Fjordane				
Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport				
Tall i 1000 kroner				
		Budsjett pr: 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2016	Avvik budsjett/ regnskap 31.12.2016
				Regnskap pr: 31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger		377 369	383 961	-6 592
Inntekt fra gebyrer		0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer		0	31 751	-31 751
Salg- og leieinntekter		3 316	15 042	-11 726
Andre driftsinntekter		0	65	-65
<i>Sum driftsinntekter</i>		380 685	430 819	-50 134
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader		238 532	279 211	-40 679
Varekostnader		0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger		7 461	0	7 461
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		0	8 361	-8 361
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		0	0	0
Andre driftskostnader		134 691	139 762	-5 070
<i>Sum driftskostnader</i>		380 685	427 334	-46 649
Driftsresultat		0	3 485	-3 485
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter		0	8	-8
Finanskostnader		0	19	-19
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		0	-11	11
Resultat av periodens aktiviteter		0	3 475	-3 474
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjettet)		0	0	0
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjettet)		0	-4 242	-15 461
Tilført annen opprettet virksomhetskapital		0	767	-767
<i>Sum avregninger</i>		0	-3 475	-767
Periodens resultat		0	0	-4 242
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen		0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet		0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre		0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	0

Virksomhet: Høgskulen i Sogn og Fjordane

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Indikator		31.12.2016	31.12.2015	Referanse
<i>Tilskudd fra EU</i>		1 116	235	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR		9 887	12 818	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF		2 378	833	N32.21
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>		12 265	13 650	N32.2
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)				
- diverse bidragsinntekter		7 352	6 506	N32.10
- tilskudd fra statlige etater		10 867	3 557	N32.12
- oppdragsinntekter		10 675	17 103	N32.13
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>		28 894	27 165	N32.1

Virksomhet: Høgskolen i Bergen**Prinsippnote - SRS****Generelle regnskapsprinsipper**

Regnskapet er utarbeidet og avgjort i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5.november 2015. Regnskapet er avgjort i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper**Inntekter**

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden bevilgningen eller tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende regnskapsperiode som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterknings.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretslopet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskапital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Oppjent virksomhetskапital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkning en av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet* på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimater utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsliktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværrender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kurser ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Statene er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Resultatregnskap**Virksomhet: Høgskolen i Bergen**

Org.nr: 974 652 366

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	1 044 753	963 897
Inntekt fra gebyrer	1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	68 165	67 691
Salgs- og leieinntekter	1	9 199	15 362
Andre driftsinntekter	1	21 735	26 465
Sum driftsinntekter		1 143 852	1 073 415
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	702 048	628 093
Varekostnader			
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5		
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle	4,5	60 888	54 817
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle	4,5		
Andre driftskostnader	3	433 642	404 658
Sum driftskostnader		1 196 578	1 087 568
Driftsresultat		-52 726	-14 153
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	33	50
Finanskostnader	6	29	78
Sum finansinntekter og finanskostnader		4	-28
Resultat av periodens aktiviteter		-52 722	-14 181
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7		
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	56 003	18 655
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-3 281	-4 474
Sum avregninger og disponeringer		52 722	14 181
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10		
Utbetalinger av tilskudd til andre	10		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse				
Virksomhet: Høgskolen i Bergen				
Tall i 1000 kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015	
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4			
Programvare og lignende rettigheter	4			
Immaterielle eiendeler under utførelse	4			
Sum immaterielle eiendeler		0	0	
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5			
Maskiner og transportmidler	5	104 394	96 197	
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	96 301	118 909	
Anlegg under utførelse	5			
Infrastruktureiendeler	5			
Sum varige driftsmidler		200 695	215 106	
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	2 150	2 000	
Obligasjoner				
Andre fordringer				
Sum finansielle anleggsmidler		2 150	2 000	
Sum anleggsmidler		202 845	217 106	
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12			
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0	
II Fordringer				
Kundefordringer	13	5 392	4 179	
Andre fordringer	14	1 377	2 156	
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	702	633	
Sum fordringer		7 471	6 968	
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	270 255	381 309	
Andre bankinnskudd	17			
Kontanter og lignende	17			
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		270 255	381 309	
Sum omløpsmidler		277 726	388 277	
Sum eiendeler		480 571	605 383	

Balanse				
Virksomhet: Høgskolen i Bergen				
Tall i 1000 kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015	
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskapital				
Innskutt virksomhetskapital	8			
Opptjent virksomhetskapital	8	39 935	36 654	
Sum virksomhetskapital		39 935	36 654	
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	108 751	165 293	
Sum avregninger		108 751	165 293	
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	200 695	215 106	
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		200 695	215 106	
Sum statens kapital		349 381	417 053	
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0	
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		0	33 201	
Skyldig skattetrekk		24	21 800	
Skyldige offentlige avgifter		10 398	20 599	
Avsatte feriepenger		56 980	53 228	
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	26 224	39 211	
Mottatt forskuddsbetaling	16	9 717	7 303	
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	27 847	12 988	
Sum kortsiktig gjeld		131 190	188 330	
Sum gjeld		131 190	188 330	
Sum statens kapital og gjeld		480 571	605 383	

Virksomhet: Høgskolen i Bergen				
Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)				
Tall i 1000 kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017
Kontantstrommer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetaling av bevilgning (nettobudsjetterte)		1 026 264	970 941	1 790 075
innbetaling av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetaling fra salg av varer og tjenester		33 831	40 314	60 517
innbetaling av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	1 000
innbetaling av tilskudd og overføringer ¹⁾		55 561	60 759	72 794
innbetaling av refusjoner		18 150	14 482	20 357
andre innbetalingar ²⁾		22 986	26 501	26 202
Sum innbetalingar		1 156 792	1 112 997	1 970 945
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		731 088	630 338	1 242 006
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		480 794	433 762	738 271
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		462	933	480
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
andre utbetalinger		8 734	79	9 667
Sum utbetalinger		1 221 078	1 065 112	1 990 424
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-64 286	47 885	-19 479
Kontantstrommer fra investeringsaktiviteter				
innbetaling ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		497	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-47 119	-54 776	-60 823
innbetaling ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		-150	-1 550	0
innbetaling ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetaling av utbytte (+)		0	0	0
innbetaling av renter (+)		33	0	0
utbetalinger av renter (-)		-29	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-46 768	-56 326	-60 823
Kontantstrommer fra finansieringsaktiviteter				
innbetaling av virksomhetskapital (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrommer knyttet til overføringer³⁾				
innbetaling fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-111 054	-8 441	-80 302
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		381 309	389 750	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		270 255	381 309	-80 302

Virksomhet: Høgskolen i Bergen**Prinsipp for bevilgningsoppstilling**

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Virksomhet: Høgskolen i Bergen
Oppstilling av bevilningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter
Del I
Beløp i 1 000 kroner
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	270 255	381 309	-111 054	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	BRI.012
640205	Tøyenfondet ³⁾		0	0	0	BRI.013
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0	BRI.014
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	BRI.015

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾		Note	Regnskap 31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		381 309 BRII.001
Endringer i perioden (+/-)			-111 054 BRII.002
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17		270 255 BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0 BRII.021
Endringer i perioden (+/-)			0 BRII.022
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17		0 BRII.2

Del III
Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	1 011 124 BRIII.011
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0 BRIII.012
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0 BRIII.013
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0 BRIII.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0 BRIII.015
	Felles utgifter for universiteter			
281	og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nytties under post 70	4 900 BRIII.016
	Felles utgifter for universiteter			
281	og høyskoler	45	Større utstyrssanskaffelser, kan overføres	2 900 BRIII.017
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				1 018 924 BRIII.01
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0 BRIII.021
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0 BRIII.021
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>				0 BRIII.02
Sum utbetalinger i alt				1 018 924 BRIII.1

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

3) Gjelder bare Universitetet i Oslo

Virksomhet: Høgskolen i Bergen

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjeterte virksomheter)	999 539	952 595	1 788 417	N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet				
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-47 119	-54 776	-60 823	N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0	N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	60 888	54 817	67 358	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	642	0	0	N1.6
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.7
- periodens tilskudd til andre (-)	-1 600	-934	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	32 211	11 769	38 800	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	1 044 561	963 471	1 833 752	N1.10

Tilskudd og overføringer fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	192	426	0 N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0 N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0 N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0 N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0 N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0 N1.15
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0 N1.16
- tilskudd til andre (-)	0	0	0 N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0 N1.18
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	192	426	0 N1.19

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	1 044 561	963 471	1 833 752 N1.20
<i>Gebryer og lisenser¹⁾</i>			
Gebryer	0	0	0 N1.661
Lisenser	0	0	0 N1.662
Sum gebryer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.66

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebryrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebryer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	32 728	38 199	39 648 N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0 N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-8 334	-8 696	-8 334 N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	24 394	29 503	31 314 N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	13 443	18 379	25 456 N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	6 176	0	6 176 N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-400	-480	-1 333 N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	19 219	17 899	30 299 N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0 N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	43 613	47 402	61 613 N1.31

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	395	160	395 N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0 N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0 N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	395	160	395 N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	6 196	3 990	7 831 N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	4 923	694	4 923 N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	8 101	9 261	9 891 N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	1 642	1 568	1 647 N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0 N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	20 862	15 513	24 292 N1.32F

Periodens tilskudd/oversføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0 N1.35
+ periodens tilskudd/oversføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0 N1.35B
- periodens tilskudd/oversføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0 N1.35A
Periodens netto tilskudd/oversføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0 N1.35C
Periodens tilskudd/oversføring fra EU til undervisning og annet	211	395	324 N1.36
+ periodens tilskudd/oversføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0 N1.36B
- periodens tilskudd/oversføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0 N1.36A
Periodens netto tilskudd/oversføring fra EU til undervisning og annet	211	395	324 N1.36C
Periodens tilskudd/oversføring fra andre bidragsytere ¹⁰	0	0	0 N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	21 468	16 068	25 011 N1.38

1) *Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.*

2) *Gjelder tilskudd/oversføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.*

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger ¹⁰			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	3 084	4 221	3 084 N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0 N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0 N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	3 084	4 221	3 084 N1.43

1) *Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.*

Sum tilskudd og oversføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	68 165	67 691	89 708 N1.44
--	---------------	---------------	---------------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁰			
Statlige etater	2 775	4 679	14 692 N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 176	2 394	1 249 N1.50
Organisasjoner og stiftelser	271	489	271 N1.51
Næringsliv/privat	4 977	7 800	13 102 N1.52
Andre	0	0	0 N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	9 199	15 362	29 314 N1.55

1) *Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.*

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	0	0	4 368 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	0	0	275 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0 N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	0	0	4 643 N1.59

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	9 199	15 362	33 957 N1.60
---	--------------	---------------	---------------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0 N1.61
Kurs og student inntekter	8 839	12 743	8 839 N1.62
Øvrige andre inntekter 2	12 896	13 722	12 896 N1.62
Øvrige andre inntekter*	0	0	0 N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	21 735	26 465	21 735 N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁰

Salg av eiendom	0	0	0 N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0 N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0 N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.48

1) *Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell omerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.*

Sum driftsinntekter	1 143 852	1 073 415	1 979 152 N1.67
----------------------------	------------------	------------------	------------------------

¹⁰ Andre poster som vedrører berilgninger fra Kunnskapsdepartementet

AL - Folgeforskning for ny barnehagelærerutdanning	4000
Nasjonal senter for mot. Helse og fysisk aktivitet	7340
HVL-SAKSsundler Høgskulen på Vestlandet	11000
Midler til vitenskapelige utstyr	2900
AL- Forkurs i Matematikk	900
Aløf - Biomarkører for trening, restitusjon og kognitiv funksjon - UHR-Nettvest (Ersvarer)	250

Virksomhet: Høgskolen i Bergen		
Note 2 Lønn og sosiale kostnader		
DEL I		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015
Lønninger	497 995	442 437
Feriepenger	61 230	55 674
Arbeidsgiveravgift	85 912	76 736
Pensjonskostnader ¹⁾	61 372	56 655
Sykepenger og andre refusjoner	-18 149	-15 701
Andre ytelsjer	13 688	12 292
Sum lønnskostnader	702 048	628 093
Antall årsverk:	886	836
<i>1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)</i>		
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.</i>		
<i>Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.</i>		
<i>Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.</i>		
DEL II		
Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	698000	404600
Eksterne styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	909586	0
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon		7500
Eksterne styremedlemmer		7500
Styremedlemmer valgt av studentene		7500
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		5000
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		5000
Varamedlemmer for studenter		5000
<i>Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.</i>		

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	208 140	199 901
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	27 142	29 124
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	8 535	9 305
Mindre utstyrsskaffelser	7 646	9 685
Tap ved avgang anleggsmidler	146	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	9 391	5 639
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	92 555	76 054
Reiser og diett	32 295	30 283
Øvrige driftskostnader ¹⁾	47 792	44 667
Sum andre driftskostnader	433 642	404 658

I) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

	31.12.2016
Kontorkostnad og trykksak og lignende	29513
Porto telefon og lignende	2175
Representasjon, beverting og markedsføring	8325
Kontingenter, gaver og tilskudd	6821
Andre driftskostnader	958
Sum øvrige kostnader	47792

Virksomhet: Høgskolen i Bergen							
Note 5 Varige driftsmidler							
Tall i 1000 kroner							
	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-ciendeler	Maskiner, transportmidler	Annnet inventar og utstyr
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	0	0	145 668	252 817
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	23 119	24 000
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	-741	0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	-741
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	0	0	0	0	168 046	276 817
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	-49 472	-133 908
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	-14 280	-46 608
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	100	0
Balanseført verdi 31.12.2016	0	0	0	0	0	104 394	96 301
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivnin n	10-60 år dekomponer	20-60 år dekomponert	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:							
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0
Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".							
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.							
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:				31.12.2016	31.12.2015		
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som forvalter egne bygg)				0	0		
Teknisk data og undervisningsutstyr				0	0		
Anleggsmaskiner og transportmidler				0	0		
Kontormaskiner og annet inventar				0	0		
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler				0	0		

Virksomhet: Høgskolen i Bergen

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Finansinntekter		
Renteinntekter	14	28
Agio gevinst	19	22
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbryte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annен finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	33	50
Finanskostnader		
Rentekostnad	18	55
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	11	23
Annен finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	29	78
<i>Spesifikasjon av utbryte fra eierandeler i selskaper mv..</i>		
Mottatt utbryte fra selskap X	0	0
Mottatt utbryte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbryte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbryte fra andre selskap ²⁾	0	0
Sum mottatt utbryte	0	0

2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2016	31.12.2015
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	0	0
Balanseført verdi varige driftsmidler	215 106	200 695
Sum	215 106	200 695

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

Fastsatt rente for år 2016:

Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital".

3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun quis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Virksomhet: Høgskolen i Bergen**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapital (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>	<i>Beløp</i>
Innskutt virksomhetskapital 01.01.2016	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2016	0
<hr/>	
<i>Bunden virksomhetskapital:</i>	
Bunden virksomhetskapital pr. 01.01.2016	2 000
Kjøp av aksjer i perioden	150
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskapital 31.12.2016	2 150
<hr/>	
Innskutt og bunden virksomhetskapital 31.12.2016	2 150
<hr/>	
<i>Annen opptjent virksomhetskapital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapital 01.01.2016	34 654
Underskudd bevilningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital	0
Overført fra periodens resultat	3 281
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	-150
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2016	37 785
<hr/>	
Sum virksomhetskapital 31.12.2016	39 935

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifikasjon og gruppering av opptjent virksomhetskapital på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapital til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Høgskolen i Bergen							
Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler							
Tall i 1000 kroner							
	Organisasjonsnummer	Antall Ervervsdato aksjer/andelor	Eierandel	Årets resultat*	Balansefort eigenkapital**	Balansefort verdi i virksom- hetens regu- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (I)
<i>Aksjer</i>							
Bergen vitensenter AS	989005049	206	450 19,0 %	0	100	450	450
Bergen Teknologivforening AS	987753153	2015	5 266 3,8 %	0	100	1550	1550
Greenstat AS	914875455	2016	100 000 2,0 %	0	150	150	150
Øvrige selskap***			0 0,0 %	0	0	0	0
<i>Sum aksjer</i>		105 716		0	350	2 150	2 150
<i>Andeler (herunder leieboeinnskudd)</i>							
Selskap 1			0	0	0	0	0
Selskap 2			0	0	0	0	0
Øvrige selskap***			0	0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>			0	0	0	0	0
Balansefort verdi 31.12.2016				0	350	2 150	2 150

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap
 ** Gjelder bokført eigenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap
 *** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

(I) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3

Virksomhet: Høgskolen i Bergen							
Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell							
Beløp i 1000 kroner							
					31.12.2016	31.12.2015	
<i>Anskaffelseskost</i>							
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten					0	0	
Beholdninger beregnet på videresalg					0	0	
<i>Sum anskaffelseskost</i>					0	0	
<i>Ukuras</i>							
Ukuras i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)					0	0	
Ukuras i beholdninger beregnet på videresalg (-)					0	0	
<i>Sum ukuras</i>					0	0	
Sum varebeholdninger					0	0	
<i>Dersom virksomheten har foretatt forsikudsbelastinger til leverandører, skal det opplyses om forsikudsbelastet beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forsikudsbelalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.</i>							
Note 13 Kundefordringer							
Tall i 1000 kroner							
					31.12.2016	31.12.2015	
Kundefordringer til pålydende					5 780	4 765	
Avtatt til latent tap (-)					-388	-586	
<i>Sum kundefordringer</i>					5 392	4 179	
Note 14 Andre kortsiktige fordringer							
Tall i 1000 kroner							
					31.12.2016	31.12.2015	
Forsikudsbeladt lønn					3	2	
Reiseforskudd					86	8	
Personallån					46	192	
Andre fordringer på ansatte					0	90	
Forsikudsbelalte kostnader					0	4	
Andre fordringer					1 242	1 860	
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾					0	0	
<i>Sum</i>					1 377	2 156	

1) gjelder også tilløyntet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: Høgskolen i Bergen				
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egen avsnitt under omstillingen.				
Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
<i>Kunnskapsdepartementet</i>				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Prioritert oppgave 1	0	0	0	0
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
<i>SUM utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0
<i>Strategiske formål</i>				
Prioritert oppgave 1	0	0	0	0
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
<i>SUM strategiske formål</i>	0	0	0	0
<i>Større investeringer</i>				
Metningsdykker utdanning	19 248	0	14 123	5 125
Nybygg Kronstad	0	0	34 957	-34 957
Investeringsfond Nytt bygg Kronstad	30 000	0	0	30 000
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
<i>SUM større investeringer</i>	49 248	0	49 080	168
<i>Andre avsetninger</i>				
Udisponierte ved enhetene	43 889	0	52 862	-8 973
Udisponierte ved HiB felles	14 166	0	59 726	-45 560
HVL SAKS-midler	-1 968	0	0	-1 968
Strat. Fusjonsprosessen	0		503	-503
AL - Følgeforskning for ny barnehagelærerutd.	2 812		2 225	587
Studentparlament	1 143		897	246
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
<i>SUM andre avsetninger</i>	60 042	0	116 213	-56 171
<i>Sum Kunnskapsdepartementet</i>	109 290	0	165 293	-56 003
<i>Andre departementer</i>				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
<i>Strategiske formål</i>				
<i>Større investeringer</i>				
<i>Andre avsetninger</i>				
<i>Sum andre departementer</i>	0	0	0	0
<i>Sum avsatt andel av bevilningsfinansiert aktivitet</i>	109 290	0	165 293	-56 003

Inntektsførte bidrag:				
Andre statlige etater				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0
Sum andre statlige etater	0	0	0	0
Norges forskningsråd				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0
Regionale forskningsfond				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0
Andre bidragsytere³⁾				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser, inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	-539		0	-539
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	108 751	0	165 293	-56 542
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				539
Tilført fra annen opptjent virksomhetskапital, se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-56 003

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjeterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:⁴⁾

	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Nasjonal senter for mat, helse og fysisk aktivitet	4 522	9 537	-5 015
Diverse	922	1 393	-471
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	5 444	10 930	-5 486
Andre departementer			
Skrivetolkutdanning	254	446	-192
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum andre departementer	254	446	-192
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
Tiltak/oppgave/formål	18 229	13 622	4 607
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater	18 229	13 622	4 607
Norges forskningsråd			
Tiltak/oppgave/formål	-1 763	2 372	-4 135
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	-1 763	2 372	-4 135
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere⁷⁾			
Kommunale og fylkeskommunale etater	4 184	6 945	-2 761
Organisasjoner og stiftelser	-65	977	-1 042
Næringsliv og private bidragsytere	-193	3 221	-3 414
Øvrige andre bidragsytere	23	619	-596
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	-25	0	-25
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	136	79	57
Sum andre bidrag¹⁾	4 060	11 841	-7 781
Andre tilskudd og overføringer²⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	4 060	11 841	-7 781
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	26 224	39 211	-12 987
Gaver og gaveførsterkninger			
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Sum gaver og gaveførsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver m.	26 224	39 211	-12 987
5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.			
4) Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger mv. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgningens myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.			
I avsnittet "inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene gruppere i kategorier som visst under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Støtte investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene			
3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske			

Virksomhet: HØGSKOLEN I BERGEN
Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter
Tall i 1000 kroner
DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2016	31.12.2015
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	3	81
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	159	24
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	23	29
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	517	499
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum fordringer</i>	702	633

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2016	31.12.2015
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	5 161	4 165
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	913	1 359
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	120	32
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	3 523	1 747
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum gjeld</i>	9 717	7 303

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Bergen			
Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende¹⁾			
<i>Tall i 1000 kroner</i>		31.12.2016	31.12.2015
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾		270 255	381 309
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1),3)}		0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾		0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾		0	0
Sum bankinnskudd og kontanter		270 255	381 309

1) Vesentlige beholdninger skal spesifisieres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvarer med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld			
<i>Tall i 1000 kroner</i>		31.12.2016	31.12.2015
Skyldig lønn		12 692	1 259
Skyldige reiseutgifter		509	940
Annen gjeld til ansatte		0	10
Pålopte kostnader		1 117	1 736
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾		0	0
Annen kortsiktig gjeld		13 529	9 043
Gjeld til datterselskap m.v. ²⁾		0	0
Sum		27 847	12 988

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifisieres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifisieres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om snesifikasjon av midler som er videreformidlet.

<i>skyldig Lønn</i>		
<i>Avsetning ikke avviklet ferie pr des 2016</i>		10256
<i>Avsetning pålopt fleksitid, reisetid</i>		1440

Virksomhet: Høgskolen i Bergen							
Note 30 EU-finansierte prosjekter							
Tall i 1000 kroner							
Prosjektnavn (ittel)	Prosjekts kontinavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
Health determinants and health inequalities in the Czech Republic and Norway: lessons, challenges and perspectives of cooperation					6	6	nei
Promoting healthy eating and physical activity in local communities	HEPCOM			7		7	nei
Mobilising and Transforming Teacher Education Pedagogies.	MITTEP				148	148	nei
Continuous Observation of Embedded Multicore Systems	COEMS	25				25	nei
Cost Action IS1405 Meeting: Local Organiser Support					25	25	ja/nei
Osv.						0	ja/nei
Sum		0	0	0	211	211	
Forklaring							
Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen og navnet og kontinavnet på prosjeklene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsoneprogrammer til FP7.							

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringsystemet		
Tall i 1000 kroner		
Indikator	31.12.2016	31.12.2015
<i>Tilskudd fra EU</i>	211	395
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	19 219	17 899
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	395	160
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	19 614	18 059
 Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	20 862	15 513
- tilskudd fra statlige etater	24 394	29 503
- oppdragsinntekter	9 199	15 362
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	54 455	60 378

Virksomhet: Høgskolen i Bergen				
Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport				
Tall i 1000 kroner		Budsjett pr:	Regnskap pr:	Avvik budsjett/regnskap pr:
		31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016
				31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1 040 000	1 044 753	-4 753	963 897
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	65 750	68 165	-2 415	67 691
Salgs- og leieinntekter	15 150	9 199	5 951	15 362
Andre driftsinntekter	22 370	21 735	635	26 465
Sum driftsinntekter	1 143 270	1 143 852	-582	1 073 415
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	699 260	702 048	-2 788	628 093
Varekostnader	0	0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	60 250	60 888	-638	54 817
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	430 250	433 642	-3 392	404 658
Sum driftskostnader	1 189 760	1 196 578	-6 818	1 087 568
Driftsresultat	-46 490	-52 726	6 236	-14 153
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	33	-33	50
Finanskostnader	0	29	-29	78
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	4	-4	-28
Resultat av periodens aktiviteter	-46 490	-52 722	6 232	-14 181
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	49 490	56 003	-6 513	18 655
Tilført annen oppljent virksomhetskapital	-3 000	-3 281	0	-4 474
Sum avregninger	46 490	52 722	-6 513	4 474

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND**Prinsippnote - SRS****Generelle regnskapsprinsipper**

Regnskapet er utarbeidet og avgjort i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5.november 2015. Regnskapet er avgjort i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper**Inntekter**

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden bevilgningen eller tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende regnskapsperiode som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som uttrykkelig er forutsett benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskапital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskапital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet* på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimerer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle iendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværrender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Resultatregnskap
Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Org.nr: 970889906

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	337 876	306 490	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1			RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	20 751	25 732	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	21 184	20 300	RE.5
Andre driftsinntekter	1	128	299	RE.6
Sum driftsinntekter		379 939	352 821	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	255 085	234 439	RE.8
Varekostnader				RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5			RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	6 525	5 964	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5			RE.13
Andre driftskostnader	3	114 506	109 381	RE.10
Sum driftskostnader		376 116	349 784	RE.14
Driftsresultat		3 823	3 037	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	5	5	RE.16
Finanskostnader	6	8	17	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-3	-12	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		3 820	3 025	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7			RE.22
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-433	2 582	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-3 387	-5 607	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		-3 820	-3 025	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9			RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9			RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10			RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10			RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

Balanse**Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND**

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4			AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	72	125	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4			AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		72	125	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	1 580	1 597	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	8 290	5 979	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	17 472	16 856	AII.03
Anlegg under utførelse	5			AII.04
Infrastruktureiendeler	5			AII.06
Sum varige driftsmidler		27 342	24 432	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjér og andéler	11	900	900	AIII.03
Obligasjoner				AIII.04
Andre fordringer				AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		900	900	AIII.1
Sum anleggsmidler		28 314	25 457	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12			BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	2 896	6 096	BII.1
Andre fordringer	14	2 216	2 031	BII.2
Oppkjente, ikke fakturerte inntekter	16	259	396	BII.3
Sum fordringer		5 371	8 523	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	60 438	74 950	BIV.1
Andre bankinnskudd	17			BIV.2
Kontanter og lignende	17			BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		60 438	74 950	BIV.4
Sum omløpsmidler		65 809	83 473	BIV.5
Sum eiendeler		94 123	108 930	BV.1

Balanse
Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital	8		
Oppjent virksomhetskapital	8	13 931	11 938
Sum virksomhetskapital		13 931	11 938
II Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregnet bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	16 046	14 031
Sum avregninger		16 046	14 031
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	27 414	24 557
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		27 414	24 557
Sum statens kapital		57 391	50 526
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser			
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0	10 379
Skyldig skattetrekk		0	8 639
Skyldige offentlige avgifter		2 987	7 960
Avsatte feriepenger		20 358	18 956
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	824	3 477
Mottatt forskuddsbetaling	16	3 387	4 247
Annен kortsiktig gjeld	18, 20	9 176	4 746
Sum kortsiktig gjeld		36 732	58 404
Sum gjeld		36 732	58 404
Sum statens kapital og gjeld		94 123	108 930

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Tall i 1000 kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015	Budsjet 2017	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetaling av bevilgning (nettobudsjetterte)		340 733	309 611		KS.1
innbetaling av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0		KS.2
innbetaling fra salg av varer og tjenester		28 501	29 426		KS.4
innbetaling av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0		KS.5
innbetaling av tilskudd og overføringer ¹⁾		19 958	23 075		KS.6
innbetaling av refusjoner		5 892	6 426		KS.9
andre innbetalinger ²⁾		5 343	3 161		KS.10
Sum innbetalinger		400 427	371 699	0	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		242 782	213 754		KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		159 263	144 029		KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		511	314		KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		2 734	3 310		KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		541	5		KS.14B
andre utbetalinger		0	0		KS.15
Sum utbetalinger		405 831	361 412	0	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-5 404	10 287	0	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-9 108	-10 627		KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		0	0	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		0	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-9 108	-10 627	0	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskapital (+)		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer³⁾					
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14BI
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-14 512	-340	0	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		74 950	75 290	0	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		60 438	74 950	0	KS.BEH

* Avstemming

Note	31.12.2016	31.12.2015	
resultat av periodens aktiviteter	3 387	5 607	KS.27
avregning av bevilningsfinansiert aktivitet	15 433	-2 582	KS.27A
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15 -433	0	KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	KS.28
ordinære avskrivninger	6 525	5 964	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0	0	KS.30
netto avregninger	433		KS.31
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)	0		KS.32
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309	0	0	KS.33
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	9 108	10 627	KS.34
resultatandel i datterselskap	0	0	KS.35
resultatandel tilknyttet selskap	0	0	KS.36
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	2 857	3 121	KS.37
endring i varelager	0	0	KS.38
endring i kundefordringer	3 200	-2 865	KS.39
endring i ikke inntektsført bevilgninger og bidrag	-2 653	166	KS.40
endring i ikke inntektsført gaver og gaveforsterkninger	0	0	KS.41
endring i leverandørgjeld	-10 376	-2 900	KS.42
effekt av valutakursendringer	0	0	KS.43
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	0	0	KS.44
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	0	0	KS.45
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	-9 108	-10 627	KS.46
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling	188	0	KS.46A
endring i andre tidsavgrensningsposter	-8 965	3 776	KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	-5 404	10 287	KS.AVS

1) Regnskapslinjen gjelder tilskudd og overføringer som er en del av driftsinntektene til institusjonen og som kommer fra statlige etater eller virksomheter som skal behandles tilsvarende.

2) Regnskapslinjen gjelder innbetalinger som er en del av driftsinntektene og som etter sin art ikke skal føres på de øvrige linjene i avsnittet.

3) Avsnittet omfatter innbetalinger fra statskassen som gjelder tilskuddsforvaltning (bevilgninger over 70-poster) og utbetalinger til tilskuddsmottakere.

Oppstilling av bevilningsrapportering for 2016 for nettobudsjettere virksomheter

Del I

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	60 438	74 950	-14 512	BRII.011
628002	Leboerimskudd	11	0	0	0	BRII.012
640205	Tøyentfondet ³⁾		0	0	0	BRII.013
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0	BRII.014
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforturkninger	0	0	0	0	BRII.015

DEL II

Beholdninger rapportert i likviditrapport¹⁾

Oppgjørskonto i Norges Bank		Note	Regnskap 31.12.2016
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		74 950 BRII.001
Endringer i perioden (+/-)			-14 512 BRII.002
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17		60 438 BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0 BRII.021
Endringer i perioden (+/-)			0 BRII.022
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0 BRII.2

Del III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	328 115 BRII.011
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0 BRII.012
	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0 BRII.013
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0 BRII.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0 BRII.015
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nytties under post 70	600 BRII.016
281	Felles utgift for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrssanskaffelser, kan overføres	2 000 BRII.017
Sum på kapitter og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				330 715 BRII.01
xxx	Formålet/Virksomheten]	xx		0 BRII.021
xxx	Formålet/Virksomheten]	xx		0 BRII.021
Sum utbetalinger på andre kapitter og poster i statsbudsjettet				0 BRII.02
Sum utbetalinger i alt				330 715 BRII.1

Virksomhet:

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjeterte virksomheter)				N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	328 115	303 446		N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-9 382	-9 085		N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0		N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	6 525	5 964		N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0		N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0		N1.6
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0		N1.7
- periodens tilskudd til andre (-)	-120	-1 186		N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	12 738	7 351		N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	337 876	306 490	0	N1.10
Tilskudd og overføringer fra andre departement				
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0		0 N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0		0 N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0		0 N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0		0 N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0		0 N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0		0 N1.15
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0		0 N1.16
- tilskudd til andre (-)	0	0		0 N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0		0 N1.18
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0	0	N1.19
1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.				
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	337 876	306 490	0	N1.20
Gebryer og lisenser¹⁾				
Gebryer	0	0		0 N1.661
Lisenser	0	0		0 N1.662
Sum gebryer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66
1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebryrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebryer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.				
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	3 661	4 053		N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0		N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0		N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	3 661	4 053		0 N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	15 965	18 237		N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	1 820		N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-2 734	-3 310		N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	13 231	16 747		0 N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0		0 N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	16 892	20 800	0	N1.31
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelser i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.				
2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelser i rundskriv F-07-13.				
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	142		0 N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0		0 N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0		0 N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	142		0 N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	1 071	1 746		N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0		0 N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	2 378	2 327		N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	133	560		N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	-5		0 N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	3 582	4 628		0 N1.32F

Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	205	0	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0 N1.35B
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)		0	0 N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	205	0	0 N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	613	162	0 N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0 N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-541	0	0 N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	72	162	0 N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0 N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	3 859	4 932	0 N1.38

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Tilskudd fra gaver og gaveforsterknings¹⁾

Mottatte gaver/gaveforsterknings i perioden	0	0	0 N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterknings (-)	0	0	0 N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterknings (+)	0	0	0 N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterknings	0	0	0 N1.43

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)

20 751 25 732 0 N1.44

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾

Statlige etater	9 414	7 009	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	200	487	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0 N1.51
Næringsliv/privat	8 040	9 092	N1.52
Andre	0	0	0 N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	17 654	16 588	0 N1.55

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Stud.avg. alg av tjenester	3 395 135	3 552 160	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0 N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	3 530	3 712	0 N1.59

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)

21 184 20 300 0 N1.60

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0 N1.61
Refusjoner, gebyr, erstatning bøker m.m.	128	299	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0 N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0 N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	128	299	0 N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0 N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0 N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0 N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.48

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerkning av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	379 939	352 821	0 N1.67
----------------------------	----------------	----------------	----------------

Note 2 Lønn og sosiale kostnader**DEL I**

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Lønninger	184 594	169 304 N2.1
Feriepenger	22 077	20 779 N2.2
Arbeidsgiveravgift	30 915	28 633 N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	22 247	20 877 N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-6 634	-6 935 N2.5
Andre ytelser	1 886	1 781 N2.6
Sum lønnskostnader	255 085	234 439 N2.7

Antall årsverk: **330** **314 N2.8**

I) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørrelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørrelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1004003	
Eksterne styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	0	0
Administrerende direktør	935391	

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	0	5148
Eksterne styremedlemmer	0	5148
Styremedlemmer valgt av studentene	0	5148
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	0	5148
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	0	5148
Varamedlemmer for studenter	0	5148

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Husleie	51 108	47 867 N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0 N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 014	426 N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 554	7 426 N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 983	1 955 N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	2 560	3 319 N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0 N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 196	3 788 N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	18 738	18 045 N3.8
Reiser og diett	12 462	10 649 N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	14 891	15 906 N3.10
Sum andre driftskostnader	114 506	109 381 N3.11

I) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Noter til immaterielle eiendeler

Tall i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende rettigheter mv.	Andre utørelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	484	0	0	484 N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0 N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0 N4.3
+/- fra eiendel under utørelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0 N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	484	0	0	484 N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0 N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0 N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	-359	0	0	-359 N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-53	0	0	-53 N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0 N4.9
Balanseført verdi 31.12.2016	0	72	0	0	72 N4.10
Avskrivningssetser (levetid)	spesifikt	5 år / linært			

1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler

Universitetet og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:

Immaterielle eiendeler	0	0
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler	0	0 N4.11

31.12.2016 31.12.2015 Referanse

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND**Note 5 Varige driftsmidler****Tall i 1000 kroner**

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidle	Annnet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaftesskost 31.12.2015	0	1 888	0	0	0	10 587	50 622	63 097	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)	0	102	0	0	0	3 385	5 894	9 381	N5.21
- avgang anskaftesskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.4
Anskaftesskost 31.12.2016	0	1 990	0	0	0	13 972	56 516	72 478	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	-291	0	0	0	-4 608	-33 765	-38 664	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-119	0	0	0	-1 074	-5 279	-6 472	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2016	0	1 580	0	0	0	8 290	17 472	27 342	N5.11
 Avskrivningsatser (levertider)									
Ingen avskrivning	10-60 år	20-60 år	Ingen avskrivning		Virk som hets- spesifikt	3-15 år lineært			
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som forvalter egne bygg)								0 N5.12	
Tilleggsopplysninger når det er avhendt anleggsmidler:								0 N5.13	
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0 N5.13
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0 N5.14
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0	0 N5.14
 Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler".									
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.									
 Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:									
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som forvalter egne bygg)								0	0
Teknisk data og undervisningsutstyr								0	0
Anleggsmaskiner og transportmidler								0	0
Kontormaskiner og annet inventar								0	0
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler								0	0 N5.15

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAGESUND
Note 6 Finansinntekter og finanskostnader
Tall i 1000 kroner

31.12.2016 31.12.2015 Referanse

Finansinntekter

Renteinntekter	0	2 N6.1
Agio gevinst	5	4 N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0 N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0 N6.2B
Annен finansinntekt	0	0 N6.3
Sum finansinntekter	5	6 N6.4

Finanskostnader

Rentekostnad	2	10 N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0 N6.6
Agio tap	6	7 N6.7
Annен finanskostnad	0	0 N6.8
Sum finanskostnader	8	17 N6.9

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap X	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0 N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0 N6.11

2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

- (C) Balanseført verdi immaterielle eiendeler
 Balanseført verdi varige driftsmidler
 Sum

	31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
	72	125	99
	27 342	24 432	25 887
	27 414	24 557	25 986

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

25 986

Fastsatt rente for år 2016:

2,05 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:

533

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledringsnotat om renter på kapital".

3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapital (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfin aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsonevirksor virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapital, dvs. den kan ikke til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som de tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte ins virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>	<i>Beløp</i>
Innskutt virksomhetskapital 01.01.2016	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2016	0

<i>Bunden virksomhetskapital:</i>	
Bunden virksomhetskapital pr. 01.01.2016	900
Kjøp av aksjer i perioden	0
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskapital 31.12.2016	900

Innskutt og bunden virksomhetskapital 31.12.2016	900
---	------------

<i>Annen opptjent virksomhetskapital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapital 01.01.2016	11 038
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital (-)	-1 394
Overført fra periodens resultat	3 387
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2016	13 031
Sum virksomhetskapital 31.12.2016	13 931

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifikasjon og gruppering av opptjent virksomhetskapital på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapital til underliggende driftsenheter)

Virkosomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Notell 11: Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Tall i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virkson- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>									
Atno AS	965 075 909	11.10.2004	28	0,9 %	0	0	0	100	N11.010
SimSea Holding AS	913 704 010	30.06.2010	27 000	10,0 %	0	0	0	800	N11.010
Selskap 3			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 4			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.011
<i>Sum aksjer</i>			27 028		0	0	0	900	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerimnstudd)</i>									
Selskap 1			0		0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0		0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0		0	0	0	0	N11.022
<i>Sum andeler</i>			0		0	0	0	0	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2016									
					0	0	900	900	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avgåtte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avgåtte årsregnskap

*** Væsentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

(1) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND**Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0 N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0 N12.2
Sum anskaffelseskost	0	0 N12.3
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0 N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0 N12.5
Sum ukurans	0	0 N12.6
Sum varebeholdninger	0	0 N12.7

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13 Kundefordringer*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Kundefordringer til pålydende	2 896	6 096 N13.1
Avsatt til latent tap (-)	0	0 N13.2
Sum kundefordringer	2 896	6 096 N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	0 N14.1
Reiseforskudd	0	7 N14.2
Personallån	22	60 N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0 N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	1 148	848 N14.5
Andre fordringer	1 046	1 116 N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0 N14.7
Sum	2 216	2 031 N14.8

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)
Tall i 1000 kroner

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
<i>Utsatt virksomhet</i>					
Kap. 281 MARKOM 2020	3 446	0	220	3 226	N15I.011
NUV ALK	364	0	44	320	N15I.011
NUV AHF	-253	0	-41	-212	N15I.011
UH Nett Vest ALK	489	0	396	93	N15I.012
SUM utsatt virksomhet	4 046	0	619	3 427	N15I.1
<i>Strategiske formål</i>					
Reserve til styrets disposisjon	10 674	1 394	12 228	-1 554	N15I.021
Utstyr	200	0	776	-576	N15I.021
Strategiske midler Satsing mot Horizon 2020	108	0	108	0	N15I.021
Øremerkede midler ALK	0	0	50	-50	N15I.022
Forsknings- og læringsstøtte	830	0	250	580	N15I.022
SUM strategiske formål	11 812	1 394	13 412	-1 600	N15I.2
<i>Større investeringer</i>					
Prioritert oppgave 1	0	0	0	0	N15I.031
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15I.031
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15I.031
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0	N15I.032
SUM større investeringer	0	0	0	0	N15I.3
<i>Andre avsetninger</i>					
Formål 1	0	0	0	0	N15I.041
Formål 2	0	0	0	0	N15I.041
Formål 3	0	0	0	0	N15I.041
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0	N15I.042
SUM andre avsetninger	0	0	0	0	N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	15 858	1 394	14 031	1 827	N15I.KD
Andre departementer					
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15I.051
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15I.052
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15I.053
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer	0	0	0	0	N15I.5
Sum avsatt andel av bevilningsfinansiert aktivitet	15 858	1 394	14 031	1 827	N15I.5A

I) Vesentlig poster spesifiseres i egen oppstilling

Inntektsførte bidrag:
Andre statlige etater

<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15I.061
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15I.062
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15I.063
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15I.064
Sum andre statlige etater	0	0	0	0	N15I.6

Norges forskningsråd

<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15I.071
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15I.072
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15I.073
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15I.074

Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0 N15I.7
Regionale forskningsfond				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0 N15I.081
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0 N15I.082
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0 N15I.083
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0 N15I.084
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0 N15I.8
Andre bidragsytere³⁾				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0 N15I.091
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0 N15I.092
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0 N15I.093
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0 N15I.094
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0 N15I.9
Direkte posterter statsinterne feriepengeforpliktelser, inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	188	0	0	188 N15I.FPF
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	16 046	1 394	14 031	2 015 N15I.10
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				-188 N15I.10A
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapital, se note 8				-1 394 N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				433 N15I.11
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjeterte virksomheter), forts				
Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver: ⁴⁾				
	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
<i>Inne inntektsført KD</i>	0	0	0	0 N15II.011
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.011
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	0	0	0	0 N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	0 N15II.1
Andre departementer				
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.021
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.021
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	0	0	0	0 N15II.021
Sum andre departementer	0	0	0	0 N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
<i>Andre statlige etater</i>	947	2 283	-1 336	N15II.061
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.061
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	0	0	0	0 N15II.061
Sum andre statlige etater	947	2 283	-1 336	N15II.6
Norges forskningsråd				
<i>NFR</i>	-2 415	-1 784	-631	N15II.031
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.031
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	0	0	0	0 N15II.031
Sum Norges forskningsråd	-2 415	-1 784	-631	N15II.3
Regionale forskningsfond				
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.041
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0	0 N15II.041
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	0	0	0	0 N15II.041
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0 N15II.4
Andre bidragsytere⁴⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 105	1 036	69	N15II.051A

Organisasjoner og stiftelser	0	0	0 N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	1 032	1 576	-544 N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	18	322	-304 N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	137	44	93 N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0 N15II.051F
Sum andre bidrag¹⁾	2 292	2 978	-686 N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer²⁾	0	0	0 N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og oversføringer	2 292	2 978	-686 N15II.5
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	824	3 477	-2 653 N15II.BB

Gaver og gaveforsterkninger

<i>Tiltak/oppgave/formål/giver</i>	0	0	0 N15II.071
<i>Tiltak/oppgave/formål/giver</i>	0	0	0 N15II.071
<i>Tiltak/oppgave/formål/giver⁵⁾</i>	0	0	0 N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0 N15II.7

Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	824	3 477	-2 653 N15II.BBG
--	------------	--------------	-------------------------

5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

4) Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger mv.. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgende myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.

I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene gruppertes i kategorier som vist under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger", jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.

Virksomhet:
Note 16 Opptjente, ikke fakturerete inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter
 Tall i 1000 kroner

DEL I
Opptjente, ikke fakturerete inntekter

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	224	326	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	70	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	35	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	259	396	N16.1

DEL II
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	3 387	4 098	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	149	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	3 387	4 247	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND**Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende¹⁾**

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ²⁾	60 438	74 950	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1,3)}	0	0	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	0	0	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	60 438	74 950	N17.4

1) Vesentlige beholdninger skal spesifisieres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Skyldig lønn	6 669	3 329	N18.1
Skyldige reiseutgifter	199	193	N18.2
Annен gjeld til ansatte	0	-	N18.3
Påløpte kostnader	0	493	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	2 308	731	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v. ²⁾	0	0	N18.6
Sum	9 176	4 746	N18.7

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifisieres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifisieres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Note 30 EU-finansierede prosjekter

Tall i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets korthavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinator-rolle (ja/nei)
EU H2020 Creation	Nr. 665917	205				205	NEI
EU Comenius Creatit	2013_3637_PR_CREATIT				72	72	JA
Prosjekt 3						0	ja/nei
Osv.						0	ja/nei
Sum		205		0	72	277	

Forklaring

Tabelben omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størtrelesen på finansieringen og navnet og korthavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom pr som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP6 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinerende prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsoneprogrammer til FP7.

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Tall i 1000 kroner

	Budsjett pr: 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2016	Avvik budsjett/ regnskap pr: 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	337 683	337 876	-193	306 490
Inntekt fra gebyrer		0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	25 273	20 751	4 522	25 732
Salgs- og leieinntekter	17 759	21 184	-3 425	20 300
Andre driftsinntekter	100	128	-28	299
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>380 815</i>	<i>379 939</i>	<i>876</i>	<i>352 821</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	255 184	255 085	99	234 439
Varekostnader	0	0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger		0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4 992	6 525	-1 533	5 964
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	117 457	114 506	2 951	109 381
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>377 633</i>	<i>376 116</i>	<i>1 517</i>	<i>349 784</i>
Driftsresultat	3 182	3 823	-641	3 037
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	5	-5	5
Finanskostnader	0	8	-8	17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-3</i>	<i>3</i>	<i>-12</i>
Resultat av periodens aktiviteter	3 182	3 820	-638	3 025
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	-433	433	2 582
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	-3 387	0	-5 607
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>-3 820</i>	<i>433</i>	<i>5 607</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingssvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingssvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Høgskolen Stord/Haugesund
Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet
Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
<i>Tilskudd fra EU</i>	277	162	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	13 231	16 747	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	142	N32.21
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	13 231	16 889	N32.2
 Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	3 582	4 628	N32.10
- tilskudd fra statlige etater	3 661	4 053	N32.12
- oppdragsinntekter	17 654	16 588	N32.13
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	24 897	25 269	N32.1

Virksonhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

VEDLEGG RESULTATREKNESKAP HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Utgiftsart	Regnskap 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Budsjett for 2017	Regneregler
<i>Driftsutgifter</i>					Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen
Lønnsutgifter	205 085	213 754	242 782	0	KS.11
Varer og tjenester	136 900	144 343	159 774	0	KS.12+KS.14+KS.15
Sum driftsutgifter	341 985	358 097	402 556	0	
<i>Investeringsutgifter</i>					
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 669	10 627	9 108	0	KS.17
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 669	10 627	9 108	0	
<i>Overføringer fra virksomheten</i>					
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	3 310	2 734	0	KS.14A
Utbetalinger til andre virksomheter	0	5	541	0	KS.14B+KS.14BI
Sum overføringer fra virksomheten	0	3 315	3 275	0	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Kjøp av aksjer og andeler	0	0	0	0	KS.19
Andre finansielle utgifter	12	0	0	0	KS.13+KS.21B+KS.23+KS.24+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	12	0	0	0	
SUM UTGIFTER	348 666	372 039	414 939	0	

	Regnskap 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Budsjett for 2017	Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen
INNTEKTSART					
Driftsinntekter					
Inntekter fra salg av varer og tjenester	23 494	29 426	28 501	0 KS.4	
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0 KS.5	
Refusjoner	6 053	6 426	5 892	0 KS.9	
Andre driftsinntekter	6 671	3 161	5 343	0 KS.10	
Sum driftsinntekter	36 218	39 013	39 736	0	
Inntekter fra investeringer					
Salg av vanlige driftsmidler	0	0	0	0 KS.16	
Sum investeringsinntekter	0	0	0	0	
Overføringer til virksomheten					
Inntekter fra statlige bevilninger	308 771	332 686	360 691	0 KS.1+KS.6	
Andre innbetalinger	0	0	0	0 KS.2+KS.3	
Sum overføringer til virksomheten	308 771	332 686	360 691	0	
Finansielle aktiviteter					
Innbetalning ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0 KS.18+KS.21A	
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	0	0	0	0 KS.7+KS.8+KS.22+KS.24A	
Sum finansielle aktiviteter	0	0	0	0	
SUM INNTEKTER	344 989	371 699	400 427	0	
Netto endring i kontantbeholdning	-3 677	-340	-14 512	0	
Netto endring i kontantbeholdningen	-3 677	-340	-14 512	0 KS.25	
Kontroll					
			0,00	0,00	

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Innntektstype	Regnskap ¹⁾ 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Budsjett for 2017
Bevilninger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilninger fra fagdepartementet	291 971	309 611	340 733	0
Bevilninger fra andre departement	0	0	0	0
Bevilninger fra andre statlige forvaltningsorganer	4 902	5 036	2 325	0
Tildelinger fra regionale forskningsfond	248	0	0	0
Tildelinger fra Norges forskningsråd	11 194	16 408	12 600	0
Sum bevilninger til statsoppdraget	308 315	331 055	355 658	0
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	1 488	1 772	1 140	0
Bidrag fra private	4 398	2 475	1 663	0
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	247	207	370	0
Sum bidrag	6 133	4 454	3 173	0
Oppdragsinntekter m.v.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	9 586	10 781	12 577	0
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	1 329	566	200	0
Oppdrag fra private	1 685	9 092	8 005	0
Andre inntekter og tidsavgrensninger	17 941	15 751	20 814	0
Sum oppdragsinntekter m.v.	30 541	36 190	41 596	0
SUM INNTEKTER	344 989	371 699	400 427	0

1) Kontantbaserte regnskapstall må legges inn manuelt

	Regnskap 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Endring 2015 til 2016	Regneregler
Kontantbeholdning					
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	75 290	74 950	60 438	-14 512	BIV.1
Beholdning på andre bankkonti	0	0	0	0	BIV.2
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0	BIV.3
Sum kontanter og kontantekvivalenter	75 290	74 950	60 438	-14 512	
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :					
Feriepenge, m.v.	17 929	18 956	20 358	1 402	DII.4
Skattetrekk og offentlige avgifter	16 413	16 599	2 987	-13 612	DII.2+DII.3
Gjeld til leverandører	12 704	9 983	-259	-10 242	DII.1-BII.3
Gjeld til oppdragsgivere	1 370	-1 849	491	2 340	DII.06-BII.1
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	1 519	2 715	6 960	4 245	DII.6-BII.2-BI.1
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	49 935	46 404	30 537	-15 867	
Avsetninger til planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår:					
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	-1 445	-1 784	-2 415	-631	N15.7+N15.1.3
Prosjekter finansiert av regionale forskningsfond	142	0	0	0	N15.8+N15.1.4
Større påbegynne, førstegående investeringsprosjekter finansiert av grunnbetalingen fra fagdepartementet	-1 615	0	0	0	N15.3
Konkrete påbegynne, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbetalingen fra fagdepartementet	17 441	619	4 046	3 427	N15.1
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål	0	13 412	11 812	-1 600	N15.2
Konkrete påbegynne, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	0	0	0	0	N15.5+N15.6+N15.9
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	14 523	12 247	13 443	1 196	
Andre avsetninger:					
Avsetninger til andre formållikke spesifiserte formål				-1 834	N15.4+N15.1.FPF=N15.1.1+N15.1.2+N15.1.5+N15.1.6+N15.1.7
Frivirksomhetskapital				1 933	C.1-AII.1
SUM andre avsetninger	10 832	16 299	16 458	159	
Langsiktig gjeld (netto)					
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0	CII.01-AII.1-AII.1
Annen langsiktig gjeld	0	0	0	0	DII.01+DII.1
Sum langsiktig gjeld	0	0	0	0	
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	75 290	74 950	60 438	-14 512	

Kontroll

Forklaringar:

0

R2014

R2015

R2016

B2017

Dato: 31.12.2016

Virksomhet: HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Eigedeler	Beløp	Verksemndskapital, avregningar og gjeld	Beløp
Anleggsmidlar			
Innmaterielle eigedeler	72	Verksemndskapital	13 931
Vareige driftsmidlar	27 342	<i>Sum verksemndskapital</i>	
Finansielle eigedeler	900		
Sum anleggsmidlar	28 314		
Langsiktige forpliktingar			
		Langsiktige forpliktingar knytt til anleggsmidlar	27 414
		<i>Andre forpliktingar</i>	0
		<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktingar</i>	27 414
Omloppsmidlar			
Lager	0	Anna langsiktig gjeld	0
Kundefordringer	5 371	<i>Sum anna langsiktig gjeld</i>	
Bankinnskott	60 438	Kortsiktig gjeld	0
Sum omloppsmidlar	65 809	<i>Leverandørgjeld</i>	
		<i>Anna kortsiktig gjeld</i>	36 732
		<i>Sum kortsiktig gjeld</i>	36 732
Avregning med statskassen			
		<i>Sum avregningar</i>	16 046
Sum eigedeler	94 123	Sum verksemndskapital, avregningar og gjeld	94 123

Vedlegg

Vedlegg: Årsrapport 2016

Høgskulen i Sogn og Fjordane

Oppfølging av aktivitets- og redegjørelsесplikten
etter
likestillingsloven
2016

Tabell 1. Rapporteringstabell personal- og lønnsstatistikk og arbeidsforhold på virksomhetsnivå – HiSF

	Kjønnsbalanse				Lønn (gjennomsnitt pr. 01.10.)				Midlertidige stillinger				Deltidsstillingar			
	% Menn	% Kvinner	Tal årsverk	Menn	Kvinner	Andel av menns lønn(%)	Total gjennomsnittlønn	% Menn	% Kvinner	Tal midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Tal deltidstillinger			
Totalt i verksenda	2015	39,8	60,2	342,2	575689	543092	94,3	556000	41,8	58,2	75,3	39,3	60,7	84		
	2016	40	60	355,65	596839	561883	94,1	575775	43	57	83,5	43	57	75		
Administrative stillinger totalt	2015	32	68	85,2	567403	519046	91,4	535070	59,1	40,9	22	21,4	78,6	14		
• leiarstillingar	2015	43	57	21	807944	731925	90,6	764504	50	50	16	-	-	-		
• saksbehandlar	2015	33,4	66,6	69,2	486341	495481	101,8	492335	100	-	4,3	21,4	78,6	14		
Undervisnings- og forskingsstillingar totalt	2015	43,2	56,8	225	586031	556468	94,9	569076	33,5	66,5	51,2	45,2	54,8	62		
Førstestillingar	2015	65	35	65,25	647525	602251	95,1	602064	29	70	40,9	44	56	50		
Professor/dosent	2015	65,7	34,3	16,9	725594	751224	104	734390	62	38	2,1	62	38	13		
Forskarstilling	2015	4,8	95,2	2,1	870000	602300	69,2	618762	53	47	3	60	40	10		
Rekrutteringsstillingar	2015	35	65	25,8	497700	496250	99,7	493755	35	65	25,8	0	100	1		
Professor II	2015	Tala for professor II er rapportert under professor/dosent kategorien														
Høgskulelektor/amanuensis	2015	31,8	68,2	102,3	541487	532894	98,4	535628	30	70	11,2	34,8	65,2	23		
Høgskulelærar	2015	32,3	67,7	9,9	545834	542900	99,3	542900	27	73	5,5	33	67	18		
Støttestillingar	2015	0	100	9,6	-	489546	-	489546	0	100	0,8	0	100	4		
	2016	0	100	9	-	512661	-	512661	-	-	0	0	100	2		

Tabell 2: Rapportering av kjønnsfordeling på avdelingsnivå

Avdeling for helsefag		Menn	Kvinner		Tal årsverk (N)
		Tal årsverk	Tal årsverk	% av N	
Totalt i avdelinga	2015	11,3	45,5	80	56,8
	2016	8,8	46,55	84	55,35
Administrative stillingar totalt	2015	2,8	11,7	86,6	13,5
	2016	2,8	7,5	73	10,3
• leiarstillingar	2015	0	3	100	3
	2016	0	3	100	3
• saksbehandlar	2015	2,8	7,7	73,2	10,5
	2016	2,8	4,5	61	7,3
Undervisnings- forskings- og formidlingsstillingar totalt	2015	8,5	34,8	80,3	43,3
	2016	6	38,1	86	44,1
• Førstestillingar og høgare	2015	3,3	8,6	72,2	11,9
	2016	3,3	9,4	74	12,7
• Rekrutteringsstillingar	2015	1	4	80	5
	2016	2	2,8	58	4,8

Avdeling for lærarutdanning og idrett		Menn	Kvinner		Tal årsverk (N)
		Tal årsverk	Tal årsverk	% av N	
Totalt i avdelinga	2015	41,3	58,5	58,6	99,7
	2016	43	66,35	61	109,35
Administrative stillingar totalt	2015	2	10,8	84,3	12,3
	2016	3,4	9	73	12,4
• leiarstillingar	2015	2	2	0	4
	2016	3	1	25	4
• saksbehandlar	2015	0	8,8	100	8,8
	2016	0,4	8	95	8,4
Undervisnings- forskings- og formidlingsstillingar totalt	2015	39,3	47,7	54,8	86,9
	2016	36	49,55	86	85,55
• Førstestillingar og høgare	2015	21,9	8,1	27	30
	2016	21,5	12,1	36	33,6
• Rekrutteringsstillingar	2015	0	7,8	100	7,8
	2016	0	8,75	100	8,75

Avdeling for ingeniør og naturfag		Menn	Kvinner		Tal årsverk (N)
		Tal årsverk	Tal årsverk	% av N	
Totalt i avdelinga	2015	24,6	12,8	34,2	37,4
	2016	28,2	13,2	32	41,4
Administrative stillinger totalt	2015	3	1	25	4
	2016	2	1	33	3
• leiarstillingar	2015	1,5	0,5	25	2
	2016	2	1	33	3
• saksbehandlar	2015	1	0	0	1
	2016	0	0	0	0
Undervisnings- forskings- og formidlingsstillingar totalt	2015	21,6	11,8	35,3	33,4
	2016	19,9	11	36	30,9
• Førstestillingar og høgare	2015	10,4	7	40,2	17,4
	2016	11,9	7	37	18,9
• Rekrutteringsstillingar	2015	5	0	0	5
	2016	3	1	25	4

Avdeling for samfunnsfag		Menn	Kvinner		Tal årsverk (N)
		Tal årsverk	Tal årsverk	% av N	
Totalt i avdelinga	2015	28,9	41,1	58,7	69,9
	2016	30,15	46,7	61	76,85
Administrative stillinger totalt	2015	1	7,6	88,3	8,6
	2016	1	8,1	89	9,1
• leiarstillingar	2015	1	3	75	4
	2016	1	3	75	4
• saksbehandlar	2015	0	4,6	100	4,6
	2016	0	5,05	100	5,05
Undervisnings- forskings- og formidlingsstillingar totalt	2015	27,9	33,5	54,6	61,4
	2016	26,15	35,65	58	61,8
• Førstestillingar og høgare	2015	15,4	8,8	36,4	24,2
	2016	16,75	10,7	39	27,45
• Rekrutteringsstillingar	2015	3	5	62,5	8
	2016	2	4,75	70	6,75

Tabell 3. Rapportering av uttak av foreldrepermisjoner, fravær pga. syke barn og eget sykefravær

Stillingskategori		Fravær pga. sjuke barn		Sjukefravær Egenmeldt				Sjukefravær Legemeldt			
		Tal fråværsdager		Tal fråværsdager		Fråværsprosent (andel av mulige dagsverk)		Tal fraværsdager		Fråværsprosent (del av mulige dagsverk)	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	2015	58	62	202	69	0,6%	0,3%	1036	289	3,3%	1,2%
	2016	52	50	196	61	0,6%	0,2%	1143	226	3,0%	0,9%
Administrativt personale	2015	55	11	190	50	1,4%	0,7%	478	22	3,4%	0,3%
	2016	57	20	159	65	1,2%	0,9%	750	29	5,7%	0,4%
Drifts- og teknisk personale/andre tilsatte	2015	2	4	19	14	1%	1%	364	25	18,7%	1,8%
	2016	16	4	41	13	1,9%	0,95%	225	131	10,4%	9,7%

Tabell 4. Rapportering på kompetanseutvikling og andre sentrale personalpolitiske satsinger

Tiltak		Deltakere		
		Kvinner	Menn	Totalt
Kvalifiseringstiltak - ASF	2015	1	1	2
		2	0	2
	2016			
Kvalifiseringstiltak - ALI	2015	5	0	5
		1	0	1
	2016			
Kvalifiseringstiltak - AHF	2015	1	0	1
		5	0	5
	2016			
Kvalifiseringstiltak - AIN	2015	0	0	0
		0	0	0
	2016	0	0	0
		0	0	0

Tabell 5: Rapportering på rekruttering – HiSF

Stillingskategori		Utviste stillinger								Ikke utviste stillinger			
		Antall søkere		Antall innkalt til intervju		Antall tilsatt				Antall tilsatt			
		Kvin ner	Men n	Kvin ner	Men n	Kvin ner	Men n	Kvin ner	Me nn	Kvin ner	Me nn	Kvin ner	Men n
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger – tall stillinger													
Førstestillinger og høyere	2015	13	17	4	6	1,5	2	1	0	0	1	0,6	0
	2016	12	17	8	11	4	2	0	1	0	0	1	0
Lærer og lektorstillinger	2015	67	36	33	8	7	5	13,3	0	0	0	0	0
	2016	59	40	25	6	9	2	8	3	0	0	1	0
Tekniske og administrative stillinger – tall stillinger													
Saksbehandlerst illinger	2015	115	51	33	7	8	1	0	0	0	0	0	0
	2016	77	31	17	8	4	0	1	0	0	0	0	0
Tekniske og drift	2015	11	7	6	1	2	0	0	0	0	0	0	0
	2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 6. Rapportering på ledelse og styring

Organ		Antall medlemmer	Antall menn	% menn	Antall kvinner	% kvinner	Merknad
Styret	2015	11	6	54,5%	5	45,5%	
	2016	11	6	54,5%	5	45,5%	
Toppledelse; rektor, viserektor for utdanning, viserektor for FoU, personaldirektør, økonomidirektør og 4 dekaner.	2015	9	5	56%	4	44%	
	2016	9	5	56%	4	44%	
Utdanningsutvalg	2015	8	4	50%	4	50%	
	2016						
Tilsettingsutvalg	2015	6+1	3+2	40-60%	3+2	40-60%	Dekan møter fra den avdelinga tilsetjinga gjeld
	2016	6+1	3+2	40-60%	3+2	40-60%	Dekan møter fra den avdelinga tilsetjinga gjeld
Tilsettingsråd	2015	5	1	20%	4	80%	
	2016	5	1	20%	4	80%	
FoU-utvalg	2015	9	5	56%	4	44%	
	2016	9	4	44%	5	56%	

Tabell 7. Rapportering av "opprykk" i tekn./adm. stillinger (tilsetting i høyere stillinger, stillings"opprykk" i lønnsforhandlinger)

Opprykk / stillingsendring		Kvinner		Menn		Totalt (N)
		Antall	% av N	Antall	% av N	
"opprykk" til høyere stilling gjennom lokale lønnsforhandlinger (t.d. eksempel fra førstekonsulent til rådgiver)	2015	1	100%	0	0	1
	2016	5	100%	0	0	5
"opprykk" til høyere stilling gjennom tilsetting ("internt opprykk")	2015	0	0	0	0	0
	2016	0	0	0	0	0

Tabell 8. Rapportering av doktorgrader og opprykk

Opprykk		Kvinner		Menn		Totalt (N)
		Antall	% av N	Antall	% av N	
Fra høgskolelærer til høgskolelektor	2015	6	100%	0	0	6
	2016	2	100%	0	0	2
Fra lektor til førstelektor	2015	1	25%	3	75%	4
	2016	4	100%	0	0%	4
Fra lektor til førsteamanuensis	2015	0	0	2	100%	2
	2016	4	50%	4	50%	8
Fra førstelektor til førsteamanuensis	2015	0	0	0	0	0
	2016	0	0	0	0	0
Fra førstelektor til dosent	2015	1	50%	1	50%	2
	2016	0	0	0	0	0
Fra førsteamanuensis til professor	2015	0	0	1	100%	1
	2016	1	33%	2	67%	3
Avlagte doktorgrader	2015	6	75%	2	25%	8
	2016	4	50%	4	50%	8

Tabell 9. Rapportering på FoU publisering i Christin (pr. 01.03.15.2015)

(Frist for rapportering i Christin er 15.03.15)

	Antall med publiseringspoeng på nivå 1 (unike navn)		Antall med publiseringspoeng på nivå 2 (unike navn)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2015	50	52	2	5
2016	55	52	17	19
	Antall med publikasjoner på nivå 1 *)		Antall med publikasjoner på nivå 2 *)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2015	73	101	1	7
2016	65	88	17	16

*) En forfatter med for eksempel 3 publiseringer er telt 3 ganger

Rapport på Likestilling, diskriminering og tilgjengeleighet - Høgskolen i Bergen 2016

Rapporteringa er basert på høgskulerådets rettleiar: «Hvordan oppfylle likestillingslovens aktivitets- og rapporteringsplikt? Anbefalinger og veiledning til universiteter og høgskoler» frå 2012. Det tilrådast at verksemda skal rapportere både på tilstand og aktivitetar på kjønn, og berre på aktivitetar når det gjeld etnisitet og funksjonsevne.

Kjønnsdelt statistikk over uttak av velferds- og omsorgspermisjonar og kjønnsfordeling blant søkerar til faste vitskapelege stillingar, og kven som vert innkall til intervju er ikkje med i rapport for 2016. Det skyldas at det ikkje var mogleg å hente ut slike data av våre IT system 2016, og mangel på personell til å den svært omfattande jobben å produsere slik statistikk manuelt.

Kjønnslikestilling

Vi har henta ut tall som viser tilhøva på området kjønnslikestilling frå Database for statistikk om høgre utdanning. Alle talla er baserte på årsverk. For fullstendig oversikt viser vi til databasen:
<http://db.nsd.uib.no/>

Tabellane viser at Høgskolen i Bergen også i 2016 var prega av tradisjonell kjønnsfordeling både vertikalt og horisontalt i organisasjonen. Det er tydelig at menn dominerer i ingeniørutdanningane, medan det var kvinnedominans i lærarutdanningane og i helse- og sosialfaga.

Kinnedelen blant professorane er på fine 43.36 totalt. Men igjen ser vi at det er lågast på Avdeling for ingeniør- og økonomifag: 10,26 %. Høgskulen møter store strukturelle utfordringar i arbeidet med å få opp delen professorar.

I 2016 var delen kvinner i ulike leiarstillingar på nærmere 60 %. Høgskolen har arbeida målretta med utfordringane knytt til kjønnslikestilling. Tiltaka vert gjort greie for under *aktiviteter kjønnsfordeling*.

Kjønnsdelt statistikk over uttak av velferds- og omsorgspermisjonar og kjønnsfordeling blant søkerar til faste vitskapelege stillingar, innkalla til intervju er ikkje med i rapport for 2016. Det skuldas IT system som ikkje gir slike rapportar og mangel på personell som kan gjere den svært arbeidskrevjande jobben å produsere slik statistikk manuelt.

Kjønnsbalanse fordelt på avdelingar og stillingskategorier

I tabellane under gis et bilde av tilstanden i kjønnsfordeling og utviklinga i denne
Alle tilsette ved HiB, alle stillingskategorier (årsverk)

Stillingsgrupper	2009		2015		2016	
	Totalt	K %	Totalt	K %	Totalt	K %

Administrative stillingar ¹	160,75	65,88	218,33	70,39	234,75	71,27
Andre stillingar	3	100	2	50	2	0
Drifts- og vedlikeholds-Stillingar	7,47	8,97	6,16	2,6	7	14,29
Støttestillingar for undervisning, forsking og formidling ²	42,1	45,37	43,9	35,54	44,6	32,74
Undervisnings-,forsknings- og formidlingsstillingar ³	449,41	59,39	563,81	58,72	598,11	60,09
Totalt	666,73	59,39	834,2	60,12	886,46	61,17

*Lærlingar

Kjelde: DBH (Database for statistikk om høgre utdanning)

¹ Auken i administrative stillingar skuldast i hovudsak fusjonen, då fast tilsette driv fusjonsarbeid og då har det vorte naudsynt å ta t inn midlertidige for å ivareta normal drift. Talet på faste stillingar er auken fra 162,2 i 2015 til 168,4 i 2016.

² Støttestillingar for undervisning, forsking og formidlingsstillingar er: Ingeniørar, bibliotekstillingar og tekniske stillingar for undervisning, forsking og formidling.

³ Her var det ei auke i faste stillingar frå 444,17 i 2015 til 454,74 i 2016.

Administrative stillingar årsverk faste:

Stillingsgrupper	2009		2015		2016	
	Totalt	Totalt	Totalt	K %	Totalt	
Kontorstillingar	5,05	0,75	0,5	0	0,5	0
Sakshandsamarstillingar	119,5	176,58	141,7	78,93	149,1	76,09
Mellomleiarstillingar *	27,2	30	13	53,85	13,8	56,52
Leiarstillingar*	9	11	7	71,43	5	60
Sum	160,75	218,33	70,39	65,88	168,4	73,78

Kjelde: DBH (Database for statistikk om høgre utdanning)

*(Mellomleiarstillingar er definert som: instituttleiar, avdelingsleiar, kontorsjef, sjefingeniør, arkivleiar og studieleder. Leiarstilling er definert som: dekan, direktør, avdelingsdirektør)

Professor (1013) årsverk faste stillingar

Professor /avdeling	2009		2015		2016	
	Totalt	K %	Total	K %	Total	K %

Avdeling for helse-sosialfag	2,2	9	12,4	48,39	12	58,33
Avdeling for ingeniør- og økonomifag	4,4	0	15,2	11,84	15,6	10,26
Avdeling for lærarutdanning	7,6	55,26	14,4	48,61	17,6	62,5
Totalt	14,2	30,99	42	35,24	45,2	43,36

Kjelde: DBH (Database for statistikk om høgre utdanning)

Stipendiat (1017) årsverk

Stipendiat (1017)/avdeling	2009		2015		2016	
	Totalt	K %	Total	K %	Total	K %
Avdeling for helse-sosialfag	6,8	85,29	12,75	72,55	17,75	80,28
Avdeling for ingeniør- og økonomifag	3	0	9	0	15,6	10,26
Avdeling for lærarutdanning	3,8	73,68	14,8	67,57	11,6	84,48
Totalt	13,6	63,24	36,55	52,67	44,95	57,06

Kjelde: DBH (Database for statistikk om høgre utdanning)

Denne tabellen viser at sjølv om 57,06 % av stipendiatare er kvinner har vi et problem når det er så få kvinnelige stipendiatar på Avdeling for ingeniør – og økonomifag.

Fast og midlertidig tilsetting og kjønn

Tilsette i faste og midlertidige stillingar årsverk og del kvinner:

Avdelingsnavn	Fast tilsett		Midlertidig tilsett	
	Årsverk	% kvinner	Årsverk	% kvinner
Avdeling for helse-sosialfag	143,2	83,72	65,45	77,23
Avdeling for ingeniør- og økonomifag	173,6	30,76	50,87	20,84
Avdeling for lærarutdanning	188,74	68,26	59,45	73,76
Fellesadministrasjon	165,7	66,26	38,95	64,06
Totalt	671,74	61,38	214,72	60,52

Midlertidig tilsette og kjønn – utvikling:

År	Tal årsverk	% kvinner
2015	184,23	54,61
2016	214,72	60,52
Endring		+5,91

Tabellen viser at i 2016 var det 60,52 % av dei midlertidig tilsette kvinner. Det er ei auke på 5,91 % frå året før. Del midlertidig tilsette totalt auka med 2,14 % frå 2015 til 2016.

Gjennomsnittslønn fordelt på kjønn

Gjennomsnittslønn fordelt på kjønn - HiB 2016									
Avdeling	AHS		AIØ		AL		FA		TOTALT
Kjønn	K	M	K	M	K	M	K	M	
Undervisnings og forskarstillingar									
0996 Dykkerinstruktør				59,6					59,6
1007 Høgskl-/øvingslærer	59,9	58,0	56,0	62,0	53,0	50,0			57,3
1008 Høgskolelektor	65,1	65,4	66,7	68,0	62,8	61,9	69,0		64,8
1011 Førsteamanuensis	69,0	70,0	68,7	70,3	66,0	66,6		76,0	68,4
1013 Professor	76,3	76,8	79,7	79,0	76,8	75,5			77,4
1017 Stipendiat	52,9	52,8	52,5	52,6	52,7	53,5			52,8
1019 Vit. Assistent	35,0								35,0
1020 Vit. Assistent		54,0	50,0						52,0
Administrative stillingar									
1054 Kontorsjef	70,0			69,0	71,0		65,5	67,0	67,3
1060 Avdelingsdirektør							80,6	83,5	81,4
1063 Førstesekretær							43,0		43,0
1065 Konsulent			48,0				47,7	42,5	46,6
1068 Fullmektig	20,0						25,0		22,5
1070 Sekretær								33,5	33,5
1085 Avdelingsingeniør			55,5	50,8			50,3	52,4	51,6
1087 Overingeniør			57,7	58,3			63,0	61,8	60,4
1088 Sjefingeniør								71,0	71,0
1091 Tekniker				57,0				40,0	48,5
1108 Forsker	65,0			58,0					61,5
1109 Forsker		70,5		64,0					68,3
1113 Prosjektleder	60,5	64,5	75,0	68,0			50,7	52,0	59,8
1136 Driftstekniker							42,0	44,5	44,0
1137 Driftsleder								50,0	50,0
1198 Førstelektor	69,5			72,0	68,1	69,2			69,2
1199 Univ.bibliotekar							59,2	53,0	58,3
1200 Førstebibliotekar							61,5		61,5
1363 Seniorkonsulent	56,9	59,0	57,6	63,0	54,7	55,0	55,4	55,5	55,9
1364 Seniorrådgiver	68,5						67,4	75,3	69,5
1407 Avdelingsleder	67,0			72,0					69,5
1408 Førstekonsulent	50,3	51,0	45,0	38,0	48,5	54,0	50,6	50,6	50,1
1410 Bibliotekar								51,0	51,0
1434 Rådgiver			60,0	58,5	61,0	58,5	61,0	60,9	60,7
1473 Studieleder					77,3	78,0			77,5
1474 Dekan	88,0			89,0		86,0			87,7
1475 Instituttleder	78,8		80,0	81,2	71,5			69,0	78,1
1512 Forskningstekniker					46,0				46,0
1515 Spesialbibliotekar							55,3		55,3
1532 Dosent	74,5			76,0	72,0	74,8			74,5

Kjelde: høgskolens personalsystem SAP

Rapportering likestilling og mangfold - tiltak

Oversikt likestillingstiltak kjønn i 2016:

Høgskulen i Bergen har hatt ein handlingplan for likestilling og mangfold som har danne grunnlaget for arbeidet med likestilling. Planen skulle opphavelig reviderast men vart prolongert grunna venta fusjon. I desember 2016 var det eit fellesmøte mellom likestilling –og mangfaldsutvala ved dei tre fusjonerande høgskulane. Her vart ein samde om prinsipp og tiltak i arbeidet vidare i den nye Høgskulen på Vestlandet.

Høgskulen i Bergen har sidan tidlig på 200 talet arbeida systematisk for likestilling og i 2011 kom også mangfold med i arbeidet. I 2011 fekk med Kunnskapsdepartementets likestillingspris for arbeidet med å fremje kvinner i forsking.

Tildeling av kvalifiseringsstipend professorkompetanse for kvinner. Kvar avdeling er tildelt midlar dei fritt kan disponera ved å gi forskingstid til kvinner som vil kvalifisera seg til professor.

Likestillingsutvalet tilrår at midlane vert nytta

BALANSE-Bergen – mentorprogram. Fem kvinnelige førsteamansar har deltatt. Av disse har to nå fått professorkompetanse. En er tilsett som forskingsleiar. Høgskulen har hatt seks mentorar i programmet.

Rekruttering tilsette

Ved utlysing av ledige stillingar brukar høgskulen følgjande standardformulering Den statlege arbeidsstyrken skal i størst mogeleg grad spegle mangfaldet i folket. Ei balansert samansetjing når det gjeld alder, kjønn, og tilsette med innvandrarbakgrunn er difor eit personalpolitisk mål. Det er Seksjon for personal- og organisasjonsutvikling som har ført tilsyn med at minst ein søker med innvandrarbakgrunn eller nedsett funksjonsevne vert innkalla til intervju.

Rekruttering av studentar

Høgskulen har arbeida aktivt for å rekruttere fleire studentar internasjonalt. Ei ressursgruppe arbeider for å bidra til auka rekruttering av studentar med innvandrarbakgrunn.

Mangfold

Foreininga HOMO-HiB fekk støtte til verksemda. Gruppa driv informasjons- og handlingsskapande arbeide for tilsett og studentar om LBHT-relaterte saker.

Tilstandsrapport for likestilling og inkludering 2016 - HSH

Alle statlege arbeidsgjevarar har ei aktivitetsplikt som inneber at ein skal arbeide aktivt og målretta for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I tillegg til ei aktivitetsplikt har statlege verksemder og en plikt til å gjere greie for arbeidet. Denne plikta inneber at arbeidsgjevar skal gjere greie for kva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikta i årssrapporten.

Aktivits- og utgreiingsplikta gjeld kjønn, etnisitet, religiøs tilhørsle og livssyn, og nedsett funksjonsevne. Hovudmålet er å skape auka og systematisk merksemrd omkring arbeidet for auka likestilling på desse områda.

Vi har ei lovpålagt plikt til å gjere greie for aktivitetsplikta som arbeidsgjevar. Omfanget av denne rapporten er avgrensa i tråd med dette.

I samsvar med Handlingsplan for likestilling og inkludering 2013-2016 har høgskulen sitt likestillings- og inkluderingsråd (LiR) og arbeida med spørsmål knytt til minoritets-språklege studentar og kompetanse om kjønn og minoriteter i utdanningane. Referat frå møta i LiR vart publisert på høgskulen sine heimesider.

Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) og høgskulen sitt løns- og personalsystem, SAP HR, er viktige datakjelder i denne rapporten.

Trinn 1. Vurdere barrierar mot likestilling

For å oppfylle aktivitetsplikta må verksemndene vurdere kva for nokre forhold som kan fungere som barrierar for arbeidstakrarar og arbeidssøkarar og kva for nokre tiltak som kan medverke til å fjerne slike barrierar.

Eksempel på mogelege barrierar:

- Språkkrev som er strengare enn det som er naudsynt ved tilsetting
- Rekruttering gjennom nettverk
- Ekskluderande praksisar
- Manglande kunnskap om tilrettelegging

Ved rekruttering av tilsette vart ledige stillingar kunngjort offentleg nasjonalt, og delvis internasjonalt for særskilte stillingar. Utlysingstekstar vart dessutan distribuert til samarbeidande fagmiljø nasjonalt og internasjonalt.

Personar med innvandrarbakgrunn vart jamleg oppmoda til å söke, og følgjande formulering i utlysingsteksten vart nytta:

Den statlege arbeidsstyrken skal i størst mogeleg grad spegle mangfaldet i befolkninga. Det er difor eit personalpolitiske mål å få ein balansert alders- og kjønnssamansetnad, samt å rekruttere personar med innvandrarbakgrunn. Personar med innvandrarbakgrunn vert oppmoda til å söke stillinga.

Når det gjeld mogelege språklege barrierar vart følgjande kvalifikasjonskrav nytta for dei dette vart vurdert som naudsynt:

«God skriftleg og munnleg framstillingsevne på norsk og engelsk».

I tilsettingsprosessane vart aktuelle søkerar med minoritetsbakgrunn og nedsett funksjonsevne kalla inn til intervju, i tråd med handlingsplan for likestilling.

I samsvar med samarbeidsavtale om eit meir inkluderande arbeidsliv vart bedriftshelsetenesta nytta til arbeidsplassvurderingar. Tilretteleggings- og oppfølgingstiltak vart gjennomført i samsvar med tilråding frå helsetenesta.

Utgreiing om tilstand

For likestilling mellom kjønna er det eit krav om at tilstanden i verksemda vert skildra. Tabellane som følgjer syner relevante tal for kjønnsbalanse på institusjonsnivå. Meir utfyllande tal brote ned per avdeling er tilgjengelege på DBH.

Totalt tal på tilsette rekna i årsverk er grunnlag for utrekning av kjønnsbalanse (%) i tabell 1 nedanfor.

Tabell 1: Kjønnsbalanse totalt i institusjonen – fordelt på stillingskategoriar

Stillingskategori	Årsverk (totalt)	Årsverk (%kvinner)	2014		2015		2016	
			Årsverk (totalt)	Årsverk (%kvinner)	Årsverk (totalt)	Årsverk (%kvinner)	Årsverk (totalt)	Årsverk (%kvinner)
Andre drifts- og vedlikehaldsstillingar	3	33,33	3	33,33	33,33	6	16,67	6
Andre stillingar	3	33,33	3	33,33	4	25	4	0
Andre stillingar, undervisning, forsking og formidling	1	0	1	0	1	0	1	0
Bibliotekstillingar	9,2	100	8,3	100	9,4	89,36	9,2	100
Hjelpestillingar for undervisning, forsking og formidling			1	100	0,2	0	0,2	0
Ingeniørar	2	0	2	0	2	0	2	0
Leiarstillingar	5	80	5	80	5	80	5	40
Mellomleiarstillingar	16,8	59,52	18	61,11	17,2	59,3	17,2	59,3
Professor II	1	0	0,6	0	2,64	53,03	1,8	66,67
Rekrutteringsstillingar	13,6	73,53	14,3	66,43	18,8	73,4	23,3	75,11
Reinhaldsstillingar	5,98	100	5,68	100	5,48	100	5,48	100
Sakshandsamar-/utgjevarstillingar	56,2	74,91	59,1	68,02	62,7	69,06	62,9	73,61
Tekniske stillingar for undervisning, forsking og formidling	2	0	2	0	2	0	2	0
Undervisnings- og forskarstillingar	174,55	55,17	183,1	58,93	177,85	60,47	187,25	58,91
Sum	293,33	61,22	307,08	61,74	314,27	62,09	330,33	62,11

Tabell 2: Utvida registreringsskjema for tilstandsrapportering 2016 (kjelde SAP HR)

		Kjønnsbalanse			Lønn			Deltid			Midlertidig tilsetting			Foreldrepermisjon			Legemeldt sjukefråver			Stipendiatsstillingar			Opprykk		
		M	K	Total	M (kr)	K (kr)	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	
Totalt i verksmeda	I år	122	206	328	48544	45868	6,6	13,1	7,7	13,9	1,5	4,8	2,24	4,33	25	75	20	80							
	I fjor	119	195	314																					
Toppleiarar (DBH kategori leiarstillingar)	I år	3	2	5	72896	77475																			
	I fjor	1	4	5	77058	68808																			
Mellomleiarar (DBH kategori mellomleiarstillingar)	I år	9	14	23	55223	55643																			
	I fjor	7	10	17	52425	55308																			
Rådgjevarar	I år	4	20	24	43285	41737																			
	I fjor	5	20	25	41750	40283																			
Førstekonsulenter	I år	7	20	27	38307	37948																			
	I fjor	8	18	26	35850	36425																			
Professorar	I år	8	6	14	62760	63722																			
	I fjor	8	5	13	59291	61200																			
Førsteamanuensar	I år	18	19	37	52047	51890																			
	I fjor				50208	49258																			
Høgskulelektorar	I år	38	76	114	45530	44562																			
	I fjor				45841	44125																			

Rettelining til tabellen

Stillingsnivå: Når det gjeld kjønnsbalanse og løn, er det viktig å sjå korleis dette kan variere på ulike nivå. Kva for nokre kategoriar av stillingar som vert nyttes er opp til kvar einskild verksemd. Kategoriar av «likverdig arbeid» skal nyttast. Som ein tommelfingerregel bør oversikten skilje mellom leiing og mellomleiring, høgare og lågare sakshandsamarar, osb.

Kjønnsbalanse: Tal avrunda til nærmeste heile årsverk.

Løn: Månedsløn per heiltidskvalifant. Giennomsnittet for menn og kvinner på ulike nivå gjev mest informasjon.

Deltid: Delen av kvart kjønn som arbeider deltid.

Tilsetting: Delen av kvart kjønn som har midlertidig tilsetting (ekskl. distillingar).

Foredrepermisjon: Delen av totalt foredrepermisjonsuttak som vert nytta av kvart kjønn.

Sjukefråver: Sjukefråversprosent for kvart kjønn (legemeldt) i følgje NAV sin statistikk, førebels tal etter 3. kvartal 2014.

Stipendiatsstillingar: Delen av kvart kjønn i stipendiatsstillingar (%)

Opprykk: Delen av kvart kjønn med opprykk i undervisnings- og forskarstillingar (%)

Trinn 2. Vurdere tiltak

For å betre kjønnsbalansen innan fleire stillingskategoriar er det framleis et aktuelt tiltak å oppmøde det underrepresenterte kjønnet til å søke utlyst(e) stilling(ar).

Lønnspolitisk plan 2014 – 2018 for HSH vart utarbeida av dei lokale partane ved HSH i fellesskap, og likeløn er eit av delmåla i planen. Eventuelle nye vesentlege lønnskilnader, som ein ikkje kan forklare med noko anna enn kjønn, vil verte vurdert retta opp i samsvar med likestillingslova § 5 og hovudtariffavtalane i staten, punkt 2.5.3.

Handlingsplan for livsfaseorientert personalpolitikk inneber at arbeidsgjever skal legge til rette for at dei tilsette skal kunne utføre arbeidet sitt på ein god måte i alle livsfasar. I handlingsplanen er tiltak på tre nivå ført opp; organisasjonsnivå (arbeidsorganisasjonen), individnivå (arbeidstakaren) og jobbnivå (arbeidsvilkår og jobbinnhald). Handlingsplanen vil kunne medverke til redusert sjukefråver for begge kjønn.

Tiltaksplan mot seksuell trakkassering har som mål å medverke til eit fullt forsvarleg lærings- og arbeidsmiljø der ingen studentar eller tilsette vert utsett for trakkassering, verken seksuelt eller på annan måte. Det er ikkje rapportert om seksuell trakkassering av tilsette i 2016 og tiltaksplanen vert vidareført inntil vidare.

Pågåande fusjonsprosess med omorganiseringar og ein monaleg større organisasjon frå 1.1.2017 medfører at ein bør utarbeide nye planar og tiltak, mellom anna på bakgrunn av ein såkalla kjønnsanalyse.

Trinn 3. Setje i verk tiltak

Når det eine kjønnet vert særskilt oppmøda til å søke i utlysningsteksten gjev det grunnlag for praktisering av moderat kjønnskvotering ved tilsetting. Innstillingsråd og tilsettings- organ vert oppmøda til å nytte kjønnskvotering i samsvar med hovudavtalen i staten, når formelt grunnlag er tilstade.

Det er forventa at tiltak i samsvar med handlingsplanen for livsfaseorientert personalpolitikk vert sett i verk av dei respektive ansvarlege. Ein tek etterhald om endra føresetnader grunna fusjon.

Aktuelle tiltak i Handlingsplanen for likestilling og inkludering vert følgt opp. På bakgrunn av fokus på mangfaldsleiing i 2016 vart det planlagt eit seminar om mangfold (gjennomført i januar 2017). Viktige målgrupper var leiarar, tillitsvalte og verneombod.

Med fusjonsvedtak og etablering av Høgskulen på Vestlandet vert det i 2017 behov for å utarbeide ny handlingsplan for likestilling i samarbeid med involverte parter.

Høgskulen
på Vestlandet

Campus Haugesund
Bjørnsonsgate 45

Campus Stord
Klingenbergsvegen,
Rommetveit

Campus Bergen
Inndalsveien 28 /
Møllendalsveien 6-8

Campus Førde
Svanehaugvegen 1

Campus Sogndal
Røyrgata 6

Høgskulen på Vestlandet Postboks 7030 N-5020 Bergen +47 55 58 58 00 post@hvl.no hvl.no
Facebook hvl.no Twitter @hvl_no Instagram @hvl.no Linkedin Høgskulen på Vestlandet (HVL) Snapchat @hvl.no